

Świąteczna

kronika

TYGODNIA

Nr 51-52 (1460-1461)

17

grudnia

CENA 4,50 ZŁ

PL ISSN 1232-2652
Nr indeksu 373516
nakł. 12 tys. (5% VAT)

Kalendarz na 2020 r.

LHS
PKP Linia Hutnicza Szerokotorowa sp. z o.o.

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia
W imieniu Zarządu Spółki PKP LHS w Zamościu
pragnę złożyć Państwu najserdeczniejsze życzenia
spokojnych i pełnych radości Świąt spędzonych w rodzinnym gronie,
a także wielu sukcesów w Nowym 2020 Roku.

Zbigniew Tracichleb
Prezes Zarządu
PKP LHS

www.lhs.com.pl

**Najserdeczniejsze życzenia szczęśliwych
i radosnych Świąt Bożego Narodzenia
oraz wszelkiej pomyślności
w nadchodzącym Nowym 2020 Roku
składa
dyr. Mirosław Belina i pracownicy**

Zamość, ul. Szczepkowska 19
tel. 84 638 74 36

www.agromarketzamosc.pl

Agromarket
Jaryszki

psb
Polskie Składy Budowlane

metbud
ZAMOŚĆ, KILIŃSKIEGO 66

**Życzenia zdrowych, spokojnych,
pełnych rodzinnego ciepła
Świąt Bożego Narodzenia
oraz szczęśliwego Nowego Roku**

składa firma METBUD

*Wesołych, pogodnych, rodzinnych
świąt Bożego Narodzenia
oraz wielu radosnych chwil
w nadchodzącym 2020 roku.
Niech spotkaniom przy wigilijnym stole
towarzyszy atmosfera wzajemnej życzliwości,
która tuwać będzie każdego dnia.*

życzą

*Aneta Dąbrowska
Przewodnicząca Rady Gminy*

*Tomasz Fajac
Wójt Gminy Hrubieszów*

*Gmina Hrubieszów
Boże Narodzenie 2019*

Gmina Tyszowce

Nadchodzące Święta Bożego Narodzenia
niosą ze sobą wiele radości oraz refleksji dotyczących
minionego okresu i planów na nadchodzący Nowy 2020 Rok.
W tych wyjątkowych dniach życzymy wszystkim mieszkańcom
Gminy Tyszowce i przybyłym Gościom, aby były one spędzone w gronie
najbliższych osób – w miłości, spokoju i ciepłej rodzinnej atmosferze.
Niech ta atmosfera stanie się
źródłem trwałej radości, pokoju ducha i optymizmu.
A ten piękny, radosny czas spędzony w blasku świecącej choinki
i przy rodzinnym śpiewaniu kolęd,
będzie dla Państwa czasem wytchnienia i ukojenia.
Niech Nowy 2020 Rok przyniesie Państwu pełno radosnych chwil, spełni
najszybsze marzenia, zamierzenia
oraz wszelkie zawodowe i społeczne dążenia.
Niech będzie wypełniony tym co dobre, piękne i szczęśliwe.
**Najpiękniejszych Świąt Bożego Narodzenia
oraz Szczęśliwego Nowego 2020 Roku**
życzą

Przewodniczący Rady Miejskiej

Burmistrz Tyszowiec

Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej

Marcin Grzegorz Kawałko

Andrzej Podgórski

Piotr Marszałec

**Najpiękniejszych Świąt Bożego Narodzenia,
wypełnionych szczęściem, miłością
i życzliwością, a w Nowym 2020 Roku
samy sukcesów i radosnych chwil
mieszkańcom Gminy Werbkowice
i ich rodzinom**

życzy

**Wójt Gminy Agnieszka Skubis-Rafalska
i Rada Gminy Werbkowice**

Drodzy Mieszkańcy Gminy Sulów

Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia
życzymy, by przy świątecznym stole
nie zabrakło ciepła i rodzinnej atmosfery.

Niech Nowy Rok 2020 przyniesie Państwu
to co najcenniejsze: dobre zdrowie, radość bliskich
oraz spełnienie wszelkich życiowych planów.

Przewodniczący Rady Gminy Sulów

Ryszard Pietrykowski

Wójt Gminy Sulów

Leon Bulak

Boże Narodzenie 2019

DRODZY MIESZKAŃCY I GOŚCIE GMINY ŁASZCZÓW

Na zbliżające się Święta pragniemy złożyć życzenia
przeżywania Bożego Narodzenia
w zdrowiu i ciepłej rodzinnej atmosferze.
Niech magiczna moc wigilijnego wieczoru
przyniesie Państwu spokój i radość.
Niech każda chwila świąt Bożego Narodzenia
żyje własnym pięknem,
a Nowy Rok obdaruje pomyślnością i szczęściem
życzą

Przewodniczący Rady
Sławomir Swatowski

Burmistrz Łaszczowa
Aleksandra Pietrasz

**Niech Święta Bożego Narodzenia spędzone w gronie najbliższych
przyniosą wiele radości, ciepła, optymizmu i pogody ducha.**

**Niech w Nadchodzącym 2020 roku
szczęście Was nie opuszcza, a wiara codziennie dodaje
sił i energii do tworzenia i realizacji nowych zamierzeń.**

Przewodniczący Rady Miejskiej

Zbigniew Złomańczuk

Burmistrz Szczepleszyna

Henryk Matej

HRUBIESZÓW
Miasto z klimatem

**Niech magiczna noc
wigilijnego wieczoru
przyniesie spokój, radość i miłość.
Niech każda chwila
Świąt Bożego Narodzenia
żyje własnym pięknem,
a Nowy Rok obdaruje wszystkich
pomyślnością i szczęściem.
Najpiękniejszych Świąt
Bożego Narodzenia,
niech spełniają się
wszystkie marzenia**
życzą

Anna Naja
Przewodniczący
Rady Miejskiej

Marta Majewska
Burmistrz
Miasta Hrubieszów

**Szanowni Mieszkańcy
Gminy Lubycza Królewska
oraz Drodzy Goście!**

Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia składamy Państwu najserdeczniejsze życzenia zdrowia i pomyślności.

Życzymy, aby nadchodzące dni upłynęły w pełnej nadziei i miłości atmosferze, a Nowy Rok przyniósł spokój, stabilizację i okazje do realizacji planów osobistych i zawodowych.

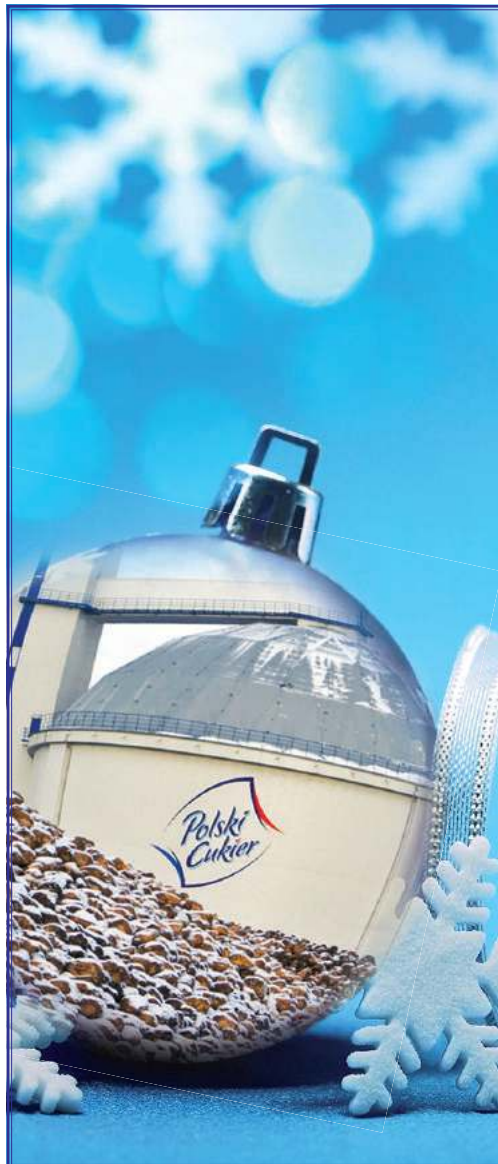
Przewodniczący
Rady Miejskiej
Mariusz Lewko

Burmistrz
Lubyczy Królewskiej
Marek Łuszczynski

*Plantatorom, kontrahentom
i pracownikom
najpiękniejszych
Świąt Bożego Narodzenia,
spędzonych w ciepłej,
rodzinnej atmosferze,
a w nadchodzącym
Nowym Roku 2020
optymizmu na co dzień
i spełnienia
wszelkich marzeń*

*życzy
Krajowa Spółka Cukrowa S.A.
w Toruniu
Oddział „Cukrownia Werbkowice”*

*Niech nadchodzące
Święta Bożego Narodzenia
przyniosą wiele radości, miłości i czasu
spędzonego w rodzinnej atmosferze,
a nadchodzący Nowy Rok 2020
niech będzie okazją
do spełnienia wszystkich marzeń.
Wesołych Świąt
i Szczęśliwego Nowego Roku*

życzą

M. J.
Wójt
Gminy Mircze

A.
Przewodniczący
Rady Gminy Mircze

Z okazji

Świąt Bożego Narodzenia
oraz nadchodzącego
Nowego Roku 2020

pragniemy złożyć naszym Klientom,
Kontrahentom oraz Przyjaciołom
serdeczne życzenia zdrowia, szczęścia
oraz wszelkiej pomyślności

właściciele spółki

METAL Bud

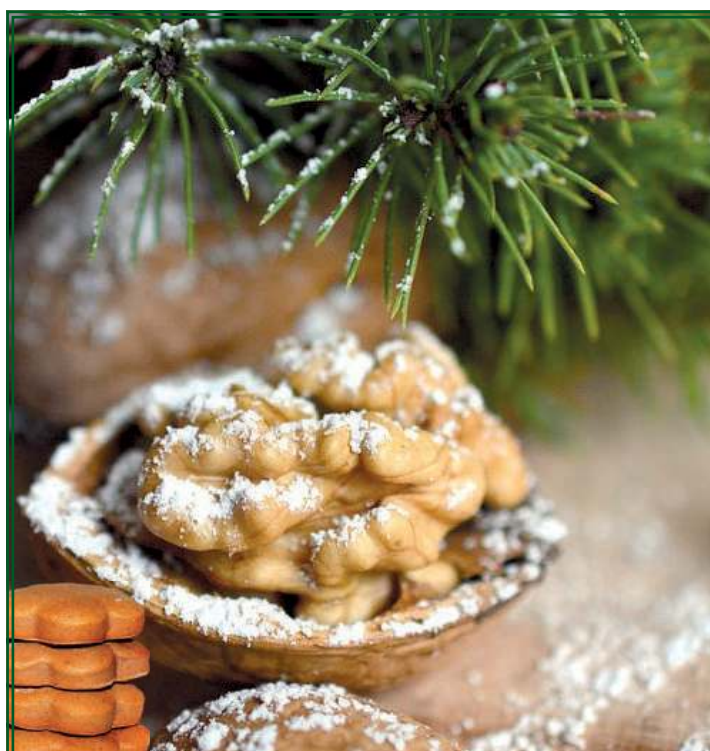
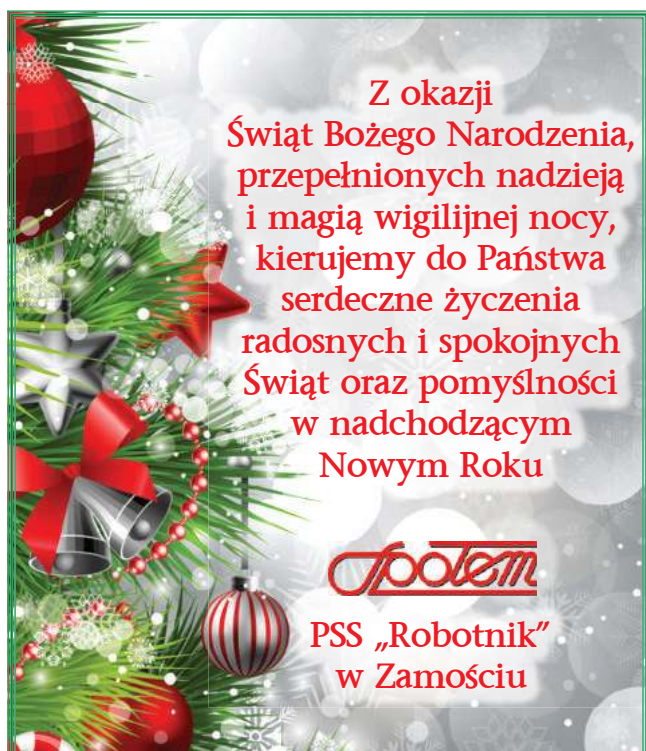
Kozak Leszek, Kozak Małgorzata
Kozak Krzysztof, Kozak Piotr
ul. Kilińskiego 83, tel./fax 638 20 39

Z okazji
Świąt Bożego Narodzenia,
przepętnionych nadzieją
i magią wigilijnej nocy,
kierujemy do Państwa
serdeczne życzenia
radosnych i spokojnych
Świąt oraz pomyślności
w nadchodzącym
Nowym Roku

Spółtem

PSS „Robotnik”
w Zamościu

**Wesołych i smaczych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz
szczęśliwego Nowego Roku**

życzą

pracownicy
i Dariusz Danilewicz
Wiceprezes
Zamojskich Zakładów
Zbożowych Sp. z o.o.

www.zzz.com.pl

Życzymy Wam szczęśliwych, radosnych, Świąt Bożego Narodzenia

Redakcja Kroniki Tygodnia

*Najpiękniejszych Świąt Bożego Narodzenia
w zdrowiu, radości i pomyślności,
a nadchodzący NOWY 2020 ROK
niech będzie dla wszystkich Mieszkańców
Gminy Komarów-Osada dobrym czasem
życzą*

Przewodniczący Rady Gminy

Jerzy Pałczyński

Wójt Gminy

Wiesława Sieńkowska

**Zdrowych i pogodnych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz wielu radosnych chwil
w nadchodzącym Nowym Roku**

życzy
Dariusz Grabiec
Radny
Powiatu Tomaszowskiego

Szanowni Państwo
Mieszkańcy Gminy Zamość
i Czytelnicy Kroniki Tygodnia

Najlepsze życzenia radosnych i spokojnych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz szczęśliwego Nowego 2020 Roku.
Niech świąteczny czas przyniesie wszystkim
wytchnienie i odpoczynek w rodzinnym gronie
oraz wiarę i siły potrzebne w dziele tworzenia
rzeczywistości pełnej miłości i dobra.
Tego życzą

Przewodniczący
Rady Gminy Zamość
Wojciech Suchowicz

Wójt Gminy Zamość
Ryszard Gliwiński

Projekt wg pracy plastycznej Karoliny Sokal.
Nagroda w konkursie „Kartki Bożonarodzeniowe Gminy Zamość 2019”

**Z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego 2020 Roku
składamy mieszkańcom Gminy Jarczów oraz wszystkim
czytelnikom najserdeczniejsze życzenia zdrowia, wszelkiej
pomyślności w życiu osobistym oraz sukcesów w pracy
zawodowej. Niech ten szczególny czas upłynie w spokoju
i radości w gronie bliskich, a przyszłość przyniesie
spełnienie marzeń i planów. Wesołych Świąt!**

Wójt
Gminy Jarczów

Tomasz Tyrka

Z-ca Wójta
Gminy Jarczów

Paweł Mroczkowski

Przewodniczący
Rady Gminy Jarczów

Michał Patron

**Z okazji nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia
składamy Państwu serdeczne życzenia wszelkiej pomyślności,
niepowtarzalnej atmosfery, ciepła oraz obfitości wszelkich dóbr.**

**Niech radość i pokój Świąt Bożego Narodzenia,
poczucie prywatnego i zawodowego spełnienia
towarzyszą Państwu przez cały Nowy Rok.**

Sekretarz Gminy
Susiec
Tomasz Skroban

Przewodniczący
Rady Gminy Susiec
Leszek Ważny

Wójt
Gminy Susiec
Zbigniew Naklicki

<http://zamosc.praca.gov.pl>

*Pełnych radości, nastrojowych i zdrowych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz samych szczęśliwych chwil
w nadchodzącym Nowym Roku*

*życzą
Dyrekcja i Pracownicy
Powiatowego Urzędu Pracy w Zamościu*

ZAMOŚĆ

W drugi dzień świąt Bożego Narodzenia, w czwartek, 26 grudnia w hali Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zamościu odbędzie się charytatywny turniej piłkarski na rzecz chorego 19-latk.

Imprezę „Walczyliśmy razem z Sebastianem” organizują Stowarzyszenie Dawcy Uśmiechu – Smile Donors i Stowarzyszenie Zamojskie Centrum Wolontariatu.

W czasie rozgrywek będą zbierane pieniądze na leczenie i rehabilitację 19-letniego Sebastiana, który choruje od drugiego roku życia na chorobę autoimmunologiczną Colitis Ulcerosa. Wiąże się ona z licznymi powikłaniami, np. zakrzepicą naczyń żylnych mózgu czy ciężką niedokrwistością

i zapaleniem mięśni. Chory musi przyjmować dożylnie preparaty żelaza i mieć przetaczaną krew. Sebastian, podopieczny Fundacji Serce dla Maluszka, mimo kłopotów ze zdrowiem, uczy się, ma życiowe plany i marzenia. Gdy lepiej się czuje, lubi grać na pianinie i czytać książki. Jest w klasie maturalnej o profilu matematycznym. Zajęcia lekcyjne realizuje w systemie indywidualnym z nauczycielami liceum społecznego.

Impreza organizowana dla niego w hali OSiR zacznie się przed południem, a oficjalnie o godz. 16. Wówczas odbędzie się licytacja gadżetów i koszulek z podpisami znanych piłkarzy i klubów. Wśród publiczności zostaną rozlosowane darmowe vouchery. Dodatkowo w godzinach 12-20 będzie prowadzona rejestracja potencjalnych dawców szpiku przez fundację DKMS.

ak

Mamy dla czytelników dwa dwuosobowe zaproszenia Sylwester z Kroniką

ZAMOŚĆ

W szampańskim nastroju powitajcie Nowy Rok na imprezie sylwestrowej w Zubowicach (gm. Komarów-Osada). W bajkowej scenerii „Alicji w krainie czarów”.

Uczestnicy sylwestrowej zabawy w Zubowicach nie będą narzekać. PHU DREAMS przygotowuje dla nich: 6 dań gorących, 7 przystawek, 3 sałatki. Będzie też kawiarenka, słodki stół, owoce, ciastka, napoje, alkohol (0,5 l wódki na parę) oraz dla każdego lampka szampana.

Wejściówka kosztuje 350 zł od pary. Ale my mamy dla Państwa dwie podwójne darmowe

wejściówki. Wystarczy wypełnić zamieszczony obok kupon i wysłać go na adres: „Kronika Tygodnia”, 22-400 Zamość, ul. Zeromskiego 3. Na kupony czekamy do 20 grudnia. Im więcej przesłanych

kuponów, tym większa szansa! Kto wybierze się na sylwestra do Zubowic, podamy 20 grudnia wieczorem na naszej stronie internetowej www.kronikatygodnia.pl oraz naszym fejsbukowym profilem.

Czego życzysz znajomym w nowym roku?

..... (odpowiedz)

..... (odpowiedz)

..... (imię i nazwisko)

..... (telefon)

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych w związku z niniejszym konkursem.

„Alicja w Krainie bajkowy Czarów” Sylwester 2019/2020

PHU DREAMS zaprasza

sala w miejscowości Zubowice 31 grudnia godz. 19.00

MENU:
6 dań gorących
7 przystawek
3 sałatki
kawiarenka
słodki stół: owoce, ciasta
napoje, wino
wiejski stół
swojskie trunki
wódka 0,5l na parę
lampka szampana
Fajerwerki
Czarodziejskie drinki!!!

CENA 350zł/para

Informacje i rezerwacje pod nr. tel.: 502244006, 502188382

W tegoroczną noc sylwestrową sala w miejscowości ZUBOWICE zamieni się w cudowną KRAINĘ CZARÓW. Dzięki scenografii, oprawie muzycznej przygotowanej przez zespół ACCORD oraz wykwintnemu menu serwowanemu przez PHU DREAMS naprawdę poczujecie się w BAJCE. Przebrania NIEobowiązkowe!!!

Zaśpiewają w Będzinie

KRASNOBRÓD

Już wiadomo, kto będzie reprezentował nasz region na Międzynarodowym Festiwalu Koled i Pastoralek im. ks. Kazimierza Szwarlika. Na finał do Będzina pojadą na początku stycznia Maja Rębisz, duet Ola i Sławek Karwańscy oraz Julia Fijałkowska.

Taką decyzję podjęło jury eliminacji rejonowych, które w sobotę, 14 grudnia odbyły się w Krasnobrodzkiej Domu Kultury.

Na scenie KDK-u zaprezentowało się 27 tzw. podmiotów wykonawczych. Komisja, na któ-

rej czele stała Wiesława Grabek-Woś, nauczyciel Szkoły Muzycznej II stopnia im. Karola Szymanowskiego w Zamościu i dyrygent chóru Tarna-Vox z Tarnawatki, zdecydowała, że awans do finału festiwalu należy się Mai, reprezentującej Tomaszowski Dom Kultury, Oli i Sławkowi z Gródka oraz Julii z Modliborzyc.

Jury przyznało również kilka wyróżnień. Ich laureatami zostali: Ewa Zwolińska z Zespołu Szkół Budowlanych i Ogólnokształcących w Biłgoraju, zespół Soundteam z Centrum Muzycznego Tryton w Tomaszowie Lubelskim, grupa Doremifanki ze Szkoły Podstawowej im. Stanisława Staszica w Ułhówku oraz Franciszek Barnowski, reprezentujący 3. Batalion Zmechanizowany w Zamościu. **ak**

LITERATURA

Po raz kolejny jesteśmy dumni! I po raz kolejny za sprawą naszego redakcyjnego kolegi Bogdana Nowaka. Tym razem dziennikarz „Kroniki Tygodnia”, specjalizujący się na co dzień w tematach historycznych, popęłnił debiutancki tomik wierszy zatytułowany „Przedpokój”.

To była jedynie kwestia czasu. A może kwestia weny. Jako naturalna konsekwencja lirycznego stanu duszy Bogdana Nowaka ten tomik prędzej czy

Autorem ilustracji do „Przedpokoj” jest syn Bogdana Nowaka – Kacper.

później musiał wychynąć z pewnej staromiejskiej kamienicy.

Co zatem zastaniemy w „Przedpokoj”?

Autor wita nas swoistym wstępem, będącym jednocześnie wykładem o barbarzyństwie. Tym współczesnym i sprzed wieków. A mimo tego niezwykle spójnym w swojej wymowie.

Rozpoczynający zbiór utwór „Pójdę pierwszy” przyjmuje formę apelu o działanie. Język jako żywo przypomina utwory Stanisława Barańczaka, ujawniając jednocześnie wyraźną fascynację słowem autora. Kolejne liryki zawierają się w kilku kręgach tematycznych. Po analizie wcześniejszych dokonań literackich Bogdana Nowaka nie powinno dziwić, że jednym z Aniołów Stróżów tego tomiku jest historia. Wyczuwa się jej przemożny wpływ na twórczość autora nawet

w utworach pozornie traktujących o teraźniejszości. Jest to jednak dodatkowy walor tej poezji, pozwalający wielu mieszkańcom Zamojszczyzny na odnalezienie między wersami historycznych konotacji.

Sercem „Przedpokoj” jest przejmujący do szpiku kości „Oprawca Ne”. Fraza poprowadzona nad wyraz spokojnie kontrastuje z dramatami, na wspomnienie których włos jeży się ciągle na niejednej głowie. Bogdan Nowak zdecydował się nie tylko na płynniejszą frazę, ale i na relację przeszłość-teraźniejszość. I trzeba przyznać, że był to zabieg ze wszech miar skuteczny.

Nienazwanym wprost patronem „Przedpokoj” jest również „Codziennosc”. Bo poezja Bogdana Nowaka to wiersze na wyciągnięcie ręki i na zmrużenie

oka. To sprawdzian z tego, czy potrafimy się zatrzymać i zobaczyć. To okoliczności z drugiego piętra zamojskiej kamienicy, dźwięk zbliżający się nad skutkami starości i samotności. A wszystko na wyciągnięcie czujnych i wrażliwych źrenic.

W Przedpokoju znajdziemy też sporo piosenek, wykonywanych niegdyś przez zespół Ofensywa Brunetów. Śledząc uważnie teksty, można jedynie żałować, że muzyczne pasje Bogdana Nowaka i jego przyjaciół utknęły gdzieś w natłoku codzienności.

Nie ma żadnych wątpliwości, że w „Przedpokoj” zamieszkało jeszcze wiele lirycznych niespodzianek. Jedne z nich zmuszą nas do ewangelicznego rachunku sumienia („W twierdzy”), inne poprowadzą myślami w niepewną przyszłość („Wyliczanka”), a jeszcze inne przypomną, jak trudny jest dziennikarski chleb powszedni („Skarga”), czym autor zajmuje się na co dzień. Często będzie to miało miejsce w asyście gorzkiej jak czekolada ironii, przywołującej na myśl styl postrzegania rzeczywistości przez samą Wisławę Szymborską.

Kogo z nas obchodzą rozmazane życiorysy w starych brzmach, krzyk wrosły w brudne schody, niezakrzepnięte rany czasu? Po wizycie w „Przedpokoj” wiemy, że Bogdan Nowaka na pewno.

tomt

OSTATNIE MIESZKANIA
na Osiedlu Wyszyńskiego w Tomaszowie Lubelskim

Zapraszamy do rezerwacji mieszkań na Osiedlu Wyszyńskiego. Pozostałe lokale mieszkalne mają powierzchnie od 54 m² do 100 m². Cena od 4 550 zł/m². W ofercie dostępne ostatnie garaże.

Deweloper:
PW „KULLAR”

WIMAR

Biurowo Sprzedaży Pracownia Projektowa WIMAR, ul. Królowej Jadwigi 4, 22-600 Tomaszów Lub.
www.osiedlewyszynskiego.pl tel. 722 733 243

*Zdrowych i spokojnych Świąt Bożego Narodzenia spędzonych w rodzinnym gronie!
Niech nadchodzący 2020 rok będzie dla Państwa czasem satysfakcji z plonów i pracy w gospodarstwie.
Wesołych Świąt i Szczęśliwego Nowego Roku*

życzy **WANICKI AGRO**

Autoryzowany dealer
JOHN DEERE POTTINGER W KRAMER
Sitaniec 463C, 22-400 Zamość tel. 84 307 22 70 | www.agro.winicki.pl

*Radosnych i pogodnych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz wielu szczęśliwych chwil
w nadchodzącym Nowym Roku
wszystkim naszym
Klientom i Partnerom
życzy firma*

ULFAX

**Z okazji świąt Bożego Narodzenia
Mieszkańcom Gminy Miączyn
składamy w imieniu własnym
i pracowników Urzędu Gminy
najlepsze życzenia,
zdrowia, szczęścia i spokoju.
Niech ten wyjątkowy czas
nappełni Państwa serca otuchą i nadzieją.
A w Nowym Roku samych pomyslności
i słonecznych dni.**

Sylwester Domina
Przewodniczący
Rady Gminy

Ryszard Borowski
Wójt
Gminy Miączyn

Miączyn 2019

**Z okazji zbliżających się Świąt
wszystkim mieszkańcom Gminy Nielisz
oraz czytelnikom życzymy aby wigilijna
atmosfera przyniosła miłość i zrozumienie.
Niech ten szczególny czas wprowadzi
w dobry nastrój i wypełni pozytywną energią
potrzebną w rozwiązywaniu codziennych
spraw w nadchodzącym roku.
Najszczerze życzenia radosnych
i spokojnych Świąt Bożego Narodzenia
oraz wszelkiej pomyslności
w Nowym Roku 2020
życzą:**

Krzysztof Komajda
Przewodniczący
Rady Gminy Nielisz

Adam Wal
Wójt
Gminy Nielisz

VEOLIA

Jedną z największych radości Bożego Narodzenia
jest możliwość złożenia Państwu
najlepszych życzeń w nadchodzącym roku

Veolia Wschód Sp. z o.o.

**Święta Bożego Narodzenia
to czas radości, spokoju i refleksji.
Niech atmosfera świąt wyzwoli w nas to,
co najlepsze i da energię
do podejmowania wyzwań w Nowym Roku.
Na ten wyjątkowy czas i cały 2020 rok
wszelkiej pomyslności.**

**Przewodnicząca Rady
Gminy Łabunie
Elżbieta Łuzina
wraz z Radnymi**

**Wójt
Gminy Łabunie
Mariusz Kukiełka**

HAUKA JAZDY
TURBO
Zapraszamy
na kurs
kat. B
03.01.20
g. 15.00
JAZDY
DOSZKALAJĄCE
Zamość, ul. Solna 7 (starówka)
tel. 533 950 095

TAXI 191-912
RADIO MPT
tel. 84 639 33 33
191-91
www.taxizamosc.com

TRANS
STACJA PALIW
ZAMOŚĆ, ul. Zagłoby 10
tel. 690 088 227
pon.-sob. 6.30-20.00
niedz. 8.00-15.00

- ✓ Najwyższa jakość paliw
- ✓ Konkurencyjne ceny
- ✓ Rabaty dla stałych klientów
- ✓ Sklep - art. spożywcze, motoryzacyjne, alkohole

Zapraszamy !!!

RADIO TAXI (84) 196-23
HRUBIESZÓW
www.radiotaxi.hrubieszow.info
84-696-41-93
511-011-511
Twoje TAXI !!!
24h

Marian Zub
AUTO NAUKA
ul. Gminna 25B, Zamość
tel. 84 639 16 50
2 godziny
GRATIS
zapraszamy na kurs: **16 i 23.12**

* KOLIZJE * WYPADKI * NA NASZYCH DROGACH *

ADAMÓW Do wypadku doszło 10 grudnia ok. godz. 5.30. Z ustaleń policji wynika, że kierująca osobową hondą 49-latką z gm. Krasnobród jechała w kierunku Zamościa. Na zakręcie straciła panowanie nad autem, które w efekcie zjechało na przeciwny pas ruchu i uderzyło w skodę, za którego kierownicą siedział 47-latek z gm. Skierbieszów. – W wyniku zderzenia honda uderzyła w znajdujące się przy drodze barierki ochronne. Prawdopodobnie przyczyną utraty panowania nad pojazdem przez kierującą hondą była nadmierna prędkość niedostosowana do panujących wówczas na drodze warunków – informuje Dorota Krukowska-Bubiło, rzeczniczka KMP w Zamościu. Do szpitala trafiła 49-latką z hony i jej 48-letnia pasażerka, mieszkanka gminy Adamów. Zarówno sprawcy, jak i kierowca skody byli trzeźwi.

ak

RYBNICA W gminie Susiec wiele dróg biegnie przez lasy. Nie wszyscy kierowcy zdają sobie sprawę z tego, że na takich drogach o tej porze roku jest ślisko. Stąd zdarzenia drogowe. W grudniu było ich w tej gminie aż cztery. Ostatnie 11 grudnia w miejscowości Rybnica. 48-letnia mieszkanka Przemyśla podróżowała z dwiema pasażerkami. Na zakręcie straciła panowanie nad samochodem. Wjechała do przydrożnego rowu. Potem tłumaczyła policjantom, że nie spodziewała się, że na tej drodze może być aż tak ślisko. Kierująca była trzeźwa, nic się jej nie stało. Jedną z pasażerek przewieziono do szpitala w Tomaszowie Lubelskim. Ze względu na uszkodzenia samochodu policjanci zatrzymali kierującą dowód rejestracyjny. ak

Zniknęła kasa

HRUBIESZÓW

Po świątecznych zakupach w sieci z konta hrubieszowianki zniknęło kilkaset złotych.

Hrubieszowianka w jednym ze sklepów internetowych zapłaciła za towar, podając wymagany kod bankowej karty płatniczej. Do transakcji ostatecznie nie doszło, bo okazało się, że wybranego towaru brakuje

w magazynie. Kobieta otrzymała zwrot pieniędzy. Niestety, kilka dni później zauważyła, że z jej konta ubyło kilkaset złotych.

– Po przesłaniu swoich operacji na koncie kobieta stwierdziła, że tylko przy zakupach we wspomnianym sklepie internetowym podała kod z bankowej karty płatniczej. Podejrzewa, że została oszukana przez nieuczciwego sprzedawcę – mówi Edyta Krystkowiak z KPP w Hrubieszowie.

par

REKLAMA

ODSZKODOWANIA
— Kurys & Lempert —
zajmuje się dochodzeniem roszczeń z tytułów
odszkodowań na każdym etapie postępowania
tel. 789 050 070
Zamość, ul. Żeromskiego 13/10

Młodego poniosła brawura

ZŁOJEC

Cztery osoby trafiły do szpitala po wypadku, który w niedzielę (15 grudnia) wieczorem, ok. godz. 18 wydarzył się w Złojcu (gm. Nielisz).

Z dotychczasowych ustaleń policji wynika, że kierujący volkswagenem 19-latek z gminy Sulów prawdopodobnie jechał za szybko i dlatego na zakręcie stracił panowanie nad samochodem. Auto zjechało na przeciwny pas ruchu i zderzyło się z citroenem. Volkswagen wypadł na prawe pobocze i uderzył w drzewo, citroen znalazł się po lewej stronie jezdni.

Pośrednio w wypadku brała udział również honda. Kierującą nią 41-latką chciała uniknąć zderzenia i wjechała w krawężnik.

Fot. KMP Zamość

Po wypadku do szpitala trafił 19-latek z volkswagena i jego 16-letnia pasażerka, a także dwoje 58-letnich mieszkańców gminy Rudnik: kierowca citroena i jego pasażerka. Kobięcie z hony nie się na szczęście nie stało.

Wszyscy uczestnicy wypadku byli trzeźwi. Młody sprawca rozstał się ze swoim prawem jazdy. Zatrzymali mu je policjanci.

ak

Fot. KMP Zamość

Pasażer zmarł w szpitalu

OKRĄGLE

Prawdopodobnie kierowca audi przeholował z prędkością, a następnie zjechał do przydrożnego rowu i dachował. Do szpitala trafił on i dwóch pasażerów auta w wieku 33 i 32 lat. Ten ostatni zmarł jednak na skutek odniesionych obrażeń. Kierowca miał w organizmie ponad promil alkoholu.

Do tragicznego wypadku doszło w sobotę (14 grudnia) przed godz. 23 w miejscowości Okrągłe (gm. Biłgoraj). Ze wstępnych ustaleń policji wynika, że kierujący audi 35-letni mieszkaniec Biłgoraja na zakręcie – w wyniku

Kierowca tego auta był pijany.

niedostosowania prędkości do warunków panujących na drodze – stracił panowanie nad pojazdem, zjechał do przydrożnego rowu

i dachował. Razem z nim autem podróżowało dwóch mieszkańców Biłgoraja w wieku 33 i 32 lat.

Wszyscy z obrażeniami ciała

zostali przewiezieni do szpitala. – Badanie alkomatem wykazało, że 35-letni kierowca miał ponad promil alkoholu w organizmie – informuje Joanna Klimek, rzecznik prasowy Komendy Powiatowej Policji w Biłgoraju.

Niestety, 32-letni pasażer – w wyniku odniesionych obrażeń – zmarł w szpitalu 15 grudnia rano.

Policjanci pod nadzorem biłgorajskiej prokuratury prowadzą postępowanie, które ma na celu wyjaśnienie wszystkich okoliczności tragicznego zdarzenia, apelując też po raz kolejny do kierowców o zachowanie rozwagi i ostrożności na drodze oraz o stosowanie się do przepisów ruchu drogowego.

Za spowodowanie wypadku śmiertelnego pod wpływem alkoholu grozi od 2 do 12 lat pozbawienia wolności.

lew

30-latek nie przeżył

CZARNYSTOK

Lekarzom nie udało się uratować życia 30-letniego mężczyzny, który w czwartek (12 grudnia) dachował volkswagenem w miejscowości Czarnystok (gm. Radecznica). Ranna w wypadku została również 22-letnia mieszkanka gminy Zwierzyniec.

Do tragicznego w skutkach zdarzenia doszło ok. godz. 16.30. Z ustaleń policji wynika, że mężczyzna jechał od strony Lipowca w kierunku Czarnegostoku. Nagle stracił panowanie nad pojazdem. Samochód wypadł z drogi i dachował. Kiedy pogotowie przewoziło

Fot. KMP Zamość

kierowcę do szpitala, 30-latek był nieprzytomny. Mimo podjętych starań, jego życia nie udało się uratować. Ranna została również podróżująca z nim jako pasażerka 22-latką z gminy Zwierzyniec.

Policjanci badają okoliczno-

ści i przyczyny wypadku. Ustalili już, że mężczyznę, mieszkańca powiatu janowskiego, obowiązywał wydany przez sąd zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych.

ak

Pijany i na zakazie

BIŁGORAJ We wtorek (10 grudnia) około godz. 16 przy ul. Krzeszowskiej w Biłgoraju policjanci zatrzymali do kontroli drogowej opla, którym kierował 41-latek z Biłgoraja. Mężczyzna miał w organizmie prawie 2 promile alkoholu i podróżował z 34-letnią pasażerką. Mundurowi zatrzymali należące do 41-latka prawo jazdy i sporządzili dokumentację, która zostanie przekazana do sądu.

Przygnieciona przez wózek

JÓZEFÓW 60-letnia kobieta została przygnieciona przez wózek widłowy. Do zdarzenia doszło 9 grudnia rano w jednej z firm na terenie gm. Józefów. Poszkodowana trafiła do szpitala. Na miejscu pojawiła się policja oraz przedstawiciele Państwowej Inspekcji Pracy. Zarówno poszkodowana, jak i 59-letni kierowca wózka widłowego byli trzeźwi.

lew

Przemycali bursztyn i papierosy

PREHORYLE

Zdążyli przesmuglować do Polski ponad 100 kg bursztynu o wartości ponad 200 tys. zł oraz 4 tys. paczek papierosów z ukraińskimi znakami akcyzy wartych ponad 56 tys. zł. Dwóch ukraińskich przemytników zatrzymali na gorącym uczynku na „zielonej granicy” funkcjonariusze Straży Granicznej.

W tym roku był to pierwszy ujawniony przemyt tak dużej ilości bursztynu na „zielonej granicy”.

Podczas wspólnie prowadzonych działań w pobliżu miejscowości Prehoryle (gm. Mirce) pogranicznicy

z placówek Straży Granicznej w Krylowie i Dołhobyczowie zauważyli w środę (11 grudnia) dwie osoby targające znad rzeki

granicznej Bug pakunki owinięte w folię.

– Podczas kontroli mężczyzn ustalono, iż są oni obywatelami Ukrainy, natomiast w pudłach, które funkcjonariusze zabezpieczyli na miejscu zdarzenia, znajdował się bursztyn oraz papierosy bez polskich znaków akcyzy – informuje **Dariusz Sienicki**, rzecznik prasowy Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej w Chełmie.

Ustalono, że nielegalny towar został wcześniej przemycany z Ukrainy do Polski przez Bug, a zatrzymanym Ukraińcom, którzy nie mieli przy sobie żadnych

dokumentów, udało się przenieść na polski brzeg rzeki ponad 103 kg bursztynu o wartości ponad 206 tys. zł oraz 4 tys. paczek papierosów z ukraińskimi znakami akcyzy o wartości ponad 56 tys. zł.

Towar został zabezpieczony. Zatrzymani Ukraińcy odpowiadają teraz za przestępstwo skarbowe. Obaj po przeprowadzeniu wobec nich czynności procesowych i administracyjnych zostali przekazani 13 grudnia ukraińskim służbom granicznym.

W tym roku był to pierwszy ujawniony przemyt tak dużej ilości bursztynu na „zielonej granicy.” **lew**

Strażak okradł swoich

JARCZÓW

W remizie OSP w Jarczowie w garażu stoi metalowa szafa. W niej była kasetka z prawie 2 tys. zł. Jeden ze strażaków na te pieniądze się połakomił. Nie miał skrupułów, żeby okraść kolegów.

Do włamania doszło 9 grudnia. W garażu w remizie OSP w Jarczowie nikogo akurat nie było. Wykorzystał to jeden ze strażaków. Jak potem wyznał policjantom z posterunku w Ułhówku, zdobytym wcześniej kluczem otworzył metalową szafę, wyjął z niej kasetkę i zabrał ze sobą do domu. A że

Kasetkę otworzył łomem.

kasetka też była metalowa i na dodatek zamknięta na solidną kłódkę, dopiero tam otworzył ją łomem.

38-letni strażak, mieszkający w Jarczowie, przyznał się do winy. Usłyszał zarzut kradzieży z włamaniem. O jego dalszym losie zadecyduje sąd. Za kradzież z włamaniem grozi do 10 lat pozbawienia wolności. Policjanci odzyskali skradzione pieniądze. **m**

Motorowerem uderzył w pieszego

JAROSŁAWIEC

Był tam, gdzie być go nie powinno. I dlatego 58-latek z Biłgoraja został potrącony przez jednośląd. Do wypadku w Jarosławcu (gmina Sitno) doszło w środę (11 grudnia).

Było już po zmroku, ok. godz. 16.30. Przez Jarosławiec, drogą krajową nr 74 jechał motorowerem w kierunku Zamościa 55-latek z gminy Werbkowice. Nagle zobaczył przed sobą człowieka. Kiedy zorientował się, że nie zdoła minąć pieszego, przewrócił jednośląd, jednak mimo tego nie zdołał uniknąć uderzenia w człowieka. Pieszego, 58-letniego mieszkańca

Do wypadku doszło już po zmroku.

Fot. KMP Zamość

Biłgoraja, został przewieziony do szpitala. Policjanci ustalili, że znajdował się na jezdni w miejscu niedozwolonym. Zarówno poszkodowany, jak i kierujący jednoślądem byli trzeźwi. Mundurowi zatrzymali dowód rejestracyjny motoroweru, bo pojazd nie miał ważnych badań technicznych.

– Przebywanie na jezdni poza przejściem dla pieszych jest bardzo niebezpieczne i może

skończyć się tragicznie. Dbając o własne bezpieczeństwo, pamiętajmy, aby przez jezdnię przechodzić jedynie w miejscach do tego wyznaczonych, a poruszając się poboczem, zachować szczególną ostrożność i nosić odblaski, dzięki którym jesteśmy bardziej widoczni dla kierujących – przypomina **Dorota Krukowska-Bubiło**, rzeczniczka Komendy Miejskiej Policji w Zamościu. **ak**

Stłuczka autobusu z osobówką

WIELĄCZA-KOLONIA Wyglądało to dość groźnie, ale na szczęście skończyło się na strachu. W poniedziałek, 16 grudnia rano doszło w Wielączy-Kolonii do zderzenia autobusu z osobowym suzuki. Działo się to przed godz. 8 rano. Autobus z pasażerami, m.in. uczniami jednej z okolicznych szkół jechał drogą krajową nr 74. Z podporządkowanej trasy z Deszkowic Drugich wyjechało suzuki. Kierowca osobówki, jak ustaliła policja, wymusił pierwszeństwo i doprowadził do zderzenia obu pojazdów. Na szczęście nikomu nic poważnego się nie stało. Do szpitala trafił jedynie kierujący suzuki mieszkający w gm. Radeczna. Po badaniach okazało się, że nie odniósł poważniejszych obrażeń. Zarówno on, jak i kierowca autobusu byli trzeźwi.

Potrącenie na pasach

ZAMOŚĆ 78-letni zamościanin trafił do szpitala po tym, jak na ul. Bohaterów Monte Cassino w Zamościu został potrącony przez samochód. Do zdarzenia doszło w poniedziałek (9 grudnia), chwilę po godz. 14. Starszy pan przechodził przez oznakowane przejście dla pieszych. Wówczas seatem nadjechała 37-letnia mieszkanka gminy Łabunie. Doszło do potrącenia mężczyzny. Poszkodowany trafił do szpitala, przeszedł badania. Na szczęście okazało się, że nic poważnego mu się nie stało. Kierująca autem była trzeźwa. Policja wyjaśnia, jak to się stało, że kobieta doprowadziła do kolizji. **ak**

REKLAMA

WKRÓTCE OTWARCIE BIURA w ZAMOŚCIU

ul. Żeromskiego 3

Oferujemy szeroki zakres usług związanych z doradztwem i pośrednictwem na rynku nieruchomości mieszkaniowych. Do Państwa dyspozycji są profesjonalni i życzliwi doradcy.

20 lat doświadczenia

50 oddziałów w Polsce

60 transakcja co godzinę

Niech nadchodzące Święta Bożego Narodzenia będą dla każdego z Państwa niezapomnianym czasem spędzonym bez pośpiechu, trosk i zmartwień w gronie rodzinnym i wśród przyjaciół.

A nadchodzący Nowy Rok 2020 obdaruje zdrowiem i pomyślnością oraz pozwoli spełnić najskrytsze marzenia

życzy
Rada Nadzorcza, Zarząd i Pracownicy
Powiatowego Banku Spółdzielczego
w Zamościu

Boże Narodzenie 2019

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Nazwa zadania:

Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej (oświatowych) w mieście Zamość – cz. I

Zadanie współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020,

Oś priorytetowa: 5 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna Działanie: 5.2 Efektywność energetyczna sektora publicznego

Wartość całkowita projektu: 11 147 249,05 zł, Wartość środków kwalifikowalnych: 8 061 078,97 zł Dofinansowanie UE: 6 851 917,09 zł

Miasto Zamość w latach 2017-2020 realizuje termomodernizację 6 placówek oświatowych tj.:

Szkoły Podstawowej nr 8, ul. B. Prusa 10,
Szkoły Podstawowej nr 10 z Oddziałami Integracyjnymi, ul. Peowiaków 30A,
Szkoły Podstawowej nr 7 z Oddziałami Integracyjnymi, ul. H. Sienkiewicza 5,
Przedszkola Miejskiego nr 10, ul. Lwowska 17,
II Liceum Ogólnokształcące, ul. Partyzantów 68,
Szkoły Podstawowej nr 6, ul. Orla 5,

Szkoła Podstawowa nr 10 z Oddziałami Integracyjnymi w Zamościu

Zaplanowany w projekcie zakres robót budowlanych obejmował m.in: termomodernizację ww. budynków, wymianę instalacji c.o. wraz z montażem nowych grzejników i zaworów, wykonanie systemu telemetrycznego – instalacji BMS, wykonanie instalacji elektrycznej na potrzeby branży sanitarnej.

Realizacja projektu przyczyni się do poprawy jakości powietrza, zostanie zredukowana emisja zanieczyszczeń do powietrza poprzez wymianę starych systemów grzewczych o niskiej sprawności energetycznej i montaż instalacji wykorzystującej odnawialne źródła energii (gruntowa pompa ciepła zamontowana w Szkole Podstawowej nr 8, ul. B. Prusa 10).

II Liceum Ogólnokształcące w Zamościu

Przedszkole Miejskie nr 10 w Zamościu

Dzięki powyższym zadaniom zmniejszy się emisja gazów z procesu spalania do atmosfery, w tym CO₂, obniżone zostaną koszty za energię

Szkoła Podstawowa nr 6 w Zamościu

ciepłą oraz poprawie ulegnie stan techniczny szkół po przeprowadzonych pracach budowlanych.

Szkoła Podstawowa nr 8 w Zamościu

Szkoła Podstawowa nr 7 w Zamościu

promocja projektu

Z miłości do futrzaków

ZAMOŚĆ

Jedna pracuje w szkole, druga w bankowości, trzecia w handlu, czwarta w administracji. Jest też fryzjerka, studentka pielęgniarstwa i pracownica biura. Co je łączy? Miłość do zwierząt i chęć opieki zwłaszcza nad tymi najbardziej pokrzywdzonymi przez los, bezdomnymi.

Jest ich kilka. To zamościanki: Monika, Aneta, Iwona, Kasia, Nela, Ola i Marta. Każda ma własną rodzinę, pracę, gromadę własnych zwierzątek i... potrzebę pomagania wielkiej gromadzie innych, bezdomnych, porzuconych, samotnych. To właśnie połączyło je i skłoniło

do założenia na portalu społecznościowym strony Adopcje-Zamość. Prowadzą ją, by znajdować domy dla samotnych psów i kotów, by znajdować pieniądze na leczenie chorych. To mozolna praca.

Łatwo nie jest

Są momenty euforii i szczęścia. Nadchodzą wówczas, gdy jakaś porzucona „bida” znajduje dom. Niestety, nie brakuje też chwil zwątpienia i smutku.

– Bo przecież garstka prywatnych osób nie jest w stanie przyciągnąć i pomóc każdej porzuconej istocie. Wtedy serce rozpada się na tysiąc kawałków... – opowiadają przyjaciółki.

A na dodatek trzeba dzień w dzień borykać się z zupełnie przyziemnymi problemami: ciągłym deficytem funduszy, niewielką liczbą domów tymczasowych dla zwierząt, trudnymi

rozmowami z urzędnikami i brakiem empatii w społeczeństwie.

Ale one się nie poddają. – Nie zrezygnujemy, bo dla nas zwierzę to istota czująca, nie przejmujemy się negatywnymi działaniami skierowanymi w naszą stronę i komentarzami ludzi udających miłość do zwierząt. Wychodzimy z założenia, że warto przez to wszystko przechodzić – tłumaczy założycielki Adopcje-Zamość.

Pomożecie? Pomóżcie!

Zwłaszcza, że stworzenie czujących na opiekę jest mnóstwo. Jeśli nie ma ich gdzie ulokować za darmo, trafiają do hotelików (miesięczny koszt utrzymania jednego futrzaka to ok. 2,5 tys. zł) albo pod opiekę zaprzyjaźnionej pani weterynarz (miesięcznie ok. 1000 zł). Przy co najmniej kilkunastu „pensjonariuszach” w tym samym czasie to ogromne wydatki.

Monika, Aneta, Iwona, Kasia, Nela, Ola i Marta liczą, że wśród czytelników „Kroniki Tygodnia” znajdą się osoby, które zdecydują się im pomóc. Poprzez wpłaty na konto, zakupy w internetowym bazarku albo współpracę, gdy jakiemuś pieskowi czy kotkowi trzeba zapewnić tymczasowy dom. Można również wspierać je, przekazując dary rzeczowe. Zawsze potrzebna jest karma sucha oraz puszek dla psów i kotów, żwirek dla kotów, wszelkiego rodzaju akcesoria – klatki, kontenerki, miski, kuwety, budki, legowiska, smycze, obroże, preparaty na odpchlenie, odrobaczenie itd.

Jak z tą pomocą dotrzeć? Najprościej polubić stronę Adopcje-Zamość na Facebooku, napisać do nich. Zawsze odpowiedzą.

ak

Każdy grosz się liczy

Jeśli ktoś z naszych czytelników chciałby wesprzeć tę grupę, może przekazywać pieniądze na konto: NEST BANK STASIEK MONIKA. Numer rachunku: 90 1870 1045 2083 1036 3222 0001.

Kod SWIFT/BIC Nest Banku to: NESBPLPW

Paypal: adopcje.zamosc@vp.pl

W tytule należy wpisać: DAROWIZNA – dla bezdomniaków

Zabiły go dopalacze

ZAMOŚĆ

Zaczął się od zażycia jakiejś dziwnej substancji kupionej od ludzi na ulicy. Przyszła euforia, a po niej urojenia i lęki. Młody chłopak wyładował w końcu w szpitalu. Zmarł. Ta historia powinna być przestrożą dla wszystkich, którzy chcieliby spróbować używek.

Opowiedziano ją w spocie profilaktycznym „Nie odlatuj – stąpaj twardo po ziemi” nakręconym na podstawie zwycięskiego scenariusza w konkursie zorganizowanym przez

Wyniki ogłoszono oficjalnie podczas konferencji „Akademia Bezpieczeństwa i Profilaktyki”, która odbyła się we wtorek (10 grudnia) w Szkole Podstawowej nr 6 w Zamościu. Fot. KMP Zamość

zamojską policję, władze miasta, kuratorium i szpital „papiński”.

O nagrody walczyli w nim uczniowie zamojskich szkół średnich. Tworzyli scenariusze profilaktycznych spotów o zgubnych

skutkach używania substancji psychoaktywnych i redagowali hasła reklamowe dla filmów.

Najciekawszą opowieść, która ostatecznie została sfilmowana, wymyśliła grupa młodzieży z I

Spółecznego Liceum Ogólnokształcącego im. Unii Europejskiej: Kornelia Kozyra, Kaja Peć, Jakub Wróblewski oraz Stefan Suder. Nagrody za hasło otrzymały natomiast uczennice

Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 3 w Zamościu: Martyna Krukowska, Oliwia Kawęcka oraz Oliwia Zochniak.

Komisja wyróżniła również dwa inne scenariusze. Ich autorki to: Paulina Werner z III Liceum Ogólnokształcącego im. Cypriana Kamila Norwida w Zamościu oraz Jagoda Oszust z Zespołu Szkół Drzewnych i Ochrony Środowiska w Zwierzyniu.

Wyniki ogłoszono oficjalnie podczas konferencji „Akademia Bezpieczeństwa i Profilaktyki”, która odbyła się we wtorek (10 grudnia) w Szkole Podstawowej nr 6 w Zamościu. Tematem przewodnim spotkania było wskazanie zagrożeń związanych z zażywaniem przez młodych ludzi narkotyków lub dopalaczy. Wśród słuchaczy znaleźli się ósmoklasiści, nauczyciele i pedagodzy ze szkół podstawowych z całego powiatu.

Prelekcję zatytułowaną „Przestępczość narkotykowa – zapobieganie, zwalczanie i profilaktyka” wygłosił asp. Dariusz Kuropatnicki, profilaktyk z zamojskiej komendy. Piotr Grygiel, kurator Sądu Rejonowego w Zamościu, opowiedział słuchaczom o konsekwencji używania środków psychoaktywnych w świetle ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, natomiast Monika Raczkiewicz, asystentka apteki szpitala „papińskiego”, wskazała skutki zdrowotne zażywania środków psychoaktywnych.

Należy dodać, że w montażu materiału filmowego wsparła partnerów konkursu zamojska telewizja internetowa.

FILM MOŻNA OBEJRZEĆ NA PORTALU WWW.KRONIKATYGODNIA.PL.

ak

Nasi wśród najlepszych

KONKURS

Kilkoro reprezentantów naszego regionu znalazło się w gronie laureatów 23. edycji Jesiennego Konkursu Recytatorskiego organizowanego przez Wojewódzki Ośrodek Kultury w Lublinie.

Nagrodę w grupie uczniów klas I-VI szkół podstawowych otrzymało 11 recytatorów. Jest w tej grupie Michał Matraszek, reprezentujący Bibliotekę Publiczną Gminy Telatyn.

Michał Matraszek z Telatyna

Jurorzy nagrodzili też trzynastoro recytatorów w kat. klas VII-VIII podstawówek i pierw-

Karolina Brzozowska i Michał Popko, uczniowie LO im. ONZ w Biłgoraju.

szoklasistów ze szkół średnich. Laureatami są m.in.: Lucyna Bienia z Biłgorajskiego Centrum

Kultury, Karolina Brzozowska i Michał Popko z LO im. ONZ w Biłgoraju.

ak

REKLAMA

SPORT SKLEP SPORTOWY
D.T. HETMAN **REKORD**
tel. 84 639 23 38

**LIKWIDACJA
STOISKA**

wyprzedaż

fleszem ZAMOŚĆ

Gmina Komarów-Osada

DAR SERCA. Mieszkańcy Komarów-Osady oddali krew dla mieszkańców tej gminy chorej na białaczkę. Zgromadzano w sumie 11 litrów tego życiodajnego płynu. Krew oddały 24 osoby, spośród 30, które wyraziły taką ochotę. Zbiórka została natomiast zorganizowana przez Klub Honorowych Dawców Krwi działający przy OSP w Komarowie-Osadzie.

Gmina Nielisz

PRZEMOCY POWIEDZ NIE! Urząd Gminy Nielisz przypomina, że w siedzibie tego samorządu funkcjonuje punkt konsultacyjny dla ofiar przemocy w rodzinie. Można się tam zgłaszać w każdy pierwszy poniedziałek miesiąca w godz. 12.30-15.30, pierwszy piątek miesiąca w godz. 12.30-15.30 oraz w każdy drugi piątek miesiąca – w godz. 13-15.

Gmina Zamość

W PIERWSZEJ DZIESIĄTCE. Ranking gmin Lubelszczyzny za 2019 r. został przygotowany przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej Regionalny Ośrodek w Lublinie oraz lubelski Urząd Statystyczny. Dzięki niemu wytypowano samorządy, które wyróżniają się pod względem rozwoju społeczno-gospodarczego. Gmina Zamość zajęła w tym zestawieniu dziesiąte miejsce! Gala konkursu odbyła się 5 grudnia w Janowie Lub.

Gmina Zwierzyniec

POMOGLI ŻOŁNIERZE. Przebudowano most na rzece w Żurawnicy. Inwestycja pochłonęła 172 tys. zł. 40 tysięcy zł na ten cel przekazała Wspólnota Gruntowa Wsi Żurawnica, resztę dołożyła gmina Zwierzyniec. Prace w ramach ćwiczeń poligonowych wykonali żołnierze z jednostki wojskowej w Nisku. Otwarcie odnowionego mostu odbyło się 9 grudnia.

bn

Zamojskie święto wolontariatu

ZAMOŚĆ

Zamojskie Centrum Wolontariatu zorganizowało galę, w której bohaterami byli wolontariusze, na co dzień bezinteresownie pomagający innym, wspierający wydarzenia, organizujący zbiórki charytatywne.

Uroczystość odbyła się 11 grudnia w Osiedlowym Domu Kultury „Okrągłak”.

– To dzień niezwykle. Jego bohaterami jesteście wy. Spotykamy się po raz dziesiąty w siedemnastoletniej karierze Stowarzyszenia Zamojskie Centrum Wolontariatu. Mamy mały jubileusz i jesteśmy nadal atrakcyjni – mówiła Krystyna Rybińska-Smyk, wiceprezes ZCW.

Małgorzata Bzówka, wiceprezydent Zamościa, wręczyła nagrody przyznane przez Prezydenta Miasta Zamość Andrzeja Wnuka najaktywniejszym wolontariuszom: Nikoli Kobylarz (SP nr 2), Piotrowi Urbańskiemu (SP nr 4), Amelii Szałach (SP nr 9), Aleksandrze Wirt (SP nr 10), Natalii Semeniuk (II LO), Martynie Mądroń (III LO), Piotrowi Bartosiewiczowi (I Społeczne LO), Dominice Fiodun (PLSP), Marcelowi Sowie (LO Szkół Mundurowych), Monice Kołtun (ZSP nr 1), Karolinie Osice (ZSP nr 2), Wiktorii Pakule (ZSP nr 3), Barbarze Kwaśnej (ZSP nr 4), Annie Ostrowskiej (Bursa Międzyszkolna nr 1), Kornelii Dominik (Bursa Międzyszkolna nr 2), Oliwii Radomskiej (koło wolontariackie w szpitalu), Mariuszowi Blicharzowi (ZCW), Justynie Zakrzewskiej (Zamojskie Amazonki), phm.

Rafałowi Żukowskiemu (z-ca komendanta hufca).

– Do wszystkich nie możemy dotrzeć, wszystkim nie możemy podziękować. Państwa zaangażowanie jest bardzo ważne dla miasta – powiedziała Małgorzata Bzówka.

Zamojskie Centrum Wolontariatu podziękowało wolontariuszom z powiatu zamojskiego: Dominikowi Skórze (ZS Krasnobród), Zuzannie Chmurskiej (Zespół Szkół Drzewnych i Ochrony Środowiska w Zwic-

rzyńcu), Danielowi Brykierowi (SP Płoskie) i Angeli Kowalskiej (ZS Grabowiec).

– Pod skrzydłami zamojskiego wolontariatu działają 22 szkolne kluby z Zamościa i okolic. Będzie ich 24, bo w tym roku dołączy CKU i Smart School – zapowiedziała Krystyna Rybińska-Smyk.

Dyplomy z podziękowaniami otrzymali też koordynatorzy: Magdalena Bajaka i Małgorzata Misztal (ZSP nr 2), Ur-

szula Staszczuk i Katarzyna Piotrowska-Konaszczyk (ZSP nr 3), Kinga Suder (LO Szkół Mundurowych), Anna Maciukiewicz (I Społeczne LO), Ewa Kostrubiec (ZSP nr 4), Katarzyna Manachiewicz (PLSP), Zuzanna Dziubińska (III LO), Diana Gramatyka (II LO), Agnieszka Nianko (I LO), Krystian Metyk i Ewa Kitka (SP nr 2), Łukasz Brykner i Małgorzata Hrycyk (SP nr 4), Jarosława Lasek (SP

nr 9), Halina Dziwura (Bursa nr 1), Wiesława Chrześcijan (SP nr 10), Małgorzata Kitka i Aleksandra Kotowicz (Bursa nr 2), Iwona Proczka (Książnica Zamojska), Maria Typiak (SM im. W. Łukasińskiego), Leszek Stankiewicz (SP Płoskie), Danuta Korzeniowska (ZS Krasnobród), Jadwiga Stachyra (ZSDiOŚ Zwierzyniec), Urszula Kwiatkowska (ZS Grabowiec), Mariusz Blicharz (ZCW).

AP

– Zapamiętuję uśmiechy osób, którym pomagam. Jestem koordynatorem szkolnego koła wolontariatu w SP nr 4. Widzę zaangażowania dzieciaków. Warto pomagać, bo wolontariat dodaje skrzydeł – Łukasz Brykner, wolontariusz z 20-letnim stażem.

– Koordynatorem w SP nr 4 jestem od 3 lat. W tym roku odnalazłam panią Teresę, która samodzielnie dziergała czapki, szaliki i spódniczki. Wolontariat to dla mnie radość życia. Pomaganie jest piękne. Wierzę, że do bro powraca – Małgorzata Hrycyk

– Chcę pomagać, nie tylko ludziom. Ostatnio uczestniczyłam w zbiórce dla Banku Żywności i kawiarence szkolnej dla seniorów. Nie mam z tego korzyści. Robię to z mojego czystego serca – Wiktoria Pokryszka (PSPL)

– Nie liczy się nagroda, ale dziękuję za nią. Dla mnie najbardziej liczy się to, że pomagałem. Bardzo lubię pomagać. Zachęcam do udziału w akcjach. To naprawdę pomaga! Uśmiech jest bardzo ważny – Marcel Sowa (LO Szkół Mundurowych)

Łopaty w ruch

Fot. PFR Nieruchomości

ZAMOŚĆ

W poniedziałek, 9 grudnia, symbolicznie wbiciem łopat rozpoczęła się w Zamościu przy ul. Parkowej budowa mieszkań w ramach rządowego programu Mieszkanie Plus.

96 lokali ma być gotowych do zamieszkania na początku 2021 roku. Inwestycję zrealizuje firma API Sp. z o.o. Sześć czterokondygnacyjnych bloków powstanie na hektarowej

działce między ulicami Parkową, Konwaliową i Chłodną, tuż obok istniejących budynków TBS. Mieszkania mają mieć ok. 55 mkw., każde na parterze będzie z ogródkiem.

Ankiety przygotowane przez spółkę PFR Nieruchomości wypełniło ponad 500 osób, co oznacza blisko 6 chętnych na jedno mieszkanie. Większość była zainteresowana mieszkaniami 3-pokojowymi i chciałaby z nich korzystać na zasadzie najmu z dojsiem do własności. Aż 67 proc. zadeklarowało, że nie chce wprowadzać się do mieszkania wykończonego pod klucz. ak

Bubela w Kinach

ZAMOŚĆ

Na lata 2020-2022 Andrzej Bubela, dyrektor Centrum Kultury Filmowej „Stylowy” w Zamościu, będzie pełnił funkcję wiceprezesa Stowarzyszenia „Kina Polskie”.

Został wybrany na to stanowisko podczas 48. Forum Wokół Kina, które od 9 do 12 grudnia odbywało się w Gdyni. Podczas forum w Gdyni przyznawano nagrody za „szczególny wkład w rozwój branży, a także za najlepszą frekwencję w kinach na polskich filmach”. Uhonorowano nimi m.in. przedstawicieli kin, dystrybutorów filmowych i producentów. Honorowy Złoty Bilet otrzymał m.in. Marian Świątkowski, wieloletni pracownik kina w Zamościu.

Andrzej Bubela
Fot. CKF Stylowy

Celem Stowarzyszenia „Kina Polskie”, we władzach którego zasiada Andrzej Bubela, jest m.in. ochrona prawna interesów właścicieli, dzierżawców i pracowników kin polskich, podejmowanie działań na rzecz zachowania oraz ochrony wartości intelektualnych i kulturowych w sferze rozpowszechniania, inicjowanie i promowanie rodzimej twórczości filmowej. ak

Sapuła rektorem

ZAMOŚĆ

Dr n. med. Rafał Sapuła od grudnia jest nowym rektorem Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Zamościu. Zastąpił dra Stanisława Wiczorka, który dołączył do Senatu Uczelni.

Nowy rektor WSZiA jest wojewódzkim konsultantem w dziedzinie rehabilitacji medycznej na Lubelszczyźnie. Jest lekarzem specjalistą rehabilitacji medycznej i medycyny paliatywnej, balneologii i medycyny fizycznej, certyfikowanym lekarzem Polskiego Towarzystwa Medycyny Sportowej. Ukończył również studia podyplomowe w zakresie zarządzania i administracji zdrowiem Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Dr Rafał Sapuła to prezes Zamojskiej Kliniki Rehabilitacji, wieloletni wykładowca

Dr Rafał Sapuła
Fot. WSZiA Zamość

WSZiA w Zamościu, ale również Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie oraz AM w Lublinie.

Jest autorem m.in. ponad 90 publikacji naukowych, promotorem kilkuset prac magisterskich i licencjackich. W 2014 r. zorganizował największe w historii Zamościa spotkanie naukowe XVI Sympozjum Polskiego Towarzystwa Rehabilitacji, w którym uczestniczyło ponad 700 specjalistów z całego świata. ak

■ **WIGILIA NA RYNKU.** Jak co roku w ostatnią niedzielę przed świętami, tym razem 22 grudnia na Rynku Wielkim w Zamościu odbędzie się tradycyjna wigilia mieszkańców pod hasłem „Bądźmy wszyscy razem”. Do udziału w tym bożonarodzeniowym spotkaniu mieszkańców Zamościa zapraszają władze miasta, a także restauratorzy, cukiernicy i piekarze. Spotkanie rozpocznie się kołędowaniem (godz. 15), a później przyjdzie czas na wigilijną wieczerzę. Na stołach na pewno nie zabraknie barszczu z pasztecikami, bigosu, ciast. Patronat honorowy nad wigilią objął biskup zamojsko-lubaczowski **Marian Rojek** i prezydent Zamościa **Andrzej Wnuk**.

■ **SYLWESTER POD PAŁACEM.** Zabawę rozkręci DJ, później będą koncerty. Jako gwiazda wystąpi zespół Golden Life. Tak w skrócie przedstawia się program tegorocznej sylwestrowej zabawy w Zamościu. Impreza zostanie zorganizowana na placu przed Pałacem Zamojskich przy ul. Akademickiej. Ma się zacząć o godz. 21. Na 22 zaplanowano koncert grupy Plastic, a o 23 zagra Golden Life. O północy z życzeniami noworocznymi wyjdzie do zgromadzonych prezydent **Andrzej Wnuk**, a później zabawa ma trwać dalej. Szczegóły programu na naszym portalu www.kronikatygodnia.pl.

■ **WIECZÓR DOBROCZYNNOŚCI.** W mikołajkowy wieczór (6 grudnia) Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok za krokiem” już po raz siódmy zorganizowało imprezę „OdDam – Wieczór Dobroczynności”. Ideą wydarzenia w Artis Hotel&SPA było podziękowanie wszystkim, którzy wsparli budowę „Rodzinnego Domu”, kompleksu terapeutyczno-opiekuńczego dla dorosłych z niepełnosprawnościami. Placówka powstaje przy ul. Kresowej. Wieczór obfitował w szereg wydarzeń artystycznych (szczegóły na naszym portalu), ale był też okazją do zebrania kolejnych pieniędzy niezbędnych do sfinalizowania inwestycji. Tym razem udało się pozyskać ponad 30 tys. zł.

■ **SPOŁECZNIK NAJLEPSZY.** Rozegrali siedem meczów i żadnego nie przegrali. Trudno się więc dziwić, że to właśnie reprezentacja Społecznego Liceum im. Unii Europejskiej wygrała Wojewódzką Licealiadę w Szachach Drużynowych. Zawody odbyły się w ostatni piątek (6 grudnia) w Zamościu. Wzięło w nich udział kilkanaście drużyn z całej Lubelszczyzny. Najlepiej grali uczniowie zamojskiego „Społeczniaka” w składzie: **Kamil Cisek, Adrian Michalski, Maciej Stańczuk i Iga Wawryszczuk**. Opiekunem drużyny był **Andrzej Czochra**.

■ **WYBRANA DO WŁADZ.** Joanna Liberadzka-Duras, szefowa Zamojskiego Centrum Informacji Turystycznej i Historycznej, została wiceprzewodniczącą Forum Informacji Turystycznej. Walne zgromadzenie członków FIT z całej Polski odbyło się na początku grudnia w Tarnowie. Jednym z punktów spotkania był wybór nowego zarządu. Na jego czele stanął **Marcin Pałach** z Tarnowskiego Centrum Informacji, zaś jego zastępcą wybrano zamościankę.

bn

ak

Nagrodzeni i Paweł Sołtys

Worek z wyróżnieniami rozwiązał się potem jeszcze bardziej. W kategorii Sponsor Kultury Zamościa nagrodzona została spółka PKP Linia Hutnicza-Szerokotorowa, Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. oraz **Piotr Poznański** reprezentujący firmę Masket. Ponadto wręczono nagrody finansowe prezydenta Zamościa. Otrzymali je: **Maria Śliczniak, Joanna Kołtun, Piotr Redel, Maciej Szczesniak, ks. Wiesław Mokrzycki, Radosław Turczyn, Katarzyna Wasilewska-Kowanek i Łukasz Zwolan**.

Na zakończenie części oficjalnej gali wystąpił zespół Pablopavo i Ludziki. Jego liderem jest **Paweł Sołtys**, pisarz, wokalista i kompozytor. Grupa promowała swój najnowszy krążek pt. „Marginal” (płyta została wydana w październiku 2018 r.).

– Dla wielu osób taki wybór artystów, którzy uświetnili naszą galę, mógł być trochę zaskakujący. **Piotr Sołtys** wraz z zespołem balansują przecież na granicy wielu nurtów muzycznych. Ich muzyczna opowieść jest jednak spójna i bardzo efektowna – podkreśla dyrektor **Piotr Orzechowski**. – Grupa podczas koncertu nawiązała wspólny kontakt z publicznością. A na tym nam bardzo zależało.

Zamość stolicą?

ZAMOŚĆ

Pierwszy etap już się rozpoczął. Potrwa do 2 stycznia. Jeśli Zamość przejdzie go zwycięsko, znajdzie się w kolejnym i ponownie będzie walczył o tytuł Światłej Stolicy Polski.

Doroczny plebiscyt na najpiękniej rozświetlone miasto w Polsce wystartował 11 listopada. Zamość konkuruje w tej chwili z Lublinem i Włodawą. Które z tych miast wygra, okaże się na początku roku. Zwycięzca otrzyma dla swoich mieszkańców nagrody wartości 10 tys. zł i awansuje do etapu ogólnopolskiego, który potrwa od 7 do 15 stycznia.

Zamojszczyzny: historie prawdziwe”, pokonkursowa prac plastycznych „Przeżycia i marzenia Dzieci Zamojszczyzny”, kronik szkolnych i faktograficzna „Losy Dzieci Zamojszczyzny na terenie gminy Łabunie”.

Pierwszym patronem placówki został w roku szkolnym 1975/1976 gen. **Karol Świerczewski**. Rada Pedagogiczna uznała, że jest on postacią „szczególnie bliską uczniom, będącą wzorem męstwa, pracowitości i hartu życiowego”. Po transformacji ustrojowej szkoła straciła tego patrona i była bezimienna. **AP**

Publiczność na zamojskiej gali doceniła nagrodzonych.

oraz wielu podziękowań. Wręczono też statuetki i nagrody. W tym roku wyróżnienie Ambasador Kultury Zamościa otrzymał Zamojski Dom Kultury. Doceniono w ten sposób „Zamojski Kwartalnik Kulturalny”, który jest wydawany przez ZDK od 35 lat. Redaktorem naczelnym tego pisma jest dr **Agnieszka Szykuła-Żygawska**, autorka kilku książek na temat historii Zamojszczyzny oraz wielu znakomych artykułów naukowych i popularno-naukowych. Obecnie w skład społecznego kolegium redakcyjnego wchodzi m.in. **Elżbieta Gny, Piotr Kondraciuk i Łukasz Kot**. Należy jednak podkreślić, iż to ważne dla Zamojszczyzny pismo powstaje dzięki zaangażowaniu

Prezentacja sztandaru

gen. **Marek Łapiński**, minister obrony narodowej, odznaczył Dzieci Zamojszczyzny **Romana Kostrubca i Wacława Niemczuka**, mieszkańców Łabuń, Złotym Medalem za Zasługi dla Obronności Kraju. Odznaczeniu z okazji nadania imienia Dzieci Zamojszczyzny Szkole Podstawowej w Łabuniach wręczyli statuetkę Dzieci Dzieciom „By pielęgnowały okrucy pamięci...”.

Z poruszającym spektaklem „Nie mogę cię zapomnieć” wystąpili uczniowie szkoły. Uroczystości towarzyszyły wystawy: **Beaty Kozaczyńskiej „Dzieci**

Wielka gala w zamojskim Centrum Kultury Filmowej „Stylowy”

Nagrodzono ludzi kultury

ZAMOŚĆ

Podsumowanie Roku Kulturalnego Zamościa było w tym roku naprawdę uroczyste. Wielka Gala odbyła się w zamojskim Centrum Kultury Filmowej „Stylowy”. Uehonorowano ambasadorów i animatorów kultury Zamościa. Wręczono też nagrody finansowe przyznane przez prezydenta miasta.

Chcieliśmy uhonorować ludzi, którzy tworzą kulturalny krajobraz miasta, jego niezwykle koloryt – mówi **Piotr Orzechowski**, dyrektor Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Zamościu. – Mamy przecież znakomych twórców i m.in. utalentowanych animatorów. Tworzą oni kulturę wysoką, ale również taką, którą można określić jako popularną. Dlatego trafia ona do wielu odbiorców. Są w mieście sponsorzy i ambasadorzy, którzy również pełnią niezwykle ważną rolę. To wszystko chcieliśmy podczas gali uwypuklić, podkreślić i docenić.

„Kwartalnik” i animatorzy

Uroczystość odbyła się w piątek (13 grudnia). Przybyło na nią kilkaset osób. Uczestnicy wysłuchali kilku przemówień

Szkoła imienia Dzieci Zamojszczyzny

ŁABUNIE

Szkoła Podstawowa w Łabuniach otrzymała nowe imię Dzieci Zamojszczyzny. 10 grudnia w 77. rocznicę wysiedlenia mieszkańców gminy Łabunie odbyła się uroczystość przekazania sztandaru i przyjęcia imienia.

Wybór patrona, nadanie imienia, otrzymanie sztandaru to najważniejsze wydarzenia historii szkoły. Imię Dzieci Zamojszczyzny to imię niezwykle wymowne. Przypomina o tragicznych losach polskich dzieci skazanych na śmierć i cierpienie w czasie II wojny światowej – powiedział podczas uroczystości dr **Bernard Panasiuk**, dyrektor szkoły.

Sztandar na ręce dyrektora szkoły przekazał **Mariusz Kukielka**, wójt gminy Łabunie, w asyście **Elżbiety Kuźmy**, przewodniczącej rady gminy, i **Mariusza Klizy**, wiceprzewodniczącego.

Obecny na uroczystości

fleszem TOMASZÓW LUB.

■ **LAUREACI ODEBRALI NAGRODY.** 3 grudnia rozstrzygnięto XI Powiatowy Konkurs Multimedialny: Opowieść o Mojej Miejscowości „Ludzie i Ich Pasje”. Na konkurs wpłynęło 37 prac uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych z Tomaszowa Lub. i powiatu tomaszowskiego. Wiele z nich zostało nagrodzonych. Na pierwsze miejsca zasłużyli zaś: **Aleksy Grabek** (kl. V-SP nr 3 w Tomaszowie Lub.), **Alicja Joniec** (kl. VI SP w Gródku), **Michał Rzeszutek** (kl. VII SP nr 2 w Tomaszowie Lub.) i **Weronika Kusa** (kl. I LO w Łaszczowie). Nagrody dla laureatów konkursu ufundowało Starostwo Powiatowe, Urząd Miasta oraz Miejska Biblioteka Publiczna w Tomaszowie Lub.

Gm. Tomaszów Lub.

■ **NOWY PLAC ZABAW.** Wiosną dzieci z okolic miejscowości Chorażanka będą mogły się pobawić na nowym placu zabaw. Są tam m.in. huśtawki i bujak. Miejsce do zabawy powstało za sprawą Stowarzyszenia Liderki Gminy Tomaszów Lubelski. Inicjatorce projektu pn. „Budowa placu zabaw w miejscowości Chorażanka” pozyskały 6 tys. zł na ten cel z programu „Działaj Lokalnie” Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowanego przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce oraz Ośrodka Działaj Lokalnie Stowarzyszenia „Czajnia” w Tomaszowie Lub.

Gmina Krynice

■ **NOWOŚCI NA PÓLKACH.** Biblioteka Publiczna Gminy Krynice otrzymała z Biblioteki Narodowej 2 495 zł dofinansowania w ramach „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa”. Za te pieniądze kupiono 98 książek z kanonu literatury pięknej dla dorosłych, dzieci i młodzieży oraz literatury niebeletrystycznej.

Gmina Susiec

■ **SĄ NOWE KOMPUTERY.** Biblioteka w Suścu i Filia Biblioteczna w Majdanie Sopockim została zaopatrzona w pięć zestawów komputerowych oraz oprogramowanie. Dofinansowanie zadania pn. „Kraszewski. Komputery dla bibliotek 2019” w kwocie 23 800 zł biblioteki otrzymały z Instytutu Książki. Teraz nowoczesny sprzęt komputerowy umożliwi użytkownikom biblioteki korzystanie z zasobów cyfrowych, a bibliotekarzom katalogowanie zbiorów bibliotecznych i udostępnianie ich online.

Gmina Telatyn

■ **WIGILIA DLA MIESZKAŃCÓW.** Wójt gminy Telatyn, proboszcz parafii w Żulicach, dyrektor Biblioteki Publicznej Gminy Telatyn, gminne Koło Gospodyń Wiejskich oraz szkoły podstawowe w Telatynie i Poturzynie zapraszają wszystkich mieszkańców gminy Telatyn na spotkanie oplatkowe. Odbędzie się ono 18 grudnia w Domu Strażaka w Telatynie. Początek o godz. 10. Podczas spotkania rozstrzygnięty zostanie konkurs KGW na tradycyjne ciasto świąteczne.

wd

W filmie Stanisława Barei było za dużo cukru w cukrze, a w tomaszowskiej oczyszczalni – ścieków

Brudna woda w Sołokiji

**TOMASZÓW LUB.,
RUDA ŻURAWIECKA**

Tomaszowska oczyszczalnia otrzymała duży ładunek ścieków, z którym sobie nie poradziła. Dlatego woda w rzece Sołokija zmieniła się śmierdzącą breją w kolorze brunatnym. Po interwencji morsów oraz inspektorów ochrony środowiska, oczyszczalnia wstrzymała przyjmowanie ścieków z zakładu SVZ.

Obrudnej i pachnącej nieciekawie wodzie w rzece Sołokija, która bierze swój początek w Tomaszowie Lubelskim, powiadomiły nas tamtejsze morsy, które na początku grudnia rozpoczęły sezon w okolicach Rudy Żurawieckiej (gm. Lubycza Królewska).

– Woda miała kolor podchodzący pod brunatny i śmierdziała – mówi **Leszek Woszczak**, prezes Stowarzyszenia „Morsy spod młyna” w Rudzie Żurawieckiej, który wraz z kolegami pobrał próbki wody, a następnie powiadomił o tym fakcie tomaszowską policję, zostawiając im „corpus delicti” w butelkach.

To było 1 grudnia.

Sołokija w okolicach Rudy Żurawieckiej zmieniła kolor na brunatny i cuchnęła z daleka.

Policijny poślizg

– Przyjeliśmy zawiadomienie i prowadzimy w tej sprawie czynności – powiedziała nam **Agnieszka Leszek**, rzecznik Komendy Powiatowej Policji w Tomaszowie Lubelskim.

6 grudnia mundurowi powiadomili o tym fakcie inspektorów ochrony środowiska, którzy zbadali sytuację na miejscu. Podczas wizji rzeki na początku jej biegu (przy ul. Listopadowej w Tomaszowie Lubelskim) nie stwierdzono niebezpiecznych zjawisk, ale już w okolicach mostu w kolonii Łaszczówka nie było tak różowo. Woda była mętna, brudna i śmierdiała.

Jak nas poinformował pełniący obowiązki kierownika zamojskiej delegatury Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska **Jerzy Bełz**, inspektorzy pobrali niezwłocznie próbki wody do badań laboratoryjnych z rzeki Sołokija powyżej i poniżej oczyszczalni ścieków, którą zarządza Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Tomaszowie Lubelskim.

– Wychodzi na to, że doszło do przeciążenia oczyszczalni wysokim ładunkiem zanieczyszczeń doprowadzanych z dużego zakładu przetwórstwa owocowo-warzywnego – mówi **Jerzy Bełz**.

Chodzi o tomaszowski zakład SVZ (dawna Tomasovia), który ma obecnie „żniwa” (duży przerób) i zużywa dużo wody do płukania warzyw, w tym przede wszystkim marchwi. Oczyszczalnia została więc „zamordowana” dużym ładunkiem zanieczyszczeń ze wspomnianego zakładu.

Jakie podjęto działania? PGKiM odciął dopływ ścieków z tomaszowskiego SVZ, co wiąże się z tym, że zakład zaprzestał na jakiś czas „przerabiania” marchewki.

Policja otrzymała zgłoszenie 1 grudnia. Dlaczego z powiadomieniem służb ochrony środo-

wiska czekała do 6 grudnia? Bo trwały „czynności”.

Sytuacja się normuje

W czwartek (12 grudnia) WIOŚ znalazł już pierwsze wyniki badań wody.

– Wykazały one duży ładunek zanieczyszczeń w ściekach odprowadzanych z oczyszczalni – powiedział nam **Jerzy Bełz**. – Ścieki nie były po prostu dobrze oczyszczone. Na rzece poniżej miejsca, w którym wprowadza się ścieki, stwierdzono 6,75 proc. tlenu rozpuszczonego w wodzie. To poziom zmniejszony, ale nie powinien on stwarzać zagrożenia dla ryb i organizmów wodnych.

Tego samego dnia kierownik zamojskiej delegatury WIOŚ pojawił się ponownie w Tomaszowie Lub. – Ścieki są już klarowne i bez zapachu – powiedział nam po wizji na rzece Sołokija **Jerzy Bełz**. – Ponownie pobraliśmy próby, które trafiły do Centralnego Laboratorium Badawczego w Lublinie. Ale wiadać, że sytuacja wraca do normy, a co za tym idzie, istnieje szansa na częściowy powrót zakładu do przerobu warzyw.

Do czasu poprawy jakości wody w rzece Sołokija, tomaszowskie morsy przeniosły się na rzekę Tanew i czekają na ostateczne wyjaśnienie sprawy.

Leszek Wójtowicz

Wieś cieszy się z pomnika Pierniczki palce lizać!

GM. LUBYCZA KRÓL.

Radni zgodzili się, aby w gminie Lubycza Królewska przybył kolejny pomnik. Nikt nie musiał go budować ani za tę budowę płać. Wyrósł sam. Ma już około 200 lat. Rośnie w lesie w Tęniatyskach i dumnie góruje nad okolicą.

Doniedawna na terenie Nadleśnictwa Tomaszów było pięć pomników przyrody: źródłiska w Potokach i Sołokijach, grupa 23 pomnikowych dębów w Siedliskach, skałki na wzgórzu Wapielnia i dąb Aleksander we wsi Grodyśławice. Teraz przybył szósty – dąb Siemowit z miejscowości Tęniatyska.

Jego nazwę wybrano w konkursie, który ogłosiło nadleśnictwo Tomaszów. Nazwa Siemowit pochodzi od imienia księcia mazowieckiego Siemowita IV, który w końcu XIV i na początku XV w. prowadził działania osadnicze na terenie Lubyczy i Tęniatysk. Potem Nadleśnictwo wystąpiło do gminy Lubycza Królewska z wnioskiem o uznanie roztoczańskich olbrzymia za pomnik przyrody.

– Cieszymy się. To dla nas ogromny prestiż, że mamy taki pomnik przyrody – mówi **Elżbieta Różaniecka**, sołtys wsi Tęniatyska.

Rada Miejska Lubyczy Królewskiej uznała, że drzewo zasługuje na objęcie ochroną. Podobnie jak Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie. I tak podczas ostatniej sesji Rada podjęła uchwałę, na mocy której „ustanowiono pomnikiem przyrody dąb szypułkowy Quercus robur L. o obwodzie pierśnicy około 430 cm, wieku około 200 lat, rosnący w miejscowości Tęniatyska”. Dzięki temu Siemowit podlega ochronie prawnej.

– Tęniatyska to niewielka wieś. Stoi tu raptem 20 domów. Nie ma nawet setki mieszkańców. To dla nas ogromny prestiż, że mamy taki pomnik przyrody. Cieszymy się bardzo – mówi **Elżbieta Różaniecka**,

sołtys Tęniatysk i zarazem przewodnicząca Koła Gospodyń Wiejskich w tej wsi.

Pani **Elżbieta** prowadzi w Tęniatyskach gospodarstwo rolne i gospodarstwo agroturystyczne. Zachwala, jak pięknie i spokojnie jest w tej miejscowości. I zaznacza, że turyści to doceniają.

– Teraz będę mogła im jeszcze powiedzieć, że mamy tu taki wspaniały pomnik – podkreśla **Różaniecka**.

Kiedy odbędzie się „chrzciny” Siemowita, jeszcze nie wiadomo. O tym zadecyduje burmistrz Lubyczy Królewskiej. Ale pani **Elżbieta** już deklaruje, że w tej uroczystości weźmie udział Koło Gospodyń Wiejskich i mieszkańcy Tęniatysk.

m

Z nagrodami za najsmaczniejszy pierniczek **Elżbieta Mazur** (pierwsza od lewej) i **Magdalena Umińska** (w środku).

GM. TOMASZÓW LUB.

Najlepsze pierniki pieką członkinie Koła Gospodyń Wiejskich w Szarowoli. **Magdalena Umińska** i **Elżbieta Mazur** zdeklasowały konkurencję i zgarnęły nagrody w konkursie organizowanym podczas Jarmarku Świątecznego w Zamościu.

Konkurs na najpiękniejszy, najwspanialszy pierniczek ogłoszony przez miasto Zamość rozstrzygnięto 8 grudnia. Jury brało pod uwagę kształt, zapach i dekorację zgłoszonych do konkursu wypieków.

W kategorii Pierniczek Roku 2019 (indywidualne wypieki dla amatorów) wygrał

pierniczek **Magdaleny Umińskiej**, w kształcie gwiazdki, na której lukrem namalowany był kościółek. Drugie miejsce zajął pierniczek upieczony przez **Elżbietę Mazur**, właściwie było to kilka pierników w kształcie gwiazd, tworzących choinkę i polanych lukrem.

– Przepis, według którego upiekłam pierniki, ma już chyba z 80 lat. Znały go babcię członkini naszego koła i my z niego korzystamy. Zdradzę, że wśród składników jest zsiadłe mleko – mówi **Magdalena Umińska**, przewodnicząca KGW w Szarowoli.

Za doskonałe pierniki panie otrzymały sprzęt AGD, mikser i czajnik elektryczny. Nie zabiorą ich jednak do kuchni w swoich domach. Korzystały z nich będą członkinie KGW, do którego obie panie należą.

wd

Na ogólnopolskiej liście produktów tradycyjnych powiat jest białą plamą

Smaczne niewpisane

POW. TOMASZOWSKI

Pierogi z karpia i karp wędzony dzwonki z Karpiówki w Bełżcu to pierwsze przysmaki z powiatu tomaszowskiego, które mogą trafić na ogólnopolską listę produktów tradycyjnych.

Anna Kuśmierczak-Kuceł, Antoni Kuśmierczak oraz Ireneusz Kuśmierczak w Bełżcu prowadzą 125-hektarowe gospodarstwo rybne specjalizujące się w hodowli m.in. karpia, amurów, linów, szczupaków i sandaczy. Rybami zajmują się już od ponad 60 lat. Od ponad ćwierć wieku przygotowują potrawy na bazie ryb. W restauracji Karpiówka w Bełżcu, której współwłaścicielką jest Anna Kuśmierczak-Kuceł, podniebienia smakoszy zdobywają m.in. żur na wędzonym sumie, pierogi z karpem oraz wędzony karp.

Anna Kuśmierczak-Kuceł jako pierwsza w powiecie zdecydowała się przetrzeć szlaki i wpisać na ogólnopolską listę produktów tradycyjnych prowadzoną przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi dwie potrawy: pierogi z karpem oraz karpia wędzonego dzwonki. Te dwa smakołyki rodzina przygo-

Wniosek o zarejestrowanie dwóch pierwszych produktów tradycyjnych złożyła Anna Kuśmierczak-Kuceł z Karpiówki w Bełżcu.

towuje od ćwierć wieku. Wszystko wskazuje na to, że procedurę uda się przeprowadzić pomyślnie. Oba zgłoszone produkty przeszły już pozytywną weryfikację etnologiczną.

Na liście produktów tradycyjnych rejestrowane są produkty przygotowane według lokalnych receptur od co najmniej 25 lat. Tradycję kulinarną trzeba udokumentować. Lista jest rekomendacją dla smakoszy i miłośników coraz popularniejszej turystyki

kulinarniej. Na koniec listopada 2019 r. z województwa lubelskiego na liście figurowało 215 produktów regionalnych, głównie wyroby piekarnicze i cukiernicze, danie i potrawy, wyroby alkoholowe oraz dania mięsne.

Biała plama

Powiat tomaszowski jest na tej liście białą plamą. Ewa Piwko-Witkowska, prezes LGD „Roztocze Tomaszowskie”, uważa, że

powinno być tam przynajmniej kilka wpisów związanych z tomaszowskimi kulinariami.

– Nie brakuje u nas produktów, które mogą poszczycić się 25-letnią tradycją. Staramy się przekonywać tych, którzy tradycję kulinarną kultywują, aby dokonali rejestracji. Niektórych być może przeraża procedura składania wniosków i związane z tym formalności – mówi Ewa Piwko-Witkowska.

A na listę mogły trafić lody tomaszowskie produkowane od trzech pokoleń przez rodzinę Bębników z Tomaszowa Lubelskiego. Bębnikowie zaczęli od produkowania lodów chałupniczym sposobem, kręcili je w beczkach, mrozili taflami lodu z Sołokiji i sprzedawali po okolicznych odpustach z furmanki. Dziś lodów tych można posmakować przy ulicy Żeromskiego.

– Oczywiście technologia produkcji lodów poszła do przodu, ale wiele smaków, jak śmietanowy, waniliowy czy z sezonowych owoców, wyrabiamy według dawnych receptur – mówi Tomasz Bębnik.

Lista smaków

Na listę produktów tradycyjnych mogą też trafić roztoczańskie oleje tłoczone na zimno w olejarni Tadeusza Kołodzieja w Zadnodze (gm.

Od kilku miesięcy Stowarzyszenie LGD „Roztocze Tomaszowskie” prowadzi warsztaty kulinarne.

Krynicy) czy Mariusza Lizuta w Wieprzowie Ordynackim (gm. Tarnawatka). Tam mogą bez wątplenia znaleźć się też jagodzianki, golasy (rodzaj kartaczy) czy zupa parzybroda na bazie kapusty, bobu i buraka Lucyny Kozyry, właścicielki restauracji Sosnowe Zacisze z Suśca.

– Nie certyfikowałam tego, bo wydawało mi się, że jest to niepotrzebne. Teraz chyba nie mam już wyboru. Obiecałam staroście tomaszowskiemu, że to zrobię – mówi Lucyna Kozyra. Przyznaje, że z powodu golasów wielu turystów przedłuża pobyt w jej ośrodku (potrawa gotowana jest z dnia na dzień).

Ćwierćwieczną tradycję mają też serniki kryszyńskie (gm. Telatyn), które rozślawiły panie z miejscowego KGW (niestety koło już nie istnieje).

– Ich sekret polega na tym, że piecze się je w namoczonych papierach. Każda kobieta ma jednak

swoj sposób. W moim rodzinnym domu takie serniki wypieka się od wielu lat – mówi Małgorzata Mielczuk z Kryszyń.

– Potraw z tradycją jest więcej. Dowiadujemy się o nich podczas warsztatów kulinarnych, które organizujemy. Mam nadzieję, że w końcu nasi lokalni wytwórcy odważą się je zarejestrować – mówi Ewa Piwko-Witkowska.

roh

Na ogólnopolskiej liście produktów tradycyjnych z województwa lubelskiego znajdują się już: szynka domowa roztoczańska, swojskie mięso wekowane ze Zwierzyńca, kiełbasa swojska biłgorajska, ćwikła z Werbkowic, dżem żurawinowy biłgorajski, pieróg biłgorajski zwany krupniakiem, olej święteczny Roztoczański, olej tarnogrodzki, werbkowickie placki z soczewicy, żurawinówka biłgorajska.

OGROMNE PIENIĄDZE DLA GMINY ULHÓWEK

Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia chciałbym się podzielić Państwem radością z **pozyskanych środków finansowych na termomodernizację budynków użyteczności publicznej**, tj. Urzędu Gminy w Ulhówku, Szkoły Podstawowej w Tarnoszynie, Szkoły Podstawowej w Hubinku, Zespołu Szkół Publicznych w Ulhówku, Gminnego Przedszkola w Ulhówku, Świetlicy Wiejskiej w Ulhówku i Świetlicy w Ulhówku przy ul. Przemysłowej.

Całkowita wartość projektu – ponad 5 mln zł
Kwota przyznanego dofinansowania – prawie 3,5 mln zł

W ramach inwestycji zostanie zmodernizowane c.o., ocieplony stropodach i ściany zewnętrzne oraz wymieniona stolarka okienna i drzwiowa.

Dzięki pozyskanym środkom ocieplone budynki z nową kolorową elewacją staną się wizytówką naszej gminy.

Wójt Gminy Ulhówek – Łukasz Kłębek

Szanowni Mieszkańcy Gminy Ulhówek

Święta Narodzenia Pańskiego to najpiękniejszy moment w roku: magiczny czas pełen radości, rodzinnego ciepła i odpoczynku. To właśnie wtedy spotykamy się w gronie najbliższych, przebacząc sobie błędy i życząc wszystkiego, co najlepsze. Pragniemy złożyć Państwu, mieszkańcom naszej gminy, najserdeczniejsze życzenia

zdrowych, pełnych niezapomnianych chwil i wzruszeń Świąt Bożego Narodzenia. Niech ten czas doda Wam siły i odwagi do realizacji nowych pomysłów i planów w nadchodzącym 2020 roku.

Z najlepszymi życzeniami

Przewodnicząca Rady Gminy Ulhówek

Stanisława Ziober

Wójt Gminy Ulhówek

Łukasz Kłębek

■ **SENIORZY URADZILI.** 9 grudnia w sali konferencyjnej Urzędu Miasta w Hrubieszowie obradowała Rada Seniorów. Burmistrz **Marta Majewska** przedstawiła założenia i etapy realizacji projektu pn. „Rewitalizacja Śródmieścia Hrubieszowa”. Zakłada on szeroki wachlarz działań dla seniorów, m.in. szkolenia informatyczne, powołanie Uniwersytetu Trzeciego Wieku czy zajęcia grup zainteresowań, a także szkołę babć, spotkania autorskie i organizowanie „białych niedziel”. Omówiono także propozycje ustawienia ławek na szlakach pieszych w różnych częściach miasta. Byłyby to miejsca odpoczynku zwłaszcza przy dłuższych trasach. Miasto kupiło 8 ławek. Przeprowadzono rozeznanie, gdzie będą one najbardziej potrzebne. Seniorzy wskazali miejsca: przy ul. Basaja – 2 ławki, i po jednej ławce przy ul. Mickiewicza (przychodnia), trakt pieszy między ul. Wodną i Rubinową, a także przy ul. Listopadowej, ul. Piłsudskiego, ul. Wyzwolenia i ul. Żeromskiego.

■ **NAJLEPSZA TRÓJKA Z TRÓJKI POJEDZIE NA FINAŁ.** Kinga Wróblewska, Julia Bartko i Piotr Jastrzębski – tych troje uczniów z Zespołu Szkół nr 3 w Hrubieszowie będzie reprezentowało Lubelszczyznę w centralnym finale Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Bezpieczeństwie i Obronności. Zorganizował ją Uniwersytet Warszawski pod patronatem: Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Ministerstwa Energii, Centrum Eksperckiego Policji Wojskowych NATO oraz Szkoły Głównej Straży Pożarnej. Troje hrubieszowian podczas etapu okręgowego (rozstrzygnięto go 6 grudnia na Wydziale Politologii UMCS w Lublinie) zostało sklasyfikowanych wśród 10 laureatów, którzy zakwalifikowali się do finału olimpiady. Jej zwycięzcy zostaną wyłonieni 20 i 21 marca 2020 r. w Warszawie.

■ **RUSZYŁA BUDOWA BASENU.** W ubiegłym tygodniu rozpoczęto budowę krytej pływalni przy Szkole Podstawowej nr 2 w Hrubieszowie. Roboty wykonuje przedsiębiorstwo Karpát-Bud Sp. z o.o. Budowa krytej pływalni ma kosztować ponad 24,2 mln zł, z tego 7 mln zł pokryje dotacja z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej. Zakończenie budowy krytej pływalni zaplanowano na marzec 2022 r.

■ **UZUPEŁNIONO SKŁAD ZARZĄDU.** 5 grudnia podczas zebrania mieszkańców osiedla Jagiellońskie w Hrubieszowie przeprowadzono wybory uzupełniające do zarządu tego osiedla. Skład trzeba było uzupełnić, ponieważ 17 października odwołano dwóch członków zarządu. W wyniku wyborów uzupełniających do zarządu wybrano: **Katarzynę Brzostowską** i **Pawła Kozę**. Obecnie w Zarządzie Osiedla Jagiellońskie działają: **Wiesław Bańka** – przewodniczący, **Paweł Koza** – zastępca przewodniczącego oraz **Katarzyna Brzostowska**, **Janina Kapkin** i **Agnieszka Kolenda** – członkowie.

Groby wojów Chrobrego?

GRÓDEK

W okolicach Gródka nad Bugiem znaleziono ludzkie szczątki, a gdy do pracy przystąpili archeolodzy, dokopali się do pochówków z wieku XI, czyli czasów Bolesława Chrobrego.

Badaniami archeologicznym w okolicach podhrubieszowskiego Gródka kierował dr **Tomasz Dzieńkowski** z Instytutu Archeologii UMCS w Lublinie. Archeolodzy z Lublina przyjechali tam po sygnałach od rolników, którzy podczas prac polowych natrafili na ludzkie szczątki. Naukowcy przebadali stanowisko w pobliżu średniowiecznego grodziska utożsamianego z grodem Wołyń. Dokopali się do pochówków z XI w., czyli czasów **Bolesława Chrobrego** i bitwy jego wojsk z oddziałami kniazia **Jarosława Mądrego**. Bitwę najpewniej stoczono właśnie w tamtych okolicach. Podczas tych ostatnich badań archeologicznych z ziemi wydo-

Odkryto również doskonale zachowany, niemal kompletny szkielet noworodka. Na różnych głębokościach było pięć kolejnych pochówków niemowląt.

byto m.in. fragmenty tkanin ze złotą nicią przy szkielecie. Podczas wydobywania pochówków z XII-XIII w., natrafiono na wyposażenie w postaci kabłączków skroniowych lub resztek trumny. Były tam też drobne przepalone kości ludzkie, czaszka psa oraz rozbite naczynia gliniane

wstępnie datowane na wiek XI. Odkryto również doskonale zachowany, niemal kompletny szkielet noworodka. Na różnych głębokościach było pięć kolejnych pochówków niemowląt. Złożono je do niewielkich owalnych jamek, wkopanych jako nisze w ścianę obiektu

ciałopalnego bądź bezpośrednio ułożonych pionowo od góry.

– Mamy do czynienia z pochówkiem występującym na terenie Połabii, Pomorza, ale i Małopolski pomiędzy IX a XII w. Jest tu kilka wspólnych cech – ciałopalenie i pochówki szkieletowe, duża rozmiarowo jama, kości

zwierząt i fragmenty ceramiki w wypełnisku. Nie można odrzucić interpretacji bardziej prozaicznej, choć niemniej ciekawej – jako miejsca w obrębie cmentarzyska wyznaczonego jedynie na groby dziecięce – np. jeszcze nieochrzczone. Dalsze badania prowadzone w laboratoryjnym zacisku pozwolą poszerzyć wiedzę na temat archeologicznych znalezisk pod Hrubieszowem – dowiedzieliśmy się od archeologów, którzy zajmowali się badaniami w okolicach Gródka nad Bugiem.

W badaniach archeologicznych udział wzięli wolontariusze – członkowie Stowarzyszenia Lubelska Grupa Poszukiwawcza.

– Dzięki nim z warstwy oraniny udało się odzyskać znaczną ilość zabytków narażonych na dalsze zniszczenia w wyniku prac rolnych. W badania zaangażowała się również gmina Hrubieszów. Zorganizowano bazę noclegową i dojazdy dla studentów, biorących udział w badaniach – dowiedzieliśmy się od **Bartłomieja Barteckiego**, dyrektora Muzeum im. ks. Stanisława Staszica w Hrubieszowie.

par

Hrubieszowskie ciuchobranie

Można było kupić ubrania dla dorosłych i dla dzieci.

HRUBIESZÓW

W Hrubieszowskim Domu Kultury po raz pierwszy zorganizowano akcję pod nazwą „Hrubieszowskie ciuchobranie”. Można było kupić, sprzedać albo wymienić ubrania. Chętnych było sporo. Ale kolejną szansę będą mieli dopiero wiosną.

Na świecie funkcjonuje nowy model gospodarczy, który nosi nazwę ekonomia współdzielenia. Model ten polega na sprzedaży, odsprzedaży oraz wynajmowaniu dóbr z korzyścią nie tylko dla obu stron, ale również dla środowiska. Podstawową zasadą tego modelu jest: nie wyrzucaj, tylko oddaj albo sprzedaj, natomiast jeśli

potrzebujesz – pożycz lub odkup od sąsiada.

Hrubieszowski Dom Kultury pokusił się o zorganizowanie akcji, której motto brzmiało: „Twoja szafa się nie domyka, a Ty nie masz się w co ubrać? Zabierz swoje ubrania lub ubrania Twoich dzieci, z których nie korzystasz, i wymień się, sprzedaj lub kup coś od innych”. Akcja nosiła nazwę „Hrubieszowskie ciuchobranie”. Jej pierwsza edycja odbyła się 7 grudnia. Na wyprzedaż szafy zgłosiło się dwudziestu wystawców z powiatu hrubieszowskiego, tomaszowskiego i zamojskiego. Część z nich przyniosła swoje ubrania, ale także ubrania i zabawki swoich dzieci. Dzieci postanowiły przyjść z rodzicami i same sprzedawały swoje ubrania. Pytane o to, na co zbierają pieniądze, odpowiadały, że np. na wakacje, na nową zabawkę, na rower.

Ubrania i zabawki sprzedawał

też Franek ze swoją mamą **Małgorzatą Zdebską** z Rogalina. On jednak chciał przeznaczyć pieniądze na zupełnie inny cel.

– Zbieram dla wnuczka mojej sąsiadki, który jest chory i potrzebuje na rehabilitację, a jego rodziców nie stać na to – powiedział Franio.

Tego dnia w Hrubieszowskim Domu Kultury było mnóstwo ludzi. Przychodzili, oglądali, komentowali, kupowali, rozmawiali.

– Zorganizowaliśmy tę jesienną wyprzedaż szafy na próbę, chcieliśmy zobaczyć, jak to się przyjmie w naszej okolicy. Z tego względu, że odzew był spory, zorganizujemy kolejną edycję wiosną, ale już przed domem kultury, aby przyciągnąć jeszcze więcej chętnych do robienia zakupów – mówi **Wioleta Czerniak**, pracownik HDK-u.

DW

Strażnicy mają auto

Teraz strażnicy miejscy będą jeździli radiowozem przekazanym im przez burmistrza Hrubieszowa.

HRUBIESZÓW

Straż Miejska w Hrubieszowie działa od 27 lat. Do tej pory strażnicy patrolowali miasto pieszo. To się zmieniło. Od 6 grudnia mają radiowóz.

Siedmioletnia dacia lodgy, którą teraz jeżdżą strażnicy miejscy, była samochodem służbowym, z którego korzystali burmistrz i pracownicy Urzędu Miasta. W sierpniu na potrzeby burmistrza i pracowników urzędu zakupiono nową skodę superb (kosztowała prawie 100 tys. zł), a dacie lodgy burmistrz **Marta**

Majewska przekazała do użytkowania Straży Miejskiej.

Wcześniej jednak dacie przeobrażono na radiowóz. Oklejono właściwym oznaczeniem (koszt 4,3 tys. zł), zamontowano belkę sygnalizacyjną, tzw. koguta (koszt 2530 zł), zainstalowano głośnik i generator (1028 zł) oraz sygnalizację dźwiękową. – Łączne koszty dostosowania służbowego samochodu magistratu do potrzeb Straży Miejskiej wyniosły ponad 8,1 tys. zł – poinformowała nas **Monika Podolak**, sekretarz miasta Hrubieszowa. Także Miejska Służba Drogowa w Hrubieszowie ma dodatkowe auto – używanego forda transita connect. Sześciolatek samochód kosztował ponad 29 tys. zł.

par

W tym roku z pomocy Szlachetnej Paczki skorzystało 57 rodzin z powiatu

Anioły w czerwonych trykotach

POW. HRUBIESZOWSKI

7 grudnia do Hrubieszowa przywieziono tirem 33 paczki z magazynu Szlachetnej Paczki w Krakowie. Ale darczyńca znalazł się też w Australii. Przekazał pieniądze na zakup sprzętu, którym obdarowano jedną z potrzebujących rodzin w powiecie hrubieszowskim.

Tegoroczny finał Szlachetnej Paczki w powiecie hrubieszowskim rozpoczęto 6 grudnia. Wtedy pierwsze paczki dotarły do potrzebujących rodzin. Dzień później około godz. 21 do Hrubieszowa przyjechał tir z Krakowa. Przywiózł paczki dla 33 rodzin z Hrubieszowa i okolic.

– W niedzielę od samego rana zaczęliśmy rozwozić dary. Dojazd nie zawsze był łatwy. Ale po południu magazyn był już pusty. Prawie wszystkie paczki dotarły do czekających na nie rodzin – tłumaczy Małgorzata Cios, liderka sztabu Szlachetnej Paczki w Hrubieszowie.

4,26 zł, aby przeżyć dzień

Pani Krystyna ma 59 lat. Mieszka w niewielkiej wsi. Jest społecznikiem. Od wielu lat działa w kole gospodyń wiejskich, radzie sołectkiej i w gminnym domu kultury.

– Pani Krystyna samotnie wychowała czworo dzieci. Mieszka teraz sama w małym, starym domu. Przez wiele lat borykała się z przewlekłą chorobą serca. Ma wszczepiony stymulator pracy serca. Jej dochód wynosi 450 zł miesięcznie. Po odliczeniu rachunków za mieszkanie kobiecie pozostaje około 128 zł. Czyli dzienny limit jej wydatków wynosi 4,26 zł. Pani Krystyna mówi o sobie: „Nie mogę jednak założyć rąk i płakać” – opowiada Agnieszka z hrubieszowskiego sztabu Szlachetnej Paczki.

7 grudnia wolontariusze przywieźli paczki do domu pani Krystyny.

– Padał deszcz, ale pani Krystyna wyszła nam na spotkanie. Z niedowierzaniem patrzyła na kolejne pudła wnoszone do jej

Sprawny przeładunek paczek, aby na czas dotarły do obdarowanych rodzin.

malutkiej kuchni, uśmiechała się, oczy jej się zaskłityły. Kiedy strażacy wnosili wersalkę, pani Krystyna wykrzyknęła: „Są jeszcze dobrzy ludzie na tym świecie”. Poczęstowała nas kawą i herbatą. A potem zajęła się prezentami. Cieszyły ją wszystkie, ale chyba najbardziej kurtka zimowa. Od razu przymierzyła buty, czapkę. A gdy otworzyła pudła z żywnością i artykułami chemicznymi, złapała się za głowę. Śmiała się, że garnek do grzania wody jest tak duży, że teraz codziennie będzie mogła kąpać się w ciepłej wodzie. Po dziękowaniu i uściskach nie było końca – opowiada wolontariuszka Szlachetnej Paczki.

– Nie znam osobiście tej Pani, ale czułem, że koniecznie trzeba jej pomóc – mówi wolontariusz Piotr Sendecki.

Daleko od szosy

Rodzina T. żyje w małym drewnianym domu z dala od utwardzonej drogi. Dorośli domownicy pracują w niewielkim 2,5-hektarowym gospodarstwie. Dorabiają, pracując dorywczo. Stefan (46 lat) najmuje się do różnych prac w pobliskich gospodarstwach, a 35-letnia Krystyna zajmuje się domem i dziećmi. W wolnych chwilach także dorabia, przebijając fasolę. 50-letnia Renata, siostra Stefana, pracuje na 1/4 etatu jako pracownik socjalny. Rodzina korzysta z zasiłków rodzinnych i 500+. Po odliczeniu kosztów utrzymania domu i leczenia nadciśnienia pana

Stefana, na jedną osobę w tej rodzinie przypada po 387 zł.

– Dwoje dzieci, 14-letni Filip i 8-letnia Zosia w deszczowe dni chodzą do szkoły po błotnistej drodze, a zimą brną przez zaspy. Do najbliższego sklepu mają ok. 3 km. Ich mama dla ułatwienia marszu wydeptuje im ścieżki w śniegu. Krystyna i Stefan szukają stałej pracy, ale z braku możliwości dojazdu do miasta ich szanse maleją do zera. W tym roku zmarła matka pani Krystyny, która wspierała rodzinę finansowo. Jej choroba i śmierć oznaczała dla rodziny kolejne wydatki – opowiada wolontariuszka Szlachetnej Paczki.

Rodzina T. żyje bardzo skromnie, ale nikt nie narzeka na swój los.

„Czy te prezenty na pewno są dla nas?!”

W powiecie hrubieszowskim mieszka również 35-letni Artur i 36-letnia Magdalena oraz pięcioro ich dzieci: najstarsza Nikola ma 16 lat, a najmłodsza Zuzia jest 2-latką.

– Ciasnota w mieszkaniu nie jest głównym problemem w tej rodzinie. Dwoje dzieci choruje na astmę, a jedno ma depresję. To wiąże się z dużymi wydatkami na leczenie. Pani Magdalena cierpi na nadczynność tarczycy i niewydolność serca. Jej mąż dorywczo zarabia na utrzymanie rodziny. Pracuje w firmie przetwarzającej odpady. Niedawno lekarz stwierdził, że ma chorą wątrobę i podejrzenie osteoporozy. Podczas badania przed akcją honorowego krwiodawstwa

tyki. Potem był cisza i łzy w oczach każdego z domowników. Dzieci przytulały się do mamy i powtarzały: „Czy to wszystko na pewno jest dla nas!?”. Po chwili okazało się, że w prezencie jest jeszcze kurs prawa jazdy i wielka szafa... Pan Artur bardzo się ucieszył. Właśnie dzięki Szlachetnej Paczce, zdobył się na odwagę, poprosił o pracę w piekarni i ją otrzymał – opowiada wolontariusz sztabu Szlachetnej Paczki w Hrubieszowie.

Nie wszyscy zostali zakwalifikowani

W tym roku pomocą Szlachetnej Paczki w powiecie hrubieszowskim objęto 57 rodzin.

– To jedna trzecia rodzin zgłoszonych do sztabu. Pozostałe nie

W tegorocznej akcji Szlachetnej Paczki wzięli udział również samorządowcy, między innymi starosta hrubieszowski Maryla Symczuk.

dowiedział się, że ma złe wyniki i wymaga diagnostyki oraz długotrwałego leczenia. No i, że nie może ciężko pracować fizycznie. Dochód na jedną osobę w tej rodzinie to 481 zł – poinformowano nas w sztabie Szlachetnej Paczki w Hrubieszowie.

– Gdy podjechalśmy z paczkami do tej rodziny, w oknie widać było roześmiane buzie dzieciaków. Pan Artur był trochę zawstydzony. Gotował obiad i dłonie miał całe w panierce do kurczaka. Gdy strażacy z OSP wnosili kolejne paczki do domu, w domownikach rosła radość. Najwięcej entuzjazmu było przy wnoszeniu piętrowego łóżka. A gdy wniesiono kolejne paczki, w domu zrobiło się ciasno. W pierwszym kartonie były kurtki i buty. Szał, szok i łzy. Za chwilę rozpakowano zegarek, drona i kosme-

pełniały kryteriów wymaganych do udzielenia pomocy. Nie sposób dokładnie określić, ile osób było zaangażowanych w przygotowanie paczek. Na przykład w przygotowanie paczek pani Krystynie zaangażowali się uczniowie dwóch klas jednej ze szkół, a także 10 innych osób. Najdalsza pomoc przyszła z Australii. Tamtejszy darczyńca przysłał pieniądze na zakup sprzętów potrzebnych jednej z rodzin. Znamienna jest także historia jednej z wolontariuszek. W ubiegłorocznej akcji Szlachetnej Paczki otrzymała prezenty od firmy z Krakowa, a w tym roku włączyła się do akcji jako wolontariusz i przekazała innej potrzebującej rodzinie paczki przygotowane przez tę samą firmę z Krakowa. Historia zatoczyła koło – cieszy się Małgorzata Cios.

Mariusz Parol

HRUBIESZÓW STRACIŁ DWIE WYBITNE REGIONALISTKI.

Na początku grudnia odeszły dwie zasłużone mieszkanki Hrubieszowa. **Helena Bojarczuk**, wieloletnia dyrektor Muzeum im. ks. Stanisława Staszica w Hrubieszowie, a także wybitna regionalistka, zmarła 6 grudnia. 5 grudnia zmarła **Barbara Papuga**, wieloletnia dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Hrubieszowie. Od 1965 r. pracowała w Powiatowej i Miejskiej Bibliotece Publicznej, od stycznia 1988 r. kierowała Miejską Biblioteką Publiczną. Była aktywnym członkiem Towarzystwa Regionalnego Hrubieszowskiego i Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. W 2003 r. po 38 latach pracy w bibliotece przeszła na emeryturę. Za działalność zawodową i społeczną została odznaczona m.in. Brązowym i Złotym Krzyżem Zasługi.

Gmina Dołhobyczów

■ **WĘŻE DO GASZENIA ZA DOTACJĄ.** Dwa strażackie węże do gaszenia pożarów i ćwiczeń pożarniczych otrzymała OSP w Horoszczykach. Zakupiono je dzięki dofinansowaniu (w wysokości 540,81 zł) przekazanemu z Funduszu Składowego Ubezpieczenia Społecznego Rolników. OSP w Horoszczykach została wyposażona w ramach realizacji zadania publicznego „Wyposażenie jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenów wiejskich w sprzęt ratowniczy, ratowniczo-gaśniczy i umundurowanie bojowe z wyłączeniem zakupu wozów strażackich”.

■ **NOWY BUS DLA NIEPEŁNOSPRAWNYCH.** 3 grudnia w dniu Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych nowy samochód otrzymały Warsztaty Terapii Zajęciowej w Oszczowie. Gmina Dołhobyczów uzyskała dofinansowanie na zakup busa w ramach projektu pt. „Zakup autobusu dla WTZ w Oszczowie” w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” w obszarze. Bus kosztował 316,7 tys. zł. Dofinansowanie z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych pokryło 228 tys. zł kosztów zakupu. Pozostałą część sfinansowano z budżetu gminy Dołhobyczów.

Gmina Werbkowice

■ **WIGILIA Z WICEPREMIEREM.** Wicepremier **Jacek Sasin** będzie uczestniczył w uroczystej mszy św. o godz. 11.30 oraz gminnej wigilii, która odbędzie w niedzielę 22 grudnia w Werbkowicach. Na spotkanie zapraszają wójt i rada gminy.

par

Złapali podpalacza

GM. WERBKOWICE

30-latek z gm. Werbkowice dwukrotnie podpalił bele słomy na polu swojego sąsiada.

Po raz pierwszy bele słomy płonęły w Terebinii 8 grudnia. Strażacy potwierdzili, że prawdopodobną przyczyną pożaru było podpalenie. Nazajutrz znowu zawiadomiono strażaków, że na tym samym polu kolejny raz podpalono słomę. Policjanci

ustalili, że mógł to zrobić 30-latek, który mieszka w sąsiedztwie właściciela pola. 10 grudnia 30-latek został zatrzymany. – Mężczyzna trafił do policyjnego aresztu. W chwili zatrzymania miał ponad 1,5 promila – poinformowała nas st. asp. Edyta Krystkowiak, oficer prasowy KPP w Hrubieszowie. Mężczyzna zostanie poddany badaniom, które wykażą, czy ma skłonności do zachowań piromańskich. Jego znajomi i bliscy twierdzą, że już wcześniej je zdradzał.

par

59^{LECIE}
POWIATU HRUBIESZOWSKIEGO
1429 - 2019

Z okazji nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia składamy serdeczne życzenia zdrowia, rodzinnego ciepła w gronie bliskich oraz niepowtarzalnej atmosfery przy wigilijnym stole.

Niech nadchodzący Nowy 2020 Rok obfituje w szczęście i pomyślność oraz wiarę i energię do realizacji wszystkich planów.

Wesołych Świąt

Przewodniczący Rady Powiatu

Aneta Karpiuk

Wicestarosta Hrubieszowski

Wojciech Sołtysiak

Starosta Hrubieszowski

Maryla Symczuk

■ SZLACHETNA AKCJA. W Biłgorajskim Centrum Kultury podsumowano działania w ramach akcji Szlachetna Paczka. Wolontariusze odwiedzili prawie 80 rodzin z powiatu, ostatecznie do udziału zostało zakwalifikowanych 55. I to właśnie do nich przed świętami trafią zebrane dary. Szlachetna Paczka to wyjątkowa akcja. Jej celem jest pomoc osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Jedni chcą dostać pralkę albo lodówkę, inni potrzebują łóżka, butów czy opału na zimę. W powiecie biłgorajskim liderem i koordynatorką akcji jest **Elżbieta Łukasik**. Gratulacje za zaangażowanie w organizację akcji złożył na jej ręce starosta biłgorajski **Andrzej Szarlip**, który wspólnie z harcerzami pomagał w kompletowaniu paczek.

■ IMPULS NA MEDAL. Drugie miejsce z XIX Ogólnopolskich Andrzejkowych Spotkań Tanecznych w Jasle przywoziła grupa Impuls z Młodzieżowego Domu Kultury w Biłgoraju. Prowadzeni przez **Urszulę Demuchę** tancerze występowali w grupie najstarszych zespołów. W imprezie wzięło udział 760 tancerzy m.in. z Jasła, Mielca, Rzeszowa, Tarnowa, Ustrzyk Dolnych, Krosna, Brzozowa, Krakowa, Dębicy, Leżajska, Leska, Biłgoraja i ze Słowacji. Zespoły rywalizowały w kilku kategoriach.

■ MORSY W ZALEWIE. 7 grudnia nad zalewem Bojary rozpoczęto sezon morsowania. Z kąpeli w lodowatej wodzie skorzystało ponad 50 osób. Inaugurację sezonu na mroźne kąpiele poprzedziła rozgrzewka podczas zumbi z **Zosią Badach** i tabaty, którą poprowadziła **Aleksandra Kuna**. Biłgorajskim morsom towarzyszyły zaprzyjaźnione grupy z Jarocina, Tarnobrzega oraz Biszczycy.

■ SZTUKA, NIE SZTUKA? W piątek (13 grudnia) w galerii BCK odbył się wernisaż wystawy „Art?” **Bartłomieja Ostrowskiego**. Autor ma 18 lat i jest uczniem klasy graficznej w I LO im. ONZ w Biłgoraju. Najlepiej odnajduje się w graffiti, abstrakcji oraz graffuturizmie. Wystawa składa się z różnych prac, ale motywem przewodnim jest graffiti robione na szybko i nielegalnie, niejednokrotnie niedbale. Ma zmuszać do refleksji nad pytaniem czy to jeszcze (a może już) sztuka. Ekspozycja będzie czynna dla zwiedzających do 1 stycznia.

Przeżyli razem tyle lat

Złote gody w Tarnobrzegu

TARNOGRÓD, GORAJ

W Tarnobrzegu i Goraju uhonorowano pary małżeńskie, które przeżyły razem pół wieku. Wręczono im przyznane przez Prezydenta RP Medale za Długoletnie Pożycie Małżeńskie.

W Tarnobrzegu w gronie jubilatów znalazły się pary: Danuta i Bronisław Dworniczakowie, Marianna i Tadeusz Dyjakowie, Stanisława i Jan Dyjakowie, Alicja i Stanisław Gminterkowie, Janina i Tadeusz Graszowie, Maria i Marian

Korpaliowie, Maria i Czesław Krasowscy, Eugenia i Tadeusz Majcherowie, Krystyna i Władysław Majcherowie, Antonina i Jan Mazurkowie, Marianna i Eugeniusz Pawlukowie, Anna i Henryk Rycerzowie, Marianna i Janusz Świtałowie, Janina i Jerzy Zagdańscy, Elżbieta i Czesław Zemłowie.

– Na szczególne uznanie zasługują państwo Katarzyna i Jan Gurdzielowie, którzy w tym roku obchodzili 70-lecie pożycia małżeńskiego – informuje Paweł Dec, burmistrz Tarnobrzegu.

Mszę świętą odprawioną w kościele parafialnym w Tarnobrzegu poprowadził ks. proboszcz Jerzy Tworek. Następnie ju-

bilaci, ich rodziny i zaproszeni goście byli uczestnikami uroczystości wręczenia Medalu za Długoletnie Pożycie Małżeńskie, która odbyła się w sali jednego z tarnobrzegkich pensjonatów. Oprócz medali jubilaci otrzymali pamiątkowe listy gratulacyjne i okolicznościowe upominki. Widowisko słowno-muzyczne przygotowali uczniowie SP im. Marii Curie-Skłodowskiej w Tarnobrzegu pod kierunkiem swoich nauczycieli: **Jolanty Grelak**, **Bożeny Śmieciuch** i **Andrzeja Kusiaka**.

Podobna uroczystość odbyła się 8 grudnia w Goraju. Po mszy świętej w kościele św. Bartłomieja w Goraju jubilaci oraz goście udali

się do Urzędu Gminy w Goraju. Uroczystość uświetnił występ miejscowej animatorki kultury **Janiny Pydo** oraz dzieci z Gminnego Ośrodka Kultury w Goraju. – Dziękuję jubilatów za godne i długie pożycie małżeńskie oraz piękny przykład dla młodego pokolenia – mówił wójt Goraja **Antoni Łukasik**.

Złote gody świętowały pary: **Stanisława i Stanisław Jamrozowie**, **Stefania i Jan Mikszowie**, **Irena i Eugeniusz Łupinowie**, **Władysława i Stanisław Omiotkowie**, **Walentyna i Zdzisław Pikulowie**, **Maria i Marian Rożkowie** oraz **Jadwiga i Aleksander Skoczylasowie**.

lew

To jest najlepszy dzielnicowy

POTOK GÓRNY

St. sierż. Marcin Pleśkacz z Posterunku Policji w Potoku Górnym to najbardziej rozpoznawalny dzielnicowy w powiecie biłgorajskim. Docenili go mieszkańcy, a on sam też udowodnił, że zna się na swojej robocie jak mało kto.

Plebiscyt na najbardziej rozpoznawalnego dzielnicowego zorganizowała Komenda Powiatowa Policji w Biłgoraju we współpracy z mediami.

St. sierż. Marcin Pleśkacz

– Jego celem było wyłonienie dzielnicowego, który jest najlepiej postrzegany i doceniany przez społeczeństwo – informuje **Joanna Klimek**, rzecznik biłgorajskiej policji.

Ale nie wystarczyło głosowanie mieszkańców. Liczyły się też przeprowadzone spotkania o charakterze profilaktycznym, dzielnicowi musieli wykazać się wiedzą niezbędną do wykonywania codziennych obowiązków.

Suma zdobytych punktów wyłoniła zwycięzcę tegorocznego plebiscytu, którym został st. sierż. **Marcin Pleśkacz** z Posterunku Policji w Potoku Górnym, którego najlepiej znają m.in. mieszkańcy Biszczycy, Bukowiny, Woli Kulońskiej i Wólki Biskiej, bo w ich rejonie służbę pełni zwycięzca.

Drugie miejsce ex aequo zajęli mł. asp. **Tomasz Cybulski** z KPP w Biłgoraju i asp. szt. **Marek Popowicz** z PP w Tarnobrzegu.

lew

Gmina Józefów

■ NOWY WÓZ DLA STRAŻY. OSP w Górnikach będzie mieć nowy samochód, który poprawi bezpieczeństwo mieszkańców i ułatwi pracę strażakom. Będzie to lekki samochód ratowniczo-gaśniczy Opel Movano, przygotowany do przewozu co najmniej 6 osób, ze zbiornikiem na tysiąc litrów wody i agregatem wodno-pianowym, drabiną i masztami, a także agregatem prądotwórczym, radiotelefonem oraz sygnalizacją świetlną i dźwiękową. Zakup pojazdu będzie kosztować prawie 236 tys. zł, z czego 95 proc. to dotacja z Funduszu Sprawiedliwości, resztę dołoży gmina. Strażacy mają otrzymać nowy samochód do 20 grudnia.

Gmina Księżpól

■ MIKOŁAJ Z PING-PONGIEM. 50 zawodników i zawodniczek z gm. Księżpól wzięło udział w Mikołajkowym Turnieju Tenisa Stołowego, który zorganizowała Szkoła Podstawowa w Rakówce. W najmłodszej kategorii wiekowej (uczniowie klas IV i młodszy) najlepiej wypadli **Marcel Myszak** (SP Majdan Stary) i jego szkolna koleżanka **Justyna Mruk**. W grupie uczniów klas V-VI triumfowali **Oskar Socha** (SP Księżpól) i **Magdalena Mruk** (SP Majdan Stary). W kategorii klas VII-VIII zwyciężyli **Maciej Telekało** (SP Księżpól) i **Dominika Rybak** (SP Majdan Stary). W klasyfikacji drużynowej wygrał Majdan Stary, drugi był Księżpól, a trzecia Rakówka. Zmaganiom pingpongistów towarzyszył kiermasz ciast, przygotowanych przez Radę Rodziców SP w Rakówce.

Gmina Tereszpól

■ PRZEDSZKOLAKI MALOWAŁY. Biblioteka Publiczna Gminy Tereszpól podsumowała konkurs plastyczny dla przedszkolaków „Biblioteka moich marzeń”. W kategorii 3-4-latków pierwsze miejsce wywalczyli: **Filip Małek** (Tereszpól-Kukielki), **Alicja Nizio** (Tereszpól-Kukielki) i **Hanna Róg** (Tereszpól-Zaorenda), a w kategorii 5-6-latków: **Jakub Kadamus** (Tereszpól-Zaorenda), **Aleksander Mazurek** (Tereszpól-Kukielki), **Lena Nizio** (Tereszpól-Kukielki), **Mikołaj Rapa** (Tereszpól-Zaorenda), **Kacper Zubala** (Tereszpól-Zaorenda) i **Oliwia Zubala** (Tereszpól-Kukielki).

lew

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia wielu głębokich i radosnych przeżyć, wewnętrznego spokoju, wytrwałości i radości oraz błogosławieństwa Bożego w każdym dniu nadchodzącego 2020 roku.

Wszystkim Mieszkańcom Gminy Frampol i Czytelnikom „Kroniki Tygodnia” życzą

Lech Kaczor
Przewodniczący RM Frampola

Józef Rudy
Burmistrz Frampola

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia, pokoju Chrystusowego, zdrowia i błogosławieństwa Bożego.

Niech nadchodzący Nowy 2020 Rok przyniesie jak najwięcej łask bożych.

Niech Gwiazda Betlejemską zwiastuje i rozraduje nam w sercu tą Dobrą Nowinę.

W tych wyjątkowych dniach życzę Państwu najpiękniejszych świąt Bożego Narodzenia.

Beata Strzałka
Poseł na Sejm RP

Nadchodzące Świąta Bożego Narodzenia niosą ze sobą wiele radości oraz refleksji dotyczących minionego okresu i planów na nadchodzący Nowy Rok.

W tych wyjątkowych dniach chcemy życzyć wiele zadowolenia i sukcesów z podjętych wyzwań.

Radosnych i spokojnych Świąt Bożego Narodzenia spędzonych w gronie najbliższych osób, w miłości, radości i ciepłej atmosferze.

Stanisław Sitarz
Przewodniczący Rady Gminy Tereszpól

Jacek Pawluk
Wójt Gminy Tereszpól

Młodzież nakręciła film, a dorośli pokłócili się o niego w sądzie

Historia pewnego filmu

BIŁGORAJ

Według prokuratury, dwaj mieszkańcy Biłgoraja dokonali przywłaszczenia autorstwa filmu, który powstał na podstawie scenariusza późniejszej zwyciężczyni „The Voice of Poland” Aleksandry Nizio. Sąd jednak uniewinnił obu oskarżonych, bo zabrakło dowodów, że oskarżeni naruszyli prawa autorskie, działając z chęci zysku.

Cztery lata temu Prokuratura Rejonowa w Biłgoraju oskarżyła Macieja K. i Tomasza F. z Biłgoraja o to, że w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przywłaszczyli sobie autorstwo filmu profilaktycznego „Antidotum”. Film zrealizowała działająca w MDK-u w Biłgoraju grupa PaT.

Według śledczych, zawierając umowę z Bielskim Stowarzysze-

Film „Antidotum” wyświetlany był w szkołach w całej Polsce.

niem Artystycznym „Teatr Grodzki” z Bielska-Białej o przeniesieniu autorskich praw majątkowych oraz praw do wideogramu, oskarżeni wprowadzili nabywcę w błąd co do tego, że mają całość praw majątkowych do filmu. Takimi prawami nie dysponowali, a dodatkowo doprowadzili stowarzyszenie do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 1350 zł, bo tyle otrzymali za zbycie filmu.

Kręcimy „Antidotum”

Sprawa trafiła do Sądu Rejonowego w Zamościu, który rozpatruje

sprawy z zakresu praw autorskich. Ustalono, że grupa PaT (nazwa pochodzi od ogólnopolskiego programu „Profilaktyka a Ty”) działała przy MDK-u w Biłgoraju początkowo nieformalnie, a następnie ujęta była w strukturze organizacyjnej placówki. Jej opiekunem został Maciej K., który prowadził w MDK-u zajęcia filmowe, fotograficzne i profilaktyczne. Do realizacji filmu edukacyjno-profilaktycznego „Antidotum” przystąpiono jesienią 2012 r. Autorką scenariusza była Aleksandra Nizio, późniejsza zwyciężczyni programu „The Voice

of Poland”, a aktorami członkowie grupy. Do nagrań wykorzystywano sprzęt w postaci kamer, lamp, mikrofonu i statywu. Pochodził on częściowo z MDK-u, a częściowo z firmy, w której pracował Tomasz F. Ostatnie ujęcia wykonano wiosną 2013 r. Podczas prezentacji filmu na konferencji w Lublinie przedstawiciel Komendy Głównej Policji zaproponował włączenie go – po małym liftingu – do pakietu multimedialnego przygotowywanego we współpracy z resortem edukacji narodowej. Nad realizacją tego działania czuwało stowarzyszenie z Bielska-Białej. Pierwotnie w pakiecie miały być 4 filmy z całej Polski, ale po włączeniu do niego „Antidotum” – pula pieniędzy na ten cel była wyczerpana. Wtedy prezes stowarzyszenia uzgodniła z KGP, że wygospodaruje 1350 zł jako zwrot kosztów realizacji filmu. Jako producenta filmu wskazano firmę, w której pracował Tomasz F. i to on podpisał z jej ramienia ze stowarzyszeniem umowę o przeniesieniu praw autorskich. Na tej podstawie wypłacona została obiecana kwota.

Za otrzymane pieniądze zakupione zostały dla młodzieży koszulki z logo PaT. Firma Tomasza F. chciała też przekazać grupie PaT sprzęt do realizacji podobnych inicjatyw, ale dyrektor MDK-u go nie przyjął.

Nie ma dowodów

Według dyrektorki MDK-u w Biłgoraju, prawa autorskie do filmu powinny należeć do jej placówki, która udostępniła pomieszczenia i sprzęt, a także opłaciła opiekuna, czyli Macieja K. Ani ten ostatni, ani Tomasz F. nie przyznali się przed sądem do zarzuczonego im czynu. Maciej K. wyjaśnił, że nie sprzedał praw autorskich do filmu, a wiedząc, że młodzież ma otrzymać jakieś pieniądze, uzgodnił z nią zakup koszulek i sprzętu do realizacji kolejnych projektów. Tomasz F. przyznał, że nieodpłatnie przekazał młodzieży firmowy sprzęt, a później – na prośbę Macieja K. – jego firma też nieodpłatnie objęła patronat medialny nad filmem. Gdy padła propozycja wykupu praw autorskich do „Antidotum” za niewielką kwotę, która miała być

rekompensatą za wypożyczenie sprzętu, pomoc techniczną i doradztwo, to z uwagi na zaangażowanie młodzieży wspólnie uzgodniono, że warto na nią przystać, a za otrzymane pieniądze doposażyć młodzież w sprzęt. Za naruszenie przepisów Ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych grozi do 3 lat więzienia, ale sąd postanowił uniewinnić obu oskarżonych.

W uzasadnieniu podkreślono, że to nie Tomasz F. i jego firma zabiegali o zawarcie umowy na przeniesienie praw autorskich, a materiał dowodowy nie pozwala na przyjęcie, że oskarżonymi kierowała chęć zysku. Tajemnicą poliszynela jest, że w omawianym okresie dyrektorka MDK-u była w konflikcie z Maciejem K., a pod koniec 2013 r. rozwiązana została z nim umowa o pracę.

Wyrok nie jest prawomocny. Biłgorajska prokuratura zapowiedziała apelację.

Leszek Wójtowicz

Podyskutuj na:

www.kronikatygodnia.pl

Drożej za śmieci

GM. BIŁGORAJ

Niespodzianki nie było. Mieszkańcy gm. Biłgoraj będą od nowego roku płacić więcej za śmieci. W portfelu trzeba będzie znaleźć co miesiąc dodatkowe 4 zł od osoby za odpady segregowane i aż 15 zł za zmieszane.

Za odpady zmieszane trzeba będzie zapłacić 35 zł, a więc o 15 zł więcej niż do tej pory.

punkt dotyczący wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty dla właścicieli nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy. Zgodnie z uchwałą podjętą przez Radę Gminy Biłgoraj, stawka za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniesie

od 1 stycznia 13,5 zł za odpady segregowane i 35 zł za odpady zmieszane.

Podczas głosowania 9 radnych było „za”, 5 zagłosowało przeciw, a 1 wstrzymał się od głosu.

Nowe stawki będą obowiązywać przez najbliższy rok, później zostanie ogłoszony kolejny przetarg.

lew

**Nadchodzące Święta Bożego Narodzenia
niosą ze sobą pokój i nadzieję.**

**W tych wyjątkowych dniach, pragniemy życzyć
niezapomnianych prawdziwie rodzinnych świąt.**

**Niech Małeńki Jezus przyniesie nam radość
otoczy nas miłością i dobrem,
a także doda sił do podjęcia kolejnych wyzwań
w nadchodzącym Nowym Roku**

Marian Kurzyna

Przewodniczący Rady Powiatu

Andrzej Szarlip

Starosta Biłgorajski

**Z okazji
Świąt Bożego Narodzenia
i zbliżającego się Nowego 2020 Roku
mamy przyjemność złożyć
serdeczne życzenia,
dużo zdrowia, radości
oraz wszelkiej pomyślności w życiu
osobistym i zawodowym.**

Rada Gminy
i Przewodniczący Rady Gminy

Tomasz Wujda

Wójt
Gminy Obsza

Andrzej Placek

**Zdrowych i radosnych
Świąt Bożego Narodzenia,
pokoju i spokoju w Nowym Roku,
oraz realizacji osobistych zamierzeń
mieszkańcom Gminy Biszczu
i gościom odwiedzającym gminę
w imieniu radnych Rady Gminy,
pracowników Urzędu Gminy,
oraz podległych jednostek
życzą:**

Adam Pisarczyk
Przewodniczący Rady Gminy

Zbigniew Pyczek
Wójt Gminy Biszczu

Starostowie, burmistrzowie i wójtowie wspominają święta z dziecięcych lat

Kiedy byłem małym chłopcem

OBYCZAJE

Jedni najmilej wspominają zapach choinki, pomarańczy lub pierników, kulig robiony przez dziadka albo nocne wędrówki przez łąki na pasterkę. Drudzy tęsknią za dawnym wyczekiwaniem na święta, jeszcze inni z sentymentem opowiadają o tych, którzy łączyli pokolenia.

Wszyscy jak jeden mąż mówią, że święta Bożego Narodzenia to najradośniejszy czas. To chwila wytchnienia od zawodowych obowiązków, czas dla rodziny i dla siebie. Opowieści o świętach z dawnych lat tworzą barwną mozaikę.

Karp tylko tradycyjnie

Marian Szuper, wójt gminy Radecznica, w tym roku święta spędzi w węższym gronie niż zwykle.

– Dzieci będą za granicą, a ze względu na śmierć mojego ojca będą to trochę smutniejsze święta – zdradził w rozmowie z nami.

Wójt Radeczniczy pochodzi z powiatu biłgorajskiego. Jego świąteczne wspomnienia wiążą się z Hedwizynem, Panasówką i Terezpolem.

– Na choince były prawdziwe świeczki na tzw. talerzach, od których czasem włosy anielskie lubiły się zająć... Z choinki razem z siostrą zawsze podjadaliśmy cukierki, od dołu ku górze oczywiście – opowiada Marian Szuper.

Podkreśla, że święta w jego domu były tradycyjne, i jeśli chodzi o liczne grono gości, i o zwyczaje. – My z rodzicami i kuzyni zbieraliśmy się zwykle u dziadków w Tereźpolu. Tam było siano, był biały obrus, a w kącie stał król – snopek z wymłóconej słomy. Po wieczery strzelało się na wiwat. A potem obowiązkowo szło się na pasterkę. Jak mieszkaliśmy z rodzicami w Panasówce albo Tereźpolu to do kościoła było blisko. Ale już z Hedwizyna trzeba było przejechać ok. 10 km. Chodziliśmy na skrót i potrafił się tej nocy pokonać drogę przez ciemny las – kontynuuje wójt.

Mówi, że zawsze ktoś przez las szedł, więc nie było tak strasznie. Marian Szuper może się pochwalić, że nie opuścił ani jednej pasterki. W tym roku jeszcze rozważa, czy uda się do kościoła w Trzcinach, w Podlesiu Dużym czy do bazyliki w Radeczniczy. W dzieciństwie podczas świątecznych przygotowań pomagał rodzicom i dziadkom. Gotował, mieszał, czasem coś narozrabiał... Teraz również pomaga.

– Raz próbowałem zrobić karpia w warzywach. I przyznam, że potem męczyliśmy się, żeby go zjeść. Od tamtej pory już nie eksperymentuję. Zawsze trady-

Świątecznie: starosta Stanisław Grzeško (po prawej) z kuzynem i jego dziećmi.

cyjnie smażony karp – opowiada o świątecznej wpadce.

A prezenty? Marian Szuper powiedział, że u niego było „na bogato”, czyli 6 grudnia był Święty Mikołaj, a w Wigilię aniołek zawsze zostawiał coś pod choinką. Jako ten najlepszy prezent wójt wymienia akordeon.

– Zabawkowy, ale grał. Bardzo się cieszyłem i w ogóle tego nie spodziewałem. Niestety nie przetrwał długo. Razem z kolegami musieliśmy zobaczyć co jest w środku... – mówi.

Koleśdowanie w trzech językach

Wójt gminy Jarczów Tomasz Tyrka wspomina szczególnie lata 80. ub. wieku, kiedy był dzieckiem: – Na świącie było wtedy szaro, buro i ponuro, ale święta zawsze były piękne. Co roku po południu w dzień Wigilii wyjeżdżaliśmy do dziadków ze strony mamy, do Przewłoki, bo tam mieliśmy bliżej. Babcia miała już przygotowane na wieczór dwanaście potraw. To były prawdziwe pyszności. Dziadek przynosił do domu żywą choinkę z pobliskiego lasu i wspólnie ją ubieraliśmy. Na choince wisiły włosy anielskie, bombki, np. w kształcie łabędzi, a nawet cukierki, pomarańcze i jabłka. Oczywiście były też świeczki.

Wójt opowiada, że podczas tamtych świąt było trochę wielokulturowo:

– To za sprawą prababci i babci. Prababcia urodziła się w 1909 roku na terenie zaboru rosyjskiego. Chodziła więc do rosyjskiej szkoły. W 1939 r. razem z mężem i córką, a moją babcią, została wysłana na roboty przymusowe do Niemiec. Babcia miała wtedy 8 lat. Obejmował ją więc obowiązek nauki, ale także pracowała w gospodarstwie.

Podczas Wigilii prababcia intonowała zawsze kolędy w języku rosyjskim, a babcia w niemieckim. Pozostali się włączali. Nie brakowało też kolęd w języku ojczystym.

Tomasz Tyrka razem z braćmi i rodzicami nocował w wigilijną noc u dziadków w Przewłocze. Dopiero w Boże Narodzenie odwiedzali drugich dziadków w Komarowie.

Wójt przypomina sobie, gdy z kuzynem i bratem około północy chodził z kolorowym opłatkiem do zwierząt z gospodarstwa dziadków. – Był tam pies, krowy, cielaczki, świnię. Wierzyliśmy, że zwierzęta o północy będą mówić, ale nigdy nam się nie udało usłyszeć.

Dzisiaj wójt Jarczowa z rodziną w Wigilię spotykają się u teściów. Do stołu zasiada około 20 osób. To inne niż kiedyś, ale równie piękne święta.

Sąsiadka Mikołajem

Burmistrz Łaszczowa Aleksandra Pietrasz pochodzi z Biłgoraja. – W święta zawsze spotykaliśmy się w licznym gronie i do dzisiaj tak jest – mówi burmistrz. Obecność wszystkich to jej pierwsze skojarzenie ze świętami, bo jak tłumaczy, pamięta, że jej tata wracał z pracy tylko na weekendy, a w święta po prostu był i to, że rodzina jest w komplecie, niezwykle cieszyła.

– W Wigilię przestrzegaliśmy postu, była modlitwa, czytanie Pisma Świętego, opłatek, życzenia. Na stole świeca Caritas, dwanaście potraw, pod obrusem siano. Po wieczery wspólne śpiewanie kolęd. Tradycyjnie. Ale choinkę ubieraliśmy zwykle ze dwa tygodnie przed świętami, a potem stała jak najdłużej – opowiada dalej Aleksandra Pietrasz.

Na pasterkę jako dziecko nigdy nie udało jej się dotrzeć, bo, mimo chęci, zawsze wcześniej zasypiała. Ale przy temacie pasterki, wspomina, że jej mama w zaawansowanej ciąży poszła na pasterkę, a w Boże Narodzenie „otrzymała za to bliźnięta” – braci pani Aleksandry.

A co z prezentami i Mikołajem?

– Z prezentów cieszyłam się zawsze, bo kiedyś każdy był cenny i przydatny. Najbardziej chyba wtedy, gdy dostałyśmy z siostrą oryginalną lalkę Barbie. A Mikołaj... Kiedyś, już po fakcie, rodzice przyznali, że Mikołajem była nasza sąsiadka z bloku, w którym mieszkaliśmy. Rozpoznałam ją na zdjęciach i musieli to wyjaśnić – śmieje się burmistrz Pietrasz. Takie rozczarowanie

świętym spotkało ją, gdy była już nastolatką.

Świąteczny kulig

Święta dla starosty powiatu hrubieszowskiego Maryli Symczuk to mnóstwo niezapomnianych zapachów i wrażeń.

– Przede wszystkim zapach choinki, którego teraz już nie odnajduję, chociaż nasza choinka co roku też jest żywa – mówi starosta.

W moim dzieciństwie święta spędzaliśmy u dziadków. W Wigilię jechaliśmy do Kopyłowa (gm. Horodło), do rodziców mojej mamy. Tam przyjeżdżało rodzeństwo mamy, także z dziećmi – opowiada Maryla Symczuk i dodaje, że święta bez dzieci dla dziadków były nie do przyjęcia, odwrotnie podobnie.

W przygotowaniach do świąt każdy miał jakiś udział. Babcia przejmowała najwięcej obowiązków. Na 24 grudnia miała już ubraną choinkę, przystrojoną wata, jakby była oprószona śniegiem, udekorowany dom, bo między podwójnymi oknami też leżała wata i duża bombka.

– Moja mama jechała do babci jeszcze przed Wigilią. Razem gotowały, robiły pierogi z kapustą i grzybami, na które ja czekałam z niecierpliwością, bo to moje ulubione do dzisiaj danie tych świąt. Poza pierogami zajądałam się swojskimi wędlinami przygotowanymi przez dziadka. A z ciast najbardziej wyjątkowa była rolada z makiem z piekarni w Horodle, w której piekarzem był mój wujek, najmłodszy brat mamy. On też robił niezapomniany w smaku okrągły chleb. Moja pomoc w przygotowaniu świąt polegała np. na przyniesieniu drzewa, wymieceniu popiołu albo nakryciu do stołu. Dzisiaj, gdy dziadkowie już nie żyją, a tradycję spotkań u najstarszych członków rodziny przejęli moi rodzice, to ja jeżdżę do mamy i pomagam w kuchni – mówi starosta.

W święta zawsze miło i wesoło mijają czas.

– Wieczera była biesiadą przy stole przeplatana śpiewaniem kolęd. Gdy babcia zniknęła z kuchni wiedziałam, że pod choinką pojawiają się prezenty – wspomina

ze śmiechem Maryla Symczuk. Paczki były różne. Radość sprawiała wszystko: pierniki czy cukierki i owoce, no i oczywiście zabawki, np. piękne lalki, które mama pani Maryli Symczuk kupiła kiedyś przy okazji wyjazdu do Włodzimierza na Ukrainie.

W Wigilię starosta razem z bratem, siostrą i rodzicami zostawała na noc u dziadków. Kolejne dni świąt spędzali na odwiedzaniu drugich dziadków w Szpikolosach i pozostałej rodziny. Ze świętami nieodłącznie pani starostie kojarzy się też śnieg i kulig.

– To była frajda, którą dziadek z Kopyłowa sprawiał wszystkim swoim wnukom. Miał karego konia i drewniane sanie na płozach. Kulig robił dla nas w pierwszy albo drugi dzień świąt, gdy byliśmy w komplecie. Ledwo się mieszciliśmy, ośmiornio dzieci i dziadek. Nie brakowało upadków oczywiście. Na śniegu były też inne zabawy. Nieraz wracaliśmy do domu z zamrzniętymi rękawicami – opowiada Maryla Symczuk.

my jak podczas jednych świąt zadławiłem się ością z karpia. Cóż... zawsze byłem łasuchem, a świąteczna ryba smakowała mi najbardziej. Wszyscy najedli się strachu, ale dużo było chleba i jakoś poszło na szczęście. Teraz z tej sytuacji się śmiejemy – mówi Grzegorz Drewnik.

W pasterce w kościele w Wiszniowie wójt jako dziecko uczestniczył zawsze, chociaż przyznaje, że walka ze snem nie była łatwa.

Kto podniesie Mikołaja?

Święta Bożego Narodzenia równie rodzinne są we wspomnieniach burmistrz Zwieryżycy Urszuli Kolman. Przy jednym stole byli dziadkowie, ich dzieci (ojciec pani Urszuli i jej ciocia) oraz wnuki.

– Po sąsiedzku z dziadkami z Topólczy mieszkala ciocia z rodziną. Ciocia pięknie śpiewała. To ona i mój tata zaczęli koleśdowanie – podkreśla burmistrz Kolman.

Wszyscy z uśmiechem rozpakowują prezenty. Na zdjęciu burmistrz Marek Łuszczynski z rodziną.

Oranżada i rybki

Wójt gminy Dołhobyczów Grzegorz Drewnik wspomina święta Bożego Narodzenia jako wyjątkowy czas spędzony z rodzicami i braćmi u dziadków w Wiszniowie (gm. Mirze). Tam zawsze pachniało choinką i sianem, które jego dziadek przynosił w dużej ilości.

– Brał go tyle, ile uniósł i układał pod stołem. Czasem się na tym sianie spało, jak mama pozwoliła. Dzisiaj niestety w domu pojawia się ono tylko symbolicznie – opowiada wójt.

Choinkę w rodzinie wójta Drewnika ubierano wtedy, gdy był na to czas. Cukierki szybko z niej zniknęły, m.in. za sprawą pana Grzegorza.

Skojarzenia ze świętami to też oranżada, której właśnie w święta było dużo, i pyszne jedzenie. – Dzisiaj wspomina-

Cała otoczka przygotowań ma dzisiaj dla niej swój urok. Każdy miał zadanie, ona – jako dziecko – najmniej. Ale robiła ozdoby świąteczne na choinkę, np. łańcuchy papierowe czy orzechy zawijane w koszykach. Drzewko ubierano u niej 23 albo 24 grudnia. W Wigilię trzeba było pościć, i to dotyczyło nawet dzieci. Na straży w kuchni stała babcia. Ale już potem wieczera wynagradzała te kilkanaście godzin z prawie pustym brzuchem.

– Na stole były tradycyjne potrawy. Ryba, śledzie na różne sposoby, pyzy, czyli gołąbki z kaszą polane olejem, koniecznie w liściach kiszzonej kapusty, na słodko racuchy i kompot z suszonych owoców – wspomina Urszula Kolman.

Na pasterkę rodzina pani burmistrz chodziła do klimatycznego kościółka w Topólczy.

Prezenty dobry Mikołaj

Tomasz Tyrka z Mikołajem

podrzucał 6 grudnia i nocą 24 grudnia.

– Budziliśmy się rano i prezenty były pod choinką. Dlaczego wtedy? Było nas przy stole zawsze dużo, a Mikołaj mógł naprawdę wiele, ale przejść niepostrzeżenie w Wigilię już nie – śmieje się pani burmistrz, która przyznaje, że dzisiaj wie, że prezenty podkładała jej najstarsza siostra albo rodzice, ona zaś długo wierzyła w Mikołaja. Opowiada też, że raz taki święty odwiedził ją w domu i... potknął się i upadł. Starsi zwrócili uwagę, że to do niej przyszedł Mikołaj, więc powinna mu pomóc.

– Dzwigałam Mikołaja, którym był chyba kolega mojego ojca, i bardzo to wtedy przeżywałam. Udało się wreszcie i gdy już wstał, dostałam od niego prezent. Wiem, że ta sytuacja miała być lekcją, że trzeba starszym ludziom pomagać, choć ja już to wiedziałam – śmieje się burmistrz Zwierzyńca. Z prezentów, który służył najdłużej, była książka „Pilot i ja”.

Z tamtych czasów burmistrz Kolman brakuje najbardziej zapachu choinki, pierników, które mimo starań nie wychodzą tak jak babci i oczywiście ludzi, których już nie ma. – W 1981 roku święta były dla nas smutne, podwójnie, bo byli tylko dziadkowie, rodzice i ja. Przez ogłoszony stan wojenny siostry nie dojechały. Ponadto, jak się rok później okazało, to były ostatnie święta z moją mamą. Nikt wtedy nie śpiewał, wieczór była wyjątkowo krótka... – mówi burmistrz Urszula Kolman.

Teraz święta przygotowuje w swoim domu w Zwierzyńcu, w kameralnym gronie, a więc z mężem i synami. Zawsze stara się, by były tradycyjne.

Po zaspach na pasterkę

– Kiedyś nie było tak kolorowo, ale bardziej rodzinnie. I te spotkania przy wigilijnym stole potrafiły dodawać sił na pozostałe dni roku – mówi wójt gminy Aleksandrów Stanisław Dyjak.

Podkreśla, że tradycję spotkań w jak największym gronie jego rodzina podtrzymuje do

dzisiaj. Podobnie zresztą jak tradycję czytania Ewangelii o narodzeniu Jezusa, modlitw za żyjących i zmarłych członków rodziny.

Wójt gminy Aleksandrów pochodzi z Lipin Dolnych. Choć ma też dom w Biłgoraju, to na wsi bywa najczęściej i klimat świąt kojarzy mu się tylko z domem w Lipinach.

– Kiedyś spotykaliśmy się u dziadków także z kuzynami. Zawsze przy okazji świąt wracało mnóstwo wspomnień. Tata, który ma już 92 lata, opowiada np. o tym jak Niemcy wywieźli go z kraju na przymusowe roboty. Miał 12 lat, gdy przyszli do jego ojca i kazali mu oddać jedno dziecko. Po trzech latach udało mu się na szczęście wrócić do domu – mówi wójt Dyjak.

Wspomnienia z dzieciństwa wójta to też pachnąca choinka, którą przynosił zwykle jego ojciec, pyszne jedzenie przygotowywane przez babcię. Teraz gotuje 89-letnia mama pana wójta. I nikt nie wyobraża sobie, że ktoś może zrobić lepszą niż ona kapustę z grochem i grzybami. To ulubione danie wójta i jego rodzeństwa, które mieszka w Stalowej Woli. Po pośniku przychodziła pora na kolędowanie. Wójt Stanisław Dyjak opowiada, że razem z kolegami chodził do sąsiadów na tzw. kurki. Zaczynali pytaniem „Czy kurki wam się niosą?”, po twierdzącej odpowiedzi mówili: „Od wiosny do jesieni niech się wam ktoś ożeni”. A na to domownicy odpowiadali czy młodzi ludzie mogą kolędować czy nie. Po śpiewaniu, przychodziła pora, żeby wyruszyć na pasterkę.

– Do kościoła w Lipinach Dolnych jest ok. 2,5 kilometrów. Byłem kiedyś ministrantem i nie wypadało opuścić pasterki. Z kolegami przedzieraliśmy się przez śnieg, po łąkach. Po drodze liczyliśmy kto ile razy się przewrócił, bo poza zaspami było ślisko – śmieje się wójt z tej wesołej drogi. Tradycją w rodzinie wójta było też to, że do kościoła na mszę szedł także w Boże Narodzenie. Dziś nie

Pamiątkowe zdjęcie burmistrz Aleksandry Pietrasz z Mikołajem.

opuszcza ani pasterki, ani mszy 25 grudnia.

Zapach nie do zapomnienia

– Święta z moich najmłodszych lat były najpiękniejsze – mówi nam Marta Małyszczek, wójt gminy Mircze. – Po pierwsze dlatego, że wtedy w Świdnikach koło Grabowca spotykała się cała rodzina z ukochanymi dziadkami. Po drugie ze względu na tradycje, które wtedy jeszcze były: siano pod stołem i obrusem, kolędowanie itd. Teraz jest inaczej, jesteśmy zabiegani, a przede wszystkim przez to, że mamy więcej, tradycje spowszechniały i wiele rzeczy jest niedocenianych. Chociażby wyjątkowy zapach pomarańczy. Tej wyjątkowości nie znają już najmłodsze pokolenia – tłumaczy wójt Małyszczek.

Uroczysta kolacja 24 grudnia w rodzinie pani wójt rozpoczynała się zaraz po pojawieniu się na niebie pierwszej gwiazdki. Było jak wszędzie, modlitwa, opłatek, na stole dwanaście potraw.

– Uwielbiałam zawsze pierogi z kapustą i barszcz z uszkami. Za to nie lubiłam karpia. Zwykle łowił go mój tata, z Buga. Karp pachniał mi mulem, więc zjedzenie go było dla mnie karą. Kosztowałam wtedy odrobinę i do dzisiaj nie lubię smażonych ryb – opowiada Marta Małyszczek.

Po wieczery przynoszone było siano i układane pod stołem. Czasem dzieci na nim spały. W oczekiwaniu na pasterkę śpiewano kolędy i pastoralki. Dzieci wspomagały się książeczkami z tekstami.

Mikołaj przychodził do pani Marty Małyszczek 6 grudnia. I na niego przyszedł czas, że został zdemaskowany.

– Raz pamiętam, że w momencie gdy Mikołaj wychodził, mój wzrok padł na jego skarpetki. Takie same miała moja niania. Wtedy mi zaświtało w głowie, że to może być przebieraniec. Od tamtej pory już nikt nie mówił mi, że Mikołaj jest prawdziwy. A prezent, z którego najbardziej się cieszyłam? Kuchenka. Był też taki, który na początku mnie zawiódł. Prosiłam bardzo o lalkę.

I gdy otworzyłam paczkę, zobaczyłam lalkę, ale Murzynkę. Miałam mieszane uczucia, ale potem została tylko radość – wspomina wójt gminy Mircze.

Z Diabółkiem i Mikołajem w cerkwi

Święta Bożego Narodzenia dla burmistrza Lubyczy Królewskiej Marka Łuszczyńskiego to przede wszystkim wielopokoleniowe spotkania wokół tradycji i okazja do poznawania historii. Tej ostatniej oczywiście za sprawą dziadków, ale także innych członków rodziny.

– Przygotowania do świąt to typowa krzątana. Moim zadaniem było nie przeszkadzać i pomagać w tym, co się da, np. w ubieraniu choinki. Zaczynaliśmy jej strojenie rano w Wigilię. Do tego, żeby podkreślić ważną uroczystość, trzeba było też przystroić dom na zewnątrz, np. jemiolą, gałązkami jodły, jakimś stroikiem – opowiada burmistrz. Jak to w każdym domu bywa, na święta wszystko musiało być przygotowane na czas. Raz zdarzyło się, że sytuacja wymknęła się spod kontroli.

– Właśnie w Wigilię nasz kot skoczył na choinkę i przewrócił – śmieje się Marek Łuszczyński. – Na początku to była wielka tragedia, ale wybraliśmy z tego. Tatuś stanął na wysokości zadania, żartował, że ostatecznie mamy jeszcze żabki i świeczki, ale jednak udało nam się naprawić światełko. Kilka bombek odzyskaliśmy spośród potuczonych, a kilka pożyczaliśmy od sąsiadów.

Po uroczystej kolacji, w oczekiwaniu na pasterkę, było wspólne kolędowanie. Burmistrz Łuszczyński wspomina, że najpiękniej kolędy i pastoralki śpiewała i śpiewa jego mama. On często akompaniował jej i pozostałym na gitarze. Potem była chwila na zadawanie pytań dziadkom i rodzicom.

– Dziadkowie mieli wiele do opowiedzenia. Dziadek np. walczył w armii austro-węgierskiej, potem był w niewoli. Mówił też o ludzkości, którzy kiedyś mieszkali w Siedliskach, m.in. z wycożajach innych narodowości i o tym, że Ukraińcy szanowali święta Po-

Fotografia z albumu starosty Maryli Symczuk.

laków, z wzajemnością zresztą. O tym, że kiedyś na święta ubierano się w ludowe stroje, że kolędowni przebierańcy i takich grup zwanych szopkami było naprawdę wiele. Za mojego dzieciństwa była już tylko jedna szopka – wspomina burmistrz Lubyczy Król.

Na pasterkę rodzina szła piecso, bo do kościoła było blisko. Od kąd Marek Łuszczyński pamięta, uczestniczył w pasterce, a także we mszy w Boże Narodzenie. Pierwszy dzień świąt był przeznaczony na odwiedzanie rodziny. A gdzie było w tym wszystkim miejsce na Mikołaja i prezenty? Tylko 6 grudnia, ale w jakże wyjątkowej atmosferze...

– Obok kościoła w Siedliskach znajduje się stara cerkiew. W czasach mojego dzieciństwa nie była używana przez prawie cały rok. Tylko 6 grudnia nasz ksiądz organizował w niej rozdanie paczek, oczywiście wcześniej przyniesionych przez rodziców. W niezwyklej scenarii, jaką tworzyło wnętrze cerkwi, dzieci spotykały Mikołaja, Aniołka i Diabółka, który rozdawał różgi. Tak w Siedliskach było długo. Byłem ministrantem i zawsze dostawałem też drugą paczkę od księdza – opowiada burmistrz. Najlepszym prezentem był dla Marka Łuszczyńskiego samochód, nie byle jaki, bo zdalnie sterowany, co prawda z kablem, a nie pilotem, ale miał kierownicę i kilka przycisków. Koledzy mieli czego zazdrościć.

Wujek od pastorałek

Okres oczekiwania na święta był dla starosty powiatu zamojskiego Stanisława Grzeški, najważniejszy i najmiłszy.

– Już od listopada z niecierpliwością czekało się na Mikołaja, śnieg i choinkę. Dziecko chciało np. mieć nowe ubranie, nowe obuwie, żeby czuć, że ktoś ważny przychodzi. Mikołaj zawsze 6 grudnia podkładał pod poduszkę prezent. Raz to było ubranie, raz zabawka. Pamiętam, że bardzo długo cieszyłem się z nart. To był wyczekiwany prezent, bo koledzy mieli już swoje. Potem z nimi robiłem skocznię, zjeżdżaliśmy z górki – opowiada starosta zamojski.

Po Mikołaju czekało się dalej,

ale już było bliżej tego najważniejszego dnia. W międzyczasie wysyłano kartki z życzeniami do rodziny, która nie mogła spotkać się w święta. Z pazłotką z czekolad, które dał Mikołaj, robiło się ozdoby na choinkę. Dwanaście tradycyjnych potraw przygotowywała tylko jedna osoba, w dzieciństwie starosty, jego mama. On pomagał np. przy gospodarstwie. 24 grudnia już prawie wszystko było gotowe.

– W Wigilię wychodziliśmy po słomę i siano. Siostra brała siano, ja króla, a tatuś słomę, która trafiała pod stół. To była wielka atrakcja dla dzieci i jeden z etapów oczekiwania. Potem ubierano choinkę – pod nią tego dnia na prezent dostawało się zawsze owoce, najczęściej pomarańcze. Pilnowano, żeby w Wigilię kobiety spoza domu same nie odwiedzały innych. Taki był przesąd, ale już po kolacji czasami przychodzili sąsiedzi i aż do pasterki było wspólne kolędowanie i rozmowy – kontynuuję.

Starosta wspomina, że wszyscy oczekiwali na wujka Zbigniewa Tutkę i pięknie śpiewane przez niego pastoralki. Wujek pana Stanisława Grzeški potrafił wszystkich zainteresować również opowieściami. A miał co opowiadać, bo przebywał kiedyś na zesłaniu. Z Rosji udało mu się wrócić do domu. I m.in. o tych historiach słuchali starsi i młodszy w domu rodziców starosty, w miejscowości Rachodoszcze.

Na pasterkę do Suchowoli wszyscy jechali saniami. Bywało ciasno, ale i wesoło. Nie czuli zmęczenia. Stanisław Grzeško wspomina, że po pasterce, przed snem rozgrzewał się jeszcze, pijąc gorący kompot z suszu. W Boże Narodzenie jedynym obowiązkiem dorosłych było nakarmienie zwierząt z gospodarstwa. Poza tym był to najważniejszy świąteczny dzień. Rano znów jechano do kościoła na mszę. A potem po prostu spędzano czas razem.

Dzisiaj, gdy starosta jest głową rodziny, to on dba, by dawne tradycje nie poszły w zapomnienie. Tak ważne dla niego oczekiwanie i cała otoczka świąt z nim związana ciągle są na pierwszym miejscu.

Wioletta Dudek-Ruszel, fot. Archiwum rodzinne rozmówców

Opowieść o kowalu, który w czasie II wojny światowej wykonał we własnej kuźni ręczny karabin maszynowy

Kowal z karabinem maszynowym

••••• LUDZIE STĄD •••••

W Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie można zobaczyć niezwykły RKM zrobiony w czasie wojny przez Franciszka Teteryczę, kowala ze wsi Rachodoszcz. Lufę ma z przedwojennego polskiego karabinu. Inne części ze złomu: motocykla rozbitego podczas kampanii wrześniowej i z niemieckiego pojazdu wojskowego. Powstawał nocami, w tajemnicy, a kowal posługiwał się tylko kowadłem, imadłem, pilnikiem, piłką do metalu i ręczną wiertarką.

Ojciec Franciszka Teteryczy był rolnikiem. Nie przejął więc Franciszek po nim kuźni ani też nie nauczył się od niego kowalskiego fachu. Ale radził w nim sobie znakomicie.

– Ojciec już przed II wojną światową był wziętym kowalem. Do jego kuźni ustawiały się długie kolejki. Wprost nie mógł opędzić się od roboty. A był nie tylko kowalem i ślusarzem, jak trzeba było, sprawdzał się też znakomicie jako zdun. Zresztą nie było dla niego rzeczy niemożliwych do zrobienia. Tato był typem „złotej rączki”, który samodzielnie potrafił zrobić wszystko – wspomina 69-letni Władysław Teterycz z Rachodoszcz.

Miały być cztery RKM-y

W czasie II wojny światowej Franciszek Teterycz był żołnierzem Armii Krajowej, miał pseudonim Skobel. Ręczny karabin maszynowy (RKM) skonstruował sam. Taka broń była lekka, łatwa do przenoszenia, a jednocześnie bardzo skuteczna w walkach partyzanckich. Złazcza na początku okupacji zapotrzebowanie na nią było duże. W późniejszych latach oddziały AK były zaopatrywane w broń automatyczną pochodzącą ze zrzutów lub zdobywały ją w walce z niemieckim okupantem.

Karabin maszynowy Teteryczy wzorowany był na przedwojennym erkaemie Browning wz. 28. Franciszek Teterycz pracował nad nim przez trzy miesiące jesienią 1942 r., głównie w nocy w swej kuźni. Pomagał mu Stanisław Szewczuk.

Lufa kowalskiego erkaemu pochodziła z polskiego karabinu Mauser. Znalaziono ją na pobojowisku wrześniowym w 1939 r. Inne części wykonano ze złomu,

Orkiestra uzdolnionych braci – „Teterycze” przed wojną znana była nie tylko w okolicy Rachodoszcz i Białowoli.

Franciszek Teterycz ps. Skobel konstruktor RKM-u (od lewej) ze Stanisławem Szewczukiem, ps. Kmicic (pomagał przy produkcji karabinu).

między innymi, z rozbitego podczas kampanii wrześniowej motocykla i niemieckiego pojazdu wojskowego. Budując swój rkm, Teterycz używał prostych narzędzi; kowadła imadła, pilnika, piłki do metalu i ręcznej wiertarki. Ani kowal, ani jego pomocnik nie miał rusznikarskiego wykształcenia.

W grudniu 1942 r. Franciszek Teterycz przekazał gotowy karabin jednemu ze swoich braci. Józef Teterycz z tym erkaem brał udział w odwetowej pacyfikacji Lipska, zamieszkalego wówczas przez niemieckich kolonistów. Z wykonanego przez kowala z Rachodoszcz erkaemu oddano około 30-40 strzałów.

– Dowództwo naszego rejonu pozytywnie oceniło RKM

Franciszka Teteryczy. Zleciło nam do wykonania jeszcze cztery podobne sztuki. Zaczęliśmy gromadzić materiały niezbędne do ich wykonania – wspomina Stanisław Szewczuk, ps. Kmicic.

Do realizacji tych planów jednak nie doszło. W lipcu 1943 r. Niemcy wysiedlili mieszkańców wsi Rachodoszcz.

Siedmioro zabitych

– Moja rodzina w szczególności została dotknięta dramatem i pożogą II wojny światowej. Podczas pierwszej pacyfikacji Niemcy zabili siostrę mojej mamy, dwoje dzieci (2 i 3 lata) i szwagra. Jest w naszej wsi miejsce upamiętniające tamte dramatyczne zdarzenia. Podczas drugiej Niemcy zabili mojego dziadka i trzech

jako parobek. Mój dziadek, ojciec i stryjowie byli zaprzysiężonymi żołnierzami Armii Krajowej. Mój ojciec był podkomendnym Konrada Edwarda Lachawca ps. Konrad z Łabuń – dodaje Władysław Teterycz.

Ocalał cudem

„Jesienią 1942 r. Niemcy rozpoczęli germanizację Zamojszczyzny. Wysiedlili Polaków z kilkudziesięciu wsi wokół Zamościa. W gospodarstwach Polaków osiedlili kolonistów niemieckich i także folksdojców. Pod koniec grudnia spacyfikowali Białowolę. Kto nie uciekł, ten zginął. (...) Dwa dni później w odwecie miejscowy pluton dywersyjny wspólnie z innymi oddziałami spalił wieś Lipsko zasiedloną przez niemieckich osadników. Wtedy po raz pierwszy użyto karabinu maszynowego skonstruowanego przez kowala

Po chwili usłyszał strzały i domyślił się, jaki los spotkał jego bliskich – wspomina Teterycz.

Przed domem Teteryczów Niemcy rozstrzelali Franciszka Teteryczę (lat 66), dwóch jego synów: Józefa (lat 36) i Władysława (lat 22), a także ppor. Józefa Gawdę.

Zaraz po wojnie Franciszek Teterycz został zatrzymany przez ukraińców. Umieszczono go w areszcie w Zamościu – za przynależność do Armii Krajowej. Po trzech dniach jednak wrócił do domu. Wypuszczono go dlatego, że Niemcy zabili mu ojca i braci.

– Ojciec długo wychodził z tej powojennej traumy – opowiada Władysław Teterycz.

Niewiele wierzyło, że sam zrobił erkaem

Przez długie lata niewiele osób wiedziało, że Franciszek Teterycz skonstruował karabin maszynowy. Kiedy w tajemnicy opowiadał o erkaemie swoim zaufanym, niewiele dawało wiarę jego słowom. W końcu zdecydował, że odnajdzie ukryty w lesie erkaem i przekaże go jako eksponat do Muzeum Wojska Polskiego.

– Szukać go zaczął dopiero 20 lat po wojnie. Razem z nim chodziliśmy po lesie z wykrywaczem w miejscu, gdzie powinien być zakopany erkaem. Nie od razu udało się go znaleźć. Tato już nawet zaczął myśleć, że nic z tego nie będzie. Wydawało się, że zrezygnuje. Zaczął powątpiewać, że może ktoś wcześniej wykopał jego karabin albo przez lata zapomniał, gdzie go ukrył. W końcu jednak udało się w 1970 r. Rozpoczęły się długie, żmudne i męczące przesłuchania. Milicjanci i ubecy interesowali się każdym szczegółem. Wielokrotnie pytali o to samo... Sondowali, czy tato mówi prawdę, czy może coś ukrywa i kłamie. Wiadomo, w tamtych czasach były akowiec i broń ukryta w lesie to nie było bezpieczne zestawienie dla perelowskiej Służby Bezpieczeństwa. Podczas przesłuchań kapitan milicji rozmawiał z ojcem o broni. Razem czyścili i konserwowali erkaem. W końcu udało się przekazać karabin do muzeum. Ojcu zapłacono wtedy około 300 złotych. Obecnie są to pieniądze porównywalne z przeciętną emeryturą – wspomina Władysław Teterycz.

W czasie II wojny światowej Franciszek Teterycz pracował także nad innymi konstrukcjami broni. Przystosował pistolet Vis do strzelania seriami. Broń ta również została ukryta gdzieś w Rachodoszczach. Nigdy jej jednak nie odnaleziono.

Mariusz Parol

Władysław Teterycz z dumą prezentuje fotografię erkaemu, który skonstruował i wykonał jego ojciec, Franciszek Teterycz.

jego synów – braci mojego ojca. To w sumie siedem osób z naszej rodziny – wspomina Władysław Teterycz.

Za te tragiczne wydarzenia zaraz po wojnie Rachodoszcz uhonorowano Krzyżem Grunwaldu Trzeciej Klasy.

– Odznaczenie to odebrała moja babcia (mama mojego taty) i mój dziadek (ojciec mamy). Obydwie pochodzili z rodzin, które najbardziej ucierpiały podczas obydwu pacyfikacji wsi Rachodoszcz. W domu u moich stryjów zginął także ppor. Armii Krajowej Józef Gawd, ps. Krótki. Były ogniomistrz III PAL z Zamościa dowodził plutonem dywersyjnym Związku Walki Zbrojnej AK. Mieszkał w domu mojego dziadka. Był tam zameldowany

Franciszka Teteryczy, ps. Skobel i Stanisława Szewczuka, ps. Kmicic. Strzelał brat konstruktora, Józef Teterycz, ps. Klon” – czytamy w monografii poświęconej historii wsi Rachodoszcz. Tydzień później Józef Teterycz zginął razem z dwoma braćmi i ojcem.

Franciszek Teterycz widział śmierć swoich bliskich. Przeżył. Udało mu się schować na strychu budynku gospodarczego w rodzinnym gospodarstwie.

– Wielokrotnie opowiadał, że słyszał niemieckiego żandarma wchodzącego na poddasze po drabinie. Dochodził do niego głośny oddech Niemca. Żandarm przez chwilę wahał się, czy wejść i dokładnie przeszukać poddasze. Ale wreszcie Franciszek usłyszał, że żandarm schodzi po drabinie.

Chustki na głowę były popularne nie tylko na wsi. Nosiła je nawet Marilyn Monroe

Mohery kontra szalinówki

OBYCZAJE

Ciemniejsze były zarezerwowane dla mężatek, w jaśniejszych kolorach paradowały panny. Dzisiaj zamiast chustek, panie zakładają na głowę mohery czy czapki albo berety. Zostały jeno babuleńki, które do ostatnich swoich godzin, chcą być wierne tradycji przekazywanej z pokolenia na pokolenie. Tylko patrzeć, a popularne do niedawna szalinówki wyginą jak dinozaury...

Chusta to kwadratowy, prostokątny albo trójkątny płat materiału stosowany jako część ubioru kobiecego, służąca do okrywania głowy.

– Nie pamiętam, żeby moja mama bez chustki chodziła, ja też od najmłodszych lat zakładałam ją na głowę – mówi 91-letnia **Sabina Kuźniarska** z Czeremna (gm. Tyszowce). – W lecie najlepsze były cienkie, jasne szalinówki, a w zimie – gruba, ciepła chusta z frędzlami.

Tak jest do dziś. W Honiatyczkach (gm. Werbkowice) mieszka 88-letnia **Jadwiga Knysz**. Ona też nie rozstaje się z chustką. – Kiedyś nikt nie znał żadnych czapek czy beretów i jak przed wojną zaczęłam chodzić do szkoły, to już miałam chustkę – wspomina **Jadwiga Knysz**. – Pamiętam, że nasza nauczycielka, Jaskółowska się nazywała, też zawsze miała chustkę na głowie. Mama dbała, żebyśmy ze starszą siostrą Władką miały chustki i do roboty, i do kościoła. Jak były w lecie żniwa, to białą kretonową (rodzaj tkaniny – przyp. red.) chustkę wiązało się z tyłu głowy na „babkę”.

Czepek na kimbałce

Zanim pojawiły się szalinówki, męzatki nakładały na głowę

Anna Głowała z Sąsiadki (103 l.)

Sabina Kuźniarska z Czeremna (91 l.)

Jadwiga Knysz z Honiatyczek (88 l.)

Katarzyna Ostrowska z Edwardowa (88 l.)

Klementyna Brodziak z Brodziaków (94 l.)

czepce. Jak można przeczytać w publikacji **Teresy Karwickiej** „Ubiory ludowe w Polsce”, to było podstawowe nakrycie głowy. Czepek był rozpięty na owiniętej pasmami przędzy drewnianej obręczy zwanej kimbałką. Powszechnie nakryciem głowy i ramion był też rodzaj płóciennego szala (płat), czyli kawał samodzielnego o szerokości ok. 80 cm i długości od 2 do 3 m. Ponadto używano prostokątnych chustek płóciennych, tzw. półtorówek.

Pod koniec XIX wieku kobiety zamężne na co dzień i od święta nosiły chusty na głowach. Latem w dni upalne do pracy w polu zakładały zwykłe płócienne, a w dni świąteczne – kwadratowe chustki (jedwabne albo wełniane) gładkie albo drukowane. Noszone je wiązały pod brodą. W okresie chłodniejszym używano wełnianych fabrycznych szalinówek, które pojawiły się na przełomie XIX i XX wieku, zdobionych w szlaki i bukiety kwiatowe, z bokami gładkimi lub wykończonymi frędzlami. Jak zaznacza dr hab. **Mariola Tymochowicz**, etnolog UMCS w Lublinie i prezes lubelskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego, szalinówki były dość drogie i zakładano je tylko od święta. Przed II wojną światową kobiety nabywały je na targach i jarmarkach albo od wędrownych handlarzy.

Noszone też chustki z gład-

kich tkanin z długimi frędzlami oraz wełniane z wyrabianymi wzorami. Wszystkie te typy chustek wiązano najczęściej w ten sposób, że rogi krzyżowano pod brodą, a potem związywano w węzeł na karku, a niedawno nad czołem.

Dla panienek i mężatek

Warto zauważyć, że chustki były jak gdyby legitymacją stanu cywilnego i wieku noszących je osób. Inaczej ubierały się dziewczęta, a inaczej męzatki. Młode dziewczęta i panny czesały włosy z przedziałkiem na środku głowy w warkocz, które czasem opadały na plecy, a częściej upinano je w koronę, płaski kok z tyłu głowy lub ósemkę. Następnie nakładały na głowy białe lub kremowe chusty, gładkie lub w delikatne kwiatuszki, zawiązywane z tyłu, a do pracy w polu najczęściej pod brodą. Przypisane im były chusty też w innych jasnych odcieniach, np. zielonym. W przeciwieństwie do panienek, które nosiły chustki tylko przy pracy, męzatki nakrycia głowy nosiły zawsze bez względu na sytuację. – Panie w średnim wieku zakładały chusty np. w kolorze czerwonym czy bordowym, a u najstarszych obowiązywały ciemnobordowe, ciemnozielone, granatowe i fioletowe – opowiada dr hab. **Mariola Tymochowicz**. – Chusty w krzykliwych kolo-

rach, np. czerwonym, nie można było zakładać w okresie Wielkiego Postu czy Adwentu.

W czasie świąt bogatsze kobiety zakładały duże chusty (ich dłuższy bok miał około 170 cm) w kwiaty na jasnym tle, czasami były zakończone frędzlami. Zimą – dla ochrony przed chłodem – zakładano często po dwie chustki: jedną wiązało się z tyłu, a drugą, wierzchnią owijało się głowę i szyję. Dodatkowo na Lubelszczyźnie zakładano duże, wełniane chusty naramienne, przeważnie w ciemną kratę. To były tzw. kazimierówki o szerokości od 1,3 do 1,5 m. W czasie największych mrozów okrywano nimi także głowę. Rogi długiej chusty krzyżowane były na piersi i zawiązywane na plecach na wysokości pasa.

Przychodzi chusta do języka

A skąd w języku polskim wziął się termin „chusta”? Prof. **Zygmunt Gałęcki**, językoznawca KUL (obecnie pracuje na Ukrainie), w swoim artykule „Księżyc idzie srebrne chusty prac. Staropolski i gwarowy rodowód metafory Józefa Czechowicza” wyjaśnia, że termin może być staropolskim zapożyczeniem – przez pośrednictwo ukraińskie – rumuńskiego wyrazu „fusta” (chusta). „Przemawia za tym geografia wyrazu i chwiejność postaci

głosowej w językach słowiańskich” – czytamy w materiale.

Prof. Gałęcki zaznacza dalej, że w języku polskim, od początku jego odmiany pisanej, omawiany wyraz osiągnął wysoką pozycję literacką, trafiając z gwar małopolskich do tekstów „Kazań świętokrzyskich” z końca XIII i „Rozmyślenia przemyskiego” z końca XV wieku i przez późniejsze zastosowanie w polskich przekładach Biblii.

Addio szalinówki!

Nasze rozmówczynie, czyli panie Sabina i Jadwiga, to jedne z ostatnich pań, które na co dzień okrywają głowy chustkami. Dziś zobaczyć w Zamościu, Biłgoraju czy Hrubieszowie kobietę z takim okryciem to rzadkość. Na wsi robi się podobnie. – W kościele w Wakijowie w chustkach naliczyłam nas sześć, reszta jest w beretach, czapkach albo z gołą głową – opowiada Sabina Kuźniarska.

Wspomniana szóstka to najstarsza reprezentacja Wakijowa i Czeremna – 80+. A jeszcze nie tak dawno wśród pań w średnim wieku i starszych bez chustki trudno było w kościele kogoś wypatrzeć.

– Obecnie już tylko najstarsze panie zakładają chustki – przyznaje **Beata Bitner**, etnograf z Muzeum im. ks. Stanisława Staszica w Hrubieszowie. – Kiedyś nie było niczego innego, nie istniało nakrycie kobiecej głowy w formie

czapki. Nie było mowy, żeby męzatka chodziła bez chustki.

Jak zauważa **Mateusz Soroka**, etnograf z Muzeum Regionalnego w Krasnymstawie, choć odchodzi wprawdzie kod „wiejskie ubieranie”, to na co dzień starsze mieszkanki wsi nadal zakładają chustki. – Bo to wciąż wygodne, praktyczne i niedrogo okrycie głowy, które dobrze sprawdza się przy krzątaniu przy kuchni czy przy pracach w gospodarstwie, ale już przy wyjściu do kościoła nie za bardzo – mówi **Mateusz Soroka**. Prawda jest taka, że z czapkami czy beretami na początku było trochę jak ze spodniami u pań. Zwolennikami nowej mody były młode kobiety, starsze odnosiły się do tych zmian niechętnie i ich nie akceptowały. Ale czas zrobił swoje.

– Szalinówki zakładają tylko starsze panie, które przestrzegają dawnych zasad, że kobiecie zamężnej nie wypada wychodzić z domu bez nakrycia głowy – mówi dr hab. **Mariola Tymochowicz**.

Tak jest na całej Zamojszczyźnie, w tym w gm. Biłgoraj, gdzie przywiązanie do chust wykazują m.in. 88-letnia **Katarzyna Ostrowska** z Edwardowa i starsza od niej o 6 lat **Klementyna Brodziak** z Brodziaków oraz w gm. Sułów, gdzie mieszka teraz 103-latką z Sąsiadki **Anna Głowała**. Brawo panie! Brawo Wy!

Leszek Wójtowicz

Chusty był kiedyś nieodłącznym elementem ubioru wiejskich kobiet. Były ciepłe, wygodne i praktyczne.

fol. A. Albigowski, ze zbiorów A. Gąsianowskiego

Są chwile w życiu, które wspomina się z rozrzewnieniem

27 złotych par

GM. TELATYN

Małżonkowie z 50-letnim stażem mają mnóstwo pięknych wspomnień. Nam pary z gminy Telatyn, które niedawno obchodziły jubileusz złotych godów, opowiedziały, jak wyglądał ich dzień ślubu oraz jak przebiegało wesele.

Państwo Krystyna i Józef Przybyszowie

Maria i Henryk Karygowie są małżeństwem od 5.07.1969 r.

Chyba wpadłam mu w oko, bo podszedł i poprosił mnie do tańca, potem razem się bawiliśmy na zabawie, nie na jednej – śmieje się Krystyna Przybysz.

Krystyna i Józef Przybyszowie „chodzili ze sobą” cztery lata. Aż wreszcie zdecydowali się na ślub. Pani Krystyna pojechała do Hrubieszowa i tam kupiła piękną suknię.

Całą koronkową, długą, tylko welon miałam krótki, bo taka była wtedy moda. Bukiet z białych róż zrobiła dla mnie družka – wspomina. Pan Józef miał garnitur i muchę.

Kilkadziesiąt tortów

24 sierpnia 1968 roku na sumę do kościoła w Nabrozu jechali furmanki z odświętnie przystrojonymi w kwiaty z bibuły końmi. Na przedzie orkiestra, za nią furmanka z Parą Młodą.

Po ślubie wesele było u Pana Młodego, a na drugi dzień u mnie. Wtedy się brało ślub w niedzielę, więc w poniedziałek to do wieczora była jeszcze zabawa. Oczepin się kiedyś nie robiło. Tańczyło się na podwórku, a w domu biesiadowano przy stołach. Gości było dużo, ale ludzie przychodzili głównie sami, nie z osobami towarzyszącymi jak dzisiaj. Przychodzili, żeby kogoś poznać – kontynuuje Krystyna Przybysz.

Tort weselny był i to nie jeden, ale... kilkadziesiąt, bo goście przychodzili ze swoimi tortami, a po weselu, każdy dostawał trochę ciasta do domu.

W październiku młode małżeństwo pojechało do Tysowic do fotografa Frania, który zrobił im piękne pamiątkowe zdjęcie w strojach ślubnych.

W dniu ślubu państwa Przybyszów rano trochę padało, później wyszło słońce. – Jak w życiu – kwituje pani Krystyna i dodaje, że nie mieli lekko. Zamieszkali

Jubileusz 50-lecia małżeństwa wszystkie pary świętowały w szkole w Telatynie na przygotowanej dla nich przez gminę uroczystości.

w Kryszynie, w domu jej rodziców, drugim domu, bo pierwszy, gdy ojciec pani Krystyny był na wojnie, Ukraińcy spalili. Pod Kątyńmi jej ojciec widział idących na śmierć polskich oficerów, którzy kazali mu uciekać nocą i samotnie. Udało mu się i wrócił do rodziny, choć stracił sporo zdrowia. Dom odbudował. Teraz Przybyszowie mieszkają tam z synem i synową. W miłości i trudzie, wspierając się wzajemnie, wychowali sześć dzieci. Mają 13 wnuków. Rodzina z okazji 51. rocznicy ich ślubu wyprawiła im przyjęcie, a potem wysłała na wczasy do Nałęczowa.

Pięć aluminiowych garnków

20 lipca 1969 roku przed ołtarzem w kościele pw. Przemienienia Pańskiego w Nowosiółkach stanęli Halina Alijewska i Stanisław Gancarz. Pani Halina mówi, że tak się złożyło, że ślub był prawie jej prezentem urodzinowym – dwa dni wcześniej skończyła 18 lat. Teraz na 70 urodziny świętowała 50 rocznicę zaślubin.

Gancarzowie poznali się w Klubie Rolnika w Nowosiółkach. Wieczorami okoliczna młodzież spotykała się tam na kawę,

potaćczyć, porozmawiać, zapoznać się. Stanisław był przejezdny, pochodził z Dominikanówki, a w Nowosiółkach pracował z braćmi na budowie (do dzisiaj stoi tam wiele domów, które wyszły spod jego ręki). Los tak się ułożył, że wszyscy czterej młodzi budowlanci w Nowosiółkach znaleźli miłość swojego życia. A Stanisław właśnie Halinę.

Miło wspominają dzień ślubu. Pan Młody przyjechał do przyszłej żony samochodem, ale już do kościoła z gośćmi i orkiestrą para wybrała się pieszo. Kościół był ok. 800 m od domu. Wesele w domu pani Haliny trwało jeden dzień. Na ten czas wyniesiono z domu co się dało, żeby wstawić stoły. Tego wyjątkowego dnia Panna Młoda miała na sobie białą suknię, krótki welon i pantofle, jak mówi „kaczuski”, bo nie lubiła „szpilek”.

Goście przynosili upominki, najwięcej dostaliśmy ręczników. Były też kapy na łóżko, garnki. Takich pięć aluminiowych dostałam od mojej ciotki. Z nich się najbardziej ucieszyłam – opowiada pani Halina i przyznaje, że jeden ma do dzisiaj, choć już z niego nie korzysta.

Państwo Gancarzowie zamieszkali w Nowosiółkach z rodzi-

cami. Są tam do dzisiaj. Urodziło im się czworo dzieci. Pierwsze, bliźnięta, zmarły. W 1972 r. i 1974 r. na świat przyszło jeszcze dwóch synów. Zostali także rodziną zastępczą dla dwojga dzieci brata pani Haliny.

Mąż to dobry, spokojny i cichy człowiek, przez co nie było problemu, żeby wziąć dzieci brata. Wychowaliśmy je z miłością, a mąż to nawet w ogień by za nie poszedł – mówi z dumą żona pana Stanisława.

Całą czwórka pociech razem z rodzinami (państwo Gancarzowie mają już dziewięć wnuków) z okazji 50-lecia małżeństwa rodziców przyjechała w umówionym dniu do Nowosiółek.

Zrobili nam miłą niespodziankę. Zajechali na klaksonach jak na weselu – opowiada pani Halina i przyznaje, że ze wzruszenia aż chciało jej się płakać.

Ach ta „Cyganeria”

Wiesława i Andrzej Węclawowie pochodzą z Poturzy. Tam też się poznali. Wiesława miała 19 lat, gdy wyszła za mąż za 30-letniego Andrzeja. Ślub odbył się 27 września pół wieku temu.

Przygotowania zaczęliśmy tydzień wcześniej. Razem po-

jechaliśmy do Hrubieszowa po stroje. Ja mierzyłam sukienki, a narzeczony mówił mi, w której wyglądam najlepiej. Wybraliśmy ładną suknię – wspomina pani Wiesława. – W dniu naszego ślubu była piękna pogoda. Na tyle, że nawet płaszczyk mi się nie przydał – dodaje.

Do kościoła w Nowosiółkach Para Młoda, goście i orkiestra jechali w dwóch wynajętych autobusach na wieczorną mszę. Była sobota. Po kościelnej uroczystości, wszyscy przyjechali do domu Panny Młodej. Weselisko trwało dwa dni. W domu była biesiada, suto zastawione stoły z daniami, które

przygotowała rodzina i znajomi, bo tak się kiedyś robiło, jak mówi pani Wiesława, „za odrobek”. Starsze sąsiadki przypiewywały dla młodych gości, zabawiały towarzystwo. Kto chciał potaćczyć, szedł do świetlicy, po sąsiedzku z domem rodziców pani Wiesławy.

Świetlica była pięknie ozdobiona dekoracjami z bibuły, które zrobiły moje koleżanki. Grała orkiestra z Tomaszowa. Mąż upodobał sobie szczególnie jedną piosnkę – nazywa się Cyganeria. „Już późno, nam się nie chce spać...” – cytuje jej fragment pani Wiesława. – Do tej pory jej słucha, jak gdzieś zagrają, to i potaćczy, ale coraz mniej zespołów weselnych to zna.

Spośród prezentów, które otrzymali, do dziś przetrwały płaskie talerze i zestaw do kawy. Ciągłe używany i ważny, bo to przecież pamiątka.

Po ślubie młode małżeństwo mieszkało u rodziców pani Wiesławy. Potem zbudowali swój dom w tej samej miejscowości. Wychowali czworo dzieci. Mają pięć wnuków. Rodzina w komplecie sprawiła jubilatowi miły prezent. Najpierw wszyscy spotkali się na mszy w kościele, potem było uroczyste przyjęcie.

Wioletta Dudek-Ruszel

Małżonkowie z gminy Telatyn jubileusz złotych godów świętowali 30 listopada w Szkole Podstawowej w Telatynie. Na uroczystość przybyło 27 złotych par: Teresa i Tadeusz Bednarscy, Teresa i Eugeniusz Bondyrowie, Henryka i Jerzy Bryłowie, Krystyna i Edward Brzozowscy, Maria i Władysław Ciochowie, Stanisława i Stanisław Cycowie, Helena i Tadeusz Flondrowie, Halina i Stanisław Gancarzowie, Maria i Henryk Karygowie, Zofia i Bronisław Kawalcowie, Stanisława i Kazimierz Kielarscy, Stanisława i Czesław Majewscy, Czesława i Czesław Mazurkowie, Zofia i Jan Mielniczkowie, Helena i Józef Mikitiukowie, Krystyna i Kazimierz Opakowie, Lucyna i Stanisław Pilhunowie, Krystyna i Józef Przybyszowie, Maria i Józef Sławińscy, Danuta i Marian Sokołowscy, Teresa i Roman Stasiukowie, Krystyna i Aleksander Szozdowscy, Krystyna i Kazimierz Tomalowie, Jadwiga i Andrzej Wackowie, Wiesława i Andrzej Węclawowie, Krystyna i Józef Żałogowie oraz Irena i Roman Żerebiecowie. Wszystkim wójt Dariusz Kozłowski wręczył pamiątkowe Medale za Długoletnie Pożycie Małżeńskie nadawane przez Prezydenta RP. Był też toast za zdrowie jubilatów i występy zespołu Lawenda i LTM.

Zofia i Bronisław Kawalcowie stanęli na ślubnym kobiercu 7.06.1969 r.

Maria i Władysław Ciochowie ślub wzięli 26.04.1969 r.

Jadwiga i Andrzej Wackowie pobrali się 22.11.1969 r.

TV

kronika TYGODNIA

*piszemy lepiej
dajemy więcej*

Program

Program telewizyjny 17.12 – 30.12.2019

Gold

TVP 1, sobota 21.12, godz. 21.30

Kenny Wells (Matthew McConaughey) ostatnio nie ma szczęścia w interesach. Rozpaczliwie potrzebuje więc spektakularnego przełomu. Postanawia zdobyć fortunę dzięki swemu zamilowaniu do przygód i ryzyka. Wraz z szanowanym podróżnikiem Michaeliem Acostą (Édgar Ramírez) wyrusza do Indonezji, by w sercu tamtejszej dżungli szukać złota. Ryzyko jest ogromne, mało kto wierzy w powodzenie misji, a jednak przecucie Wellsa okazuje się prawdziwe. W jednej chwili z podupadającego biznesmena staje się milionerem i gwiazdą Wall Street. Ale tam, gdzie są wielkie pieniądze, zaczynają się wielkie kłopoty. Chętnych do podziału złotego tortu znajduje się coraz więcej: począwszy od indonezyjskich władz, poprzez różnej maści cwaniaków, a na CIA kończąc.

Cicha noc

TVN, sobota 21.12, godz. 23.35

Wigilia Bożego Narodzenia. W ten szczególny dzień do Polski wraca Adam. Na co dzień pracuje za granicą, w Holandii. Pragnie zamieszkać tam na stałe, razem z narzeczoną, którą zamierza wkrótce do siebie ściągnąć. Marzy również o własnym biznesie. Ma już nawet pewien pomysł, potrzebuje jednak akceptacji ze strony bliskich. Jego pojawienie się nie jest więc tak bezinteresowne, jak wszyscy sądzą. Początkowo Adam sam ukrywa powód swoich niespodziewanych odwiedzin. Dopiero z czasem zaczyna przekazywać kolejnym osobom szczegóły planu. Zwraca się przede wszystkim do ojca, Zbigniewa, który ma odegrać w całej intrydze bardzo ważną rolę. Mężczyzna - obecnie leczący się z alkoholizmu - podchodzi z dystansem do świątecznego zamieszania. Przeciwną postawę prezentuje matka, Teresa. Pochlaniają ją przygotowania, ale też próbuje zadbać o odpowiednią atmosferę w domu i przy stole.

Przepowiednia

TV4 , niedziela 22.12, godz. 20.00

Życie mieszkającego w Waszyngtonie dziennikarza Johna Kleina układa się jak najlepiej. Ma dobrą pracę, piękną żonę Mary i właśnie znalazł wymarzony dom. Pewnego dnia małżonkowie mają wypadek samochodowy. Kobieta trafia do szpitala. Wkrótce umiera. Po śmierci żony John znajduje zrobione przez nią rysunki, które przedstawiają dziwną, podobną do ogromnej ęmy postać. Dwa lata później Klein w tajemniczy sposób w ciągu dwóch godzin przenosi się w inne miejsce i nie pamięta, jak przebył tę drogę...

Oświadczyzny po irlandzku

TVP 1, niedziela 22.12, godz. 21.15

Młoda Amerykanka z Bostonu, Anna ma zamiar dotrzeć do Dublina, aby w „Leap Day”, czyli 29 lutego w roku przestępnym, oświadczyć się swojemu chłopakowi, kardiologowi Jerememu. Zgodnie bowiem ze starą irlandzką tradycją, jeśli tego dnia kobieta złoży propozycję matrymonialną swojemu wybrankowi, musi on powiedzieć „tak”. Niestety, fatalna pogoda krzyżuje plany Anny. Zdeterminowana dziewczyna musi dotrzeć do Jeremiego, zanim skończy się dzień. Czeką ją więc przeprawa przez pół kraju. Pomaga jej przypadkowo poznany barman, Declan.

Rodzinny dom wariatów

TVN, niedziela 22.12, godz. 22.45

Na Boże Narodzenie w domu państwa Stone'ów zjawia się cała nieco ekscentryczna rodzina. Przyjeżdżają synowie, niesłyszący gej Thad (Tyrone Giordano) ze swoim czarnoskórym partnerem i beztrocki filmowiec Ben (Luke Wilson) oraz córka, bezpośrednia Amy (Rachel McAdams). Największe poruszenie wywołuje jednak wizyta trzeciego z braci, biznesmena Everetta, który przywozi ze sobą narzeczoną Meredith (Sarah Jessica Parker). Potencjalna kandydatka na synową, zbyt elegancka i powściągliwa, nie pasuje do liberalnej, obdarzonej specyficznym poczuciem humoru rodziny. Stone'owie uważają dziewczynę za zarozumiałą karierowiczkę, traktując z wrogością i źle skrywaną pogardą. Gdy sytuacja staje się coraz bardziej napięta, zdesperowana Meredith prosi o pomoc swoją siostrę, Julie.

www.kronikatygodnia.pl

numer 51-52 (1460-1461)

17 grudnia 2019 r.

23

TVP 1

5.40	Jaka to melodia?
6.20	Przysięga (72) – serial
7.10	Elif s.III (629) – serial
8.00	Wiadomości, Pogoda
8.15	Kwadrans polityczny
8.40	Korona królów (302) – telenowela
9.20	Ranczo s.VI (75) – Kontrewolucja – serial
10.15	Komisarz Alex s.VI (71) – Śmierć w muzeum – serial
11.00	Ojciec Mateusz s.XIX (239) – Hipisi – serial
12.00	Wiadomości
12.15	Agrobiznes
12.40	Magazyn Rolniczy
12.55	Najdziwniejsze pyszczyki świata – Brzydkie z natury – serial dok.
14.00	Elif s.III (630) – serial
15.00	Wiadomości, Pogoda
15.15	Alarm! – magazyn
15.35	Gra słów. Krzyżówka – teleturniej
16.05	Przysięga (73) – serial
17.00	Teleexpress, Pogoda
17.25	Jaka to melodia?
18.00	Klan (3575) – telenowela
18.30	Korona królów (303) – telenowela
18.55	Jeden z dziesięciu – teleturniej
19.25	Sport, Wiadomości, Pogoda
20.10	Alarm! – magazyn
20.30	Leśniczówka (174) – serial
20.55	Magazyn Ekspresu Reporterów
20.55	Zniewolona. Kulisy (15)
21.05	Zniewolona (15) – serial
21.55	Magazyn Ekspresu Reporterów
23.00	Ocaleni – reality show
0.05	Psy wojny – film fabularny, Wielka Brytania, reż. John Irvin, wyk. Christopher Walken, Tom Berenger, Colin Blakely, Jean – Francois Stevenin, Hugh Millais
2.00	Dwa dni, jedna noc – dramat, Belgia, Francja, Włochy, reż. Jean – Pierre Dardenne, Luc Dardenne, wyk. Marion Cotillard, Fabrizio Rongione, Catherine Salee, Alain Eloy
3.45	Magazyn Ekspresu Reporterów
4.45	Notacje – Zygmunt Choroń. Trzeba było umieć słuchać

POLSAT

6.00	Nowy dzień z Polsat News
9.00	Malanowski i Partnerzy
10.00	Dzień, który zmienił moje życie
11.00	Dlaczego ja?
12.00	Gliniarze
13.00	Trudne sprawy
14.00	Pierwsza miłość
14.45	Dlaczego ja?
15.50	Wydarzenia, Pogoda
16.15	Interwencja
16.30	Na ratunek 112
17.00	Gliniarze
18.00	Pierwsza miłość
18.50	Wydarzenia, Sport, Pogoda
19.30	Świat według Kiepskich
20.05	Wataha

22.25	Polowanie na czarownice – film akcji, USA, 2011, reż. Sena Dominic, wyk. Graham Stephen, Lee Christopher, Nicolas Cage, Ron Perlman, Stephen Campbell Moore – Behmen powraca z kolejnej krucjaty. Lata wojowania w imieniu Boga pozabawiły go złudzeń co do idei krwawych rzezi oraz świętości Kościoła. Wraz z towarzyszem broni Felsonem zamierzają przejść w stan spoczynku. Ku ich zdumieniu, widzą swój kraj zrujnowany i wyludniony, spustoszone przez Czarną Śmierć. Rycerze zostają zatrzymani przez ludzi umierającego Kardynała.
0.30	Poznaj naszą rodzinę – film komediowy, USA, 2010, reż. Paul Weitz, wyk. Barbra Streisand, Ben Stiller, Dustin Hoffman, Jessica Alba, Owen Wilson, Robert De Niro
2.35	Tajemnice losu

SUPER POLSAT

6.00	SuperLudzie Extra
6.25	Wydarzenia
7.00	Rycerka Nella
7.30	Rafcio Śrubka
8.00	Babelkowy świat guzików
8.30	Psi patrol
9.00	Psi patrol
9.30	Potwory kontra obcy
10.00	Niania
10.30	Niania
11.00	Nasz nowy dom
12.00	Misja Weteran
12.30	W rytmie serca
13.30	TOP CHEF
15.00	Hell's Kitchen
16.30	Piekielna Kuchnia
16.30	Twoja Twarz Brzmi Znajomo
18.30	Linia życia. Niepokonani
19.00	Nasz nowy dom
20.00	Zakon – film sensacyjny, USA, 2002, reż. Sheldon Lettich, wyk. Jean – Claude Van Damme, Vernon Dobtcheff, Charlton Heston, Sofia Milos
22.00	Czarownica – komedia romantyczna, USA, 2005, reż. Nora Ephron, wyk. Nicole Kidman, Will Ferrell, Shirley MacLaine, Michael Caine
0.10	Ultraviolet
1.10	Twoja Twarz Brzmi Znajomo
3.05	Gliniarze
4.00	Malanowski i Partnerzy
5.00	Nasz nowy dom

STOPKŁATKA

8.35	Castle – serial
9.30	Sekrety luksusowych hotel – serial
10.25	Postępek: historia ludzkości – serial
11.25	Pogodowe Top 10 – serial
12.20	Katastrofy w przestworzach
14.10	Chicago Fire – serial
16.00	Castle – serial
16.55	Scena Śmiechu
17.55	Wojny kontenerowe – serial
18.25	Lombard Chicago: wszystko pod zastaw – serial
18.50	Allo, Allo – serial
20.00	Układ zamknięty – dramat sensacyjny
22.20	Kung – Fu Szaf – komedia sensacyjna

TVP 2

4.45	Koło fortuny – teleturniej
5.20	Doktor Kleist – lekarz rodzinny – Wszystko od początku – serial
6.15	Pamiętamy – reportaż
6.40	Familiada – teleturniej
7.15	Pytanie na śniadanie
11.00	Panorama
11.05	Pogoda
11.10	Pytanie na śniadanie Extra
11.25	Rodzinka.pl s.III (56) – Instrukcja obsługi – serial
11.55	Barwy szczęścia (2157) – serial
12.30	Koło fortuny – teleturniej
13.05	Teściowie i synowe. Kto tu rządzi? – reality show
13.35	Gotowi do gotowania. Start! – magazyn kulinarny
14.10	M jak miłość (1478) – serial
15.10	Doktor Kleist – lekarz rodzinny (31) – serial
16.00	Koło fortuny – teleturniej
16.35	Familiada – teleturniej
17.10	Wieżień miłości (204), Turcja
18.00	Panorama
18.25	Pogoda
18.30	Gotowi do gotowania. Start! – magazyn kulinarny
18.55	Teściowie i synowe. Kto tu rządzi? – reality show
19.35	Barwy szczęścia (2157) – serial
20.10	Barwy szczęścia (2158) – serial
20.40	Kulisy serialu
20.55	M jak miłość (1479) – serial
21.50	Echo serca s.II (33) – serial
22.50	Ludzkie historie – Reakcja blizniacza – film dok.
0.00	O mnie się nie martw s.XI (13) – serial
0.55	Rodzinka.pl (267) – Wyścig do smoczka – serial
1.30	Kino bez granic – Transfer – thriller, USA, reż. Gavin Hood, wyk. Jake Gyllenhaal, Omar Metwally, Reese Witherspoon, Alan Arkin, Meryl Streep, Yigal Naor
3.45	Sekrety Doliny Krzemowej (2) – Machina perswazji – serial dok.
4.35	Zakończenie programu

TVN

4.50	Uwaga! – program interwencyjny
5.15	Mango – Telezakupy
6.20	Kuchenne rewolucje – program kulinarno – rozrywkowy
7.20	Doradca smaku
7.30	Dzień Dobry TVN – magazyn
11.00	Ukryta prawda – program obyczajowy
12.00	Szkoła – serial
13.00	19 + – serial
13.30	19 + – serial
14.00	Ugotowani – program kulinarno – rozrywkowy
15.00	Szpital – program obyczajowy
16.00	Szkoła – serial
17.00	Kuchenne rewolucje – program kulinarno – rozrywkowy
18.00	Ukryta prawda – program obyczajowy
19.00	Fakty, Sport, Pogoda
19.49	Raport smogowy – poznaj kolory powietrza
19.50	Uwaga! – program interwencyjny
20.15	Doradca smaku
20.20	Na Wspólnej – serial
21.00	Milionerzy

21.35	Wyścig śmierci – film sensacyjny, USA, Niemcy, Wielka Brytania 2008, reż. Paul W.S. Anderson, wyk. Jason Statham, Joan Allen, Ian McShane, Tyrese Gibson, Natalie Martinez
23.45	Superwizjer – magazyn reportażowy
0.20	Kuba Wojewódzki – talk show
1.20	Klinika bez tajemnic
2.20	Osułci – serial
3.15	NOC Magii

TVP SPORT

5.30	Sportowy Wieczór
6.05	Darts – MŚ, Londyn
1.runda	7.05 Darts – MŚ, Londyn
1.runda	8.05 Retro TVP Sport
9.05	Retro TVP Sport
10.15	Półka nożna – PKO Ekstraklasa. 19 kolejka. Śląsk Wrocław – Lech Poznań
11.15	Półka nożna – PKO Ekstraklasa. 19 kolejka. Śląsk Wrocław – Lech Poznań
12.20	4 - 2 - magazyn piłkarski
13.25	Gol Ekstra – felieton
15.25	Półka nożna – Klubowe MŚ, Katar. 5 miejsce
17.40	Oko
18.20	Półka nożna – Klubowe MŚ, Katar. 1/2F
1 20.35	Skoki Narciarskie – PŚ, Klingenthal – Podsumowanie
21.30	Sportowy Wieczór
21.05	Półka parzy (6) – felieton
22.25	Darts – MŚ, Londyn
2.runda	23.25 Darts – MŚ, Londyn
2.runda	0.05 Półka nożna – Klubowe MŚ, Katar. 1/2F
1 2.10	Boks
3.15	Sporty walki – Gala MMA – ACA St. Petersburg
5.15	Zakończenie dnia

TTV

11.00	Sędzia Anna Maria Wesołowska
12.55	Włoskie zdrady
13.55	Przylapani na zdradzie
15.00	Królowe życia
15.45	Express
16.05	Uwaga!
16.25	DeFacto
16.40	Sędzia Anna Maria Wesołowska
17.45	Express
18.03	Raport smogowy
18.05	Damy i wieśniaczki
19.05	Gogglebox. Przed telewizorem
19.45	Express
20.05	Usterka
20.55	Made in Maroko
21.45	Express
22.00	Vlogbox. W necie
22.45	Druga twarz
23.45	Usterka

Wtorek, 17.12

5.10	Szkoła – serial
6.10	Mango Telezakupy
7.30	Sędzia Anna Maria Wesołowska
8.30	Ukryta prawda
10.35	Idealna niania
11.20	Mango Telezakupy
11.40	Sąd rodzinny – program sądowy
12.45	Zakochani po uszy – serial
13.20	Szpital – program obyczajowy
14.20	Sędzia Anna Maria Wesołowska
15.20	Ukryta prawda
16.20	Sąd rodzinny – program sądowy
17.20	SOS. Ekipy w akcji
18.20	Brzydula – serial
18.55	Brzydula – serial
19.30	Zakochani po uszy – serial
20.00	W doborowym towarzystwie – komedia, USA 2004, reż. Paul Weitz, wyk. Topher Grace, Scarlett Johansson, Marg Helgenberger, David Paymer, Clark Gregg, Philip Baker Hall, Selma Blair, Malcolm McDowell, Dennis Quaid
22.15	Sobowtór – film obyczajowy, Wielka Brytania 2013, reż. Richard Ayoade, wyk. Jesse Eisenberg, Mia Wasikowska, Wallace Shawn, Yasmin Paige, James Fox
0.30	Człowiek Tai Chi – film sensacyjny, Chiny/Hong Kong/USA 2013, reż. Keanu Reeves, wyk. Tiger Hu Chen, Keanu Reeves, Karen Mok, Hai Yu, Qing Ye
2.40	NOC Magii

TV PULS

6.00	112: na każde wezwanie – serial
6.30	112: na każde wezwanie – serial
7.00	Kobra – oddział specjalny – serial
8.00	Lombard: życie pod zastaw – serial
9.00	Rodzinny interes – serial
10.00	Zaklinaczka duchów – serial
11.00	Zaklinaczka duchów – serial
12.00	Kobra – oddział specjalny – serial
13.00	Kobra – oddział specjalny – serial
14.00	Agenci NCIS: Los Angeles – serial
15.00	Lombard: życie pod zastaw – serial
16.00	Rodzinny interes – serial
18.00	Lombard: życie pod zastaw – serial
20.00	Jestem zemstą – thriller, USA 2016, reż. Chuck Russell, wyk. Amanda Schull, Christopher Meloni, John Travolta, Sam Trammell
21.45	Non – Stop – thriller, Francja, USA 2014, reż. Jaume Collet – Serra, wyk. Corey Stoll, Julianne Moore, Liam Neeson, Michelle Dockery
23.50	Krocząc wśród cieni – dramat kryminalny, USA 2014, reż. Scott Frank, wyk. Adam Thompson, Boyd Holbrook, Dan Stevens, David Harbour, Liam Neeson
2.00	Tajemnice medyczne – serial
3.00	Biesiada na cztery pory roku
3.55	Biesiada na cztery pory roku
4.35	Z archiwum policji
5.00	Dyżur

TV TRWAM

13.50 100 cudownych miejsc na świecie
14.00 Mojżesz - 10 przykazań
14.45 Nowy kształt wiary - katolicyzm
15.35 Spacer po misji w Gahunga
15.45 Święty na każdy dzień
15.50 Ma się rozumieć
16.00 Informacje dnia
16.10 Jestem mamą
16.30 Kalendarz Młodych
16.50 Express Studentcki
17.00 Nad wodą
17.10 Szansa na dziecko
17.30 Okiem kamery
17.55 Rekolacje Adwentowe
18.00 Anioł Pański
18.05 Informacje dnia
18.15 Rozmowy niedokończonych
19.25 Święty na każdy dzień
19.30 Każdy maluch to potrafi
19.45 Modlitwa z telefonycznym udziałem dzieci
20.00 Informacje dnia
20.20 Różaniec
20.50 Myśląc Ojczyzna
21.00 Apel Jasnogórski
21.20 Informacje dnia
21.40 Polski Punkt Widzenia
22.00 Drzewo rodzinne
23.25 Święty na każdy dzień
23.30 Przemyślanie barier. Podróże apostoła Pawła

KULTURA

8.00	Informacje kulturalne
8.25	Studio Kultura – Rozmowy
8.40	Pozarowisko – film TVP
9.25	Taxi Teheran – dramat
11.00	Królowa Bona – serial
12.05	Ucieczka – serial
12.35	Wydarzenie aktualne
13.00	Studio Kultura – Rozmowy
13.20	The Art of Spain – Sztuka Hiszpanii – Mistyczna północ – serial dok.
14.15	Szlakiem Kolberga
14.50	Baczyński – dokument
16.10	Serce do walki – komedia
18.00	Dokument.pl – Portret Osiobisty, cz. 2
18.55	Daniel – film kr.metr.
19.25	Antyfony – Szymon Sapalski /Julian Płoski – film dok.
20.00	Informacje kulturalne
20.30	Teatr Telewizji – Szczęśliwe dni
22.00	Lekkie obyczaje – Monstrum – komedia
23.55	One. Kobiety kultury – Małgorzata Ostrowska – magazyn kulturalny
0.35	Młoda Polska – Niestrudzeni wędrowcy – film kr.metr.
1.10	Arcydzieła bez tajemnic. Leonardo da Vinci – cykl dok.

TV6

6.00	Top 10 lista przebojów
7.00	MacGyver
8.00	MacGyver
9.00	Policjantki i Policjanci
10.00	Detektywi w akcji
12.00	Miodowe lata
13.40	Bumerang
14.15	Transakcje za milion dolarów
16.15	Gliniarz i prokurator
17.15	Gliniarz i prokurator
18.15	Miodowe lata
20.00	Galileo
21.00	CSI: Kryminalne zagadki Miami
23.00	Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny
0.00	Gabinet numer 5
1.00	Gabinet numer 5
2.00	Benny Hill

TVP 1

TVP 1

- 5.40 **Jaka to melodia?**
6.15 **Przysięga (73)** - serial
7.05 **Elif s.III (630)** - serial
8.00 **Wiadomości, Pogoda**
8.15 **Kwadrans polityczny**
8.40 **Korona królów (303)** - telenowela
9.20 **Ranczo s.VI (76)** - Tchnienie Las Vegas - serial
10.10 **Komisarz Alex s.VI (72)** - Mężczyzna, który patrzy - serial
11.00 **Ojciec Mateusz s.XIX (240)** - Bezpieczna odległość - serial
12.00 **Wiadomości**
12.15 **Agrobiznes**
12.40 **Rok w ogrodzie Extra** - magazyn
12.55 **Najdziwniejsze pyszności świata** - Podwodny świat - serial dok.
14.00 **Elif s.III (631)** - serial
15.00 **Wiadomości, Pogoda**
15.15 **Alarm!** - magazyn
15.35 **Gra słów. Krzyżówka** - teleturniej
16.05 **Przysięga (74)** - serial
17.00 **Teleexpress, Pogoda**
17.25 **Jaka to melodia?**
18.00 **Klan (3576)** - telenowela
18.30 **Korona królów (304)** - telenowela
18.55 **Jeden z dziesięciu** - teleturniej
19.25 **Sport, Wiadomości, Pogoda**
20.10 **Alarm!** - magazyn
20.30 **Leśniczówka (175)** - serial
21.00 **Wielki Test. Święta Bożego Narodzenia**
22.25 **Historia bez tajemnic - Moja Solidarność, cz. 2. Zwycięstwa i zdrady** - dokument
23.30 **SEAL Team - komando Foki (15)** - serial
0.25 **Kompania X s.II (15)** - serial
1.15 **wojsko - polskie.pl**
1.40 **Warto rozmawiać**
2.45 **Psy wojny** - film fabularny, Wielka Brytania, reż. John Irvin, wyk. Christopher Walken, Tom Berenger, Colin Blakely, Jean - Francois Stevenin, Hugh Millais
4.30 **Notacje - Maria Wiśniewska. Radio, telewizja i córka**
4.45 **Zakończenie dnia**

POLSAT

- 6.00 **Nowy dzień z Polsat News**
9.00 **Malanowski i Partnerzy**
10.00 **Dzień, który zmienił moje życie**
11.00 **Dlaczego ja?**
12.00 **Gliniarze**
13.00 **Trudne sprawy**
14.00 **Pierwsza miłość**
14.45 **Dlaczego ja?**
15.50 **Wydarzenia, Pogoda**
16.15 **Interwencja**
16.30 **Na ratunek 112**
17.00 **Gliniarze**
18.00 **Pierwsza miłość**
18.50 **Wydarzenia, Sport, Pogoda**
19.30 **Świat według Kiepskich**

- 20.05 **Poznaj naszą rodzinę** - film USA, 2010, reż. Paul Weitz, wyk. Barbra Streisand, Ben Stiller, Dustin Hoffman, Jessica Alba, Owen Wilson, Robert De Niro, Teri Polo
- Musiałoby upłynąć dziesięć lat, jak również pojawić się dwójka dzieci, żeby w końcu Greg zaskarbił sobie zaufanie twardego i nieufnego teścia. Jednak wystarczyło, żeby borykający się z problemami finansowymi Greg podjął pracę w firmie farmaceutycznej, w której ma za koleżankę seksowną dziewczynę...
22.15 **Atrakcyjna, poznaj panią** - komedia, Polska, 2004, reż. Rebeczka Marek, wyk. Kłosowski Roman, Grabowski Andrzej, Krzysztof Cugowski, Perepeczeko Marek
0.25 **Bez bagażu** - komedia romantyczna, USA, 2013, reż. David E. Talbert, wyk. Kodjoe Boris, Luke Derek, Paula Patton, Taye Diggs, Trey Songz

SUPER POLSAT

- 6.00 **SuperLudzie Extra 6.25 Wydarzenia 7.00 Rykerka Nella 7.30 Raćcio Śrubka 8.00 Babelkowy świat gupików 8.30 Psi patrol 9.00 Psi patrol 9.30 Potwory kontra obcy 10.00 Niania 11.00 Nasz nowy dom 12.00 Na ratunek 112 12.30 W rytmie serca 13.30 TOP CHEF 15.00 Hell's Kitchen - Piekielna Kuchnia 16.30 Twoja Twarz Brzmi Znajomo 18.30 Misja Weteran 19.00 Nasz nowy dom 20.00 Czarownica - komedia romantyczna, USA, 2005, reż. Nora Ephron, wyk. Nicole Kidman, Will Ferrell, Shirley MacLaine, Michael Cain
22.10 **Świat według Kiepskich special 23.00 Szybki jak błyskawica** - dramat sensacyjny, USA, 1990, reż. Tony Scott, wyk. Tom Cruise, Nicole Kidman, Robert Duvall, Michael Rooker
1.20 **Ultraviolet 2.20 Twoja Twarz Brzmi Znajomo 4.20 Kabaretowa Ekstraklasa 4.30 Malanowski i Partnerzy 5.00 Nasz nowy dom****

STOPKLATKA Stopklatka

- 7.35 **Plebania** - serial 8.45 **Castle** - serial 9.35 **Sekrety luksusowych hoteli** - serial 10.30 **Postępek: historia ludzkości** - serial 11.25 **Pogoda** - Top 10 - serial 12.20 **Katastrofy w przestworzach 14.10 Chicago Fire** - serial 16.00 **Castle** - serial 17.00 **Scena Śmiechu 17.55 Wojny kontenerowe** - serial 18.25 **Lombard Chicago: wszystko pod zastaw** - serial 18.50 **Allo, Allo** - serial 20.00 **Więźniowie Słońca** - horror 21.50 **Psy** - dramat sensacyjny

TVP 2

TVP 2

- 4.45 **Koło fortuny** - teleturniej
5.20 **Doktor Kleist - lekarz rodzinny** - Tajemnica lekarska - serial
6.15 **Program gminy żydowskiej**
6.40 **Familiada** - teleturniej
7.15 **Pytanie na śniadanie**
11.25 **Rodzinka.pl s.III (57)** - Nudzi mi się - serial
11.55 **Barwy szczęścia (2158)** - serial
12.30 **Koło fortuny** - teleturniej
13.05 **Teściowie i synowie. Kto tu rządzi?** - reality show
13.35 **Gotowi do gotowania. Start!**
14.10 **M jak miłość (1479)** - serial
15.10 **Doktor Kleist - lekarz rodzinny (32)** - serial
16.00 **Koło fortuny** - teleturniej
16.35 **Familiada** - teleturniej
17.10 **Więzień miłości (205), Turcja**
18.00 **Panorama**
18.20 **Pogoda**
18.30 **Gotowi do gotowania. Start!**
18.55 **Teściowie i synowie. Kto tu rządzi?** - reality show
19.35 **Barwy szczęścia (2158)** - serial
20.10 **Barwy szczęścia (2159)** - serial
20.40 **Kulisy serialu**
20.55 **Na dobre i na złe (761)** - serial
21.55 **Na sygnale (252) - Czas się żegnać** - serial
22.35 **Kino relaks - Jak urodzić i nie zwariować** - komedia, USA, reż. Kirk Jones, wyk. Cameron Diaz, Jennifer Lopez, Elizabeth Banks, Chase Crawford
0.30 **Świat bez tajemnic - Pola Negri. Życie Gwiazdy** - film dok.
1.35 **Oficer (2) - Ludzie z miasta** - serial
2.30 **Dyl Sowizdrzał** - film kostiumowy, Niemcy, reż. Christian Theede, wyk. Jacob Matschenz, David Striesow, Anna Bederke, Peter Jordan
4.30 **Zakończenie dnia**

TVN

- 4.45 **Uwaga!** - program interwencyjny
5.15 **Mango - Telezakupy**
6.20 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno - rozrywkowy
7.20 **Doradca smaku**
7.30 **Dzień Dobry TVN** - magazyn
11.00 **Ukryta prawda**
12.00 **Szkoła** - serial
13.00 **19 +** - serial
13.30 **19 +** - serial
14.00 **Ugotowani** - program kulinarno - rozrywkowy
15.00 **Szpital** - program obyczajowy
16.00 **Szkoła** - serial
17.00 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno - rozrywkowy
18.00 **Ukryta prawda**
19.00 **Fakty, Sport, Pogoda**
19.49 **Raport smogowy - poznaj kolory powietrza**
19.50 **Uwaga!** - program interwencyjny
20.10 **Doradca smaku**
20.15 **Na Wspólnej** - serial
20.55 **Milionerzy**
21.30 **My Way**

- 22.00 **Wrogość publiczna** - film sensacyjny, USA, Japonia 2009, reż. Michael Mann, wyk. Christian Bale, Johnny Deep, Marion Cotillard, Stephen Graham, David Wenham, Stephen Dorff
0.55 **Kości** - serial
1.55 **Superwizjer** - magazyn reportażowy
2.30 **Uwaga!** - program interwencyjny
2.55 **NOC Magii**

TVP SPORT

- 5.30 **Sportowy Wieczór 6.10 Darts** - MŚ, Londyn - 2.runda 8.05 **Półka nożna** - Klubowe MŚ, Katar. 1/2F 2 10.10 **Retro w TVP Sport** - Pozegnanie Kazimierza Deyny 11.10 **Retro w TVP Sport** - Pozegnanie Kazimierza Deyny 12.20 **Snooker** - Champion of Champions 2019 - Najlepsze zagrania 12.55 **Pienosprawni (331)** - magazyn dla niepełnosprawnych 13.30 **Darts** - MŚ, Londyn - 2.runda 17.25 **Półka nożna** - Klubowe MŚ, Katar. 1/2F 2 19.20 **Półka nożna** - Klubowe MŚ, Katar. 1/2F 2 20.30 **Legia TV** - magazyn 21.00 **Lech TV** - magazyn sportowy 21.30 **Sportowy Wieczór 22.05 Darts** - MŚ, Londyn - 2.runda 23.05 **Darts** - MŚ, Londyn - 2.runda 0.05 **Półka nożna** - Klubowe MŚ, Katar. 1/2F 2 0.15 **Gala 3.15 Półka nożna** - Klubowe MŚ, Katar. 1/2F 1 5.05 **Zakończenie dnia**

TTV

- 12.55 **Włoskie zdrady 13.25 Włoskie zdrady 13.55 Przyłapani na zdradzie 15.00 Królów z życia 15.45 Express 16.05 Uwaga!** 16.25 **DeFacto** - Flesz 16.40 **Sędzia Anna Maria Wesołowska 17.45 Express 18.03 Raport smogowy** - informacja 18.05 **Damy i wieśniaczki. Ukraina 19.05 Gogglebox. Przed telewizorem 19.45 Express 20.05 Usterka 20.55 Królów z życia 21.45 Express 22.00 Zamiana zon 23.00 Gogglebox. Przed telewizorem**

Środa, 18.12

TVN 7

- 5.10 **Szkoła** - serial
6.10 **Mango Telezakupy**
7.30 **Sędzia Anna Maria Wesołowska**
8.30 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
9.35 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
10.35 **Idealna niania**
11.20 **Mango Telezakupy**
11.40 **Sąd rodzinny** - program sądowy
12.45 **Zakochani po uszy** - serial
13.20 **Szpital** - program obyczajowy
14.20 **Sędzia Anna Maria Wesołowska**
15.20 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
16.20 **Sąd rodzinny** - program sądowy
17.20 **SOS. Ekipy w akcji**
18.20 **Brzydula** - serial
18.55 **Brzydula** - serial
19.30 **Zakochani po uszy** - serial
20.00 **McFarland** - film obyczajowy, USA 2015, reż. Niki Caro, wyk. Kevin Costner, Carlos Pratts, Maria Bello, Hector Duran, Johnny Ortiz
22.45 **Szkoła życia** - komedia, USA 2013, reż. Jason Bateman, wyk. Jason Bateman, Kathryn Hahn, Rohan Chand, Philip Baker Hall, Allison Janney
0.30 **Kocham, Rosie** - komedia, Wielka Brytania, Niemcy 2014, reż. Christian Ditter, wyk. Lily Collins, Sam Claflin, Christian Cooke, Jaime Winston, Sukki Waterhouse
2.45 **NOC Magii**

TV PULS

- 6.00 **112: na każde wezwanie** - serial
6.30 **112: na każde wezwanie** - serial
7.00 **Kobra - oddział specjalny** - serial
8.00 **Lombard: życie pod zastaw** - serial
9.00 **Rodzinny interes** - serial
10.00 **Zaklinaczka duchów** - serial
12.00 **Kobra - oddział specjalny** - serial
14.00 **Agenci NCIS: Los Angeles** - serial
15.00 **Lombard: życie pod zastaw** - serial
16.00 **Rodzinny interes** - serial
18.00 **Lombard: życie pod zastaw** - serial
20.00 **Człowiek maffii** - film sensacyjny, USA 2015, reż. Scott Mann, wyk. Dave Bautista, Jeffrey Morgan, Kate Bosworth, Morris Chestnut, Robert De Niro
21.50 **Gwiezdne wojny: Część VI - Powrót Jedi** - film przygodowy, USA 1983, reż. Richard Marquand, wyk. Alec Guinness, Billy Dee Williams, Carrie Fischer, Harrison Ford, Ian McDiarmid, Mark Hamill
0.20 **Gattaca - szok przyszłości** - thriller sci - fi, USA 1997, reż. Andrew Niccol, wyk. Ethan Hawke, Jude Law, Tony Shalhoub, Uma Thurman, Xander Berkeley
2.25 **Górka Dolna** - serial
3.30 **Tajemnice medyczne** - serial
4.45 **Taki jest świat**
5.35 **Dyzur**

TV TRWAM

- 10.00 **Audycja Generalna 11.00 Świat na wyciągnięcie ręki. Wyprawa na kraniec Syberii 11.15 100 cudownych miejsc na świecie 11.25 Myśląc Ojczyzna 11.35 Toliara 11.50 Pocztówka z Indii - Dom Matki Teresy z Kalkuty 12.00 Anioł Pański 12.03 Informacje dnia 12.20 I stanie się światło 14.00 Filmowe życiorysy. Drukarz na wodzie - Alojzy Szabelski 15.50 Ma się rozumieć 16.00 Informacje dnia 16.10 Na zdrowie 16.30 Regał 17.00 Po stronie prawdy 17.55 Rekreacje Adwentowe 18.00 Anioł Pański 18.05 Informacje dnia 18.15 Rozmowy niedokończone 19.25 Święty na każdy dzień 19.30 Przygody Mobilków 19.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci 20.00 Informacje dnia 20.20 Różaniec 20.50 Myśląc Ojczyzna 21.00 Apel Jasnogórski 21.20 Informacje dnia 21.40 Polski Punkt Widenia 22.00 Sabina K.**

TVP KULTURA

- 8.25 **Studio Kultura** - Rozmowy 8.40 **Drucina** - oprawy - film anim. 9.10 **Serce do walki** - komedia 11.00 **Królowa Bona** - serial 12.05 **Ucieczka** - wycieczka - serial 12.35 **Wydarzenia aktualne 13.05 Studio Kultura** - Rozmowy 13.20 **Legenda Rocka** - Talking Heads, Joni Mitchell 14.15 **Alter** - magazyn kulturalny 14.50 **Dziewczyny do wzięcia** - film TVP 15.50 **Perła w koronie** - dramat 16.00 **Operacja opera** - Aleksander Nowak - film dok. 18.35 **Film dok. 18.55 Teledyski 19.20 Zbigniew Makowski** - reportaż 19.50 **Którędy po sztukę** - Jerzy Bereś 20.00 **Informacje kulturalne 20.30 W czterech ścianach życia** - dramat, Liban, Francja 22.05 **Pegaz 22.40 Ziemia, planeta ludzi** - W poszukiwaniu Alaski - film dok. 0.15 **Tribute to Tomasz Stańko**, cz. 2 - koncert 1.15 **Monstrum** - komedia 3.05 **Informacje kulturalne**

TV6

- 10.00 **Detektywi w akcji 12.00 Miodowe lata 13.40 Bumerang 14.15 Transakcje za milion dolarów: Nowy Jork 15.15 Transakcje za milion dolarów: Nowy Jork 16.15 **Gliniarz i prokurator 17.15 Gliniarz i prokurator 18.15 Miodowe lata 20.00 Galileo 21.00 CSI: Kryminalne zagadki Miami 23.00 Gabinet numer 5 0.00 Gabinet numer 5 1.00 Gabinet numer 5 2.00 Benny Hill 2.40 Top 10 lista przebojów 3.40 Disco Polo Life****

TVP 1

TVP 1

- 5.35 **Jaka to melodia?**
6.15 **Przysięga (74)** - serial
7.05 **Elif s.III (631)** - serial
8.00 **Wiadomości, Pogoda**
8.15 **Kwadrans polityczny**
8.40 **Korona królów (304)** - telenowela
9.20 **Ranczo s.VI (77)** - serial
10.15 **Komisarz Alex s.VI (73)** - serial
11.00 **Ojciec Mateusz s.XIX (241)** - Remont - serial
12.00 **Wiadomości**
12.15 **Agrobiznes**
12.35 **Magazyn Rolniczy**
12.55 **Najdziwniejsze pyszności świata** - Po narodzinach - serial dok.
14.00 **Elif s.III (632)** - serial
15.00 **Wiadomości, Pogoda**
15.15 **Alarm!** - magazyn
15.35 **Gra słów. Krzyżówka** - teleturniej
16.05 **Przysięga (75)** - serial
17.00 **Teleexpress, Pogoda**
17.25 **Jaka to melodia?**
18.00 **Klan (3577)** - telenowela
18.30 **Korona królów (305)** - telenowela
18.55 **Jeden z dziesięciu** - teleturniej
19.25 **Sport, Wiadomości, Pogoda**
20.10 **Alarm!** - magazyn
20.35 **Ojciec Mateusz s.XXII (289)** - serial
21.30 **Widok dla reportera**
22.25 **Magazyn śledczy**
23.00 **Magazyn kryminalny 997**
23.50 **Iskander (4)** - serial
0.45 **Tanie Dranie - Moroz i Kłopotowski komentują świat**
1.25 **Komisja morderstw (3) - Produkt regionalny** - serial
2.25 **Co słonko widziało** - Józef, reż. Michał Rosa, wyk. Krzysztof Stronicki, Jadwiga Jankowska Cieślak, Damian Hryniewicz, Tomasz Sapryk, Ewa Kutynia, Dominika Kluzniak, Andrzej Mastalerz, Bartosz Głogowski, Jacek Braciak
3.25 **Sprawa dla reportera**
4.25 **Magazyn śledczy**
4.55 **Notacje - Marek Gaszyński. Być z muzyką** - cykl dok.
5.05 **Zakończenie dnia**

POLSAT

- 6.00 **Nowy dzień z Polsat News**
9.00 **Malanowski i Partnerzy**
10.00 **Dzień, który zmienił moje życie**
11.00 **Dlaczego ja?**
12.00 **Gliniarze**
13.00 **Trudne sprawy**
14.00 **Pierwsza miłość**
14.45 **Dlaczego ja?**
15.50 **Wydarzenia, Pogoda**
16.15 **Interwencja**
16.30 **Na ratunek 112**
17.00 **Gliniarze**
18.00 **Pierwsza miłość**
18.50 **Wydarzenia, Sport, Pogoda**
19.30 **Świat według Kiepskich**

- 20.05 **Zła kobieta** - komedia, USA, 2011, reż. Jake Kasdan, wyk. Diaz Cameron, Lucy Punch, Phyllis Smith, Segel Jason, Timberlake
- Elizabeth Halsey jest myślącą tylko o sobie dziewczyną, która przez przypadek została nauczycielką. Kobieta nie stroni od używek, kłnie jak szewc, a uczniowie kompletnie jej nie obchodzą. Marzy tylko o tym, żeby poślubić swojego bogatego chłopaka i rzucić pracę w diabły. Nic więc dziwnego, że kiedy narzeczoną zostawia ją na lodzie, szybko zaczyna zgłodzić się za kolejnym kandydatem na męża. Wkrótce los się do niej uśmiecha. W szkole pojawia się nowy pracownik - przystojny i niezwykły majestat Scott. Jest tylko jedno małe ale...
22.00 **Wszystko albo nic** - komedia romantyczna, Czechy, 2016
0.30 **Chirurgzy**

SUPER POLSAT

- 6.00 **SuperLudzie Extra 6.25 Wydarzenia** - język migowy 7.00 **Rykerka Nella 7.30 Raćcio Śrubka 8.00 Babelkowy świat gupików 8.30 Psi patrol 9.00 Psi patrol 9.30 Potwory kontra obcy 10.00 Niania 10.30 Niania 11.00 Nasz nowy dom 12.00 Na ratunek 112 12.30 W rytmie serca 13.30 TOP CHEF 15.00 Hell's Kitchen - Piekielna Kuchnia 16.30 Twoja Twarz Brzmi Znajomo 18.30 GOPR - na ratunek 19.00 Nasz nowy dom 20.00 Szybki jak błyskawica - dramat sensacyjny, USA, 1990, reż. Tony Scott, wyk. Tom Cruise, Nicole Kidman, Robert Duvall, Michael Rooker 22.15 **Zakładnik** - thriller, USA, Niemcy, 2002, reż. Bob Rafelson, wyk. Samuel L. Jackson, Milla Jovovich, Stellan Skarsgård, Doug Hutchison 0.25 **Ultraviolet 1.35 Twoja Twarz Brzmi Znajomo 3.30 Gliniarze 4.30 Malanowski i Partnerzy 5.00 Nasz nowy dom****

STOPKLATKA Stopklatka

- 6.35 **Złotopolscy** - serial 7.35 **Plebania** - serial 8.35 **Castle** - serial 9.30 **Sekrety luksusowych hoteli** - serial 10.25 **Postępek: historia ludzkości** - serial 11.25 **Pogodowe Top 10** - serial 12.20 **Katastrofy w przestworzach 14.10 Chicago Fire** - serial 16.00 **Castle** - serial 16.55 **Scena Śmiechu 17.55 Wojny kontenerowe 18.25 Lombard Chicago: wszystko pod zastaw** - serial 18.50 **Allo, Allo** - serial 20.00 **Inkarnacja** - horror 22.25 **Na szlaku** - dramat

TVP 2

TVP 2

- 4.40 **Koło fortuny** - teleturniej
5.15 **Doktor Kleist - lekarz rodzinny** - Marzenie o lataniu - serial
6.10 **Operacja Zdrowie - Młode zawały** - Kardiologia
6.40 **Familiada** - teleturniej
7.15 **Pytanie na śniadanie**
11.25 **Rodzinka.pl s.III (58)** - Pstrykasz więc jesteście - serial
11.55 **Barwy szczęścia (2159)** - serial
12.30 **Koło fortuny** - teleturniej
13.05 **Teściowie i synowie. Kto tu rządzi?** - reality show
13.35 **Gotowi do gotowania. Start!**
14.05 **Na dobre i na złe (761)** - serial
15.10 **Doktor Kleist - lekarz rodzinny (33)** - serial
16.00 **Koło fortuny** - teleturniej
16.35 **Familiada** - teleturniej
17.10 **Więzień miłości (206), Turcja**
18.00 **Panorama**
18.25 **Pogoda**
18.30 **Gotowi do gotowania. Start!**
18.55 **Teściowie i synowie. Kto tu rządzi?** - reality show
19.30 **Barwy szczęścia (2159)** - serial
20.00 **Kulisy serialu**
20.10 **Barwy szczęścia (2160)** - serial
20.40 **Filmowe czwartki - Wiesław Kot** - felieton
20.45 **Filmowe czwartki - Zakochany Szekspir** - komedia, USA, reż. John Madden, wyk. Joseph Finnes, Gwyneth Paltrow, Judi Dench, Ben Affleck
23.00 **Lakier do włosów** - komedia, USA, reż. Adam Shankman, wyk. Nikki Blonsky, Brittany Snow, John Travolta, Michelle Pfeiffer, Christopher Walken, Amanda Bynes, Queen Latifah, Zac Efron
1.05 **Jak urodzić i nie zwariować** - komedia, USA, reż. Kirk Jones, wyk. Cameron Diaz, Jennifer Lopez, Elizabeth Banks, Chase Crawford
3.00 **Zaginiona (5), Francja**
4.05 **Art Noc - Scena alternatywna** - Daria Zawiałow

TVN

- 4.50 **Uwaga!** - program interwencyjny
5.15 **Mango - Telezakupy**
6.20 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno - rozrywkowy
7.20 **Doradca smaku**
7.30 **Dzień Dobry TVN** - magazyn
11.00 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
12.00 **Szkoła** - serial
13.00 **19 +** - serial
13.30 **19 +** - serial
14.00 **Ugotowani** - program kulinarno - rozrywkowy
15.00 **Szpital** - program obyczajowy
16.00 **Szkoła** - serial
17.00 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno - rozrywkowy
18.00 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
19.00 **Fakty, Sport, Pogoda**
19.49 **Raport smogowy - poznaj kolory powietrza**
19.50 **Uwaga!** - program interwencyjny
20.10 **Doradca smaku**
20.15 **Na Wspólnej** - serial
20.55 **Milionerzy**
21.30 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno - rozrywkowy

- 22.30 **Cicha noc** - film obyczajowy, Polska 2017, reż. Piotr Domalewski, wyk. Dawid Ogrodnik, Tomasz Ziętek, Agnieszka Suchocka, Arkadiusz Jakubik, Maria Debska
0.40 **MasterChef** - program rozrywkowy
2.10 **Uwaga!** - program interwencyjny
2.35 **NOC Magii**

TVP SPORT

- 5.30 **Sportowy Wieczór 6.05 Darts** - MŚ, Londyn - 2.runda 8.05 **Półka nożna** - Klubowe MŚ, Katar. 1/2F 2 10.10 **Retro w TVP Sport** 11.10 **Retro w TVP Sport 12.15 Tennis ziemny** - Turniej WTA Finals, Shenzhen - finał gry pojedynczej. A. Barty - E. Svitolina 13.00 **Tennis ziemny** - Turniej Mubadala World Tennis Championships, Abu Dhabi. 1 15.00 **Tennis ziemny** - Turniej Mubadala World Tennis Championships, Abu Dhabi. 2 17.00 **Tennis ziemny** - Turniej Mubadala World Tennis Championships, Abu Dhabi. 3 19.05 **Liga Litewska (11)** - magazyn 19.25 **Boks 20.30 Ring TVP Sport 21.30 Sportowy Wieczór 22.05 Darts** - MŚ, Londyn - 2.runda 0.05 **Sporty walki** - Gala MMA - ONE Championship - Mark of Greatness, Kuala Lumpur 2.00 **Ring TVP Sport 3.10 Półka nożna** - Klubowe MŚ, Katar. 1/2F 2

TTV

- 13.25 **Włoskie zdrady 13.55 Przyłapani na zdradzie 15.00 Królów z życia 15.45 Express 16.05 Uwaga!** 16.25 **DeFacto** - Flesz 16.40 **Sędzia Anna Maria Wesołowska 17.45 Express 18.03 Raport smogowy** - informacja 18.05 **Damy i wieśniaczki. Ukraina 19.05 Gogglebox. Przed telewizorem 19.45 Express 20.05 Usterka 20.55 Królów z życia 21.45 Express 22.00 DeFacto 22.30 Damy i wieśniaczki. PL 23.30 Dzentelmeni i wieśniacy**

Czwartek, 19.12

TVN 7

- 5.10 **Szkoła** - serial
6.10 **Mango Telezakupy**
7.30 **Sędzia Anna Maria Wesołowska**
8.30 **Ukryta prawda**
10.35 **Idealna niania**
11.20 **Mango Telezakupy**
11.40 **Sąd rodzinny** - program sądowy
12.45 **Zakochani po uszy** - serial
13.20 **Szpital** - program obyczajowy
14.20 **Sędzia Anna Maria Wesołowska**
15.20 **Ukryta prawda**
16.20 **Sąd rodzinny** - program sądowy
17.20 **SOS. Ekipy w akcji**
18.20 **Brzydula** - serial
19.30 **Zakochani po uszy** - serial
20.00 **Dorwać Smarta** - komedia, USA 2008, reż. Peter Segal, wyk. Steve Carell, Anne Hathaway, Dwayne Johnson, Alan Arkin, Terence Stamp, Terry Crews, James Caan, Bill Murray

TVP 1

5.40	Jaka to melodia?
6.20	Przysięga (75) – serial
7.10	Elif s.III (632) – serial
8.00	Wiadomości, Pogoda
8.15	Kwadrans polityczny
8.40	Korona królów (305) – telenowela
9.10	Magazyn śledczy
9.45	Okrasa łamie przepisy – Smak suszonych owoców
10.15	Komisarz Alex s.VI (74) – Zabójczy tarot – serial
11.05	Ojciec Mateusz s.XIX (242) – Filmowcy – serial
12.00	Wiadomości
12.15	Agrobiznes
12.35	Magazyn Rolniczy
12.50	Niedźwiedzie w krainie śniegu
14.00	Elif s.III (633) – serial
15.00	Wiadomości, Pogoda
15.15	Alarm! – magazyn
15.35	Gra słów. Krzyżówka – teleturniej
16.05	Przysięga (76) – serial
17.00	Telexpress, Pogoda
17.25	Jaka to melodia?
18.00	Klan (3578) – telenowela
18.30	Korona królów – taka historia... (51) – telenowela
18.55	Jeden z dziesięciu – teleturniej
19.25	Sport, Wiadomości, Pogoda
20.10	Alarm! – magazyn
20.35	Dziewczyny ze Lwowa s.IV (52) – Znowu razem? – serial
21.30	Reguła milczenia – dramat, USA, reż. Robert Redford, wyk. Robert Redford, Shia LaBeouf, Julie Christie, Sam Elliot
23.40	Groźny błękit – film fabularny, Hiszpania, reż. Gonzalo Lopez Gallego, wyk. Miguel Angel Munoz, Alejandro Albaracin, Manuela Velles, Marta Milans
1.30	SEAL Team – komando Foki (15) – serial
2.25	Kompania X s.II (15) – serial
3.20	Magazyn kryminalny 997
4.00	Ocaleni – reality show
5.00	Zakończenie dnia

POLSAT

6.00	Nowy dzień z Polsat News
9.00	Malanowski i Partnerzy
10.00	Dzień, który zmienił moje życie
11.00	Dlaczego ja?
12.00	Gliniarze
13.00	Trudne sprawy
14.00	Pierwsza miłość
14.45	Dlaczego ja?
15.50	Wydarzenia, Pogoda
16.15	Interwencja
17.30	Na ratunek 112
17.00	Gliniarze
18.50	Wydarzenia, Sport, Pogoda
19.30	Świat według Kiepskich
20.00	Gwiezdne wojny. Część VIII – Ostatni Jedi – film s - f, USA, 2017, reż. Johnson Rian, wyk. Boyega John, Daisy Ridley, Driver Adam, Fisher Carrie, Hamill Mark, Serkis Andy - Rey, po odnalezieniu Luke'a Skywalkera, na odciejęt od świata wyspie, szkoli się pod jego okiem i okazuje się wyjątkowo pojętną uczennicą. Tymczasem Kylo Ren, syn księżniczki Lei i Hana Solo, dokłada starań, żeby unicestwić siły rebeliantów. Po stronie rebelii znów walczą byli szturmowicze Najwyższego Porządku, Finn i genialny pilot Poe Dameron.
23.15	Sekretne okno – thriller, USA, 2004, reż. David Koepp, wyk. Depp Johnny, Turturro John, Maria Bello, Hutton Timothy, S. Dutton Charles
1.30	Babilon Boks Polska 2019
2.30	Tajemnice losu

SUPER POLSAT

6.00	SuperLudzie Extra 6.25 Wydarzenia - język migowy 7.00 Rycerka Nella 7.30 Rafcio Śrubka 8.00 Babelkowy świat gupików 8.30 Psi patrol 9.00 Psi patrol 9.30 Potwory kontra obcy 10.00 Niania - serial komediowy 10.30 Niania - serial komediowy 11.00 Nasz nowy dom 12.00 GÖPR - na ratunek 12.30 W rytmie serca 13.30 W rytmie serca 14.30 W rytmie serca 15.30 W rytmie serca 16.30 GÖPR - na ratunek 17.00 Kabaret na żywo - program rozrywkowy 19.00 Nasz nowy dom 20.00 Babilon boks (Ozarów Mazowiecki) 0.00 Poszukiwany, poszukiwana - komedia, Polska, 1973, reż. Stanisław Bareja, wyk. Wojciech Pokora, Jolanta Bohdal, Mieczysław Czechowicz, Jerzy Dobrowolski 2.00 Ultra-violet - serial 3.00 Ultra-violet - serial 4.00 Ultra-violet - serial 5.00 Nasz nowy dom
------	---

STOPKLATKA

6.00	Wojny kontenerowe - serial 6.30 Złotopolscy - serial 6.55 Plebania - serial 7.55 Castle - serial 8.50 Sekrety luksusowych hoteli 9.45 Stawka większa niż życie cz. 3 - 4 - serial 12.25 Katastrofy w przestworzach 14.40 Chicago Fire - serial 15.30 Chicago Fire - serial 16.25 Castle - serial 17.20 Scena Śmiechu 18.20 I tak, i nie - komedia 20.00 Jak ugrzyć 10 milionów - komedia kryminalna 22.05 Bal matrymalny - horror 23.55 Narcos - serial
------	---

TVP 2

4.40	Koło fortuny – teleturniej
5.15	Doktor Kleist – lekarz rodzinny – Obawa o Elenę – serial
6.10	Anna Dymna – spotkajmy się – Agnieszka Wydra
6.40	Familiada – teleturniej
7.15	Pytanie na śniadanie
11.25	Rodzinka.pl s.III (59) – Młodość nie zna strachu – serial
11.55	Barwy szczęścia (2160) – serial
12.30	Koło fortuny – teleturniej
13.05	Teściowie i synowie. Kto tu rządzi? – reality show
13.35	Gotowi do gotowania. Start!
14.10	O mnie się nie martw s.XI (13) – serial
15.10	Doktor Kleist – lekarz rodzinny (34) – serial
16.00	Koło fortuny – teleturniej
16.35	Familiada – teleturniej
17.10	Wieżnia miłości (207), Turcja
18.00	Panorama, Pogoda
18.30	Gotowi do gotowania. Start!
18.55	Teściowie i synowie. Kto tu rządzi? – reality show
19.30	Barwy szczęścia (2160) – serial
20.00	Kulisy serialu
20.10	Barwy szczęścia (2161) – serial
20.45	Wszyscy moi mężczyźni – komedia, USA, reż. Hallie Meyers - Shyer, wyk. Reese Witherspoon, Nat Wolff, Jon Rudnitsky
22.30	Muzyka na weekend
23.40	Rosa. Chmury nad Kapsztadem – komedia, Niemcy, reż. Michael Karen, wyk. Alexandra Neldel, Sara Fasilat, Janek Rieke
1.15	Zakochany Szekspir – komedia, USA, reż. John Madden, wyk. Joseph Finnes, Gwyneth Paltrow, Judi Dench, Ben Affleck
3.15	Lakier do włosów – komedia, USA, reż. Adam Shankman, wyk. Nikki Blonsky, Brittany Snow, John Travolta, Michelle Pfeiffer, Christopher Walken, Amanda Bynes
5.10	Zakończenie dnia

TVN

4.50	Uwaga! – program interwencyjny
5.15	Mango – Telezakupy
6.20	Kuchenne rewolucje – program kulinarno - rozrywkowy
7.20	Rada smaku
7.30	Dzień Dobry TVN
11.00	Ukryta prawda
12.00	Szkoła – serial
13.00	19 ++ – serial
14.00	Ugotowani
15.00	Szpital – program obyczajowy
16.00	Szkoła – serial
17.00	Kuchenne rewolucje – program kulinarno - rozrywkowy
18.00	Ukryta prawda – program obyczajowy
19.00	Fakty, Sport, Pogoda
19.49	Raport smogowy – poznaj kolory powietrza
19.50	Uwaga! – program interwencyjny

20.00	Gwiezdne wojny: Część VII – Przebudzenie mocy – film przygodowy, USA 2015, reż. J.J. Abrams, wyk. Harrison Ford, Mark Hamill, Carrie Fisher, Adam Driver, Daisy Ridley, John Boyega, Oscar Isaac, Lupita Nyong'o, Domhnall Gleeson, Anthony Daniels, Max Von Sydow, Peter Mayhew, Gwendoline Christie
22.55	Matrix – film S - F, USA 1999, reż. Lana Wachowski, Andy Wachowski, wyk. Keanu Reeves, Laurence Fishburne, Carrie - Anne Moss, Hugo Weaving, Joe Pantoliano, Marcus Chong, Gloria Foster
1.40	Kuba Wojewódzki – talk show
2.40	Uwaga! – program interwencyjny
3.00	NOC Magii

TVP SPORT

5.30	Sportowy Wieczór 6.05 Darts - MŚ, Londyn - 2.runda 8.05 Tenis - Mubadala WTC - mecz kobiet 9.35 Tour de Pologne amatorów 10.05 Kolarstwo - Tour de Pologne - podsumowanie 11.25 Oko w oko 11.55 RING TVP SPORT - magazyn 13.00 Strongman - Liga Mistrzów 14.00 Tenis ziemny - Turniej Mubadala World Tennis Championships, Abu Dhabi 1/2F 1 16.00 Tenis ziemny - Turniej Mubadala World Tennis Championships, Abu Dhabi 1/2F 2 18.00 Boks - Gala PZB 21.00 Sporty walki - Gala MMA - ONE Championship - The Final 23.05 Sportowy Wieczór 23.40 Tenis ziemny - Turniej Mubadala World Tennis Championships, Abu Dhabi 1/2F 1 1.05 Hokej na lodzie - NHL 3.55 Sporty walki - Best of the Best - Turniej MMA 5.25 Zakończenie dnia
------	---

TTV

12.55	Włoskie zdrady 13.55 Przytapani na zdrajcę 15.00 Made in Maroko 15.45 Express 16.05 Uwaga! 16.25 Defacto - Flesz 16.40 Sędzia Anna Maria Wesołowska 17.45 Express 18.03 Raport smogowy - informacja 18.05 Damy i wieśniaczki 19.05 10 zadań specjalnych Michela Morana - program kulinarno - rozrywkowy 19.45 Express 20.00 Gogglebox. Przed telewizorem 21.45 Express 22.00 Królowe życia. Greckie wakacje
-------	---

Piątek, 20.12

5.10	Szkoła – serial
6.10	Mango Telezakupy
7.30	Sędzia Anna Maria Wesołowska
8.30	Ukryta prawda
10.35	Idealna niania
11.20	Mango Telezakupy
11.40	Sąd rodzinny – program sądowy
12.45	Zakochani po uszy – serial
13.20	Szpital – program obyczajowy
14.20	Sędzia Anna Maria Wesołowska
15.20	Ukryta prawda
16.20	Sąd rodzinny – program sądowy
17.20	SOS. Ekipy w akcji
18.25	Brzydula – serial
19.00	Kuchenne rewolucje – program kulinarno - rozrywkowy
20.00	Listopadowy człowiek – film sensacyjny, USA, Wielka Brytania 2014, reż. Roger Donaldson, wyk. Pierce Brosnan, Luke Bracey, Olga Kurylenko, Bill Smitrovich
22.25	Lucy – film sensacyjny, Francja 2014, reż. Luc Besson, wyk. Scarlett Johansson, Morgan Freeman, Min - sik Choi, Amr Waked
0.10	Trzynasty wojownik – film przygodowy, USA 1999, reż. John McTiernan, Michael Crichton, wyk. Antonio Banderas, Vladimir Kulich, Diana Venora, Dennis Storhoi, Omar Sharif
2.25	NOC Magii

TV PULS

6.00	112: na każde wezwanie – serial
7.00	Kobra – oddział specjalny – serial
8.00	Lombard: życie pod zastaw – serial
9.00	Rodzinny interes – serial
10.00	Zaklinaczka duchów – serial
12.00	Kobra – oddział specjalny – serial
14.00	Agenci NCIS: Los Angeles – serial
15.00	Lombard: życie pod zastaw – serial
16.00	Rodzinny interes – serial
18.00	Lombard: życie pod zastaw – serial
20.00	Wasabi – Hubert zawodowiec – komedia kryminalna, Francja, Japonia 2001, reż. Gérard Krawczyk, wyk. Jean Reno, Ryoko Hirose, Michel Muller
21.55	Krzyżowy ogień – film sensacyjny, USA 2011, reż. Ernie Barbarash, wyk. Andrew French, Ivan Kaye, Jean - Claude Van Damme, Kevin Chapman, Scott Adkins
23.55	Hitman – Cena zemsty – film akcji, USA 1998, reż. Michael Preece, wyk. Chuck Norris, Eddie Cibrian, Joe Spano, Jeff Kober
1.45	Tajemnice medyczne – serial
2.45	Dyżur
3.25	Biesiada na cztery pory roku
3.50	Biesiada na cztery pory roku
4.35	Menu na miarę
5.00	Dyżur

TV TRWAM

13.15	Przeszedł czyścić na ziemi... 14.15 Święty na każdy dzień 14.20 Bernadetta księżniczka z Lourdes 14.55 Słowo Życia 15.00 Koronka do Bożego Miłosierdzia 15.20 Mocni w wierze 15.50 Ma się rozumieć 16.00 Informacje dnia 16.10 Siódmy sakrament 16.35 Świat na wyciągnięcie ręki. Ziemia Święta 17.00 Nasze pasje 17.30 Okiem kamery 17.55 Rekolacje Adwentowe 18.00 Anioł Pański 18.05 Informacje dnia 18.15 Westerplatte Młodych 18.55 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela" 19.00 Warto zauważyć... 19.30 Opowieści Theo 19.45 Modlitwa z telefoniznym udziałem dzieci 20.00 Informacje dnia 20.20 Różaniec 20.50 Myśląc Ojczyzna 21.00 Apel Jasnogórski 21.20 Informacje dnia 21.40 Polski Punkt Widzenia 22.00 Ziemia Obiecana 23.00 Rotmistrz Plecki - przywrócenie pamięci 23.30 Serce Afryki
-------	--

TVP KULTURA

7.00	Teledyski 8.00 Informacje kulturalne 8.25 Studio Kultura - Rozmowy 8.40 Kowalski przy tablicy - film anim. 9.05 Jańcio Wodnik - film obyczajowy 11.00 Królowa Bona - serial 12.05 Ucieczka - wycieczka Bez słowika ani rusz - serial 12.35 Wydarzenie aktualne 13.00 Studio Kultura - Rozmowy 13.20 Leonard Bernstein - Sibelius Symphony no. 2 in D major, op. 43 - koncert 14.30 Gebu i cień - dramat, Portugalia, Francja 16.10 Chleb, miłość i... - komedia, Włochy 18.00 Odyseja filmowa - Po roku 20. Przyszłość kina - cykl dok. 19.05 Teledyski 19.20 Którędy po sztuce - Mistrz Jerzy 19.30 Koło pióra 20.00 Informacje kulturalne 20.30 Rycerz pucharów - film obyczajowy, USA 22.40 Brian Johnson. Życie w trasie - Nick Mason - film dok. 23.35 Tygodnik Kulturalny 0.25 Pożeracze truska-wek - film anim. 0.45 Teoria zera - dramat
------	--

TV6

6.00	Top 10 lista przebojów 7.00 MacGyver 8.00 MacGyver 9.00 Policjantki i Policjanci 10.00 Detektywi w akcji 12.00 Miódowe lata 13.40 Bumerang 14.15 Transakcje za milion dolarów: Nowy Jork 16.15 Gliniarz i prokurator 17.15 Gliniarz i prokurator 18.15 Miódowe lata 20.00 Galileo 21.00 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku 23.00 Silent Hill - horror, Francja, Kanada, USA, 2012, reż. Michael J. Bassett 1.00 STOP Drogówka
------	---

TVP 1

5.15	Klan (3574 – 3576) – telenowela
6.25	Sprawa dla reportera
7.20	Rok w ogrodzie
8.00	Pełnosprawni (332) – magazyn
8.25	wojsko – polskie.pl (51) – reportaż
8.55	Studio Raban
9.20	Rodzinny ekspres – Miłość do bliźniego – magazyn
9.50	Kangurek Joey – film fabularny, Australia, USA, reż. Ian Barry, wyk. Tony Briggs, Jamie Croft, Amex McKenna, Rebecca Gibney
11.40	Młody Piłsudski (3) – serial
12.35	Boży Wariat – film dok.
13.40	Okrasa łamie przepisy – Zapomniane potrawy wigilijne
14.10	Z pamięci – Stanisław Manturzewski – felieton
14.20	Jak to działa (155) – No to w drogę! Elektryczny samochód
14.45	Kulisy – Postaw na milion (216)
14.55	Ojciec Mateusz s.XXII (289) – serial
15.45	Skoki Narciarskie – PŚ Engelberg – konkurs indywidualny
17.00	Telexpress
17.05	Skoki Narciarskie – PŚ Engelberg – konkurs indywidualny
18.30	Postaw na milion – teleturniej
19.25	Sport, Wiadomości, Pogoda
20.10	Alarm! – magazyn
20.35	Komisarz Alex s.XIII (163) – Nieczysta gra – serial
21.30	Hit na sobotę – Gold – film akcji, USA, reż. Stephen Gaghan, wyk. Matthew McConaughey, Edgar Ramirez, Bryce Dallas Howard, Corey Stoll
23.40	24 godziny po śmierci – film akcji, Hongkong, USA, reż. Brian Smrz, wyk. Tanya van Graan, Paul Anderson, Ethan Hawke
1.20	Reguła milczenia – dramat, USA, reż. Robert Redford, wyk. Robert Redford, Shia LaBeouf, Julie Christie, Sam Elliot
3.25	Z pamięci – Stanisław Manturzewski – felieton

POLSAT

6.00	Nowy dzień z Polsat News
8.40	Aloha, Scooby – Doo! – film anim.
10.10	Ewa gotuje
10.45	Moje disco, moje wszystko
11.50	Asterix i wikingowie – film anim.
13.35	Krokodyl Dundee – komedia przygodowa, Australia, 1986
15.45	Piotr Bątroczyk i Przyjaciele
17.45	Chłopaki do wzięcia
18.50	Wydarzenia, Sport, Pogoda
19.30	Świat według Kiepskich
20.05	Gala FFF Polska 2019

23.30	Witajcie w dżungli – film przygodowy, USA, 2003, reż. Peter Berg, wyk. Dwayne "The Rock" Johnson, Seann William Scott, Rosario Dawson, Christopher Walken - W brutalnej miejskiej dżungli Los Angeles można spotkać takich ludzi jak Beck (The Rock)... no, nie zupełnie takich jak on. Beck, bowiem używa wszelkich środków, jakie są konieczne do tego, aby odzyskać to, za odzyskanie czego mu zapłacono. Nie ważne, co to jest - zaległa płatność czy opóźniony gong podczas rozgrywek Super Bowl - Beckowi nie sprawia to żadnej różnicy. Dzięki imponującej sile fizycznej Becka, zlecenie zawsze jest wykonane.
1.55	Ani słowa więcej – komediodramat, USA, 2013, reż. Nicole Holofcener, wyk. Julia Louis - Dreyfus, James Gandolfini, Catherine Keener, Lennie Loftin
3.55	Tajemnice losu
4.55	Disco Gramy

SUPER POLSAT

6.00	SuperLudzie Extra 6.25 Wydarzenia 7.00 Psi patrol 7.30 Psi patrol 8.00 Psi patrol 8.30 Rycerka Nella 9.00 Babelkowy świat gupików 9.30 Psi patrol 10.00 Niania 10.30 Niania 11.00 Niania 11.30 Niania 12.00 Niania 12.30 Nasz nowy dom 13.30 Małe Wielkie Marzenia 14.40 Lalka - dramat 18.00 Smerfy: Poszukiwacze zaginionej wioski - film anim. 20.00 Poszukiwani, poszukiwana - komedia, Polska, 1973, reż. Stanisław Bareja, wyk. Wojciech Pokora, Jolanta Bohdal, Mieczysław Czechowicz, Jerzy Dobrowolski 21.55 Wielki Szu - dramat sensacyjny, Polska, 1982, reż. Sylwester Chęciński, wyk. Jan Nowicki, Andrzej Pieczyński, Leon Niemczyk, Karol Strasburger 0.00 Festiwal Weselnych Przebojów - Mragowo 2018 3.15 Kabaretowa Ekstraklasa 3.30 Malanowski i Partnerzy 5.00 Nasz nowy dom
------	--

STOPKLATKA

6.00	Scena Śmiechu 7.55 Komisarz Rex - serial 10.50 Stawka większa niż życie cz. 3 - 4 - serial 13.30 Allo, Allo - serial 14.05 Powrót siedmiu wspaniałych - western 16.15 Pokaz kotku, co masz w środku - komedia 18.00 Burza - dramat 20.00 Córka - horror 22.10 Narcos sezon 1 - La Catedral - serial 23.15 Narcos sezon 1 - Ucieczka - serial 0.15 Święci z Bostonu II - Dzień Wszystkich Świętych - film sensacyjny 2.40 Porno - komedia
------	--

TVP 2

5.15	Barwy szczęścia (2157) – serial
5.45	Barwy szczęścia (2158) – serial
6.20	M jak miłość (1478) – serial
7.15	Pytanie na śniadanie
10.55	Pogoda
11.00	Pytanie na śniadanie Extra
11.25	To je Borowicz. Podróże ze smakiem – magazyn kulinarny
12.00	The Wall. Wygraj marzenia – /63/ – teleturniej
12.55	O mnie się nie martw s.XI (13) – serial
14.00	Familiada – teleturniej
14.35	Koło fortuny – teleturniej
15.10	Szansa na sukces. Eurowizja Junior 2019 – widowisko muzyczne
16.10	Gotowi do gotowania. Start! – magazyn kulinarny
17.00	Słowo na niedzielę – Ile masz w sobie z Azacha?
17.10	Piłka nożna – PKO Ekstraklasa. 20.kolejka. Wisła Płock – Piast Gliwice
19.35	Lajki!
20.05	The Voice Senior s. I – Bitwa
22.25	Szansa na sukces. Opole 2020 – widowisko muzyczne

23.35	Wszyscy moi mężczyźni – komedia, USA, reż. Hallie Meyers - Shyer, wyk. Reese Witherspoon, Nat Wolff, Jon Rudnitsky
1.25	Nieuchwytni – film akcji, USA, reż. Daniel Benmayor, wyk. Taylor Lautner, Marie Avgeropoulos, Adam Rayner
3.00	Zakończenie dnia

TVN

4.50	Uwaga! – program interwencyjny
5.15	Mango – Telezakupy
7.30	Dzień Dobry TVN – magazyn
11.00	Na Wspólnej Omnibus – serial
12.50	Top Model – program rozrywkowy
14.25	Milionerzy – wydanie specjalne
15.25	Kobieta na krańcu świata
16.00	Domowe rewolucje
17.00	Starsza pani musi fiknąć
18.00	Kuchenne rewolucje – program kulinarno - rozrywkowy
19.00	Fakty, Sport, Pogoda
19.44	Raport smogowy – poznaj kolory powietrza
19.45	Uwaga! – program interwencyjny

20.00	Piraci z Karaibów: Na krańcu świata – film przygodowy, USA 2007, reż. Gore Verbinski, wyk. Johnny Deep, Orlando Bloom, Keira Knightley, Jack Davenport, Bill Nighy, Jonathan Pryce, Geoffrey Rush, Stellan Skarsgard, Keith Richards
23.35	Cicha noc – film obyczajowy, Polska 2017, reż. Piotr Domalewski, wyk. Dawid Ogrodnik, Tomasz Ziętek, Agnieszka Suchora, Arkadiusz Jakubik, Maria Dębska
1.35	MasterChef – program rozrywkowy
3.05	Uwaga! – program interwencyjny
3.25	NOC Magii

TVP SPORT

5.30	Sportowy Wieczór 6.10 Tenis ziemny - Turniej Mubadala World Tennis Championships, Abu Dhabi 1/2F 2 7.30 Hokej na lodzie - NHL 2019 - New Jersey Devils - Washington Capitals 29 9.00 Boks - mecz. Polska - Rosja 11.20 Strongman - Liga Mistrzów - Ukraina - relacja, Wielka Brytania 12.25 Stan futbolu - magazyn 13.25 Biegi narciarskie - PŚ, Pianica - Sprint kobiet i mężczyzn 15.25 Skoki Narciarskie - PŚ Engelberg - konkurs indywidualny 16.00 Skoki Narciarskie - PŚ Engelberg - konkurs indywidualny 18.25 Piłka nożna - Klubowe MŚ, Katar. Finał 21.05 Sportowy Wieczór 22.00 Gol Ekstra - felieton 0.10 Piłka nożna - Klubowe MŚ, Katar. 3 miejsce 2.15 Piłka nożna - Klubowe MŚ, Katar. Finał 4.35 Hokej na lodzie - NHL 2019 - San Jose Sharks - St. Louis Blues 7.10 Zakończenie dnia
------	---

TTV

10.45	Express 11.00 10 zadań specjalnych Michela Morana 11.40 Defacto 12.05 Najdroższe zabawki świata 13.15 Made in Maroko 14.35 Damy i wieśniaczki. Za granicą 15.45 Express 16.00 O tym się nie mówi 16.15 Ostre cięcie 17.00 Gogglebox. Przed telewizorem 17.45 Express 18.00 Usterka 19.15 Patent na kasę 19.45 Express 20.05 Druga twarz 21.00 O tym się nie mówi 21.15 Królowe Życia 22.40 Gogglebox. Przed telewizorem
-------	---

Sobota, 21.12

5.00	Ukryta prawda
6.00	M

TVP 1

TVP 1

7.00 Transmisja Mszy Świętej
8.00 Tydzień
8.30 Zakochaj się w Polsce – magazyn
9.05 Ziarno – Bóg się rodził! – magazyn
9.40 Las bliżej nas (16) – magazyn
10.10 Lalka (2) – Pamiętnik starego subiekta – serial
11.55 Między ziemią a niebem
12.00 Anioł Pański
12.15 Między ziemią a niebem
12.45 Misja Bangladesz – Salezianie w Kalkucie – Selfie na wyspiisku śmieci – reportaż
13.15 BBC w Jedyne – Dzikie Metropolie Odc. 3 Wygnańcy – serial
14.10 Z pamięci – Witold Doroszewski
14.20 Weterynarze z sercem
14.50 Skoki Narciarskie – PŚ Engelberg – konkurs indywidualny
17.00 Teleexpress, Pogoda
17.30 Gintrowski – ... a jednak coś po nas zostanie – koncert

18.30 Jaka to melodia?
19.25 Sport, Wiadomości, Pogoda
20.15 Młody Piłsudski (4) – serial
21.15 Zakochana Jedynka – Oświadczy po irlandzku – komedia romantyczna, Irlandia, USA, Wielka Brytania, reż. Anand Tucker, wyk. Amy Adams, Matthew Goode, Adam Scott, John Lithgow

23.05 Gold – film akcji, USA, reż. Stephen Gaghan, wyk. Matthew McConaughey, Edgar Ramirez, Bryce Dallas Howard, Corey Stoll

1.05 Jaka to melodia?
1.55 24 godziny po śmierci – film akcji, Hongkong, USA, reż. Brian Smrz, wyk. Tanya van Graan, Paul Anderson, Ethan Hawke

3.35 Ciemna strona Wenus – dramat obyczajowy, reż. Radosław Piwoński, wyk. Agnieszka Wagner, Jan Englert, Paweł Deląg, Anna Przybylska, Marcin Jędrzejewski
5.10 Z pamięci – Witold Doroszewski
5.15 Zakończenie dnia

POLSAT

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News
7.55 Hammy i przygodny bumerang – film anim.
8.05 Prezent nocnej furii – film anim.
8.35 Renifer Niko ratuje święta
10.25 Dobra wróżka 2 – film familijny
12.05 Sam w domu – po raz trzeci – komedia, USA, 1997
14.25 Gwiezdne wojny: Część VIII – Ostatni Jedi – film sci-fi, USA
17.40 Nasz nowy dom
18.50 Wydarzenia, Sport, Pogoda
19.30 Państwo w Państwie
20.00 XXV Festiwal Kabaretu w Koszarach – Srebrne wesele Mariana i Heli 2019
22.05 W rytmie serca
23.05 Ślady

0.10 Automata – thriller sci-fi, Bułgaria, Hiszpania, Kanada, USA, 2014, reż. Gabe Ibáñez, wyk. Antonio Banderas, Dylan McDermott, Melanie Griffith, Birgitte Hjort Sørensen – Druga połowa XXI wieku. Po katastrofie w roku 2044 prawie cała ludność wyginęła, a świat uległ prawie całkowitej automatyzacji. Produkowane przez ocalałych roboty mają im pomóc w odbudowie. Są bezpieczne, dzięki wzbudowaniu w nich dwóch protokołów: zakazu krzywdzenia innych form życia oraz automodyfikacji. A jednak awarie się zdarzają.
2.35 Ghost in the Shell – film sci-fi, USA, Japonia, 2017, reż. Rupert Sanders, wyk. Scarlett Johansson, Pilou Asbaek, Juliette Binoche
4.55 Disco Gramy

SUPER

SUPER POLSAT

6.00 SuperLudzie Extra 6.25 Wydarzenia 7.00 Psi patrol 7.30 Psi patrol 8.00 Psi patrol 8.30 Walizka z tajemnicami 9.00 Babelkowy świat gupików 9.30 Rycerka Nella 10.00 Niania 10.30 Niania – serial komediowy 11.00 Niania – serial komediowy 11.30 Niania – serial komediowy 12.00 Niania 12.30 Nasz nowy dom 13.30 SuperLudzie 14.30 GPR – na ratunek 15.05 Królowa Śniegu 2 – film anim. 16.50 Lekarstwo na miłość – komedia, Polska, 1966, reż. Jan Batory, wyk. Kalina Jedrusik, Andrzej Łapiński, Wieńczysław Gliński, Krystyna Sienkiewicz 19.00 Misja Weteran 19.30 Linia życia. Niepokonani 20.00 Na fali 2 – film anim. 21.55 Jack i Jill – komedia, USA, 2011, reż. Dennis Dugan, wyk. Adam Sandler, Katie Holmes, Elodie Tugue, Rohan Chand 0.00 Gliniarze 1.00 Gliniarze 3.00 Gliniarze 4.00 Małe Wielkie Marzenia 5.00 SuperLudzie

STOPKLATKA

Stopklatka

6.00 Kradzież – etiuda 6.10 Scena Śmiechu 8.05 Komisarz Rex – serial 10.55 Przygody Merlina – serial 13.40 Nieustraszeni bracia Grimm – film fantasy 15.55 Święteczna wiadomość – film familijny 17.50 Szczęśliwy dzień – komedia romantyczna 20.00 Kung – Fu Szal – komedia sensacyjna 22.00 Pulp Fiction – thriller 1.10 Dług – thriller 3.20 MiłośćKropka.pl – Miłość od kuchni – program rozrywkowy 4.25 Sade – etiuda

TVP 2

TVP 2

4.30 Słowo na niedzielę – Ile masz w sobie z Azacha?
4.40 Barwy szczęścia (2159) – serial
5.10 Barwy szczęścia (2160) – serial
5.45 Barwy szczęścia (2161) – serial
6.20 M jak miłość (1479) – serial
7.15 Pytanie na śniadanie
11.30 The Voice Senior s. I – Bitwa
14.00 Familiada – teleturniej
14.35 Koło fortuny – teleturniej
15.15 Szansa na sukces. Opole 2020 – Finał – widowisko muzyczne
16.55 Najgorszy Kucharz (1) – program rozrywkowy, reż. Bartosz Łabędzki
18.00 Panorama
18.20 Pogoda
18.30 Na dobre i na złe (761) – Lustrzane odbicie – serial
19.30 Na sygnale (252) – Czas się żegnać – serial
20.05 Bitwa Tenorów na Różę – koncert

22.05 Nieuchwytni – film akcji, USA, reż. Daniel Benmayer, wyk. Taylor Lautner, Marie Avgeropoulos, Adam Rayner

23.45 Echo serca s.II (33) – serial
0.40 Królowa pustyni – dramat, USA, reż. Werner Herzog, wyk. Nicole Kidman, James Franco, Damian Lewis, Robert Pattinson

2.55 Skazany na miłość – komedia, Czechy, reż. Tomas Hoffman, wyk. Petra Hrebickova, Ondrej Vetchy, Miroslav Taborsky, Jiri Langmajer, Tereza Kostkova
4.35 Zakończenie dnia

TVN

TVN

4.50 Uwaga! – program interwencyjny
5.15 Mango – Telezakupy
7.30 Dzień Dobry TVN – magazyn
11.00 Domowe rewolucje
12.00 Co za tydzień – magazyn
12.25 Billy Madison – komedia, USA 1995, reż. Tamra Davis, wyk. Adam Sandler, Darren McGavin, Bridgette Wilson – Sampras, Bradley Whitford, Josh Mostel
14.10 Piraci z Karaibów: Na krańcu świata – film przygodowy, USA 2007, reż. Gore Verbinski, wyk. Johnny Deep, Orlando Bloom, Keira Knightley, Jack Davenport, Bill Nighy, Jonathan Pryce, Geoffrey Rush, Stellan Skarsgård, Keith Richards

17.30 Wielcy Artyści Małym Pacjentom
18.30 My Way
19.00 Fakty, Sport, Pogoda
19.44 Raport smogowy – poznaj kolory powietrza
19.45 Uwaga! – program interwencyjny

20.00 Mumia powraca – film przygodowy, USA 2001, reż. Stephen Sommers, wyk. Brendan Fraser, Rachel Weisz, John Hannah, Arnold Vosloo, Oded Fehr, The Rock

22.45 Rodzinny dom wariatów – komedia, USA 2005, reż. Thomas Bezucha, wyk. Claire Danes, Diane Keaton, Rachel McAdams, Dermot Mulroney, Craig T. Nelson, Sarah Jessica Parker, Luke Wilson

0.55 MasterChef – program rozrywkowy
2.25 Kuchenne rewolucje – program kulinarno – rozrywkowy
3.30 NOC Magii

TVP 1

TVP SPORT

7.20 Tenis ziemny – Turniej Mubadala World Tennis Championships, Abu Dhabi – Finał 9.05 Gol Ekstra – felieton 11.05 Biegi narciarskie – PŚ, Planica – Sprint drużynowy kobiet 11.50 Skoki Narciarskie – PŚ Engelberg – konkurs indywidualny 13.40 Coppa Italia – zapowiedź Superpucharu 14.15 Skoki Narciarskie – PŚ Engelberg – konkurs indywidualny 15.00 Skoki Narciarskie – PŚ Engelberg – konkurs indywidualny 17.20 Piłka nożna – Superpuchar Włoch. Juventus Turyn – Lazio Rzym 17.40 Piłka nożna – Superpuchar Włoch. Juventus Turyn – Lazio Rzym 20.20 Sportowy Wieczór 20.55 Piłka nożna – PKO Ekstraklasa. 20. kolejka. Wisła Płock – Piast Gliwice 23.05 Gol Ekstra – felieton 1.05 Hokej na lodzie – NHL 2019. Dallas Stars – Calgary Flames 3.55 RETRO TVP SPORT – walka bokserska Mike Tyson z Dononem Ruddockiem – magazyn

TVP 1

TTV

10.05 Patent na... 10.45 Express 11.00 DeFacto 11.30 Usterka 12.00 Dżentelmeni i wieśniaczki 13.05 Damskie wieśniaczki. Za granicą 14.05 Vlogbox. W necie 14.45 Gogglebox. Przed telewizorem 15.45 Express 16.00 Damskie wieśniaczki. PL 17.05 Patent na... 17.45 Express 18.05 Królowe życia 19.45 Express 20.05 DeFacto 21.00 Dżentelmeni i wieśniaczki 22.00 Druga twarz 23.00 Królowe życia 23.45 Vlogbox. W necie

Niedziela, 22.12

TVN 7

5.00 Ukryta prawda – program obyczajowy
6.00 Mango – Telezakupy
8.05 My Way
8.40 Zakochani po uszy – serial
9.15 Zakochani po uszy – serial
11.00 Brzydula – serial
13.20 Elf – komedia, USA 2003, reż. Jon Favreau, wyk. Will Ferrell, James Caan, Bob Newhart, Edward Asner, Mary Steenburgen
15.25 Karol. Człowiek, który został papieżem – miniserial
17.35 Fred Claus, brat świętego Mikołaja – komedia, USA 2007, reż. David Dobkin, wyk. Vince Vaughn, Paul Giamatti, John Michael Higgins, Miranda Richardson, Rachel Weisz, Kathy Bates, Kevin Spacey

20.00 Królowa Śnieżka i Łowca – film przygodowy, USA 2012, reż. Rupert Sanders, wyk. Kristen Stewart, Chris Hemsworth, Charlize Theron, Sam Claflin, Bob Hoskins, Ian McShane, Ray Winstone, Eddie Marsan
22.45 Człowiek Tai Chi – film sensacyjny, Chiny, Hong Kong, USA 2013, reż. Keanu Reeves, wyk. Tiger Hu Chen, Keanu Reeves, Karen Mok, Hai Yu, Qing Ye

0.55 Druga strona medalu – talk show
1.25 Druga strona medalu – talk show
1.55 Druga strona medalu – talk show
2.35 NOC Magii

TV PULS

5.35 Tajemnice medyczne – serial
7.30 Lombard: życie pod zastaw – serial
9.30 Żandarm i policjantki – komedia, Francja 1982, reż. Jean Girault
11.30 Dzień bałwana – komedia, USA 2000, reż. Chris Koch
13.20 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm: O rybaku i jego żonie – baśń, Niemcy 2013

14.30 Zakonnica w przebraniu – komedia, USA 1992, reż. Emile Ardolino
16.30 Królewskie święta – komedia, USA 2014, reż. Alex Zamm
18.20 Wesołych Świąt – komedia, USA 2006, reż. John Whitesell, wyk. Danny DeVito, Kristin Chenoweth, Kristin Davis, Matthew Broderick

20.00 Iluzja – film kryminalny, Francja, Keira Knightley, Jack Davenport, Bill Nighy, Jonathan Pryce, Geoffrey Rush, Stellan Skarsgård, Keith Richards

22.05 Trick – komedia sensacyjna, Polska 2010, reż. Jan Hryniak, wyk. Andrzej Chyba, Karolina Gruszka, Marian Dziędziel, Piotr Adamczyk, Robert Więckiewicz

0.05 Ip Man 2 – film biograficzny, Chiny 2010, reż. Wal – shun Yip
2.15 Skorpion – serial
3.20 Taki jest świat
4.05 Biesiada na cztery pory roku
4.50 Menu na miarę

TV TRWAM

9.30 Msza Święta 10.35 Przegląd Katolickiego Tygodnika "Niedziela" 10.40 Cuda Jezusa 11.35 Nasze pasje 12.00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem 12.20 Wieś – to też Polska 13.30 Papież Polak do Rodaków 14.10 Charlie – historia zabawki 15.45 Święty na każdy dzień 15.50 100 cudownych miejsc na świecie 16.00 Informacje dnia 16.10 Koncert zyczeń 17.00 Tam, gdzie Bóg płacze 17.30 Okiem kamery 17.55 Relekiacje Adwentowe 18.00 Anioł Pański 18.05 Informacje dnia 18.15 Rozmowy niedokończone 19.25 Święty na każdy dzień 19.30 Opowieści Starożytności 20.00 Informacje dnia 20.20 Różaniec 20.50 Myśląc Ojczyznę 21.00 Apel Jasnogórski 21.20 Informacje dnia 21.40 Retrospekcja 21.45 Samson i Dalila 22.30 Ogrody papieża 23.00 Jak my to widzimy – z daleka widać lepiej 23.30 Tam, gdzie Bóg płacze

TVN 7

5.00 Ukryta prawda – program obyczajowy
6.00 Mango – Telezakupy
8.05 My Way
8.40 Zakochani po uszy – serial
9.15 Zakochani po uszy – serial
11.00 Brzydula – serial
13.20 Elf – komedia, USA 2003, reż. Jon Favreau, wyk. Will Ferrell, James Caan, Bob Newhart, Edward Asner, Mary Steenburgen
15.25 Karol. Człowiek, który został papieżem – miniserial
17.35 Fred Claus, brat świętego Mikołaja – komedia, USA 2007, reż. David Dobkin, wyk. Vince Vaughn, Paul Giamatti, John Michael Higgins, Miranda Richardson, Rachel Weisz, Kathy Bates, Kevin Spacey

20.00 Królowa Śnieżka i Łowca – film przygodowy, USA 2012, reż. Rupert Sanders, wyk. Kristen Stewart, Chris Hemsworth, Charlize Theron, Sam Claflin, Bob Hoskins, Ian McShane, Ray Winstone, Eddie Marsan
22.45 Człowiek Tai Chi – film sensacyjny, Chiny, Hong Kong, USA 2013, reż. Keanu Reeves, wyk. Tiger Hu Chen, Keanu Reeves, Karen Mok, Hai Yu, Qing Ye

0.55 Druga strona medalu – talk show
1.25 Druga strona medalu – talk show
1.55 Druga strona medalu – talk show
2.35 NOC Magii

TV PULS

5.35 Tajemnice medyczne – serial
7.30 Lombard: życie pod zastaw – serial
9.30 Żandarm i policjantki – komedia, Francja 1982, reż. Jean Girault
11.30 Dzień bałwana – komedia, USA 2000, reż. Chris Koch
13.20 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm: O rybaku i jego żonie – baśń, Niemcy 2013

14.30 Zakonnica w przebraniu – komedia, USA 1992, reż. Emile Ardolino
16.30 Królewskie święta – komedia, USA 2014, reż. Alex Zamm
18.20 Wesołych Świąt – komedia, USA 2006, reż. John Whitesell, wyk. Danny DeVito, Kristin Chenoweth, Kristin Davis, Matthew Broderick

20.00 Iluzja – film kryminalny, Francja, Keira Knightley, Jack Davenport, Bill Nighy, Jonathan Pryce, Geoffrey Rush, Stellan Skarsgård, Keith Richards

22.05 Trick – komedia sensacyjna, Polska 2010, reż. Jan Hryniak, wyk. Andrzej Chyba, Karolina Gruszka, Marian Dziędziel, Piotr Adamczyk, Robert Więckiewicz

0.05 Ip Man 2 – film biograficzny, Chiny 2010, reż. Wal – shun Yip
2.15 Skorpion – serial
3.20 Taki jest świat
4.05 Biesiada na cztery pory roku
4.50 Menu na miarę

TVP 1

TVP 1

5.40 Jaka to melodia?
6.15 Przysięga (76) – serial
7.05 Elif s.III (633) – serial
8.00 Wiadomości, Pogoda
8.15 Kwadrans polityczny
8.40 Korona królów – taka historia... (51) – telenowela
9.20 Ranczo s.VI (78) – Poród amatorski – serial
10.15 Komisarz Alex s.VI (75) – Księżycowy zabójca – serial
11.05 Ojciec Mateusz s.XIX (243) – Narzeczoną – serial
12.00 Wiadomości
12.15 Agrobiznes
12.35 Magazyn Rolniczy
12.50 BBC w Jedyne – Dzikie Metropolie Odc. 3 – Wygnańcy – serial
14.00 Elif s.III (634) – serial
15.00 Wiadomości, Pogoda
15.15 Alarm! – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka – teleturniej
16.05 Przysięga (77) – serial
17.00 Teleexpress, Pogoda
17.25 Jaka to melodia?
18.00 Klan (3579) – telenowela
18.30 Korona królów (306) – telenowela
18.55 Jeden z dziesięciu – teleturniej
19.25 Sport, Wiadomości, Pogoda
20.10 Alarm! – magazyn
20.30 Leńciszówka (176)
21.00 Gala Jubileuszowa UKSW
22.00 Świat bez fikcji – Pieniężno. Polscy misjonarze – film dok.

23.25 Życie na gorąco (8) – serial
1.00 Oświadczy po irlandzku – komedia romantyczna, Irlandia, USA, Wielka Brytania, reż. Anand Tucker, wyk. Amy Adams, Matthew Goode, Adam Scott, John Lithgow

2.50 Mała Moskwa – dramat, Polska, reż. Waldemar Krzystek, wyk. Lesław Żurek, Svetlana Khodchenkova, Dimitrij Ułjanov, Elena Leszczynska, Andrzej Grabowski
4.50 Notacje – Bohdan Łazuka. W życiu najważniejsze jest samo życie – cykl dok.

TVN 7

5.40 Jaka to melodia?
6.15 Przysięga (76) – serial
7.05 Elif s.III (633) – serial
8.00 Wiadomości, Pogoda
8.15 Kwadrans polityczny
8.40 Korona królów – taka historia... (51) – telenowela
9.20 Ranczo s.VI (78) – Poród amatorski – serial
10.15 Komisarz Alex s.VI (75) – Księżycowy zabójca – serial
11.05 Ojciec Mateusz s.XIX (243) – Narzeczoną – serial
12.00 Wiadomości
12.15 Agrobiznes
12.35 Magazyn Rolniczy
12.50 BBC w Jedyne – Dzikie Metropolie Odc. 3 – Wygnańcy – serial
14.00 Elif s.III (634) – serial
15.00 Wiadomości, Pogoda
15.15 Alarm! – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka – teleturniej
16.05 Przysięga (77) – serial
17.00 Teleexpress, Pogoda
17.25 Jaka to melodia?
18.00 Klan (3579) – telenowela
18.30 Korona królów (306) – telenowela
18.55 Jeden z dziesięciu – teleturniej
19.25 Sport, Wiadomości, Pogoda
20.10 Alarm! – magazyn
20.30 Leńciszówka (176)
21.00 Gala Jubileuszowa UKSW
22.00 Świat bez fikcji – Pieniężno. Polscy misjonarze – film dok.

23.25 Życie na gorąco (8) – serial
1.00 Oświadczy po irlandzku – komedia romantyczna, Irlandia, USA, Wielka Brytania, reż. Anand Tucker, wyk. Amy Adams, Matthew Goode, Adam Scott, John Lithgow

2.50 Mała Moskwa – dramat, Polska, reż. Waldemar Krzystek, wyk. Lesław Żurek, Svetlana Khodchenkova, Dimitrij Ułjanov, Elena Leszczynska, Andrzej Grabowski
4.50 Notacje – Bohdan Łazuka. W życiu najważniejsze jest samo życie – cykl dok.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News
9.00 Malanowski i Partnerzy
10.00 Dzień, który zmienił moje życie
11.00 Dlaczego ja?
12.00 Gliniarze
13.00 Trudne sprawy
14.00 Pierwsza miłość
14.45 Dlaczego ja?
15.50 Wydarzenia. Pogoda
16.15 Interwencja
16.30 Na ratunek 112
17.00 Gliniarze
18.00 Pierwsza miłość
18.50 Wydarzenia, Sport, Pogoda
19.30 Świat według Kiepskich

20.10 MEGA HIT – Ghost in the Shell – film sci-fi, USA, Japonia, 2017, reż. Rupert Sanders, wyk. Scarlett Johansson, Pilou Asbaek, Takeshi Kitano, Juliette Binoche

22.35 Granice wytrzymałości – film przygodowy, USA, Niemcy, 2000, reż. Martin Campbell, wyk. Chris O'Donnell, Izabella Scorupco, Robin Tunney, Scott Glenn

1.05 Prawdziwa historia – dramat kryminalny, USA, 2015, reż. Rupert Goold, wyk. Jonah Hill, James Franco, Felicity Jones, Maria Dizzia
3.10 Tajemnice losu

20.10 MEGA HIT – Ghost in the Shell – film sci-fi, USA, Japonia, 2017, reż. Rupert Sanders, wyk. Scarlett Johansson, Pilou Asbaek, Takeshi Kitano, Juliette Binoche

22.35 Granice wytrzymałości – film przygodowy, USA, Niemcy, 2000, reż. Martin Campbell, wyk. Chris O'Donnell, Izabella Scorupco, Robin Tunney, Scott Glenn

1.05 Prawdziwa historia – dramat kryminalny, USA, 2015, reż. Rupert Goold, wyk. Jonah Hill, James Franco, Felicity Jones, Maria Dizzia
3.10 Tajemnice losu

TVN 7

5.40 Jaka to melodia?
6.15 Przysięga (76) – serial
7.05 Elif s.III (633) – serial
8.00 Wiadomości, Pogoda
8.15 Kwadrans polityczny
8.40 Korona królów – taka historia... (51) – telenowela
9.20 Ranczo s.VI (78) – Poród amatorski – serial
10.15 Komisarz Alex s.VI (75) – Księżycowy zabójca – serial
11.05 Ojciec Mateusz s.XIX (243) – Narzeczoną – serial
12.00 Wiadomości
12.15 Agrobiznes
12.35 Magazyn Rolniczy
12.50 BBC w Jedyne – Dzikie Metropolie Odc. 3 – Wygnańcy – serial
14.00 Elif s.III (634) – serial
15.00 Wiadomości, Pogoda
15.15 Alarm! – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka – teleturniej
16.05 Przysięga (77) – serial
17.00 Teleexpress, Pogoda
17.25 Jaka to melodia?
18.00 Klan (3579) – telenowela
18.30 Korona królów (306) – telenowela
18.55 Jeden z dziesięciu – teleturniej
19.25 Sport, Wiadomości, Pogoda
20.10 Alarm! – magazyn
20.30 Leńciszówka (176)
21.00 Gala Jubileuszowa UKSW
22.00 Świat bez fikcji – Pieniężno. Polscy misjonarze – film dok.

POLSAT

6.00 SuperLudzie Extra 6.25 Wydarzenia 7.00 Rycerka Nella 7.30 Rafcio Śrubka 8.00 Babelkowy świat gupików 8.30 Psi patrol 9.30 Potwory kontra obcy 10.00 Niania 11.00 Nasz nowy dom 12.00 Linia życia. Niepokonani 12.30 W rytmie serca 13.30 TOP CHEF 15.00 Hell's Kitchen – Piekielna Kuchnia 16.30 Twoja Twarz Brzmi Znamo 18.30 SuperLudzie 19.00 Nasz nowy dom 20.00 Jack i Jill – komedia, USA, 2011, reż. Dennis Dugan, wyk. Adam Sandler, Katie Holmes, Elodie Tugue, Rohan Chand 22.00 Świat według Kiepskich 22.30 Świat według Kiepskich 23.00 Grand Budapest Hotel – komediodramat, USA, 2014, reż. Wes Anderson, wyk. Ralph Fiennes, F. Murray Abraham, Mathieu Amalric, Adrien Brody 1.10 Znaki 2.15 Twoja Twarz Brzmi Znamo 4.15 Kabaretowa Ekstraklasa 4.30 Malanowski i Partnerzy

TVN 7

5.40 Jaka to melodia?
6.15 Przysięga (76) – serial
7.05 Elif s.III (633) – serial
8.00 Wiadomości, Pogoda
8.15 Kwadrans polityczny
8.40 Korona królów – taka historia... (51) – telenowela
9.20 Ranczo s.VI (78) – Poród amatorski – serial
10.15 Komisarz Alex s.VI (75) – Księżycowy zabójca – serial
11.05 Ojciec Mateusz s.XIX (243) – Narzeczoną – serial
12.00 Wiadomości
12.15 Agrobiznes
12.35 Magazyn Rolniczy
12.50 BBC w Jedyne – Dzikie Metropolie Odc. 3 – Wygnańcy – serial
14.00 Elif s.III (634) – serial
15.00 Wiadomości, Pogoda
15.15 Alarm! – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka – teleturniej
16.05 Przysięga (77) – serial
17.00 Teleexpress, Pogoda
17.25 Jaka to melodia?
18.00 Klan (3579) – telenowela
18.30 Korona królów (306) – telenowela
18.55 Jeden z dziesięciu – teleturniej
19.25 Sport, Wiadomości, Pogoda
20.10 Alarm! – magazyn
20.30 Leńciszówka (176)
21.00 Gala Jubileuszowa UKSW
22.00 Świat bez fikcji – Pieniężno. Polscy misjonarze – film dok.

23.25 Życie na gorąco (8) – serial
1.00 Oświadczy po irlandzku – komedia romantyczna, Irlandia, USA, Wielka Brytania, reż. Anand Tucker, wyk. Amy Adams, Matthew Goode, Adam Scott, John Lithgow

2.50 Mała Moskwa – dramat, Polska, reż. Waldemar Krzystek, wyk. Lesław Żurek, Svetlana Khodchenkova, Dimitrij Ułjanov, Elena Leszczynska, Andrzej Grabowski
4.50 Notacje – Bohdan Łazuka. W życiu najważniejsze jest samo życie – cykl dok.

TVN 7

5.40 Jaka to melodia?
6.15 Przysięga (76) – serial
7.05 Elif s.III (633) – serial
8.00 Wiadomości, Pogoda
8.15 Kwadrans polityczny
8.40 Korona królów – taka historia... (51) – telenowela
9.20 Ranczo s.VI (78) – Poród amatorski – serial
10.15 Komisarz Alex s.VI (75) – Księżycowy zabójca – serial
11.05 Ojciec Mateusz s.XIX (243) – Narzeczoną – serial
12.00 Wiadomości
12.15 Agrobiznes
12.35 Magazyn Rolniczy
12.50 BBC w Jedyne – Dzikie Metropolie Odc. 3 – Wygnańcy – serial
14.00 Elif s.III (634) – serial
15.00 Wiadomości, Pogoda
15.15 Alarm! – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka – teleturniej
16.05 Przysięga (77) – serial
17.00 Teleexpress, Pogoda
17.25 Jaka to melodia?
18.00 Klan (3579) – telenowela
18.30 Korona królów (306) – telenowela
18.55 Jeden z dziesięciu – teleturniej
19.25 Sport, Wiadomości, Pogoda
20.10 Alarm! – magazyn
20.30 Leńciszówka (176)
21.00 Gala Jubileuszowa UKSW
22.00 Świat bez fikcji – Pieniężno. Polscy misjonarze – film dok.

23.25 Życie na gorąco (8) – serial
1.00 Oświadczy po irlandzku – komedia romantyczna, Irlandia, USA, Wielka Brytania, reż. Anand Tucker, wyk. Amy Adams, Matthew Goode, Adam Scott, John Lithgow

2.50 Mała Moskwa – dramat, Polska, reż. Waldemar Krzystek, wyk. Lesław Żurek, Svetlana Khodchenkova, Dimitrij Ułjanov, Elena Leszczynska, Andrzej Grabowski
4.50 Notacje – Bohdan Łazuka. W życiu najważniejsze jest samo życie – cykl dok.

TVP 2

TVP 2

4.45 Koło fortuny – teleturniej
5.20 Doktor Kleist – lekarz rodzinny (5) – Pożegnania – serial
6.15 Coś dla Ciebie – magazyn
6.40 Familiada – teleturniej
7.15 Pytanie na śniadanie
11.25 Rodzinka.pl s.III (60) – Gwiazda rocka – serial
11.55 Barwy szczęścia (2161) – serial
12.30 Koło fortuny – teleturniej
13.05 Teściowie i synowie. Kto tu rządzi? – reality show
14.05 Coś dla Ciebie – magazyn
14.30 Operacja Zdrowie – Piękny uśmiech i zdrowie – stomatologia
Doktor Kleist – lekarz rodzinny (3

La La Land

TVP 1, środa 25.12, godz. 21.15

Los Angeles. Mia (Emma Stone) jest początkującą aktorką. Oczekując na szansę, pracuje jako kelnerka. Sebastian (Ryan Gosling) to muzyk jazzowy, który gra w podrzędnej knajpcie, zamiast nagrywać kolejne płyty. Wkrótce ich drogi przecinają się, a wtedy dwoje obcych sobie ludzi zaczyna łączyć wspólne pragnienie, by spełnić wreszcie swojej marzenia. Miłość dodaje im sił oraz pomaga podczas zmagañ z przeciwnościami. Niestety, gdy kariery Mii i Sebastiana zaczynają nabierać tempa, para ma coraz mniej czasu dla siebie nawzajem. Jest im też trudno utrzymać związek. Czy uda im się ocalić uczucie, nie rezygnując z marzeń?

Głowa rodziny

TVP 2, środa 25.12, godz. 21.30

Dan Jensenem jest jednym z najlepszych headhunterów w firmie HR. Okazuje się, że ma wreszcie szansę dostać awans, o którym od dawna marzył. Dowiaduje się, że jego szef chce przejść na emeryturę i szuka swojego następcy. Dan o wysnioną posadę musi konkurować z błyskotliwą i atrakcyjną Lynn Vogel co stanowi dla niego dodatkową motywację do walki. Mężczyzna jest gotów na wszystko i wydaje się być niepokonany. Zaczyna zaniedbywać rodzinę. Niespodziewanie okazuje się, że u jego 10-letniego syna Ryana zdiagnozowano śmiertelną chorobę. Mężczyzna musi wybrać między wymarzoną pracą a chorym na nowotwór synem, który tylko przy nim czuje się bezpieczny.

Po prostu przyjaźń

TVN, czwartek 26.12, godz. 20.00

Mikrohistorie wielu bohaterów, którzy stają w obliczu życiowych przeciwności. Grupa licealnych przyjaciół, pomimo upływu lat, wciąż kultywuje coroczną tradycję wspólnego wypadu w góry. To barwne postaci pełne przyziemnych spraw i problemów. Julka skrywa tajemnicę, która zszokuje przyjaciół. Grzegorz zakochuje się w byłej żonie swojego przyjaciela. Alina i Marian wygrywają okrągłą sumkę, którą muszą się podzielić. Dynamiczna singielka Ivanka pragnie urodzić dziecko i samodzielnie je wychować - ma jej w tym pomóc Patryk, a Jádka kolekcjonuje guziki zdobywając je z wielkim poświęceniem od najsławniejszych ludzi z całego świata.

Przetrwać święta

TVP 2, piątek 27.12, godz. 22.15

Drew Latham (Ben Affleck) jest bogaty, ale nie ma rodziny, ani żadnych na tyle bliskich przyjaciół, by spędzić z nimi święta Bożego Narodzenia. Postanawia jechać do domu, w którym się wychował. Ku jego zaskoczeniu wygląda on zupełnie inaczej niż w dzieciństwie, a w dodatku mieszkają w nim obcy ludzie. Tom Valco (James Gandolfini) i jego żona Christine (Catherine O'Hara) są zdziwieni tą niespodziewaną wizytą. Tym bardziej, że Drew składa im niecodzienną propozycję. W zamian za wysokie wynagrodzenie prosi, by na czas świąt udawali jego rodzinę. Państwo Valco wraz z dziećmi Alicią (Christina Applegate) i Brianem (Josh Zuckerman) starają się spełnić jego oczekiwania.

Bardzo poszukiwany człowiek

TVP 2, sobota 28.12, godz. 23.15

Niemcy. Mija 10 lat od ataku na amerykańskie wieże World Trade Center. Mimo to zachodni wywiad nadal walczy z islamistycznym terroryzmem. Do Hamburga dociera młody, skrajnie wycieńczony Czechen Issa Karpow. W jednym z prywatnych banków żąda zwrotu gigantycznej fortuny, jaką zdeponowano tu przed laty. Ściąga na siebie uwagę brytyjskich i niemieckich agentów, którzy podejrzewają, że Issa może mieć powiązania z terrorystami. Jedyną osobą, która ma dostęp do podejrzanego konta, jest leciwy bankier Tommy Brue. Niebawem w sprawę angażuje się także młoda i ambitna prawniczka Annabel Richter.

Bez litości

TVP 2, 28.12, godz. 23.45

Boston. Dawny as wywiadu Robert McCall pracuje w sklepie z materiałami budowlanymi. Sprawia wrażenie wyczajnego faceta w średnim wieku. Cieszy się dużą sympatią współpracowników, jest zawsze chętny do pomocy. Samotne wieczory spędza w całodobowym barze, w którym podczytuje klasykę literatury. Tu spotyka Teri - nastoletnią prostytutkę pozostającą pod kontrolą rosyjskich gangsterów. Po krótkiej rozmowie, której pretekstem jest opowiadanie „Stary człowiek i morze”, dwoje ludzi z różnych światów zaczyna łączyć sympatia. Pewnego wieczoru Teri nie zjawia się w lokalu. McCall odkrywa, że została pobita przez sutenera. Angażuje się w jej sprawę. Powraca do niego mroczna przeszłość, o której chciał zapomnieć.

27 sukienek

TVP 1, niedziela 29.12, godz. 21.10

Romantyczna z natury Jane uwielbia śluby. W swojej szafie ma 27 fantazyjnych kreacji, które wykorzystywała jako drużna podczas wesel przyjaciół. Jednocześnie nic nie wskazuje na to, by ona sama miała wyjść za mąż. Niezrażona tym dziewczyna zawsze chętnie angażuje się w organizację idealnych przyjęć. Gust i skuteczność Jane są bardzo cenione przez jej znajomych, którzy wprost walczą, by to ona zajęła się przygotowaniem ich uroczystości. Tak spektakularny sukces wywołuje zainteresowanie mediów jej osobą. Redaktor rubryki sprawozdań ze ślubów w gazecie „New York Journal” Kevin, postanawia poświęcić młodej kobiecie kolejny artykuł. Naiwna Jane daje się zwieść cynicznemu dziennikarzowi.

88 minut

TVP 2, poniedziałek 30.12, godz. 23.20

Seattle. W domu bliźniaczek, Janie i Joanie Cates dochodzi do włamania. Sprawca podaje wymyślny torturom jedną z siostr, a następnie morduje ją w brutalny sposób. Policja przesłuchuje ocalałą dziewczynę, która widziała oprawcę tylko przez moment i w dodatku w ciemnościach. Mimo to sąd uznaje podejrzanego Jona Forstera winnym zabójstwa z premedytacją. Do jego skazania przyczynia się jednak głównie opinia doktora Jacka Gramma - wykładowcy psychiatrii w college'u, a zarazem współpracownika FBI. Jako biegły sądowy stwierdza on, że Forster jest psychopatą i pozostając na wolności nadal będzie gwałcił i mordował. Mija 9 lat. Jon Forster ma być dziś stracony...

www.kronikatygodnia.pl

numer 51-52 (1460-1461)

17 grudnia 2019 r.

PROGRAM TV 27

TVP 1

5.40	Jaka to melodia?
6.20	Przysięga (72) - serial
7.10	Elif s.III (629) - serial
8.00	Wiadomości, Pogoda
8.15	Kwadrans polityczny
8.40	Korona królów (302) - telenowela
9.20	Ranczo s.VI (75) - Kontrrewolucja - serial
10.15	Komisarz Alex s.VI (71) - Śmierć w muzeum - serial
11.00	Ojciec Mateusz s.XIX (239) - Hipisi - serial
12.00	Wiadomości
12.15	Agrobiznes
12.40	Magazyn Rolniczy
12.55	Najdziwniejsze pyszeczki świata - Brzydkie z natury - serial dok.
14.00	Elif s.III (630) - serial
15.00	Wiadomości, Pogoda
15.15	Alarm! - magazyn
15.35	Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16.05	Przysięga (73) - serial
17.00	Teleexpress, Pogoda
17.25	Jaka to melodia?
18.00	Klan (3575) - telenowela
18.30	Korona królów (303) - telenowela
18.55	Jeden z dziesięciu - teleturniej
19.25	Sport, Wiadomości, Pogoda
20.10	Alarm! - magazyn
20.30	Leśniczówka (174) - serial
20.55	Magazyn Ekspresu Reporterów
20.55	Zniewolona. Kulisy (15)
21.05	Zniewolona (15) - serial
21.55	Magazyn Ekspresu Reporterów
23.00	Ocaleni - reality show
0.05	Psy wojny - film fabularny, Wielka Brytania, reż. John Irvin, wyk. Christopher Walken, Tom Berenger, Colin Blakely, Jean - Francois Stevenin, Hugh Millais
2.00	Dwa dni, jedna noc - dramat, Belgia, Francja, Włochy, reż. Jean - Pierre Dardenne, Luc Dardenne, wyk. Marion Cotillard, Fabrizio Roncione, Catherine Salee, Alain Eloy
3.45	Magazyn Ekspresu Reporterów
4.45	Notacje - Zygmunt Choroń. Trzeba było umieć słuchać

POLSAT

6.00	Nowy dzień z Polsat News
9.00	Malanowski i Partnerzy
10.00	Dzień, który zmienił moje życie
11.00	Dlaczego ja?
12.00	Gliniarze
13.00	Trudne sprawy
14.00	Pierwsza miłość
14.45	Dlaczego ja?
15.50	Wydarzenia, Pogoda
16.15	Interwencja
16.30	Na ratunek 112
17.00	Gliniarze
18.00	Pierwsza miłość
18.50	Wydarzenia, Sport, Pogoda
19.30	Świat według Kiepskich
20.05	Wataha

22.25	Polowanie na czarownicę - film akcji, USA, 2011, reż. Sena Dominic, wyk. Graham Stephen, Lee Christopher, Nicolas Cage, Ron Perlman, Stephen Campbell Moore - Behmen powraca z kolejnej krucjaty. Lata wojowania w imieniu Boga pozbawiły go złudzeń co do idei krwawych rzezi oraz świętości Kościoła. Wraz z towarzyszem broni Felsonem zamierzają przejść w stan spoczynku. Ku ich zdumieniu, widzą swój kraj zrujnowany i wyludniony, spustoszony przez Czarną Śmierć. Rycerze zostają zatrzymani przez ludzi umierającego Kardynała.
0.30	Poznaj naszą rodzinę - film komediowy, USA, 2010, reż. Paul Weitz, wyk. Barbra Streisand, Ben Stiller, Dustin Hoffman, Jessica Alba, Owen Wilson, Robert De Niro
2.35	Tajemnice losu

SUPER POLSAT

6.00	SuperLudzie Extra
6.25	Wydarzenia
7.00	Rycerka Nella
7.30	Rafcio Śrubka
8.00	Babelkowy świat gupików
8.30	Psi patrol
9.00	Psi patrol
9.30	Potwory kontra obcy
10.00	Niania
10.30	Niania
11.00	Nasz nowy dom
12.00	Misja Weteran
12.30	W rytmie serca
13.30	TOP CHEF
15.00	Hell's Kitchen - Piekielna Kuchnia
16.30	Twoja Twarz Brzmi Znamo
18.30	Linia życia. Niepokonani
19.00	Nasz nowy dom
20.00	Zakon - film sensacyjny, USA, 2002, reż. Sheldon Lettich, wyk. Jean - Claude Van Damme, Vernon Dobtcheff, Charlton Heston, Sofia Milos
22.00	Czarownica - komedia romantyczna, USA, 2005, reż. Nora Ephron, wyk. Nicole Kidman, Will Ferrell, Shirley MacLaine, Michael Cain
0.10	Ultraviolet
1.10	Twoja Twarz Brzmi Znamo
3.05	Gliniarze
4.00	Malanowski i Partnerzy
5.15	Nasz nowy dom

Stopklatka

8.35	Castle - serial
9.30	Sekrety luksusowych hotel - serial
10.25	Postęp: historia ludzkości - serial
11.25	Pogodowe Top 10 - serial
12.20	Katastrofy w przestworzach
14.10	Chicago Fire - serial
16.00	Castle - serial
16.55	Scena Śmiechu
17.55	Wojny kontenerowe - serial
18.25	Lombard Chicago: wszystko pod zastaw - serial
18.50	Allo, Allo - serial
20.00	Układ zamknięty - dramat sensacyjny
22.20	Kung - Fu Szaf - komedia sensacyjna

TVP 2

4.45	Koło fortuny - teleturniej
5.20	Doktor Kleist - lekarz rodzinny - Wszystko od początku - serial
6.15	Pamiętamy - reportaż
6.40	Familiada - teleturniej
7.15	Pytanie na śniadanie
11.00	Panorama
11.05	Pogoda
11.10	Pytanie na śniadanie Extra
11.25	Rodzinka.pl s.III (56) - Instrukcja obsługi - serial
11.55	Barwy szczęścia (2157) - serial
12.30	Koło fortuny - teleturniej
13.05	Teściowie i synowie. Kto tu rządzi? - reality show
13.35	Gotowi do gotowania. Start! - magazyn kulinarny
14.10	M jak miłość (1478) - serial
15.10	Doktor Kleist - lekarz rodzinny (31) - serial
16.00	Koło fortuny - teleturniej
16.35	Familiada - teleturniej
17.10	Więzień miłości (204), Turcja
18.00	Panorama
18.25	Pogoda
18.30	Gotowi do gotowania. Start! - magazyn kulinarny
18.55	Teściowie i synowie. Kto tu rządzi? - reality show
19.35	Barwy szczęścia (2157) - serial
20.10	Barwy szczęścia (2158) - serial
20.40	Kulisy serialu
20.55	M jak miłość (1479) - serial
21.50	Echo serca s.II (33) - serial
22.50	Ludzkie historie - Reakcja bliźniacza - film dok.
0.00	O mnie się nie martw s.XI (13) - serial
0.55	Rodzinka.pl (267) - Wyścig do smoczka - serial
1.30	Kino bez granic - Transfer - thriller, USA, reż. Gavin Hood, wyk. Jake Gyllenhaal, Omar Metwally, Reese Witherspoon, Alan Arkin, Meryl Streep, Yigal Naor
3.45	Sekrety Doliny Krzemowej (2) - Machina perswazji - serial dok.
4.35	Zakończenie programu

TVN

4.50	Uwaga! - program interwencyjny
5.15	Mango - Telezakupy
6.20	Kuchenne rewolucje - program kulinarno - rozrywkowy
7.20	Doradca smaku
7.30	Dzień Dobry TVN - magazyn
11.00	Ukryta prawda - program obyczajowy
12.00	Szkoła - serial
13.00	19 + - serial
13.30	19 + - serial
14.00	Ugotowani - program kulinarno - rozrywkowy
15.00	Szpital - program obyczajowy
16.00	Szkoła - serial
17.00	Kuchenne rewolucje - program kulinarno - rozrywkowy
18.00	Ukryta prawda - program obyczajowy
19.00	Fakty, Sport, Pogoda
19.49	Raport smogowy - poznaj kolory powietrza
19.50	Uwaga! - program interwencyjny
20.15	Doradca smaku
20.20	Na Wspólnej - serial
21.00	Milionerzy

21.35	Wyścig śmierci - film sensacyjny, USA, Niemcy, Wielka Brytania 2008, reż. Paul W.S. Anderson, wyk. Jason Statham, Joan Allen, Ian McShane, Tyrese Gibson, Natalie Martinez
23.45	Superwizjer - magazyn reportażowy
0.20	Kuba Wojewódzki - talk show
1.20	Klinika bez tajemnic
2.20	Osułci - serial
3.15	NOC Magii

TVP SPORT

5.30	Sportowy Węzór
6.05	Darts - MŚ, Londyn - 1.runda
7.05	Darts - MŚ, Londyn - 1.runda
8.05	Retro TVP Sport
9.05	Retro TVP Sport
10.15	Piłka nożna - PKO Ekstraklasa. 19 kolejka. Śląsk Wrocław - Lech Poznań
11.15	Piłka nożna - PKO Ekstraklasa. 19 kolejka. Śląsk Wrocław - Lech Poznań
12.20 - 4 - 2	magazyn piłkarski
13.25	Gol Ekstra - felieton
14.25	Gol Ekstra - felieton
15.25	Piłka nożna - Klubowe MŚ, Katar. 5 miejsce
17.40	Oko
18.20	Piłka nożna - Klubowe MŚ, Katar. 1/2F
20.35	Skoki Narciarskie - PS, Klingenthal - Podsumowanie
21.30	Sportowy Wieczór
22.05	Piłka parzy (6) - felieton
22.25	Darts - MŚ, Londyn - 2.runda
23.25	Darts - MŚ, Londyn - 2.runda
0.05	Piłka nożna - Klubowe MŚ, Katar. 1/2F
1.20	Boks
3.15	Sporty walki - Gala MMA - ACA St. Petersburg
5.15	Zakończenie dnia

TTV

11.00	Sędzia Anna Maria Wesołowska
12.55	Włoskie zdrady
13.55	Przypadki na drodze
15.00	Królowe życia
15.45	Express
16.05	Uwaga!
16.25	DeFacto
16.40	Sędzia Anna Maria Wesołowska
17.45	Express
18.03	Raport smogowy
18.05	Damy i wieśniaczki
19.05	Gogglebox. Przed telewizorem
19.45	Express
20.05	Usterka
20.55	Made in Maroko
21.45	Express
22.00	Vlogbox. W necie
22.45	Druga twarz
23.45	Usterka

Wtorek, 24.12

7	TVN 7
5.10	Szkoła - serial
6.10	Mango Telezakupy
7.30	Sędzia Anna Maria Wesołowska
8.30	Ukryta prawda
10.35	Idealna niania
11.20	Mango Telezakupy
11.40	Sąd rodzinny - program sądowy
12.45	Zakochani po uszy - serial
13.20	Szpital - program obyczajowy
14.20	Sędzia Anna Maria Wesołowska
15.20	Ukryta prawda
16.20	Sąd rodzinny - program sądowy
17.20	SOS. Ekipy w akcji
18.20	Brzydula - serial
18.55	Brzydula - serial
19.30	Zakochani po uszy - serial
20.00	W doborowym towarzystwie - komedia, USA 2004, reż. Paul Weitz, wyk. Topher Grace, Scarlett Johansson, Marg Helgenberger, David Paymer, Clark Gregg, Philip Baker Hall, Selma Blair, Malcolm McDowell, Dennis Quaid
22.15	Sobowtór - film obyczajowy, Wielka Brytania 2013, reż. Richard Ayoade, wyk. Jesse Eisenberg, Mia Wasikowska, Wallace Shawn, Yasmin Paige, James Fox
0.30	Człowiek Tai Chi - film sensacyjny, Chiny/Hong Kong/USA 2013, reż. Keanu Reeves, wyk. Tiger Hu Chen, Keanu Reeves, Karen Mok, Hai Yu, Qing Ye
2.40	NOC Magii

TV PULS

6.00	112: na każde wezwanie - serial
6.30	112: na każde wezwanie - serial
7.00	Kobra - oddział specjalny - serial
8.00	Lombard: życie pod zastaw - serial
9.00	Rodzinny interes - serial
10.00	Zaklinaczka duchów - serial
11.00	Zaklinaczka duchów - serial
12.00	Kobra - oddział specjalny - serial
13.00	Kobra - oddział specjalny - serial
14.00	Agenci NCIS: Los Angeles - serial
15.00	Lombard: życie pod zastaw - serial
16.00	Rodzinny interes - serial
18.00	Lombard: życie pod zastaw - serial
20.00	Jestem zemstą - thriller, USA 2016, reż. Chuck Russell, wyk. Amanda Schull, Christopher Meloni, John Travolta, Sam Trammell
21.45	Non - Stop - thriller, Francja, USA 2014, reż. Jaume Collet - Serra, wyk. Corey Stoll, Julianne Moore, Liam Neeson, Michelle Dockery
23.50	Krocząc wśród cieni - dramat kryminalny, USA 2014, reż. Scott Frank, wyk. Adam Thompson, Boyd Holbrook, Dan Stevens, David Harbour, Liam Neeson
2.00	Tajemnice medyczne - serial
3.00	Biesiada na cztery pory roku
3.55	Biesiada na cztery pory roku
4.35	Z archiwum policji
5.00	Dyżur

TV TRWAM

13.50 100 cudownych miejsc na świecie
14.00 Mojżesz - 10 przykazań
14.45 Nowy kształt wiary - katolicyzm
15.35 Spacer po misji w Gahunga
15.45 Święty na każdy dzień
15.50 Ma się rozumieć
16.00 Informacje dnia
16.10 Jestem mamą
16.30 Kalendarz Młodych
16.50 Express Studencki
17.00 Nad wodą
17.10 Szansa na dziecko
17.30 Okiem kamery
17.55 Relekielke Adventwe
18.00 Anioł Pański
18.05 Informacje dnia
18.15 Rozmowy niedokończone
19.25 Święty na każdy dzień
19.30 Każdy maluch to potrafi
19.45 Modlitwa z telefontycznym udziałem dzieci
20.00 Informacje dnia
20.20 Różaniec
20.50 Myśląc Ojczyzna
21.00 Apel Jasnogórski
21.20 Informacje dnia
21.40 Polski Punkt Widzenia
22.00 Drzewo rodzinne
23.25 Święty na każdy dzień
23.30 Przełamywanie barier. Podróże apostoła Pawła

TVP KULTURA

8.00	Informacje kulturalne
8.25	Studio Kultura - Rozmowy
8.40	Pozarowisko - film TVP
9.25	Taxi Teheran - dramat
11.00	Królowa Bona - serial
12.05	Ucieczka - wycieczka - serial
12.35	Wydarzenie aktualne
13.00	Studio Kultura - Rozmowy
13.20	The Art of Spain - Sztuka Hiszpanii
13.50	Mistyczna północ - serial dok.
14.15	Szlakiem Kolberga
14.50	Baczyński - dokument
15.10	Serce do walki - komedia
18.00	Dokument.pl - Portret Osobisty, cz. 2
18.55	Daniel - film kr.metr.
19.25	Antyfonie - Szymon Sapalski /Julian Płoski - film dok.
20.00	Informacje kulturalne
20.30	Teatr Telewizji - Szczególne dni
22.00	Lekkie obyczaje - Monstrum - komedia
23.55	One. Kobiety kultury
Małgorzata Ostrowska - magazyn kulturalny	0.35 Młoda Polska - Niestrudzeni wędrowcy - film kr.metr.
1.10	Ar

TVP 1

TVP 1

- 5.15 **Święty Augustyn**, cz. 1 – film fabularny, Niemcy, Włochy, Polska, reż. Christian Duguay, wyk. Alessandro Preziosi, Monica Guerritore, Franko Nero, Wenanty Nosul, Krzysztof Pieczyński, Jerzy Zelnik
- 7.00 **Film fabularny**
- 8.00 **Transmisja Mszy Świętej**
- 10.05 **Rodzinne koledowanie na Jasnej Górze**, cz. 1 – koncert
- 10.55 **Rodzinne koledowanie na Jasnej Górze**, cz. 2 – koncert
- 11.55 **Transmisja błogosławieństwa Urbi Et Orbi**
- 12.45 **20 lat koledowania Arki Noego**
- 13.30 **Miłość na Gwiazdce** – film obyczajowy, USA, reż. Colin Theys, wyk. Nicky Whelan, Josh Kelly, Nichole Galicia
- 15.10 **Był sobie pies** – film obyczajowy, USA, reż. Lasse Hallström, wyk. Josh Gad, Dennis Quaid, Peggy Lipton
- 17.00 **Telexpress**
- 17.20 **Pogoda**
- 17.30 **Wielkie koledowanie z Ostrej Bramy**, cz. 1 – koncert
- 18.35 **Jaka to melodia?**
- 19.25 **Sport**
- 19.30 **Wiadomości**
- 20.05 **Pogoda**
- 20.15 **Rolnik szuka żony seria VI (13) wydanie specjalne** – reality show
- 21.15 **La La Land** – musical, USA, reż. Damien Chazelle, wyk. Emma Stone, Ryan Gosling, John Legend, Rosemarie DeWitt
- 23.30 **Sabrina** – komedia romantyczna, USA, reż. Sydney Pollack, wyk. Harrison Ford, Julia Ormond, John Wood, Greg Kinnear
- 1.45 **Moje wielkie greckie wesele** – komedia, USA, reż. Joel Zwick, wyk. Nia Vardalos, John Corbett, Lainie Kazan, Michael Constantine, Louis Mandylor
- 3.30 **Jaka to melodia?**
- 4.20 **Zakończenie dnia**

POLSAT

POLSAT

- 6.00 **Nowy dzień z Polsat News**
- 7.40 **Kung Fu Panda: Święta, święta i Po**
- 8.15 **Pingwiny z Madagaskaru: Misja świąteczna** – film anim.
- 8.35 **Madagwiazdka** – film anim.
- 9.05 **Smery: Opowieść wigilijna**
- 9.35 **Pada Śhrék** – film anim.
- 10.05 **Świąteczne koledowanie**
- 10.20 **Świąteczna gorączka** – komedia familijna, USA, 1996
- 12.10 **Święty Mikołaj z 34 Ulicy** – komedia familijna, USA, 1994, reż. Les Mayfield, wyk. Dylan McDermott, Elizabeth Perkins, Mara Wilson
- 14.40 **Zawód święty Mikołaj** – komedia, USA, 2001, reż. Peter Werner, wyk. Whoopi Goldberg, Nigel Hawthorne, Brian Stokes Mitchell, Victor Garber
- 16.30 **Kevin sam w domu** – komedia familijna, USA, 1990, reż. Chris Columbus, wyk. Macaulay Culkin, Joe Pesci, Daniel Stern, John Heard
- 18.50 **Wydarzenia, Sport, Pogoda**
- 19.30 **Świat według Kiepskich**
- 20.10 **Książę w Nowym Jorku** – komedia, USA, 1988, reż. John Landis, wyk. Eddie Murphy, Arsenio Hall, James Earl Jones, Shari Headley

- 22.45 **Co wiecie o swoich dziadkach?** – komedia, USA, 2017, reż. Sean Anders, wyk. Will Ferrell, Mark Wahlberg, Mel Gibson, John Lithgow
- 0.55 **Adwokat** – thriller, USA, Wielka Brytania, 2013, reż. Ridley Scott, wyk. Michael Fassbender, Penélope Cruz, Cameron Diaz, Javier Bardem
- 3.30 **Tajemnice losu**

SUPER

SUPER POLSAT

- 6.00 SuperLudzie Extra 6.25 Wydarzenia 7.00 Rycerka Nella 7.30 Rafcio Śrubka 8.00 Babelkowy świat gupików 8.30 Rycerka Nella 9.00 Babelkowy świat gupików 9.30 Psi patrol 10.00 Koledowanie z Fundacją Polsat 2019 11.00 Nasz nowy dom 12.00 Misja Weteran 12.40 Karate Kid 2 – film przygodowy 15.05 I kto to mówi 2 – komedia, USA, 1990, reż. Amy Heckerling 16.45 Wielkie Koledowanie z Polsatem – Warszawa 2019 19.00 Nasz nowy dom 20.00 12 mężczyzn z kalendarza – komedia romantyczna, USA, 2009, reż. Arlene Sanford, wyk. Kristin Chenoweth, Josh Hopkins, Anna Chlumsky, Erin Dilly 21.55 TOPR na każde wezwanie – film dok. 23.15 Australia – dramat przygodowy, Australia, USA, 2008, reż. Baz Luhrmann, wyk. Hugh Jackman, Nicole Kidman, Bryan Brown, David Wenham 2.50 Znaki 3.50 Gliniarze

STOPKLATKA

Stopklatka

- 6.00 Ponadczasowe konstrukcje sezon 1 – serial 7.00 Świąteczne fabryki od kuchni – Czełkoda – serial 8.10 Scena Śmiechu 10.10 Allo, Allo, Christmas Special 1 – Ciąga – serial 11.20 Niekończąca się opowieść – film przygodowy 13.00 Nędziny – dramat 15.50 Tata i małolata – komedia 17.45 Partner – komedia 20.00 System – thriller 22.15 American Pie: Zjazd absolwentów – komedia 0.40 Wesele – komediodramat 2.50 Wymyk – dramat

TVP 2

TVP 2

- 6.20 **M jak miłość (1480)** – serial
- 7.15 **Mikołaj i spółka** – film familijny, Francja, reż. Alain Chabat
- 9.05 **Magiczne święta** – film obyczajowy, USA, reż. Don McBrearty
- 10.45 **Ogniem i mieczem** – dramat historyczny, Polska, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Michał Żebrowski, Izabella Scorupco, Aleksandr Domogarov, Krzysztof Kowalewski, Bohdan Stupka, Andrzej Seweryn
- 14.00 **Familiada** – teleturniej
- 14.35 **Koło fortuny** – teleturniej
- 15.15 **Szansa na sukces** – widowisko muzyczne
- 16.10 **Asterix i Obelix kontra Cezar** – komedia, Francja, Niemcy, Włochy, reż. Claude Zidi, wyk. Christian Clavier, Gerard Depardieu, Leticia Casta, Roberto Benigni
- 18.00 **Panorama, Pogoda**
- 18.25 **Święta Last Minute** – komedia, USA, reż. Joe Roth, wyk. Tim Allen, Jamie Lee Jones, Dan Aykroyd, Elizabeth Franz
- 20.10 **Robbie Williams Christmas Present. Gala Piosenek Świątecznych**
- 21.30 **Głowa rodziny** – dramat, Kanada, USA, 2016, reż. Mark Williams, wyk. Gerard Butler, Willem Dafoe, Alison Brie, Alfred Molina, Max Jenkins
- 23.30 **Ponad wszelką wątpliwość** – film kryminalny, Wielka Brytania, 2009, reż. Peter Hyams, wyk. Jesse Metcalfe, Amber Tamblyn, Michael Douglas, Joel David Moore
- 1.25 **Listy do Julii** – komedia romantyczna, USA, 2010, reż. Gary Winick, wyk. Amanda Seyfried, Christopher Egan, Gael García Bernal, Vanessa Redgrave
- 3.20 **Przetrwaj święta** – film obyczajowy, USA, 2004, reż. Mike Mitchell, wyk. Ben Affleck, James Gandolfini, Christina Applegate
- 4.55 **Zakończenie dnia**

TVN

TVN

- 6.25 **Kuchenne rewolucje**
- 7.20 **Najpiękniejsze koledy**
- 8.40 **Happy Feet: Tupot małych stóp** – komedia, USA 2006
- 10.45 **Podróż do wnętrza Ziemi** – film przygodowy, USA 2008
- 12.35 **Grinch: Święt nie będzie** – film familijny, USA 2000
- 14.35 **Gwiazdny pył** – film przygodowy, USA, Wielka Brytania 2007
- 17.00 **Kopciuszek** – melodramat, USA, Wielka Brytania 2015, reż. Kenneth Branagh, wyk. Cate Blanchett, Lily James, Richard Madden
- 19.00 **Fakty, Sport, Pogoda**
- 19.44 **Raport smogowy – poznaj kolory powietrza**
- 19.45 **Uwaga!** – program interwencyjny

- 20.00 **Listy do M. 2** – komedia, Polska 2015, reż. Maciej Dejczer, wyk. Maciej Stuhr, Roma Gąsiorowska, Tomasz Karolak, Agnieszka Dygant, Piotr Adamczyk, Maciej Zakościelny, Marta Żmuda – Trzebiatowska, Magdalena Lamparska, Agnieszka Wagner, Wojciech Malajkat, Katarzyna Zielińska, Paweł Małachuk
- 22.05 **Ścigany** – film sensacyjny, USA 1993, reż. Andrew Davis, wyk. Harrison Ford, Tommy Lee Jones, Jeroen Krabbe, Sela Ward, Joe Pantoliano, Julianne Moore
- 0.40 **Sędzia** – film obyczajowy, USA 2014, reż. David Dobkin, wyk. Robert Downey Jr, Robert Duvall, Vera Farmiga, Billy Bob Thornton
- 3.20 **Uwaga!** – program interwencyjny

TVP SPORT

TVP SPORT

- 5.50 Piłka nożna – Eliminacje EURO 2020. Łotwa - Polska 8.00 Piłka nożna – Eliminacje EURO 2020. Polska - Macedonia Północna 10.05 Snooker – Champion of Champions 2019, Coventry – Finał 11.20 100 lat na dworze królowej – film dok. 13.10 Lekkoatletyka – Halowe ME Glasgow – podsumowanie 15.35 Katar 2019 – reportaż 16.40 Lekkoatletyka – MS – Doha – podsumowanie 18.55 Koszykówka mężczyzn – MS – Podsumowanie startu Polaków 20.50 Siatkówka mężczyzn – Kwalifikacje olimpijskie – podsumowanie 22.35 Piłka nożna – Eliminacje EURO 2020 – podsumowanie występów Polaków 0.30 Piłka nożna – Supercup Włoch. Juventus Turyn - Lazio Rzym 2.35 Snooker – Champion of Champions 2019, Coventry – Finał 2 4.30 boks 5.50 Zakończenie dnia

TTV

TTV

- 11.05 Gogglebox. Przed telewizorem 12.05 Zamiana żon 13.00 Damy i wieśniaczki. PL 14.05 Królowe życia 14.50 Gogglebox. Przed telewizorem 15.45 Express 16.05 Orzeł czy Reszka 17.05 Orzeł czy Reszka. Podróż na bogato 17.45 Express 18.01 Raport smogowy 18.02 Dżentelmeni i wieśniacy 19.00 Gogglebox. Przed telewizorem - Wydanie świąteczne 21.00 Orzeł czy Reszka 22.00 Królowe życia Extra 22.40 Królowe życia 23.25 Zamiana żon

Środa, 25.12

TVN 7

- 4.55 **Szkoła**
- 5.55 **Mango Telezakupy**
- 8.00 **Wpadki filmowe**
- 8.35 **Pewnego razu w czasie Wigilii** – film familijny, USA 2014
- 10.15 **Potop** – film przygodowy, Polska 1974, reż. Jerzy Hoffman
- 13.30 **Jack Frost** – film familijny, USA 1998, reż. Troy Miller
- 15.40 **Siódmy syn** – film przygodowy, Chiny, Kanada, USA, W. Brytania 2014, reż. Sergei Bodrov
- 17.45 **Pamiętnik księżniczki** – komedia, USA 2001, reż. Garry Marshall, wyk. Julie Andrews, Anne Hathaway, Hector Elizondo, Heather Matarazzo, Mandy Moore, Caroline Goodall
- 20.00 **Królowa Śnieżka** – komedia, USA, Kanada 2012, reż. Tarsem Singh, wyk. Julia Roberts, Lily Collins, Armie Hammer, Nathan Lane, Jordan Prentice
- 22.10 **Dorwać Smarta** – komedia, USA 2008, reż. Peter Segal, wyk. Steve Carell, Anne Hathaway, Dwayne Johnson, Alan Arkin, Terence Stamp, Terry Crews, James Caan, Bill Murray
- 0.25 **Nieziemny** – film wojenny, USA 2014, reż. Angelina Jolie, wyk. Jack O'Connell, Domhnall Gleeson, Garrett Hedlund, Miyavi, Finn Wittrock
- 3.00 **Wojownicze żółwie ninia: Historia prawdziwa** – film dok.

TV PULS

TV PULS

- 6.00 **112: na każde wezwanie** – serial
- 7.00 **Kobra – oddział specjalny** – serial
- 8.00 **Lombard: życie pod zastaw** – serial
- 9.00 **Rodzinny interes** – serial
- 10.00 **Lombard: życie pod zastaw** – serial
- 11.55 **Przyjaciel Świętego Mikołaja** – film familijny, Kanada 2010
- 13.45 **Świąteczna historia** – komedia, USA 2016, reż. Ron Oliver
- 15.20 **Oz: Wielki i potężny** – film familijny, USA 2013, reż. Sam Raimi, wyk. James Franco, Michelle Williams, Milla Kunis, Rachel Weisz
- 17.45 **Sahara** – film przygodowy, Hiszpania, Niemcy, USA, Wielka Brytania 2005, reż. Breck Eisner, wyk. Lambert Wilson, Matthew McConaughey, Penélope Cruz, Steve Zahn
- 20.00 **Bez twarzy** – thriller sensacyjny, USA 1997, reż. John Woo, wyk. John Travolta, Nicolas Cage, Joan Allen, Alessandro Nivola
- 22.30 **Teoria chaosu** – film sensacyjny, Kanada, USA, Wielka Brytania 2005
- 0.45 **Legionista** – film wojenny, USA 1998, reż. Peter MacDonald, wyk. Adewale Akinnuoye - Agbaje, Jean - Claude Van Damme, Nicholas Farrell, Steven Berkoff
- 2.45 **Górka Dolna** – serial
- 5.05 **Taki jest świat**

TV TRWAM

TV TRWAM

- 10.40 "Bóg się rodzi". Koncert kolęd i pastorałek 11.55 Zyczenia Bożonarodzeniowe Pasterzy Kościoła Katolickiego w Polsce 12.00 Oredzie Bożonarodzeniowe 12.30 Magia świąt 14.00 Kantata "Cicha noc" 14.20 Zyczenia Bożonarodzeniowe Pasterzy Kościoła Katolickiego w Polsce 14.30 Kateri 16.00 Zyczenia Bożonarodzeniowe Pasterzy Kościoła Katolickiego w Polsce 16.10 Koncert zyczeń 17.00 Regał 17.30 Okiem kamery 18.00 Anioł Pański 18.05 Cena nadziei 19.30 Brat Franciszek 20.00 Informacje dnia 20.20 Różaniec 20.50 Zyczenia Bożonarodzeniowe Pasterzy Kościoła Katolickiego w Polsce 21.00 Apel Jasnogórski 21.20 Informacje dnia 21.40 Zyczenia Bożonarodzeniowe Pasterzy Kościoła Katolickiego w Polsce 22.00 Wyścig po marzenia 23.35 Narodzenie Chrystusa - Nadzieja ludzkości

TVP KULTURA

TVP KULTURA

- 7.00 Teledyski 7.10 Studio Kultura - Rozmowa 7.30 Koledy Śląska - koncert 7.50 West Side Sinfonietta - Behind the scenes - film dok. 8.05 Wigilia w lesie - film anim. 8.40 Mój tata tańczy w balecie 9.15 Dziadek do orzechów - balet, Niemcy 11.15 Cud na 34. ulicy - film obyczajowy, USA 13.05 Studio Kultura - Rozmowy 13.20 Odyseja Odyssej, The - dramat, Francja 15.35 Marc - Antoine Charpentier - A la venue de Noel - Ensemble Correspondances, cz. 1 - koncert 16.20 Sabrina - film fabularny, USA 18.25 Halka - opera, Polska 20.00 Lion. Droga do domu. - dramat, Australia, USA 22.05 Pewnego razu na Dzikim Zachodzie - western, USA, Włochy 1.00 Koledy Śląska - koncert 1.50 Zdrowie - komedia, USA 3.40 Kino nocne - W drodze do domu - dramat, Niemcy, Norwegia, Szwecja 5.15 Teledyski 5.30 Afisz kulturalny

TV6

TV6

- 6.00 Miodowe lata 7.05 Przyjaciel Świętego Mikołaja 2: Świąteczne szczeniaki - film familijny 8.55 Ciekawski George - film anim. 10.45 Zakochany kundel II: Przygody Chapsa - film anim. 12.10 Zaloga - film sensacyjny 14.45 Komandosi z Navarony - film wojenny 17.30 Niania w akcji - komedia 20.00 Galileo 21.00 CSI: Kryminalne zagadki Miami 23.00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 0.00 Wolni strzelcy - dramat kryminalny, USA, 2012

TVP 1

TVP 1

- 5.10 **Święty Augustyn**, cz. 2 – film fabularny, Niemcy, Włochy, Polska
- 7.00 **Transmisja Mszy Świętej**
- 8.00 **Jaka Wigilia, taki cały rok – koncert kolęd i pastorałek**
- 9.05 **Był sobie pies** – film obyczajowy, USA, reż. Lasse Hallström, wyk. Josh Gad, Dennis Quaid, Peggy Lipton
- 10.50 **Muzyka czysy** – film biograficzny, Włochy, reż. Michael Radford, wyk. Jordi Molla, Antonio Banderas, Toby Sebastian, Luisa Ranieri
- 12.55 **Rolnik szuka żony seria VI (13) wydanie specjalne** – reality show
- 13.55 **Z kamerą TVP Sport – Adam Małysz**, cz. I
- 14.30 **Skoki Narciarskie – Mistrzostwa Polski – Wisła**
- 14.45 **Skoki Narciarskie – PŚ – Wisła**
- 17.00 **Telexpress, Pogoda**
- 17.30 **Wielkie koledowanie z Ostrej Bramy**, cz. 2 – koncert
- 18.35 **Jaka to melodia?**
- 19.25 **Sport, Wiadomości, Pogoda**
- 20.15 **Ojciec Mateusz s.XXII (290)** – serial
- 21.15 **Moje wielkie greckie wesele** – komedia, USA, reż. Joel Zwick, wyk. Nia Vardalos, John Corbett, Lainie Kazan, Michael Constantine, Louis Mandylor
- 23.00 **Dorwać Watts Skiptrace** – film akcji, Hongkong, Chiny, USA, reż. Renny Harling, wyk. Jackie Chan, Johnny Knoxville, Bingbing Fan, Eve Torres
- 0.55 **Miłość w Laponii** – komedia romantyczna, Francja, reż. Arnould Mercadier, wyk. Tomer Sisley, Julie de Bona, Malonn Levana
- 2.40 **La La Land** – musical, USA, reż. Damien Chazelle, wyk. Emma Stone, Ryan Gosling, John Legend, Rosemarie DeWitt
- 4.55 **Jaka to melodia?**
- 5.45 **Zakończenie dnia**

POLSAT

POLSAT

- 6.00 **Nowy dzień z Polsat News**
- 6.45 **Mickey – bardziej bajkowe święta** – film anim.
- 8.20 **Żółw Sammy 2: wielka ucieczka** – film anim.
- 10.20 **Śnięty Mikołaj 3: Ucieczka Świętego Mikołaja** – film USA, 2003, reż. Michael Lembeck, wyk. Tim Allen, Elizabeth Mitchell, Martin Short, Eric Lloyd
- 12.20 **Asteriks i Obeliks: Osiedle bogów** – film Belgia, Francja, 2014
- 14.15 **Trzej muszkieterowie** – film przygodowy, Niemcy, Wielka Brytania, 2011, reż. Paul W.S. Anderson, wyk. Milla Jovovich, Juno Temple, Logan Lerman, Orlando Bloom
- 16.35 **Percy Jackson: Morze potworów** – film przygodowy, USA, 2013, reż. Thor Freudenthal, wyk. Logan Lerman, Alexandra Daddario, Douglas Smith, Leven Rambin
- 18.50 **Wydarzenia, Sport, Pogoda**
- 19.30 **Świat według Kiepskich**

- 20.05 **Serce nie służy** – komedia romantyczna, Polska, 2018, reż. Filip Zylber, wyk. Mateusz Damięcki, Paweł Domagała, Roma Gąsiorowska - Żurawska, Zuzanna Grabowska, Magdalena Różczka, Krzysztof Stelmazyk, Borys Szybc
- 22.10 **O północy w Paryżu** – komedia, Hiszpania, USA, Francja, 2011, reż. Woody Allen, wyk. Owen Wilson, Rachel McAdams, Michael Sheen
- 0.20 **Chirurdzy**
- 2.20 **Tajemnice losu**

SUPER

SUPER POLSAT

- 6.00 SuperLudzie Extra 6.25 Wydarzenia 7.00 Rycerka Nella 7.30 Rafcio Śrubka 8.00 Babelkowy świat gupików 8.30 Psi patrol 9.30 Potwory kontra obcy 10.00 Małe Wielkie Marzenia 11.00 Nasz nowy dom 12.00 Misja Weteran 12.40 Karate Kid 3 - film przygodowy 15.00 I kto to mówi 3 - komedia 17.00 Jasnogórskie Koledowanie z Polsatem 18.30 Koncert z okazji jubileuszu 100 - lecia PKO Banku Polskiego 2019 20.00 Australia - dramat przygodowy, Australia, USA, 2008, reż. Baz Luhrmann, wyk. Hugh Jackman, Nicole Kidman, Bryan Brown, David Wenham 23.35 Bez litości - film sensacyjny, USA, 2014, reż. Antoine Fuqua, wyk. Denzel Washington, Marton Csokas, Chloë Grace Moretz, David Harbour 2.15 Znaki 3.30 Gliniarze 4.30 Malanowski i Partnerzy 5.00 Nasz nowy dom

STOPKLATKA

Stopklatka

- 6.05 Zaginione światy: Jerozolima Jezusa - serial 7.00 Świąteczne fabryki od kuchni - serial 8.15 Scena Śmiechu 10.05 Allo, Allo, Christmas - serial 11.05 Nieustraszeni bracia Grimm - film fantasy 13.35 Znachor - dramat obyczajowy 16.10 Wielka heca Bowfinger - komedia 18.25 Stój, bo mamusia strzela - komedia sensacyjna 20.00 Spacer po linie - film biograficzny 22.50 Co kryje prawda - thriller 1.20 Drogówka - dramat

TVP 2

TVP 2

- 4.50 **Koło fortuny** – teleturniej
- 5.30 **Ogniem i mieczem** – dramat historyczny, Polska, reż. Jerzy Hoffman
- 8.40 **Miłość na święta** – film obyczajowy, USA, reż. Kevin Fair
- 10.15 **Święta Last Minute** – komedia, USA, reż. Joe Roth, wyk. Tim Allen, Jamie Lee Jones, Dan Aykroyd, Elizabeth Franz
- 12.05 **Gwiazdy w południe** – W kraju Komanczów, USA, reż. Michael Curtiz, wyk. John Wayne, Lee Marvin, Stuart Whitman, Ina Balin
- 13.50 **Program rozrywkowy**
- 14.00 **Familiada** – teleturniej
- 14.35 **Koło fortuny** – teleturniej
- 15.15 **Świąteczny koncert w Bazylice Katedralnej w Pelplinie** – koncert
- 16.05 **Asterix i Obelix. Misja Kleopatra** – komedia, Francja, Niemcy, reż. Alain Chabat, wyk. Gerard Depardieu, Christian Clavier, Jamel Debbouze
- 18.00 **Panorama, Pogoda**
- 18.30 **Mikołaj i spółka** – Film familijny, Francja, reż. Alain Chabat, wyk. Alain Chabat, Audrey Tautou, Pio Marmai, Goldshifteh Farahani
- 20.10 **Życie to są chwile – benefis Zenona Martyniuka z okazji 30 lecia pracy artystycznej**
- 21.10 **Życie to są chwile – benefis Zenona Martyniuka z okazji 30 lecia pracy artystycznej**
- 22.15 **Tożsamość zdrajcy** – thriller, Czechy, Wielka Brytania, USA, reż. Michael Apted, wyk. Noomi Rapace, Orlando Bloom, Toni Collette
- 0.05 **Osaczeni** – film sensacyjny, USA, reż. Jon Amiel, wyk. Sean Connery, Catherine Zeta Jones, Ving Rhames
- 2.05 **Głowa rodziny** – dramat, Kanada, USA, reż. Mark Williams, wyk. Gretchen Mol, Gerard Butler, Willem Dafoe, Alison Brie, Alfred Molina
- 4.00 **Zakończenie dnia**

TVN

TVN

- 5.10 **Uwaga!** – program interwencyjny
- 5.35 **Mango – Telezakupy**
- 6.40 **Kuchenne rewolucje**
- 7.35 **Wyuchi Artysty Małym Pacjentom**
- 8.25 **Happy Feet: Tupot małych stóp II** – komedia, USA 2011
- 10.20 **Podróż na tajemniczą wyspę** – film przygodowy, USA 2012
- 12.10 **Zaczarowana** – komedia, USA 2007, reż. Kevin Lima
- 14.10 **Charlie i fabryka czekolady** – film przygodowy, USA, Wielka Brytania 2005, reż. Tim Burton
- 16.25 **Gwiezdne wojny: Część VII – Przebudzenie mocy** – film przygodowy, USA 2015, reż. J.J. Abrams
- 19.00 **Fakty, Sport, Pogoda**
- 19.44 **Raport smogowy – poznaj kolory powietrza**
- 19.45 **Uwaga!** – program interwencyjny

- 20.00 **Po prostu przyjaźń** – komedia, Polska 2016, reż. Filip Zylber, wyk. Agnieszka Włodko, Magdalena Różczka, Maciej Zakościelny, Piotr Stramowski, Bartłomiej Topa
- 22.50 **Dziewczyna w czerwonej pelerynie** – film przygodowy, USA, Kanada 2011, reż. Catherine Hardwicke, wyk. Amanda Seyfried, Gary Oldman, Billy Burke, Shiloh Fernandez, Max Irons, Virginia Madsen, Lukas Haas, Julie Christie
- 0.45 **Powiedzmy sobie wszystko** – komedia, USA 2014, reż. Shawn Levy, wyk. Jason Bateman, Tina Fey, Jane Fonda, Adam Driver
- 2.40 **MasterChef** – program rozrywkowy
- 4.05 **Uwaga!** – program interwencyjny

SUPER

SUPER POLSAT

- 6.00 Piłka nożna – Eliminacje EURO 2020. Izrael - Polska 8.05 Piłka nożna – Eliminacje EURO 2020. Polska - Słowenia 10.10 Snooker – Champion of Champions 2019, Coventry – Finał 2 12.05 Katar 2019 – reportaż 13.10 Skoki Narciarskie – PŚ Engelberg – podsumowanie 14.15 Skoki Narciarskie – Mistrzostwa Polski – Wisła 14.45 Skoki Narciarskie – Mistrzostwa Polski – Wisła 17.15 Z kamerą TVP Sport – Adam Małysz, cz. I 17.40 Liga Literacka (12) – magazyn 18.00 RETRO TVP SPORT – NBA lat 90 - tych – magazyn 19.55 100 lat polskiego narciarstwa – film dok. 20.35 Skoki Narciarskie – Mistrzostwa Polski – Wisła 22.00 Sportowy Wieczór 22.40 GALERIA TVP SPORT – Hej Hej tu NBA 0.35 Galeria Legend Ekstraklasy – film dok. 2.25 boks 3.30 Boks – mecz. Polska - Rosja 5.30 Zakończenie dnia

TTV

TTV

- 13.00 Damy i wieśniaczki. PL 14.05 Królowe życia 14.45 Gogglebox. Przed telewizorem 15.45 Express 16.05 Orzeł czy Reszka 17.05 Orzeł czy Reszka. Podróż dla oszczędnych 17.45 Express 18.01 Raport smogowy 18.02 Dżentelmeni i wieśniacy 19.00 Gogglebox. Przed telewizorem 19.45 Express 20.05 Orzeł czy Reszka 21.05 Gogglebox. Przed telewizorem 22.00 Królowe życia 23.25 Gogglebox. Przed telewizorem - Wydanie świąteczne

Czwartek, 26.12

TVN 7

- 5.00 **Szkoła**
- 6.00 **Mango Telezakupy**
- 8.10 **Narodziny** – film obyczajowy, USA 2006, reż. Catherine Hardwicke
- 10.20 **Potop** – film przygodowy, Polska 1974, reż. Jerzy Hoffman
- 13.00 **Ekspres polarny** – film przygodowy, USA 2004, reż. Robert Zemeckis, wyk. Tom Hanks, Daryl Sabara, Nona Gaye, Leslie Zemeckis
- 15.10 **Królowa Śnieżka i Łowca** – film przygodowy, USA 2012, reż. Rupert Sanders, wyk. Kristen Stewart, Chris Hemsworth, Charlize Theron, Sam Claflin, Bob Hoskins, Ian McShane
- 17.45 **Pamiętnik księżniczki II: Królewskie zaręczyny** – komedia, USA 2004, reż. Garry Marshall, wyk. Anne Hathaway, Heather Matarazzo, Julie Andrews, Paul Majors
- 20.00 **Everest** – film przygodowy, Islandia, USA, Wielka Brytania 2015, reż. Baltasar Kormákur, wyk. Jason Clarke, Josh Brolin, Jake Gyllenhaal, John Hawkes, Robin Wright, Emily Watson, Keira Knightley
- 22.30 **Co z oczu, to z serca** – film sensacyjny, USA 1998
- 0.50 **Norbit** – komedia, USA 2007, reż. Brian Robbins, wyk. Eddie Murphy

TVP 1

6.45	Leśny wojownik – film przygodowy, USA, reż. Aaron Norris
8.25	Wielkie kołędowanie z Ostrej Bramy
10.25	Miłość na Gwiazdkę – film obyczajowy, USA, reż. Colin Theys, wyk. Nicky Whelan, Josh Kelly, Nichole Galicia
11.55	Arktyczna przygoda – film obyczajowy, USA, reż. Roger Spottiswoode, wyk. Dakota Goyo, Goran Visnjic, Bridget Moynahan
13.40	Dzikie morze Rosji Odc. 1 Tylko najsilniejsi – serial dok.
14.40	20 lat kołędowania Arki Noego
15.20	Grudniowa panna młoda – komedia romantyczna
17.00	Teleexpress, Pogoda
17.25	Jaka to melodia?
18.00	Klan (3580) – telenowela
18.30	Korona królów – taka historia... (52) – telenowela
18.55	Jeden z dziesięciu – teleturniej
19.25	Sport, Wiadomości, Pogoda
20.10	Alarm! – magazyn
20.35	Blondynka s.VIII (92) – Kobieta roku – serial
21.30	Czarne złoto – film przygodowy, Katar, Francja, wyk. Jean - Jacques Annaud, wyk. Antonio Banderas, Tahar Rahim, Freida Pinto
23.50	W cywilu 3 – film akcji, USA, reż. Scott Wiper, wyk. Mike Mizanin, Neal McDonough, Michael Eklund, Camille Sullivan
1.30	Dorwać Wattsa Skiptracę – film akcji, Hongkong, Chiny, USA, reż. Renny Harling, wyk. Jackie Chan, Johnny Knoxville, Bingbing Fan, Eve Torres
3.20	Miłość w Laponii aka Coup de foudre a Noel – komedia romantyczna, Francja
5.00	Notacje – Tadeusz Drozda. Życie to kabaret – cykl dok.
5.10	Zakończenie dnia

POLSAT

6.00	Nowy dzień z Polsat News
9.00	Malanowski i Partnerzy
10.00	Dzień, który zmienił moje życie
11.00	Dziaczego ja?
12.00	Gliniarze
13.00	Trudne sprawy
14.00	Pierwsza miłość
14.45	Dziaczego ja?
15.50	Wydarzenia, Pogoda
16.15	Interwencja
16.30	Na ratunek 112
17.00	Gliniarze
17.30	Pierwsza miłość
18.50	Wydarzenia, Sport, Pogoda
19.30	Świat według Kiepskich

20.10	Książę Persji: Piaski czasu – film przygodowy, USA, 2010, reż. Mike Newell, wyk. Jake Gyllenhaal, Gemma Arterton, Ben Kingsley, Richard Coyle – IX wiek, średniowieczna Persja. Główny bohater, młody książę zawiera porozumienie z tajemniczą księżniczką i razem wyruszają na wyprawę przeciwko złym siłom. Muszą powstrzymać tajemne moce i ocalić magiczny sztylet, uwalniający Piaski Czasu.
22.40	Znaki – thriller sci - fi, USA, 2002, reż. M. Night Shyamalan, wyk. Mel Gibson, Joaquin Phoenix, Rory Culkin, Abigail Breslin
0.55	Get Rich or Die Tryin': Historia 50 Centa – dramat, USA, 2005, reż. Jim Sheridan, wyk. 50 Cent, Joy Bryant, Terrence Howard, Adewale Akinnuoye - Agbaje
3.15	Tajemnice losu

SUPER POLSAT

6.00	SuperLudzie Extra 6.25 Wydarzenia
7.00	Rykerka Nella 7.30 Rąfco Śrubka
8.00	Bąbelkowy świat gupików 8.30 Psi patrol
9.30	Potwory kontra obcy 10.00 SuperLudzie
11.00	Nasz nowy dom 12.00 GOPR - na ratunek
12.30	W pustyni i w puszczy 14.30 W pustyni i w puszczy
15.30	GOPR - na ratunek 16.10 Polskę Kocham
19.00	Nasz nowy dom 20.00 Bez litości - film sensacyjny, USA, 2014, reż. Antoine Fuqua, wyk. Denzel Washington, Marton Csokas, Chloë Grace Moretz, David Harbour Denzel Washington gra McCalla, człowieka, który odciął się od tajemniczej przeszłości, by rozpocząć nowe, spokojne życie.
22.50	Rewers - czarna komedia, Polska, 2009, reż. Borys Lankosz, wyk. Agata Buzek, Krystyna Janda, Anna Polony, Marcin Dorociński
1.00	Znaki 2.00 Znaki
3.00	Znaki 4.00 Znaki
5.00	Nasz nowy dom

STOPKLATKA

7.15	Wojny kontenerowe 7.40 Lombard Chicago: wszystko pod zastaw - serial
8.05	Scena Śmiechu 10.00 Dudley Doskonały - film familijny
11.40	Stawka większa niż życie cz. 5 - 6 - serial 14.00 Zaginionie światy - serial
15.00	Allo, Allo, Christmas - serial
16.00	Nigdy nie jest za późno - dramat 18.20 Tata i małolata - komedia
20.00	American Pie: Zjazd absolwentów - komedia
22.15	Egzorcyzmny Dorothy Mills - thriller

TVP 2

4.35	Koło fortuny – teleturniej
5.15	Doktor Kleist – lekarz rodzinny (7) – Miłosne zawirowania – serial
6.10	Planeta lasów. Ostatni las
6.40	Familiada – teleturniej
7.15	Pytanie na śniadanie
11.00	Pogoda
11.10	Pytanie na śniadanie Extra
11.25	Rodzinka.pl s.III (61) – Biznes is biznes – serial
11.55	Barwy szczęścia (2162) – serial
12.30	Koło fortuny – teleturniej
13.10	Asterix i Obelix. Misja Kleopatra – komedia, Francja, Niemcy, reż. Alain Chabat, wyk. Gerard Depardieu, Christian Clavier, Jamel Debbouze
15.10	Doktor Kleist – lekarz rodzinny (36) – W potrzasku – serial
16.00	Koło fortuny – teleturniej
16.35	Familiada – teleturniej
17.10	Wieżień miłości (209) , Turcja
18.00	Panorama
18.25	Pogoda
18.30	Uwierz w święta – film obyczajowy, Kanada, reż. Jonathan Wright, wyk. Shanae Grimes - Beech, Steve Lund
20.10	Golec uOrkiestra – Symphoeth-nic, cz. 1 – koncert
21.10	Golec uOrkiestra – Symphoeth-nic, cz. 2 – koncert
22.15	Przetrwaj święta – film obyczajowy, USA, reż. Mike Mitchell, wyk. Ben Affleck, James Gandolfini, Bill Macy, Jennifer Morrison
0.00	Tożsamość zdrajcy – thriller, Czechy, Wielka Brytania, USA, reż. Michael Apted, wyk. Noomi Rapace, Orlando Bloom, Toni Collette
1.45	Anioł Pański 2 – komedia, Czechy, reż. Jiri Strach, wyk. Ivan Trojan, Jiri Dvorak, Anna Ctvrtnickova, Boleslaw Polivka
3.25	Zakończenie dnia

TVN

5.00	Uwaga! – program interwencyjny
5.25	Mango – Telezakupy
6.30	Kuchenne rewolucje – program kulinarno - rozrywkowy
7.30	Dzień Dobry TVN – magazyn
11.00	Gwiezdny pył – film przygodowy, USA, Wielka Brytania 2007, reż. Matthew Vaughn, wyk. Michelle Pfeiffer, Claire Danes, Robert De Niro, Charlie Cox, Sienna Miller
13.25	Grinch: Świąt nie będzie – film familijny, USA 2000, reż. Ron Howard, wyk. Jim Carrey, Taylor Momsen, Jeffrey Tambor, Christine Baranski, Bill Irwin, Molly Shannon
15.20	Szpital – program obyczajowy
16.15	Szkoła – serial
17.10	Kuchenne rewolucje
18.05	Ukryta prawda
19.00	Fakty, Sport, Pogoda
19.44	Raport smogowy – poznaj kolory powietrza
19.45	Uwaga! – program interwencyjny

20.00	Niesamowity Hulk – film przygodowy, USA 2008, reż. Louis Leterrier, wyk. Edward Norton, Liv Uller, Tim Roth, William Hurt, Tim Blake Nelson, Ty Burrell
22.15	Matrix Reaktywacja – film S - F, USA 2003, reż. Lana Wachowski, Andy Wachowski, wyk. Keanu Reeves, Laurence Fishburne, Carrie - Anne Moss, Hugo Weaving, Harold Perrineau Jr, Jada Pinkett Smith, Monica Bellucci
1.00	Klinika bez tajemnic
1.55	Uwaga! – program interwencyjny

TVP SPORT

8.00	Tenis ziemny - Turniej Mubadala World Tennis Championships , Abu Dhabi. 3 miejsce
9.10	Tenis ziemny - Turniej Mubadala World Tennis Championships , Abu Dhabi - Finał
10.45	Półka nożna - Eliminacje EURO 2020 - podsumowanie występów Polaków
12.45	Skoki Narciarskie - Mistrzostwa Polski - Wisła 14.15 Hokej na lodzie - Puchar Polski. JKH GKS Jastrzębie - KH Podhale Nowy Targ
16.55	Coppa Italia - po Superpucharze 17.35 Hokej na lodzie - Puchar Polski 1 finału. GKS Tychy - Re - Plast Unia Oświęcim
20.15	Półka ręczna mężczyzn - Turniej 4 Narodów. Półka ręczna mężczyzn - Turniej 4 Narodów. Polska - Białoruś 20.25 Półka ręczna mężczyzn - Turniej 4 Narodów. Polska - Białoruś
22.35	Sportowy Wieczór 23.10 Darts - MŚ, Londyn - 4. runda
0.05	Hokej na lodzie - Puchar Polski - 1 finału 1.05 Hokej na lodzie - NHL 2019. New Jersey Devils - Toronto Maple Leafs

TTV

9.40	Gogglebox. Przed telewizorem 10.45 Express
11.00	Damy i wieśniaczki. PL 12.00 Między nami
12.30	Usterka 14.00 Druga twarz
15.00	Królowe życia 15.45 Express
16.05	Królowe życia 16.50 Patent na...
17.45	Express 18.03 Raport smogowy
18.05	Damy i wieśniaczki. PL 19.05 10 zadań specjalnych
Michela Morana 19.45	Express 20.00 Gogglebox. Przed telewizorem
21.45	Express 22.00 Królowe życia
23.25	Królowe życia Extra

Piątek, 23.12

5.15	Szkoła
6.15	Mango Telezakupy
7.35	Sędzia Anna Maria Wesołowska
8.35	Ukryta prawda
10.35	Idealna niania
11.20	Idealna niania
12.05	Mango Telezakupy
12.25	Sąd rodzinny – program sądowy
13.25	Szpital – program obyczajowy
14.25	Sędzia Anna Maria Wesołowska
15.25	Ukryta prawda 16.25 Sąd rodzinny – program sądowy
17.25	SOS. Ekipy w akcji
18.25	Brzydula – serial
19.00	Ukryta prawda
20.00	Kuloodporni – film sensacyjny, USA 1996, reż. Ernest R. Dickerson, wyk. Damon Wayans, Adam Sandler, James Caan, Jeep Swenson, James Farentino, Bill Nunn
21.45	40 – letni prawniczek – komedia, USA 2005, reż. Judd Apatow, wyk. Steve Carell, Catherine Keener, Paul Rudd, Romany Malco, Seth Rogen, Elizabeth Banks, Leslie Mann
0.00	Reich – film sensacyjny, Polska 2001, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Bogusław Linda, Mirosław Baka, Aleksandra Niespielak, Julia Rzepecka, Krzysztof Pieczyński
1.55	Druga strona medalu – talk show
2.25	NOC Magii

TV PULS

6.00	112: na każde wezwanie – serial
6.30	112: na każde wezwanie – serial
7.00	Kobra – oddział specjalny – serial
8.00	Lombard: życie pod zastaw – serial
9.00	Rodzinny interes – serial
10.00	Lombard: życie pod zastaw – serial
11.50	Gwiazdka z Holly – film familijny, USA 2012, reż. Allan Arkush
13.35	Najpiękniejsze baśnie braci Grimm: Szczęście Hansa – baśń, Niemcy 2015, reż. Christian Theede
14.45	Święty Mikołaj potrzebny od zaraz – komedia, Kanada 2011
16.25	Córka Mikołaja 2 – komedia, USA 2009, reż. Ron Underwood
18.00	Alicja w Krainie Czarów – film familijny, USA 2010, reż. Tim Burton, wyk. Johnny Depp, Mia Wasikowska
20.00	Terrorysta – film sensacyjny, USA 2001, reż. Albert Pyun, wyk. Dennis Hopper, Jaime Pressly, Steven Seagal, Tom Sizemore
21.35	Eliminatorzy – film akcji, USA 2016, reż. James Nunn, wyk. Daniel Caltagirone, James Cosmo, Scott Adkins, Wade Barrett
23.25	Gdy zjawia się obcy – thriller, USA 2002, reż. Scott Reynolds, wyk. Barry Watson, Josh Lucas, Kevin Anderson, Radha Mitchell
1.25	Tajemnice medyczne – serial
2.20	Biesiada na cztery pory roku

TV TRWAM

12.00	Anioł Pański 12.03 Informacje dnia
12.20	Zatroskana kołoda – pokój dla niepodległej
13.05	Albert Schweitzer 14.55 Słowo Życia
15.00	Koronka do Bożego Miłosierdzia 15.20 Mocni w wierze
15.50	Ma się rozumieć 16.00 Informacje dnia
16.10	Słódny sakrament 16.35 Świat na wyciągnięcie ręki. Ziemia Święta
17.00	Nasze pasje 17.30 Okiem kamery
18.00	Anioł Pański 18.05 Informacje dnia
18.15	Westerplatte Młodych 18.55 Przegląd katolickiego tygodnika
19.00	Warto zauważyć...
19.30	Opowieści Theo 19.45 Modlitwa z telefontycznym udziałem dzieci
20.00	Informacje dnia 20.20 Różaniec
20.50	Mysłąc Ojczyzna 21.00 Apel Jasnogórski
21.20	Informacje dnia 21.40 Polski Punkt Widenia
22.00	Ziemia Obiecana 22.50 100 cudownych miejsc na świecie
23.00	Rotmistrz Pilecki 23.30 Warto jest "uwierzyć Miłości"

TVP KULTURA

7.00	Teledyski 8.00 Studio Kultura - Rozmowy
8.15	Strojenie instrumentów - film anim.
8.35	Znachor - dramat
11.00	Stawiam na Tolka Banana - serial
12.25	Wydarzenie aktualne 13.00 Studio Kultura - Rozmowy
13.20	Philippe Jaroussky śpiewa Bacha i Telemanna - koncert
14.55	Budzik - film dok.
15.40	Pułkownik Kwiatkowski - komediodramat, Polska
18.00	Bracia - film dok.
19.20	Którędy po sztukę - Wilhelm Sasnal - magazyn
19.30	Koło pióra - magazyn
20.00	Informacje kulturalne 20.30 Barry Lyndon - dramat
23.50	Brian Johnson. Życie w trasie - Roger Daltrey - film dok.
0.50	Tygodnik Kulturalny 1.40 Dziadowski blues non camera, czyli nogami do przodu - film anim.
1.50	Ostry Film Zaangazowany - film anim.
1.55	Polska Kronika Non - Camerowa nr 8 - film anim.
2.20	Tulipanowa gorączka - film fabularny

TV6

6.00	Top 10 lista przebojów 7.00 MacGyver
9.00	Policjantki i Policjanci 10.00 Detektywi w akcji
12.00	Miodowe lata 13.40 Bumerang
14.15	Transakcje za milion dolarów: Nowy Jork 15.15 Transakcje za milion dolarów: Los Angeles
16.15	Gliniarz i prokurator 18.15 Miodowe lata
20.00	Galileo 21.00 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku
23.00	Sila taktyczna - film sensacyjny, USA, 2011
0.50	STOP Drogówka 1.50 Benny Hill

TVP 1

6.00	Klan (3579) – telenowela
6.25	Sprawa dla reportera
7.20	Rok w ogrodzie
7.45	Rok w ogrodzie Extra – magazyn
8.00	Pełnosprawni (333) – magazyn
8.25	wojsko - polskie.pl (67) – reportaż
8.55	Studio Raban
9.20	Rodzinny ekspres – Dialog rodzinny – magazyn
9.55	K – 9. Pies, który uratował święta – film familijny, USA
11.30	Teatr Telewizji – Pchła Szachrajka , reż. Anna Seniuk
12.50	Fascynujący świat – Christian Dior, projektant marzeń
14.00	Okrasa tamie przepisy – Mniej cukru więcej zdrowia
14.30	Z pamięci – Bolesław Miciński
15.00	Kulisy – Postaw na milion
15.10	Młody Piłsudski (4) – serial
16.05	Ojciec Mateusz s.XXII (290) – serial
17.00	Teleexpress, Pogoda
17.25	Jaka to melodia?
18.30	Postaw na milion – teleturniej
19.25	Sport, Wiadomości, Pogoda
20.10	Alarm! – magazyn
20.35	Komisarz Alex s.XIII (164) – Noc Peruna – serial
21.30	Hit na sobotę – Wkręcenie 2 – komedia, Polska, reż. Piotr Wereśniak, wyk. Paweł Domagała, Bartosz Opania, Antoni Królikowski, Małgorzata Socha, Marta Żmuda - Trzebiatowska, Barbara Kurdej - Szatan, Leszek Lichota, Filip Bobek, Marcin Perchuć
23.15	Bardzo poszukiwany człowiek – thriller, USA, Niemcy, Wielka Brytania, reż. Anton Corbijn, wyk. Philip Seymour Hoffman, Willem Dafoe
1.25	Jaka to melodia?
2.20	Czarne złoto – film przygodowy, Katar, Francja, reż. Jean - Jacques Annaud, wyk. Antonio Banderas, Tahar Rahim, Freida Pinto, Mark Strong
4.30	Z pamięci – Bolesław Miciński

POLSAT

6.00	Nowy dzień z Polsat News
8.30	Scooby – Doo: Wielka draka wilkoka – film anim.
10.05	Ewa gotuje
10.35	Moje disco, moje wszystko
11.35	Podróż Guliwera – komedia przygodowa, USA, 2010
13.25	Krokodyl Dundee 2 – komedia przygodowa, Australia, 1988
15.45	XXV Festiwal Kabaretu w Koszalinie – Srebrne wesela Mariana i Heli, 2019
17.45	Chłopaki do wzięcia
18.50	Wydarzenia, Sport, Pogoda
19.40	Sylwester na Stadionie Śląskim

20.00	Opowieści z Narnii: Podróż Wędrowca do Świt – film fantasy, USA, 2010, reż. Michael Apted, wyk. Ben Barnes, Skandar Keynes, Georgie Henley, Will Poulter
22.25	Immortals: Bogowie i herosi – film fantasy, USA, 2011, reż. Tarsem Singh, wyk. Luke Evans, Freida Pinto, Mickey Rourke, Henry Cavill - Wiele lat po mitycznym zwycięstwie Bogów nad Tytanami na horyzoncie pojawia się nowe zagrożenie. Żądny władzy król Hyperion wypowiada wojnę ludzkości. Pładrując bezbronne, wobec jego brutalnej armii, ziemię Grecji poszukuje legendarnego Łuku - broni o niewyobrażalnej mocy, wykutej niegdyś w niebiosach przez Boga Wojny, Aresa.
0.55	Złodziejka książek – dramat, USA, 2013, reż. Brian Percival, wyk. Roger Allam, Sophie Nélisse, Julian Lehmann
3.45	Tajemnice losu

SUPER POLSAT

6.00	SuperLudzie Extra 6.25 Wydarzenia
7.00	Wallykazam! 7.30 Psi patrol
9.30	Potwory kontra obcy 10.00 Niania
10.30	Niania 11.00 Niania
12.00	Niania 12.00 Niania
13.30	Nasz nowy dom 13.30 Małe Wielkie Marzenia
14.35	Noce i dnie - film obyczajowy, Polska, 1975, reż. Jerzy Antczak, wyk. Jadwiga Barańska, Jerzy Bińczycki, Elżbieta Starostecka, Ludwik Benoit
18.10	Na fali 2 - film anim.
20.00	Rewers - czarna komedia, Polska, 2009, reż. Borys Lankosz, wyk. Agata Buzek, Krystyna Janda, Anna Polony, Marcin Dorociński
22.00	Sara - film sensacyjny, Polska, 1997, reż. Maciej Ślesicki, wyk. Bogusław Linda, Agnieszka Włodarczyk, Cezary Pazura, Marek Perepeczkó
0.30	Festiwal Wesołych Przebojów – Mrągowo 2018
3.10	Kabaretowa Ekstraklasa 3.30 Malanowski i Partnerzy

STOPKLATKA

6.05	1000 sposobów na - serial
6.55	Wojny kontenerowe - serial
7.25	Lombard Chicago: wszystko pod zastaw - serial
7.50	Komisarz Rex - serial
10.45	Stawka większa niż życie cz. 5 - 6 - serial 13.00 Papier przeciw Hitler - film dok.
14.55	Partner - komedia
17.25	Spacer polnie - film biograficzny
20.00	Osada - dramat
22.10	Narcos sezon 2 - W końcu wolny - serial
23.15	Narcos sezon 2 - Cambalache - serial

TVP 2

5.00	Koło fortuny – teleturniej
5.35	Czułe święta – komedia romantyczna, USA, reż. Michael Feifer, wyk. Karissa Lee Staples, Brant Daugherty, David O'Donnell, Brittany Underwood
7.15	Pytanie na śniadanie
10.50	Pytanie na śni

638 ochotników z Zamościa chciało ruszyć we wrześniu 1938 r. na pomoc Zaolziu

Peowiak Dziuba zwany Wołodyjowski

ŁUDZIE STĄD

We wrześniu 1938 roku w Zamościu sformułowano się ochotniczy batalion Korpusu Zaolziańskiego, aby ruszyć „na pomoc orężną rodakom za Olzą”. Jego współtwórcą był Wacław Dziuba, peowiak, urzędnik Powiatowej Komendy Uzupełnień w Zamościu.

Sprawa Zaolzia, czyli Śląska Cieszyńskiego, była zadrą między Polską a Czechosłowacją przez cały okres międzywojnia. W 1920 roku Czesi wykorzystując tragiczne położenie, w jakim znalazła się Polska w obliczu nawały bolszewickiej, przekonali mocarstwa zachodnie, aby nie organizować na spornym terenie plebiscytu, ale arbitralnie przekazać ten teren Czechosłowacji. Po przejęciu Śląska Cieszyńskiego władze czechosłowackie zaczęły marginalizować, prześladować Polaków i prowadzić wobec nich politykę asymilacyjną.

Karta odwróciła się 30 września 1938 roku po konferencji monachijskiej, konsekwencją której było przyłączenie 40 proc. terytorium Czechosłowacji do Wielkiej Rzeszy. Pod koniec września rząd polski zażądał od władz Czechosłowacji korekty granicy polsko-czeskiej na Zaolziu według rozgraniczenia etnicznego. Ultimatum to zostało przyjęte. Polska dzięki odzyskaniu Zaolzia w październiku 1938

Członkowie zamojskiego Batalionu Korpusu Zaolziańskiego

Korpusu Zaolziańskiego, który miał wyruszyć na front, aby pomóc uciśnionym Polakom. Już pierwszego dnia zaczęli zgłaszać się do niego ochotnicy. Do 30 września, kiedy zamknięto listę poborową, zapisało się do niego 638 osób, w tym 350 niepodlegających jeszcze służbie wojskowej. Komendantem korpusu został prezes Związku Legionistów w Zamościu **Stefan Miler**, profesor gimnazjum, twórca zamojskiego ogrodu zoologicznego. Tymczasowym dowódcą batalionu został podporucznik rezerwy **Władysław Wójtowicz**.

Batalion nigdy nie opuścił Zamościa. Nie było takiej potrzeby. 2 października 1938 roku, 35-tysięczne oddziały Wojska Polskiego dowodzone przez gen. **Władysława Bortnowskiego**, witane owacyjnie

Członkowie Powiatowej Komendy Uzupełnień w Zamościu. Drugi od prawej siedzi Wacław Dziuba.

„Panu Wacławowi Dziubie swemu byłemu współpracownikowi w tworzeniu baonu na pamiątkę przeżytych wspólnie wielkich dni Stefan Miler”.

Wojskowe Biuro Historyczne wynika, że Wacław Dziuba od 15 lutego 1916 roku do 11 listopada 1918 roku pełnił czynną służbę w Polskiej Organizacji Wojskowej. Miał pseudonim Wołodyjowski. Przebywał wtedy w miejscowości Brzozowa (prawdopodobnie w świętokrzyskim). Grał jako muzyk w miejscowej orkiestrze na trąbce i skrzypcach.

Po odzyskaniu przez Polskę Niepodległości wstąpił do Wojska Polskiego. Służył w którejś z jednostek wojskowych garnizonu z siedzibą w Brześciu nad Bugiem. Na początku lat 20 będąc jeszcze żołnierzem w czynnej służbie w Łukowie, poznał swoją przyszłą żonę **Marianne Laskowiecką**, córkę miejscowego kolejarza. Panna Mania pracowała w aptece. Wszak często tam zaglądał.

Po ślubie małżonkowie zamieszkali w Brześciu. Tam w 1924 roku na świat przyszedł ich pierwszy syn Jerzy, później znany fotograf w Zamościu. Dwa lata później rodzina przeniosła się do Zamościa. Zamieszkali w wydzierżawionym domu otoczonym niewielką działką z sadem przy ulicy Obwodowej, dzisiejszej ulicy Peowiaków, w bezpośrednim sąsiedztwie cmentarza. Tu na świat przyszedł ich córka Danuta (zmarła w wieku 18 lat na zapalenie opon mózgowych), a 26 listopada 1939 roku najmłodsza – Barbara.

– Pewnie byłem dzieckiem nieplanowanym, no moi rodzice byli już po czterdziestce. Ojciec niczym biblię traktował trylogię Henryka Sienkiewicza. Sam w konspiracji POW nosił pseudonim Wołodyjowski i nadał mi imię jego ukochanej Basieńki – przypuszcza pani Barbara.

W Zamościu Wacław Dziuba był urzędnikiem państwowym. Pracował w Rejonowej Komendzie Uzupełnień. Z zachowanych dokumentów wynika, że jako kapral w lipcu i sierpniu 1931 roku uczestniczył w III kursie aspirantów na podporuczników rezerwy, który odbywał się w kompanii strzeleckiej batalionu podchorążych rezerw piechoty w Sremie.

Ciągła tęsknota

– Tak naprawdę to nie pamiętam ojca. Miałam 9 miesięcy, kiedy ojciec został aresztowany przez gestapo. Ojca znam tylko ze zdjęć i opowieści – mówi pani Barbara.

Wacław Dziuba został zatrzymany w czerwcu 1940 przez gestapo podczas słynnej akcji AB wymierzonej przeciwko inteligencji i przedwojennym działaczom niepodległościowym. W całym powiecie aresztowano wtedy wiele osób, m.in. **Stafena Milera**, **Zygmunta Klukowskiego**, **Stanisława Kostkę Starowieyskiego**. Wszyscy trafili na zamojską rotundę.

– Ojciec został potem przewieziony na Zamek w Lublinie, następnie do obozu w Oranienburgu, a stamtąd do obozu koncentracyjnego Dachau. Otrzymał tam numer obozowy 7133. Z Dachau przewieziono go do Oświęcimia. Tam zmarł 10 października w 1941 roku. Mama pisała potem do administracji obozu, aby przesłali jej zdjęcie ojca. Otrzymała odpowiedź, że klisze zostały zniszczone – opowiada pani Barbara.

Przez długi czas w rodzinnym archiwum były listy, które pisał do żony. Pamięta, że zaczynały się od słów „Mein Liebe Frau” (Moja ukochana żona). Pisane były po niemiecku, aby cenzura obozowa mogła je przeczytać.

– Ubolewam nad tym, że jak mama żyła, nie zainteresowałam się tymi listami. Teraz byłoby dla mnie jak relikwie. Brakuje mi ich, tak jak tego, że zbyt mało rozmawiałam o ojcu z mamą. Uczucie sieroctwa dojrzywało we mnie z wiekiem – wzdycha pani Barbara.

Wacław Józef Dziuba ps. Wołodyjowski ma swoją cegiełkę pamiątkową na zamojskiej rotundzie. Wiadomo, że za zasługi dla niepodległości został odznaczony Krzyżem POW i Krzyżem Niepodległości. W rodzinnym domu mówiło się, że ścisłał mu dłoń sam marszałek Józef Piłsudski.

Robert Horbaczewski

Wacław Dziuba (trzeci od lewej), członek orkiestry w Brzozowej

roku powiększyła się o blisko 800 km kw. (teren zamieszkały przez 200 tys. Polaków).

W patriotycznym uniesieniu

Kwestia „rewindykacji Zaolzia i przyłączenia do pomocy orężnej rodakom zza Olzy” – jak pisała ówczesna prasa – nie schodziła z czołówek wrześniowych gazet. Atmosfera patriotycznego uniesienia dotarła do Zamościa.

24 września 1938 r. sformułowano w Zamościu Batalion

przez ludność polską, wkroczyły na Zaolzie. Wobec „powrotu Śląska Zaolziańskiego do Macierzy” zamojski batalion został rozwiązany 2 października 1938 roku.

Czynnie w organizację batalionu zaangażował się **Wacław Dziuba**, peowiak z Zamościa. W rodzinnych pamiątkach jego córki **Barbary Kaczor** znajduje się pamiątkowe zdjęcie z tego okresu z własnoręczną dedykacją **Stefana Milera** napisaną 3 stycznia 1939 roku:

Dzielny Wołodyjowski

Wacław Józef Dziuba urodził się 10 września 1899 roku w Zamościu. Był najmłodszym synem Józefa, rolnika z Janowic pod Zamościem, oraz Marianny z Łysiów.

– Tato miał dwóch braci i dwie siostry – opowiada Barbara Kaczor.

Młody Wacław działał w niepodległościowych organizacjach konspiracyjnych. Z zaświadczania wydanego w 1936 roku przez

Senator Janusz Woźnica opowiada o „zrywie solidarnościowym” i swoich przeżyciach z tego okresu

Byłem antysystemowcem

LUDZIE STĄD

Był wiceprzewodniczącym i założycielem Międzyzakładowego Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność”. Nauczycielem historii w Liceum Ogólnokształcącym w Hrubieszowie i senatorem I i II kadencji. Podkreśla, że nie był opozycjonistą, ale antysystemowcem.

Janusz Woźnica

Do 3 roku życia mały Janusz paść gęsi. Gdy skończył 6 lat awansował na pastuszkę owiec i krów. W szkole bardzo lubił matematykę. Maturę zdał w grabowickim LO. Studia historyczne ukończył na UMCS w 1975 r.

– Zaraz po studiach zacząłem pracę w hrubieszowskim liceum. Uczyłem historii. Skorzystałem z tego, że nastąpiła rewolucja administracyjna, czyli zlikwidowano powiaty. Elita komunistyczna poszła pracować do Zamościa. Zwolniły się miejsca pracy. „Wskoczyłem” na miejsce pani Marii Zubalowej.

Festiwal wolności

Pojawienie się „Solidarności” w latach 1980-1981 nazywa okresem wolności, a nawet festiwalem.

– Wtedy nielegalnie, ale jawnie ukazywały się wydawnictwa polskie przede wszystkim w paryskiej „Kulturze”. Były to m.in. wspomnienia gen. Andersa, „Inny świat” Herlinga-Grudzińskiego. Dozwolony już był Miłosz po Nagrodzie Nobla. „Solidarność” prowadziła działalność jawną i legalną. Wydawnictwa te były dostępne. Literaturę można było kupić w kuliach na większych spotkaniach. To był dla mnie prawdziwy festiwal wolności.

Podczas studiów nie opowiadałem studentom, że Związek Radziecki napadł na Polskę tylko, że ten zajął wschodnie ziemie polskie, ratując ludność ukraińską i białoruską przed niemieckim najazdem.

– Na jednym z wykładów koleżanka zapytała docenta doktora Mańkowskiego o mord w Katyniu. Na sali zapadła cisza. Proszę pani, powiedział, że Związkiem Radzieckim nas łączą przyjazne stosunki i takich tematów nie poruszamy – wspomina senator.

Stan wojenny – przełom

Stan wojenny zastał Janusza Woźnicę w Puławach, gdzie był na szkoleniu.

– Wieczorem, 12 grudnia, powiedziano, że szkolenia nie będzie. Pamiętam, że padał śnieg. W drodze dowiedzieliśmy się, że został wprowadzony stan wojenny. Wysłuchaliśmy przemówienia Jaruzelskiego. W telewizji była mowa o internowaniach. Myślałem, że lada chwila przyjadą i po

mnie. Tego, co działo się wówczas na ulicy, można było się przestraszyć. Wszędzie czołgi i samochody pancerne, dużo wojska. To był pokaz siły. Stan wojenny został fachowo przygotowany przez sztab wojskowy – podkreśla senator.

Internować, czyli aresztować, można było bez wyroku sądowego na podstawie decyzji administracyjnej. Decydował komendant milicji wojewódzkiej. W zdecydowanej większości aresztowania odbyły się jednej nocy.

W styczniu Woźnica został wezwany na rozmowę do siedziby Służby Bezpieczeństwa do Hrubieszowa. Rozmawiał z byłym nauczycielem fizyki, który rzucił nauczanie i poszedł do SB, bo tam dużo więcej płacili. Nauczyciel zarabiał 2900 zł, w SB ponad 6 tys. zł. Porucznik zaproponował Woźnicy podpisanie deklaracji lojalności. Odmówił.

Już wiedziałem...

O tym, że SB ma go na oku, dowiedział się pewnego razu po rozmowie z porucznikiem Cezarym Czarnkowskim z Zamościa. Przyczyniło się do tego pozyczenie „Innego świata” pewnej maturzystce.

– Powiedziałem jej, żeby szybko przeczytała tę książkę i oddała – wspomina senator.

Został wezwany na SB. Rozmowę prowadził Czarnkowski. Zapytał, czy pożyczka uczniom tzw. literaturę bezdebitową, drugiego obiegu. Zaprzeczył.

– A on do mnie: pożycz pan, pożyczka i jeszcze mówi, żeby szybko zwrócili. Zrozumiałem, że wszystko wiedzą. Dopiero po pewnym czasie wyjaśniło się, że uczennica pochodziła z klasie książką. Klasowy donosił poinformował SB. Uczennicy przeprowadzono rewizję. Znaleźli książkę. Nocą przesłuchali. Sypnęła. Nakazali jej milczenie. Mówili, że nie zda matury, nie pójdzie na studia, przekreśli swoją drogę życiową. To było bardzo skuteczne – mówi Janusz Woźnica.

Inna uczennica poinformowała go o spotkaniu z pewnym panem z Zamościa, który poprosił ją o referowanie lekcji historii. Zajęcia u Woźnicy miały formę wykładów. Młodzież notowała.

Podstawą było prowadzenie zeszytów, które potem w niewyjaśnionych okolicznościach „ginęły”.

Atmosfera gęstnieje

Jerzy Masłowski, wówczas asystent w Zakładzie Historii Naj-

Wiec wyborczy 1989 r., Zamość

nowszej na UMCS, poszukiwał w Hrubieszowie kogoś zaufanego. Po rozmowie ze swoją ciotką nauczycielką, koleżanką Woźnicy uzgodnili, że najlepszą osobą do odbioru literatury niezależnej oraz tzw. „gazetek” i do dystrybucji będzie właśnie on. Kurierami mieli być uczniowie Woźnicy, podejmujący studia na UMCS.

– Najbardziej zastraszony Andrzej Kłoczek z Trzemesznan paczki przywoził w piątek. Dostarczał je do jednego z punktów odbioru. Pewnego razu przyjechał do Hrubieszowa, poszedł do punktu, a tam zamknięty dom. Zabrał paczkę do Trzemesznan. Wracając do Lublina, zatrzymał się w Hrubieszowie, ale punkt też był zamknięty. Nie wiedział co robić. Przyniósł paczkę do mnie do szkoły. Zostawiłem ją w pokoju nauczycielskim. Po lekcjach zabrałem i poszedłem na dworzec. Na dworcu zorientowałem się, że ktoś mi się przygląda. Czuję, że mnie zrewidują. Na szczęście pojawił się pociąg. Wskoczyłem do niego. Kupiłem bilet u konduktora, oczywiście na stację końcową. Wysiadłem w Werbkowicach – opowiada Woźnica.

Chłopcy sypnęli

Koniec stycznia 1983 roku senator zapamiętał szczególnie. Przed feriami dał jednemu

z chłopców z Terebinia pod Werbkowicami z pięć biuletynów „Solidarności”. Miał je zanieść do Gozdowa. Chłopak robił to nie pierwszy raz. Akurat w Gozdowie było kino objazdowe. Zamiast zanieść te biuletyny do zakładów pracy, on rozkleił je na blokach robotniczych. Tak się złożyło, że zobaczył to ormowiec...

Kiedy chłopiec nie pojawił się w szkole, Woźnicę coś tknęło. Jeden z uczniów powiedział mu, że Janusz otrzymał wezwanie na milicję. Ale nie sypnie, bo to twardy chłop.

W tym dniu Woźnica z trójką uczniów z tej klasy wyjechał na olimpiadę historyczną do Lublina. Przeczuwał, że będzie szpiegowany. Ale nie był. Spotkał się wówczas z Masłowskim (Gabriela, żona Jerzego jest posłanką PiS – dop. red.). W internacie, w którym zatrzymał się razem z uczniami, zastał swoją żonę Bożenę. Powie-

cji. Miał meldować się trzy razy w tygodniu. Kiedy wychodził z budynku prokuratury, prokurator Felicia Burda powiedziała mu w zaufaniu, że SB mi tego nie podaruje.

Po czwartej wizycie w komendzie MO został w areszcie na dłużej.

Zamość – Hrubieszów – Zamość

Na przesłuchanie zawieziono go do Zamościa. Tam przesłuchiwało go w kamienicy przy ul. Pereca. Aresztowano na 3 miesiące. Osadzono na tzw. „dołku” w piwnicach komendy.

– Toalety ni wody nie było. Brud niesamowity. Nikt tam nie sprzątał. Siedziałem ze względu na ekonomikę śledztwa. Mieli mnie pod ręką. Ale zanim zamknęli, czekałem długo na swoją celę, bo esbek przygotowywał jej „wystrój osobowy”. Do celi sprowadzono kryminalistę z Lublina. Czechowski się nazywał, ale czy naprawdę? Miał wzbudzić moje zaufanie, aby wyciągnąć ode mnie pewne informacje. Hrubieszowska SB zorientowała się, że naszym „solidarnościowym” informatorem była prokurator Burda. Po 6 tyg. przewieźli mnie na Okrzei na oddział śledczy. Nie na długo, bo

grzebie. 10 czerwca sąd skazał Janusza Woźnicę na 1,5 roku więzienia.

– 22 lipca 1983 r. weszła ustawa o amnestii dla więźniów politycznych. Czekalem. Początek sierpnia mijał, połowa, koniec, a ja nie wychodziłem. Ustawa o amnestii mnie nie objęła. Adwokat wniósł rewizję wyroku. Pod koniec lutego 1984 r. sądził mnie Wiesław Kozielowicz, aktualnie przewodniczący PKW, który pochodzi z Hrubieszowa. Nie zastosował ustawy o amnestii. Uznał, że to moje przestępstwo jest wykroczeniem z kodeksu wykroczeń i po roku ulega umorzeniu. Akurat rok minął. Ale umorzenie nie oznaczało uniewinnienia – zaznacza Woźnica.

Potem zajęła się nim komisja dyscyplinarna dla nauczycieli. Pozbawiono go praw do nauczania na okres trzech lat. Nie pomogło odwołanie do ministra. Komisja warszawska utrzymała postanowienie w mocy. Po wyjściu z więzienia pracował jako drwal w lesie świdnickim. Po śmierci ojca zajął się prowadzeniem gospodarstwa. Ale też organizował spotkania z rolnikami z gmin Grabowiec, Łabunie, Miączyn. Dwukrotnie po takich spotkaniach dzięki pomocy księdza wikarego wymknął się SB.

LO Hrubieszów 1981 r.

w Hrubieszowie w maju miała się odbyć rozprawa – opowiada Woźnica.

W hrubieszowskim Zakładzie Karnym większość klawiszy go znała.

– Partyjni byli niezadowoleni. Nauczycieli musieli trzymać. Miałem tu wspaniałe warunki. Lekarz, dieta, jedzenie jak w restauracji. W Zamościu na obiad była zgnięta kapusta – wspomina.

Z komendy do sądu eskortowało go dwóch młodych esbeków. Szedł w kajdankach.

Na ulicy było mnóstwo ludzi. Myślał, że odbywa się jakaś ważna sprawa. Nie wiedział, że to w związku z nim. Ludzie podbiegali do niego, krzyczeli: na pohybel komunie. W trakcie rozprawy okazało się, że powinien być sądzony w Zamościu.

Amnestia nie dla mnie

Kiedy siedział w więzieniu w Zamościu, zmarła mu matka. Nie poinformowano go o jej po-

Powrót do nauczania

Do nauczania wrócił 1 maja 1989 r., gdy kandydował do Senatu.

– Po okrągłym stole minister złożył rewizję nadzwyczajną i wezwali mnie do Warszawy. Komisja dyscyplinarna dla nauczycieli uchyliła pierwotne postanowienie i przywrócono mnie do pracy. Było mi to nie na rękę. Chciałem mieć czas na propagandę przedwyborczą, a dyrektor przyznał mi cały etat. Gdy zostałem senatorem, zmniejszono mi liczbę godzin. Byłem nauczycielem do 2007 r. – wspomina.

Na koniec podkreśla: – Broń Boże, proszę nie pisać, że byłem opozycjonistą. Opozycja jest dzisiaj. Ja byłem antysystemowcem. My nie byliśmy przeciwko rządowi tylko przeciwko systemowi. A system był uzależniony od Związku Radzieckiego. Tu rządzą nami, ale słuchali się Moskwy.

Agnieszka Piela

Janina Kalinowska niezłomnie daje świadectwo tego, co zdarzyło się na Wołyniu

Wyczołgałam się spod ciała mamy

HISTORIA

Byłam cała we krwi, moje ubranie zajęło się ogniem. Zerwałam się na równe nogi i popędziłam do stojącego na podwórku poidła dla krów. Zacerpnęłam ręką wody i oblałam ramię. Poczułam ulgę, ale tylko na moment. Paskudnie poparzona skóra okropnie bolała. Mimo że panowała noc, od łuny pożaru było jasno jak za dnia. Przed płonącym domem leżały bezwładnie trzy ciała...

Byli rodzice i braciszek Janiny Kalinowskiej, która jako jedyna z rodziny przeżyła napad ukraińskich nacjonalistów na jej rodzinną wioskę na wołyńskiej ziemi. Do potwornej zbrodni doszło w 1943 r. Ile lat miała wtedy pani Janina?

– Tego nie wiem ani ja, ani nikt już chyba dzisiaj – wspomina nasza rozmówczyni. – Mogłam mieć 4-5 lat, ale metrykę wyrobiono mi dopiero w 1948 r. W rubryce „rok urodzenia” wpisano mi na chybił trafił datę „24 maja 1935 r.” Ale dla mnie to wątpliwa data. Gdybym podczas tego mordu w 1943 r. faktycznie miała 8 lat, to chyba zapamiętałabym więcej z wczesnego dzieciństwa. A ja nie pamiętam prawie niczego, nawet tego, jak wyglądali moi rodzice. Na pewno nazywałam się Janina Sokół.

Oczy szeroko otwarte

Mieszkała z rodzicami i młodszym braciszkiem w Fundumie k. Uściługa. Kolonię tę zamieszkiwali wojskowi osadnicy. Wszystko skończyło się w połowie 1943 r. Wiadomo, że banderowcy wyprowadzili wszystkich z domu, postawili w rzędzie i zaczęli strzelać.

– Mieli i dla mnie naboje, ale nie trafili – wspomina Janina Kalinowska. – Rodzice i braciszek mieli szczęście, że ich tylko zastrzelili, a nie zarabali siekierami. Dzięki Bogu nie znęcali się nad nimi. Gdy zabili mamę, to ona poleciała na mnie. Wtedy musiałam

Wystąpienie Janiny Kalinowskiej przyjęto dużymi brawami, niektórzy z gości nie kryli łez. Fot. Wiesław Huk

stracić przytomność. Myślę, że Bóg zabrał mi wtedy świadomość na jakiś czas. Przecież powinienam krzyczeć, a wtedy by mnie od razu zabili. Na pewno przeleżałam pod ciałem mamy długo. Do dziś pamiętam jej otwarte szeroko oczy... Wyczołgałam się spod ciała mamy. Była noc, a wokół było jasno jak za dnia. Łuna ognia. Ten widok ciągle mam przed oczami. Byłam cała we krwi, paliło się na mnie ubranie, skóra piekła. Zerwałam się na równe nogi i popędziłam do stojącego na podwórku poidła dla krów. Zacerpnęłam ręką wody i oblałam ramię. Poczułam ulgę, ale tylko na moment. Paskudnie poparzona skóra okropnie bolała. Krew była mamy... Poszłam do domu sąsiadów. Był tam jeden mężczyzna. Zamknął mnie w pokoju i powiedział, że bym nie płakała. On był Ukraińcem, jego żona Polką. On mnie uratował. Potem przyszedł do mnie ktoś z Włodzimierza Wołyńskiego. I mnie zabrał.

Sierota z Wołynia

Choć do tego miasta nie było daleko, to szli bardzo długo. Chowali się w krzakach przed banderowcami. We Włodzimierzu ten człowiek oddał dziecko rodzinie Karchutów, która знаła rodziców pani Janiny. Oni ją przyszykują. Z nimi pojechała na roboty przymusowe do III Rzeszy. Po wojnie trafiła z Karchutami do obozu dla

uchodźców, a stamtąd – dopiero w 1948 r. – wrócili do Polski. Nasza rozmówczyni znalazła się w Zamościu. Rodzinie, która ją przyszykowała, nie było łatwo odnaleźć się w nowej rzeczywistości. Pani Janina trafiła do domu dziecka. Najpierw w Zamościu, a następnie w Międzyrzeczu Podlaskim. W Międzyrzeczu skończyła szkołę średnią, a następnie – po roku pracy w tym mieście – wróciła do Zamościa, gdzie poznała przyszłego męża i założyła rodzinę.

Do Fundumy pojechała dopiero w latach 90. ub. wieku, a więc po 50 latach od tamtej zbrodni. Próżno było szukać rodzinnego domu, po polskiej wiosce – poza dwiema chałupami – nic nie zostało. Znicze zapaliła więc w polu. – Ale z jednego z tych ocalałych domów wyszła dziewczyna – wspomina Kalinowska. – To była wnuczka tego Ukraińca, który mnie uratował i któremu zawdzięczam życie. On już wtedy nie żył. Powiedziała, że jej dziadek i mama wspominali, że napad na kolonię przeżyła tylko jedna dziewczynka. Gdy zapytałam, ile mogła wtedy mieć lat, to odpowiedziała, że dziadek mówił, że 3-4 latka...

Janina Kalinowska nie chciała dalej palić zniczy w polu. Jej staraniem przy drodze stanął metalowy krzyż poświęcony miejscowym Polakom zamordowanym przez

Zamku Królewskim w Warszawie m.in. z udziałem premiera Mateusza Morawieckiego. Nagrodę odebrała szefowa stowarzyszenia, zaś laudację wygłosiła Ewa Siemaszko, badaczka stosunków polsko-ukraińskich podczas drugiej wojny światowej i w latach powojennych, współautorka (wraz z ojcem Władysławem Siemaszką) dwutomowej pracy „Ludobójstwo dokonane przez nacjonalistów ukraińskich na ludności polskiej Wołynia w latach 1939-1945”.

– Bardzo ważną i wartą uznania częścią działalności zamojskiego Stowarzyszenia jest niezliczona liczba pism – petycji, apeli, protestów, sprostowań – kierowanych latami do władz, mediów i różnych instytucji, w których ocaleni świadkowie i poszkodowani do-

nie było czasu ani miejsca. Ja nie znam miłości ojca i matki. Ja tych wyrazów w życiu nie wymawiałam. Dożyłam starości i chciałabym, aby z Wołynia zdjąć czarny woal i żeby ten Wołyń nie szlochał, nie płakał i nie wołał: „Dzieci moje, powstańcie z prochów i powiedzcie Polsce prawdę!”.

Dodała, że Polacy, którzy przeżyli rzeź, żyją w Polsce jako „ludzie ostatniej kategorii”, gdy tymczasem Związek Ukraińców w Polsce „dostaje kupę pieniędzy na utrzymanie swojej działalności”. Jej wystąpienie przyjęto gromkimi brawami.

6 lat temu zamojscy Wołyńniacy zostali laureatami nagrody „Kustosz Pamięci Narodowej”, którą zorganizował Instytut Pamięci Narodowej. Nagroda przyznawana jest osobom, polskim oraz

Dzięki staraniom stowarzyszenia w latach 1992-2003 w ponad 30 miejscach na Wołyniu, gdzie banderowcy wymordowali polskich mieszkańców, postawiono krzyże. Na pierwszym planie pochodząca z kolonii Aleksandrówka śp. Kamila Ostasz (z domu Ziółkowska).

banderowców. Ale do tej pory nie wie, gdzie leżą kości jej rodziców i małego braciszka. Gdyby wiedziała, to by je wykopała i przewiozła do Zamościa. – Po co ktoś ma je tam deptać? – pyta Janina Kalinowska, która od wielu lat jest przewodniczącą zamojskiego Stowarzyszenia Upamiętniania Polaków Pomordowanych na Wołyniu. – Od naszych kolejnych rządów domagamy się, żeby pomogły nam w przeprowadzeniu ekshumacji, bo sami nie damy rady. Każdemu należy się chrześcijański pochówek.

Na straży pamięci

Stowarzyszenie zostało założone w 1992 r. w Zamościu przez sieroty wołyńskie, a więc tych, którym Organizacja Ukraińskich Nacjonalistów i jej zbrojne ramię, czyli Ukraińska Powstańcza Armia, zamordowały najbliższych. W latach 90. – ich staraniem – w ponad 30 miejscach zbrodni na Wołyniu postawiono krzyże, takie jak te w Fundumie. W tym roku stowarzyszenie zostało uhonorowane przez tygodnik „Do Rzeczy” tytułem Strażnika Pamięci 2019 w kategorii Instytucja.

Uroczysta gala odbyła się na

magają się prawdy o Wołyniu, godnego upamiętnienia i traktowania ofiar, przeprowadzenia ekshumacji, wsparcia dla sierot wołyńskich, które nie doczekały się ze strony państwa polskiego ani opieki, ani jakiegokolwiek uwagi – powiedziała Ewa Siemaszko.

Powiedzcie prawdę!

Członkowie stowarzyszenia – poprzez świadków, którym podobnie jak pani Janinie cudem udało się uniknąć rzezi – dokumentują akty ludobójstwa na Wołyniu. Do tej pory udało się im zebrać ponad 300 przerażających relacji i wspomnień od osób, którym gloryfikowani obecnie za Bugiem „heroje” Ukraińskiej Powstańczej Armii przy pomocy siekier, kos i widel wymordowali najbliższych.

Podczas wręczenia nagrody Janina Kalinowska zaapelowała do przedstawicieli władz o większe zaangażowanie na rzecz upamiętniania ludobójstwa na Wołyniu.

– Tyle było już ministrów sprawiedliwości, premierów, tylu wspaniałych ludzi i nikt nie zajął się tematyką Wołynia – powiedziała przewodnicząca zamojskiego stowarzyszenia. – Dla nas nigdy

zagranicznym instytucjom, organizacjom społecznym za szczególnie aktywny udział w upamiętnianiu historii Polski i Polaków w latach 1939-1989, a także za działalność publiczną, zbliżającą z ustawowymi celami IPN.

Szeregi zamojskiego stowarzyszenia topnieją z roku na rok. Odeszła m.in. Teresa Radziszewska (z domu Adamowicz), która do 1943 r. mieszkała ze swoją rodziną w kolonii Aleksandrówka (powiat kowelski). Ona też, jak pani Janina, straciła na Wołyniu całą rodzinę. Banderowcy zamordowali jej rodziców wraz z trójką młodszego rodzeństwa w wieku od 1,5 do 5 lat (mama pani Teresy była w zaawansowanej ciąży). Teresa Radziszewska była współzałożycielką stowarzyszenia i przez wiele lat pełniła w nim funkcję sekretarza. Zmarła 15 lipca 2014 r. w wieku 80 lat.

Warto też wspomnieć, że Stowarzyszenie Upamiętniania Polaków Pomordowanych na Wołyniu stworzyło na zamojskiej Rotundzie kryptę – miejsce pamięci, w której znalazły się tablice z nazwiskami kilku tysięcy Polaków zamordowanych na Wołyniu.

Leszek Wójtowicz

Janina Kalinowska w Warszawie

Zdjęcie w „Kronice Tygodnia” przetrwało w portfelu szczęśliwej mamy

Z Malucha Tygodnia wyrósł nastolatek

NASZE DZIECIAKI

Syn zrobił mamie piękny, bożonarodzeniowy prezent. Urodził się zaraz po świętach 27 grudnia 2004 roku, na Jana. Maluszek na zdjęciu uwiecznił fotoreporter „Kroniki Tygodnia”. Zdjęcie ukazało się na naszych łamach i... przetrwało do dzisiaj.

To jest wspaniała, wyjątkowa dla mnie pamiątka – mówi Aleksandra Jedlińska z Jarosławca, mama Oliwiera, który 27 grudnia 2019 roku skończy 15 lat, a zaraz po swoim urodzeniu zdobył tytuł Malucha Tygodnia „Kroniki Tygodnia”.

Chłopiec przyszedł na świat o godz. 23:35, 27 grudnia 2004 roku. Nazajutrz w Szpitalu Wojewódzkim im. Papieża Jana Pawła II pojawił się fotoreporter „Kroniki Tygodnia” i robił zdjęcia noworodkom. Sfotografował również pierworodnego synka pani Aleksandry. Mama nie miała nic

– Oliwier (w środku) jest typowym, rozbrykanym nastolatkiem, ale również dumą i radością rodziców, a dla młodszych braci Oskara i Eryka wsparciem i prywatnym ochroniarzem” – mówi mama chłopców. Fot. Archiwum rodzinne

przeciwko, bo też była bardzo dumna z syna. Udał się jej bardzo. Był śliczny, okrągłutki, ważył 3750 gramów i był długi na 57 centymetrów.

Na zdjęciu wyszedł również pięknie. Na tyle spodobał się w redakcji, że postanowiono wyróżnić go wśród innych maluszków. Przewidy-

wano, że chłopiec wyrośnie na mężczyznę pracowitego, sprawiedliwego, szanującego stare obyczaje. Miał też być wielką pociechą dla swoich rodziców (i podobno jest). Pani Aleksandra z mężem nie zdecydowali wówczas jeszcze, jakie imię otrzyma syn, więc redakcja zaproponowała, by był Janem, skoro urodził się „na Jana”. Tak się jednak nie stało, mimo że to samo imię nosił pradziadek i dziadek chłopca. Ostatecznie malec został ochrzczony jako Oliwier. „Kronikę Tygodnia” ze zdjęciem potomka natychmiast

zakupił dumny tata, a szczęśliwa mama wycięła fotografię z opisem i przez lata nosiła ten skrawek papieru w swojej portmonetce.

– Teraz wyjęłam i żałuję, że nie schowałam wcześniej tego zdjęcia do jakiegoś albumu, bo papier już trochę wyblakł. Ale nadrobię to i zalaminuję, będzie pamiątka na kolejne długie lata – zapowiada mama Oliwiera, 15-letniego ucznia pierwszej klasy zamojskiego „Mechanika”. Dla nastolatka to również ważne. Kiedy ogląda swoje zdjęcie sprzed lat, zawsze się uśmiecha.

A pani Aleksandra zachęca, by inne mamy i tatusiowie wysyłali redakcji „Kroniki Tygodnia” zdjęcia swoich maluszków. – Bo dziećmi trzeba się chwalić, a taka publikacja to naprawdę coś wyjątkowego – mówi nasza czytelniczka, mama trzech synów: Oliwiera, Oskara i Eryka.

ak

100 lat Oliwier!

Ponieważ wkrótce Oliwier będzie obchodził swoje 15 urodziny, cała redakcja „Kroniki Tygodnia” składa mu najserdeczniejsze życzenia. Niech spełnią się wszystkie przewidywania co do jego przyszłości, które wraz ze zdjęciem pojawiły się na naszych łamach kilkanaście lat temu.

Pokaż dziecko w gazecie

Jeśli chcecie pochwalić się swoimi pociechami, wysyłajcie ich zdjęcia do nas na adres: redakcja@kronikatygodnia.pl lub w wiadomości na Facebooku. Pamiętajcie, by załączyć dokładny opis: imię i nazwisko dziecka, imiona rodziców, miejsce zamieszkania, data urodzenia, waga urodzeniowa.

Jeżeli natomiast macie w swoich domowych archiwach zdjęcia dzieci, które także publikowaliśmy na łamach „Kroniki Tygodnia” i chcielibyście je przypomnieć, wysyłajcie do nas także, dołączając współczesną fotografię pociechy i kilka słów o dziecku.

W naszych redakcyjnych archiwach zdjęcie Oliwiera również się zachowało, podobnie jak wielu innych dzieci urodzonych przed laty.

Oliwier i jego mama niedługo po narodzinach w zamojskim szpitalu „papięskim”. Fot. Archiwum rodzinne

witajcie! urodzeni w naszym regionie

Maluch Tygodnia

Tymoteusz Wójcik

– syn Sylwii i Radosława z Tomaszowa Lubelskiego.

Urodził się 1 grudnia, ważył 3,8 kg.

Ładny, miły, sympatyczny i greczny będzie to chłopak. Pewny siebie, bo i ku pewności tej będzie miał niepodważalną podstawę. W końcu cóż może zagrozić inteligentnemu, pracowitemu chłopcu, który bez większych problemów poradzi sobie w najtrudniejszych okolicznościach. Na dodatek nie odmówi pomocy tym, którzy go o nią poproszą. Talentów Tymeck będzie miał wiele, który z nich rozwinie i jaką drogą podaży, czas pokaże. W każdym razie będzie miał w czym wybierać.

Pola Bartnicka, córka Katarzyny i Wojciecha (ur. 11.12), waga 3,4 kg, gmina Susiec

Ola Wojtak, córka Moniki i Arkadiusza (ur. 10.03), waga 2,2 kg, Zamość

Tymoteusz Wyłupek, syn Ewy i Marka (ur. 22.09), waga 3 kg, Deszkwice Pierwsze

Syn Joanny i Daniela Dziubów (ur. 10.12), waga 2,7 kg, Sabaudia

Marcelina Pochylczuk, córka Moniki i Jarosława (ur. 14.07.2018 r.), waga 3 kg, Omatowice

Emma, córka Pauliny i Tomasza (ur. 10.12), waga 3,2 kg, Tomaszów Lubelski

Świąteczne opowieści

Święta u pradiadków

Święta Bożego Narodzenia, które najbardziej utkwiły mi w pamięci, przypadają na przełom lat 80. i 90. Mała miejscowość na granicy dawnych województw zamojskiego i przemyskiego.

Moi pradiadkowie, wówczas prawie 90-latkowie, byli mocno przywiązani do tradycji. Do obowiązków prababci należało przygotowanie potraw wigilijnych i wszystkiego, co związane było z kuchnią na okres świąteczny, pradiadek natomiast zajmował się w tym czasie gospodarstwem (hodowali 2 krowy, konia, stadko kur) oraz oczywiście ubraniem choinki. Byłem wtedy niespełna dziesięcioletnim chłopcem i dobrze pamiętam podniosły czas tych przygotowań. Wiedziałem, że to ważne święta dla naszej rodziny.

Pamiętam czas Adwentu, gdy prababcia zastanawiała wszystkie lustra w domu, do Bożego Narodzenia nie jadła słodczy, nie słodziła herbaty. Pamiętam ogromny, kamienny piec w kuchni, na którym można było bawić się w chowanego i wypastowane „na błysk” buty, tzw. oficerki, pradiadka, duży zegar z kukułką i przedwojenne zdjęcia na ścianach. Pamiętam zapach potraw i żywej choinki, smak ciast i sypanych w Dzień Świętego Szczepana orzechów laskowych na podłogę, które jako dzieci zbieraliśmy na wyścigi.

W rogu izby stał snopek zboża zwany królem, a na stole pod obrusem obowiązkowe sianko.

Na choince reprezentacyjne miejsce miała bombka, którą pradiadkowie kupili, gdy w 1928 roku urodziła się ich córka, a moja babcia, przedstawiająca srebrnego orła w koronie na niebieskim tle. Ponoć bombek był cały komplet, ale została się tylko ta jedna. Jest ona w naszej rodzinie do dziś.

**Jerzy Wolanin
ze wsi Chyże koło Bełżca**

To był cudowny czas

1946 roku moja babcia miała 10 lat. Wtedy właśnie odbyły się pierwsze powojenne święta, które babcia wspomina z uśmiechem.

Cudowny czas bez poczucia zagrożenia i gotowości do ucieczki przed niemieckim najeźdźcą, w obawie o życie swoje i swoich najbliższych, jak to było w poprzednich latach.

Jedną z tradycji świątecznych na Zamojszczyźnie, która nie przetrwała do dzisiejszych czasów, było wyścilenie podłogi słomą w pokoju, w którym stała choinka i w którym rodzina zasiadała do wigilijnej kolacji. Słomę przynoszono do domu w dniu Wigilii Bożego Narodzenia i zostawiano aż do Nowego Roku. Zwyczaj ten bardzo cieszył dzieci, dla których było to inspiracją do wielu radosnych zabaw.

Te święta były naprawdę spokojne i radosne. Przygotowania do świąt odbywały się głównie w domu. Jedyne co trzeba było kupić na święta to cukier i drożdże. Cała reszta rzeczy potrzebnych do przygotowania świąt była wypracowana wcześniej własnymi rękami przez uprawę ziemi

i hodowlę zwierząt. W domu nie było elektryczności, telewizora ani nawet radia. Wnętrze domu oświetlały lampy naftowe oraz kilka woskowych świec, które dekorowały choinkę. Łagodne światło płomieni świec wprowadzało ciepły, świąteczny nastrój. Choinkę dekorowały aniołki i łańcuchy wykonane z bibuły, słomy i kolorowego papieru oraz kilka szklanych bombek. Zamiast cukierków na gałązkach wisiały orzechy zawinięte w kolorowe papierki. Były również małe czerwone jabłka zawieszane za pomocą nitki przywiązanych do korzonków.

Dom pachniał świerkiem, słomą, pieczonym chlebem oraz wigilijnymi potrawami. Wnętrze wypełniały dźwięki rozmów dorosłych i śmiechu bawiących się dzieci. Po harcach w słomie dzieci wraz z rodzicami i dziadkami śpiewały kolędy, jedna po drugiej. Często odśpiewywano całe kantyczki. Wigilijny wieczór kończył się udziałem w pasterce. Do kościoła babcia wraz ze swoimi trzema siostrami i rodzicami udawała się pieszo. Do pokonania był dystans około trzech kilometrów w grudniową mroźną i ciemną noc. Droga, na której zalegał śnieg sięgający ponad kolana. Jednak msza o północy była dla dzieci tak wyjątkowym wydarzeniem, że z radością pokonywały drogę. Po czym wracano do pachnącego i ciepłego domu, z miękką od słomy podłogą.

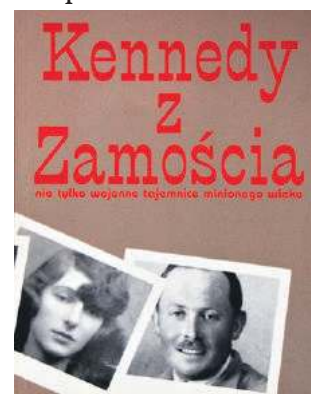
**Katarzyna Seroka
z gminy Stary Zamość**

Autorów opowieści zapraszamy do redakcji po odbiór nagród.

Książka za opowieść

NASZA AKCJA

Dla Czytelników mamy kilkadziesiąt zestawów książek. W każdym na pewno znajdzie się książka Krzysztofa Czubary pt. „Kennedy z Zamościa” wydana w 2007 r. i książka niespodzianka.

Takie świąteczne zestawy rozdamy czytelnikom „Kroniki Tygodnia”. Ale nie za darmo! Będzie je można dostać jedynie za... opowieści. Chodzi nam o spisane, krótkie historie związane z obchodami świąt Bożego Narodzenia na Zamojszczyźnie, wigilijnymi i karnawałowymi tradycjami czy przeróżnymi obchodami noworocznymi. Czekamy na Wasze rodzinne historie.

Opowieści należy przynieść lub przesłać do redakcji KT pocztą tradycyjną na adres: ul. Żeromskiego 3, 22-400 Zamość, mejlem: redakcja@kronikatygodnia.pl lub wysyłając wiadomość poprzez facebookową stronę „Kroniki Tygodnia”. Opublikujemy je w gazecie. **bn**

Miasto Zamość realizuje projekt pn. „Przebudowa elementów małej architektury – mogił na cmentarzu wojennym Rotunda w Zamościu. Etap I”.

Zakres prac obejmuje wymianę krzyży, obramowań oraz poduszek betonowych na nowe wykonane z granitu i konserwację istniejących tablic z piaskowca.

Zdjęcia w trakcie przebudowy mogił na cmentarzu wojennym Rotunda w Zamościu.

W kwaterze, która została objęta pierwszym etapem projektu, znajdują się mogiły żołnierzy poległych we wrześniu 1939 roku. Większość pochówków na cmentarzu to groby zbiorowe, bezimienne, imienne nagrobki mają jedynie nieliczni.

Wymiana elementów małej architektury podniesie walory estetyczne miejsca pamięci i zapewni bezpieczeństwo zwiedzającym.

Realizacja zadania pn. „Przebudowa elementów małej architektury – mogił na cmentarzu wojennym Rotunda w Zamościu. Etap I” zakończy się do 23.12.2019 r. Projekt dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Groby i cmentarze wojenne w kraju.

Zdjęcia przed przebudową mogił na cmentarzu wojennym Rotunda w Zamościu.

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

Miasto Zamość realizuje w 2019 roku zadanie:

„Przebudowa elementów małej architektury – mogił na cmentarzu wojennym Rotunda w Zamościu. Etap I”.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Wspomnienia o niezmierzonej, białej pustyni, szkorbucie, pingwinach i suszonym na słońcu mięsie

Wielka wyprawa na szósty k

PODRÓŻE

Na morzu spędził w sumie osiem lat. Pracował na statkach jako lekarz okrętowy oraz pracownik naukowy Instytutu Medycyny Morskiej i Tropikalnej w Gdyni. Pochodzący ze Skierbieszowa Zygmunt Węclawik przemierzył wiele mórz i oceanów. W 1980 r. dotarł aż na Antarktykę. Swoje wspomnienia i obserwacje zamieścił w maszynopisie, który ostatnio dotarł do naszej redakcji.

Polska Stacja Antarktyczna im. Henryka Arctowskiego. Fot. Wikipedia

Chłodnym rankiem 8 lutego 1980 r. odbiliśmy od kei gdynińskiego portu. M/S **Kapitan Ledóchowski** – statek szkolny szczecińskiej Wyższej Szkoły Morskiej, opuszczał port krajowy w nieco spóźnionym terminie – pisał **Zygmunt Węclawik** w zapiskach pt. „Kurs na Antarktykę”. „Mielśmy dotrzeć do wyspy Króla Jerzego w pierwszej połowie antarktycznego lata, które trwa od początku grudnia do końca lutego. Statek nasz oprócz studentów – praktykantów, zabrał na pokład uczestników IV Antarktycznej Wyprawy Naukowej PAN”.

Taki był początek polarnej przygody.

Zastygłe rzeki srebra

Statek miał przepłynąć przez Ocean Atlantycki. Planowano m.in. odwiedzić Monte Video w Urugwaju, aby tam „zabunkrować” paliwo i uzupełnić zapasy żywności i wody, a następnie przepłynąć obok Wysp Falklandzkich. Plan wykonano.

„Płyniemy na dalekie południe” – pisał autor wspomnień. „Przed nami coraz bardziej niespokojne wody Południowego

Oceanu Lodowatego. Niosą one tysiące gór lodowych, stwarzających zagrożenie dla statków. Im bliżej szóstego kontynentu, tym bardziej odczuwam działanie na mój organizm głębokiego niżu barycznego”.

Węclawik był lekarzem, zatem reakcja ludzkiego organizmu na tego typu zmiany bardzo go interesowała. Pisał, iż spał w tym czasie po kilkanaście godzin na dobę. Do senności szybko dołączyła także apatia. Dopiero po kilku dniach jego organizm przyzwyczaił się do niskiego ciśnienia barycznego. Dolegliwości ostatecznie ustały, gdy statek dopłynął do celu, czyli w okolice polskiej, całorocznej Stacji Naukowo-Badawczej im. H. Arctowskiego.

Od 1977 r. funkcjonuje ona nad małą zatoką Admiralicji na Wyspie Króla Jerzego w archipelagu Szcetlandów Południowych na Antarktyce. To obszar, który obejmuje Antarktydę jako kontynent oraz otaczający go Ocean Południowy. Dzisiaj placówka składa się w sumie z 14 budynków. Nadal prowadzone są w niej badania naukowe z oceanografii,

geologii, geomorfologii, glaciologii, sejsmologii czy meteorologii. Stacja od lat jest kierowana przez Instytut Biochemii i Biofizyki PAN.

„Antarktyda budzi w człowieku ogromny respekt, ciekawość i równocześnie uczucie niepokoju. Widok lodowców strumieniowych spływających białymi językami pomiędzy grzbietami gór, jak zastygłe rzeki srebra, jak zakrzepła śmietana wypływająca z przepełnionego naczynia, nadaje tej przyrodzie charakter surowy, groźny i zarazem piękny. Patrząc na tę niesamowitą scenę lodowców, człowiek odczuwa jakiś szczególny nastrój. Stan ducha trudny do opisania” – zanotował Zygmunt Węclawik.

Lekarz, podróżnik, kronikarz

Zygmunt Węclawik urodził się w Skierbieszowie w 1933 r. Jego rodzicami byli **Piotr** i **Marianna** z domu **Koprowska**. Uczęszczał do zamojskiego Gimnazjum Ogólnokształcącego im. Jana Zamojskiego, a w 1952 r. dostał się na medycynę w Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie. W latach 1959-1964 pracował

jako lekarz w ośrodku zdrowia w Skierbieszowie oraz na oddziale wewnętrznym-kobiecym Szpitala Miejskiego w Zamościu.

W 1965 r. przeniósł się do Szczecina. Pracował tam jako kierownik Przychodni Rejonowej i Obwodowej, dyrektor Wojewódzkiej Przychodni Specjalistycznej, a potem był m.in. dyrektorem Stocznioowego Przemysłowego Zespołu Opieki Zdrowotnej. W 1975 r. otrzymał tytuł naukowy doktora nauk medycznych. Uczestniczył w dwudziestu rejsach jako lekarz i pracownik naukowy głównie na statkach handlowych i rybackich.

skiego dziennikarza, regionalisty i poety (żył w latach 1949-2008). Po jego śmierci, przez kilka lat zapiski przeleżały w rodzinnym archiwum. Ostatnio zostały nam подарowane przez **Marcina Czubarę**, syna Krzysztofa.

To ciekawy i bardzo obszerny materiał. Z zachowanych listów wynika, że Zygmuntowi Węclawikowi zależało na rozpropagowaniu w zamojskiej prasie informacji o jego podróżach i dokonaniach.

„Przesyłam na Pana ręce 12 artykułów z moich podróży morskich do wykorzystania (...). Myślę, że temat Antarktydy jest teraz na

Wybieranie z wody tzw. włoka z rybami. Fot. Zygmunt Węclawik.

Wykorzystywał to w swojej pracy literackiej i naukowej. Był autorem ponad 50 publikacji o tematyce medycznej oraz m.in. książki pt. „Epidemiologia nagłych zgonów w chorobie niedokrwiennej serca”. Nigdy nie utracił kontaktu z Zamojszczyzną.

Przejawiało się to w różny sposób. W 1997 r. Węclawik napisał obszerną „Kronikę Skierbieszowa” oraz biografię generała **Mieczysława Boruty-Spiechowicza**, który był jednym z dowódców oddziałów walczących we wrześniu 1939 r. na Zamojszczyźnie. W maszynopisach spisał także obszerne relacje ze swoich wypraw morskich. Wraz z listami i zdjęciami przesłał owe materiały do **Krzysztofa Czuby**, zamoj-

czasie w związku ze zdobyciem dwóch biegunów Ziemi przez Polaka (**Marka**) **Kamińskiego**” – czytamy w liście Zygmunta Węclawika do Krzysztofa Czuby z 22 stycznia 1996 r.

Łot we wnętrzu wychodka

Autor wiele miejsca w swoich wspomnieniach poświęcił historii odkryć Antarktydy. Z pasją pisał o żeglarzu **Jamesie Cooku**, który jako pierwszy dotarł na ten kontynent wraz ze swoją załogą w 1775 r., wyprawach **Scotta**, **Shackletona**, **Amundsena** oraz dokonaniach **Henryka Arctowskiego** – wielkiego badacza krajów polarnych i naszego rodaka. Podkreślał, że kontynent jest nadal dziewiczy oraz na mocy międzynarodowych

układów – zdemilitaryzowany. Zagrożeniem dla Antarktyki już w latach 80. ub. wieku była rozwijająca się turystyka oraz nadmierna eksploatacja zasobów morskich (fok, kalmarów, ośmiornic, głonów itd.) oraz węgla, złota, diamentów, ropy, miedzi czy żelaza.

„Antarktyda jest nieco większa od Europy. Ten kontynent pokryty jest przez kopułę lodowca parokilometrowej grubości. W centralnym obszarze Antarktydy średnia grubość lodu wynosi 2700 m, a są miejsca, gdzie dochodzi do 4 tys. m. Lodowiec pokrywa około 98 proc. powierzchni kontynentu. Antarktydę charakteryzuje najsu-

Statek „Kaszuby II” spotkany po

rowszy i najzimniejszy klimat na kuli ziemskiej” – pisał podróżnik.

W niektóre dane spisane przez Zygmunta Węclawika aż trudno uwierzyć. „Na stacjach wewnątrzkontynentalnych, położonych powyżej 3 tys. metrów nad poziomem morza, najzimniejsze miesiące roku mają średnią temperaturę minus 68 st. C, a najcieplejsze miesiące letnie mają średnią temperaturę minus 25 st. C” – pisał. „W centrum Antarktydy, na rosyjskiej stacji Wostok, znajduje się światowy biegun zimna. Odnotowano tam pewnego dnia rekordową temperaturę minus 88,3 st. C”.

Na tej ogromnej, lodowej pustyni więcej potężne, huraganowe wiatry. Trzeba na nie uważać... w każdych okolicznościach. Tak o tym pisał Zygmunt Węclawik: „Na terenie stacji pobudowano dwukabinowy wychodek dla ludzi stojących domów, niepodłączonych do kanalizacji (...). Obiekt ten został solidnie umocowany do skalistego podłoża przy pomocy lin stalowych. Zdarzyło się, że ten przybytek został podmuchem huraganu odrzucony kilkanaście metrów dalej, razem z siedzącym w jego wnętrzu człowiekiem. Na szczęście poza drobnymi stłuczeniami i otarciami naskórka nie odniósł poważniejszych obrażeń”.

Taka „lotnicza” przygoda spotkała jednego z polskich naukow-

Stanley, dawniej Port Stanley, stolica Falklandów (Malwinów). Obecnie liczy 2227 mieszkańców. Fot. Wikipedia

ontynent

ców. Zdarzały się też inne, bardzo przykre niespodzianki. „Zatoka morska, w której przebywamy jest kraterem wulkanu. Z jego głębi bije źródło gorącej wody” – czytamy dalej w zapiskach. „Kilkunastu mężczyzn z naszej ekipy zdecydowało się na kąpiel morską. Była to kąpiel na tle niesamowitej scenarii. Pluskaliśmy się w ciepłej wodzie, w otoczeniu wulkanicznych lodowców, przy gęsto padającym śniegu. Jeden z kolegów (...) nie zabrał kąpielówek. Postanowił mimo to wykąpać się nago. Odszedł ok. 200 m od kąpiących się kolegów za skały, rozebrał się i wskoczył do wody”.

tony, foki krabojady (mają futra kremowo-biało-srebrzyste), foki edela, foki rossa oraz lamparty morskie. To jedyne drapieżniki wśród fok. Osiągają one długość do 4 m i wagę ok. 450 kg. Autor wspomniał również o rybach, których na tym kontynencie żyją aż 94 gatunki, wielorybach oraz pewnej sensacji przyrodniczej, która... nią nie była.

„Jeden z naszych biologów wrócił z pingwinowiska mocno podekscytowany. Był przekonany, że odkrył nowy gatunek ptaka, którego nazwał czerwonym petrelem (czyli ptakiem z rodziny burzykowatych)” – wspominał Zygmunt Węclawik. „Była to jed-

Wyspa Króla Jerzego na Antarktyce. Fot. Wikipedia

stawą wyżywienia jest pemikan, podobnie przygotowany jak przed stu lub dwustu laty”.

Chodzi o suszone na słońcu, chude mięso upolowanych zwierząt. Kroi się je w cienkie paski lub plastry. Następnie miesza się z lojem, a jeśli są dostępne – także z kwaśnymi jagodami. Następnie całość formuje się w wałki lub rodzaje bochenków i zabiera się na wyprawę. Taką metodą podobno jako pierwsi stosowali północno-amerykańscy Indianie.

Jednak na Antarktydzie skład pemikanu musiał być trochę inny. Było to suszone mięso wołowe, które rozcierano na proszek. Mieszano je potem z dużą ilością tłuszczu oraz z dodatkiem jarzyn i soli. Tak przygotowane mięso podobno pozwalało (i robi to nadal) uchronić się przed skorbutem. Wielkim kłopotem polarników jest natomiast śniegowa ślepotą.

„Kryształki lodu są jak mikroskopijne lusterka odbijające promienie słoneczne, co przy silnym jego promieniowaniu w rozrzedzonym powietrzu jest przyczyną choroby oczu” – pisał Węclawik. „Pierwszymi oznakami takiego schorzenia jest ostre zapalenie spojówek, później wszystko zaczyna się двоić i troić w oczach, obraz rozplywa się w zamazaną plamę. Spuchnięte powieki palą piekielnie, jakby ktoś na nie nasywał piasku. I wreszcie każdy krok staje się krokiem na oślepie”.

Aby się przed taką chorobą uchronić, należy nosić specjalne okulary przeciwsłoneczne z wysokim faktorem ochrony przed promieniowaniem UVA i UVB. Na inne choroby polarnicy znajdujący się na Antarktydzie zapadają natomiast znacznie rzadziej niż np. w Europie. Bo powietrze na tym kontynencie jest krystalicznie czyste: wolne od wilgoci oraz mikrobow.

„Nie się nie psuje, nie nie gnije. Nie ma też infekcyjnych chorób u ludzi, a jeśli są, to tylko wówczas, kiedy przypluwa statek i dochodzi do kontaktu z ludźmi nowo przybyłymi” – tłumaczył Węclawik. „Źródłem infekcji są czasem listy przywiezione z kraju. Natomiast dość częste zachorowania infekcyjne, a także i nowotworowe mają rzekomo występować u polarników po powrocie do kraju”.

Dlaczego? „Tłumaczy się

to osłabieniem mechanizmów odpornościowych organizmów po dłuższym okresie ich nieangażowania” – wyjaśniał autor zapisków. „Problem ten wymaga zbadania metodami naukowymi”.

Stołki z kręgów wieloryba

Jest w zapiskach pewna luka. Autor niemal nie wspomina o załodze statku oraz naukowych uczestnikach wyprawy. Bardziej zajmują go opisy samego kontynentu oraz różnych ciekawostek. Ludzie pojawiają się w tych wspomnieniach tylko sporadycznie, jakby przy okazji innych opisów. Oto przykład: „Na wyspie Króla Jerzego widzi się dużo walaących się kości wieloryba. Kości kręgów z kręgosłupa używa się jako stołki do siadania, co określa ich ogromne rozmiary. Układanką z kości wieloryba przystrojony jest plac przed naszą stacją. Ekipa IV Antarktycznej Wyprawy Narodowej składa się z dwóch grup” – czytamy takie zdania stworzone jakby na jednym oddechu.

Dalej dowiadujemy się, że pierwszą z tych grup byli tzw. zimownicy. Owe 20 osób miało przebywać na Antarktydzie 13 miesięcy. Inna grupa to letnicy. Autor nie podał ich liczby. Mieli oni mieszkać tylko przez okres antarktycznego lata. Potem M/S kapitan Ledóchowski powinien tę grupę zabrać do Polski.

W końcu przyszedł na to czas. Statek wypłynął po kilku tygodniach z szóstego kontynentu. W drodze do Polski zawiązał m.in. do Port Stanley na Wyspach Falklandzkich. Zygmunt Węclawik także tę wizytę opisał.

„Cały archipelag (...) zamieszkuje około 2 tys. ludzi. Zajmują się oni głównie hodowlą owiec. Na tych bardzo zimowych wyspach nie rosną drzewa, ale w okresie lata rosną trawy” – zauważył tym razem jakby w encyklopedycznym stylu. „W miasteczku przeważają domki drewniane opalone torfem, którego składowisko widzimy na terenie każdej posesji. Główne obiekty architektoniczne miasteczka to: zabytkowy kościółek anglikański, dwa domy handlowe i pałacyk gubernatora”.

Autor wybrał się na miejscowy cmentarz. Zauważył, że ludzie nie ozdabiają tam grobów bliskich kwitami, ale... kamyczkami i szkiełkami. Potem kupił na poczcie znaczki z wyobrażeniami na nich delfinami. Opisywał również pięknie upierzone kaczki falklandzkie, które widział na promenadzie. Z tego opisu wynika, że Zygmunt Węclawik po kilku tygodniach spędzonych na ogromnej, białej pustyni był wręcz głodny widoku przeróżnych, miejscowych detali, które kojarzyły mu się z cywilizacją i zwyczajnym życiem.

Po krótkim pobycie na Wy-

spach Falklandzkich polski statek wziął kurs na Szczecin.

Pomiędzy pacjentami

Zygmunt Węclawik odbył wiele podróży morskich, które opisał we wspomnieniach zatytułowanych „Afrykańskie impresje” oraz „Kraje Bliskiego i Dalekiego Wschodu”. Jakim cudem znajdował na to wszystko czas?

„Przepraszam za niestaranne pismo. Piszę w pracy, w czasie krótkiej przerwy, pomiędzy jednym a drugim pacjentem” – czytamy w liście Zygmunta Węclawika do Krzysztofa Czuby z lutego 1996 r. Wspomina w nim także o opracowanych wspomnieniach z Antarktydy i Falklandów. Zapewne te maszynopisy także powstały jakoś tak... „pomiędzy jednym pacjentem a drugim”.

– Brakuje słów, żeby opisać talenty tego człowieka – mówi z uznaniem Mariusz Adameczuk, kuzyn Zygmunta Węclawika ze Skierbieszowa. – A to był przecież rodzony brat mojej mamy. Jego wspaniałe, bardzo dalekie podróże zawsze wzbudzały w nas podziw. Wujek zmarł w styczniu 1999 r. Walczył z nowotworem, ale tej batalii niestety nie wygrał. W Skierbieszowie miał wielu przyjaciół, którzy nadal o nim pamiętają. To naprawdę nieodżałowany człowiek.

Bogdan Nowak

Czas morskiej wyprawy. Fot. Zygmunt Węclawik

Okazało się, że w tym miejscu woda była bardzo gorąca. Pechowiec poparzył się. Na Antarktydzie.

Czerwony petrel?

Świat roślinny tego dalekiego, mroźnego kontynentu to według Zygmunta Węclawika głównie dwa gatunki traw, paprotniki, mchy, porosty i glony. Na kontynencie można również oglądać przedstawicieli siedmiu gatunków pingwinów (najliczniejsze są pingwiny adeli) oraz ptaki z rodziny kormoranów. Spotyka się także m.in. fruwające po niebie, sympatyczne wydrzyki i burzyki.

„Pisano kiedyś o tym jak pewien pilot przelatujący nad Antarktyką omyłkowo rozpoznał idące pingwiny cesarskie jako ludzi” – pisał Węclawik. „Nadał drogą radiową meldunek do bazy, że widzi wielu mężczyzn idących po lodowcu, ale zupełnie nie rozumie dlaczego wszyscy maszerują we frakach. Pingwiny tworzą kolonie liczące od kilku do kilkudziesięciu tysięcy (osobników). Składają jedno, dwa, a czasem trzy jaja. Odżywiają się głównie skorupiakami (krylem)”.

Autor dużo pisał także o licznych na Antarktydzie fokach, które dzielą się na kilka gatunków. Są to słonie morskie, które mogą osiągać do 6 metrów długości, a ważyć 4,5

nak przedwczesna radość. Szybko rozszyfrowano na czym polegała zagadka. Obsuwający się lodowiec zmiażdżył słonia morskiego. Ptactwo jedząc ściervo wielkiej foki, paprało się we krwi. Petrel okazał się dobrze znanym ptakiem, tylko czerwonym od krwi foczej”.

Zygmunt Węclawik podkreślał, że wbrew obiegowym opiniom, na Antarktydzie nie ma białych niedźwiedzi. Można jest spotkać, ale... na Arktyce, która otacza biegun północny Ziemi – po drugiej stronie świata.

Pemikan i czyste powietrze

Zygmunt Węclawik wiele w swoich wspomnieniach opowiadał także o skorbutcie, który był niegdyś prawdziwą zimą polarników. Zdarzało się, że umierały na tę chorobę całe załogi statków oraz członkowie wielu wypraw polarnych. Przyczyną choroby był brak witamin znajdujących się w świeżym mięsie (nie ma ich w peklowanym), warzywach i owocach.

„Współczesne wyposażenie statków w chłodnie prowiantowe i lodówki oraz opracowane naukowe zasady racjonalnego żywienia załóg pływających, skutecznie chronią marynarzy przed skorbutem” – notował autor zapisków. „Dla uczestników ruchomych wypraw polarnych do dziś pod-

Zygmunt Węclawik (stoi w środku) na wyspie Goore w Senegalu.

Początek Wielkiej Wojny we wspomnieniach Eugenii Dominiowej

Na tyłach ogromnej bitwy

HISTORIA

„Okolica nasza stanęła u progu Wielkiej Wojny. Wypadki następowały jedne za drugimi, szybko i niespodziewanie. Obrazy krwawe, okrutne, lecz bądź co bądź ciekawe, przesuwają się nad doliną Wieprza z szybkością niemal kinematograficzną” – notowała Eugenia Dominiowa z Klemensowa.

Eugenia z Aleksiewiczów Dominiowa urodziła się w 1872 r. Wyszła za mąż za urzędnika cukrowni w Klemensowie (gm. Szczepietnica). Była wielbicielką literatury. Napisała cenną sztukę pt. „Swaty”. Jej teksty drukowano także na łamach popularnego miesięcznika „Sfinks”, który ukazywał się w latach 1908-1913. Była też autorką ciekawych dzienników. Dziś są one unikatowe.

Zajęcie Zwierzyńca

Autorka zaczęła spisywać swoje dzienniki 29 lipca 1914 r., na początku I wojny światowej. Spisywała je na bieżąco: dzień po dniu, co stanowi ich wielką wartość. Co ciekawe, a co nie było wówczas takie oczywiste (wszak byliśmy pod zaborem rosyjskim), wyraźnie brała w swoich zapiskach stronę rosyjską. To irytowało po latach niektórych historyków i regionalistów np. **Zygmunta Klukowskiego**. Zapiski pani Eugenii zostały we fragmentach opublikowane w „Tece Zamojskiej” z 1938 r.

„Austriacy idą! Idą szeroką ławą!” – notowała 7 sierpnia 1914 r. Eugenia Dominiowa. „Armia gen. Dankla przez Zaklików na Janów i Krańnik, armia gen. Auffenberga od Rawy Ruskiej na Tomaszów jednym skrzydłem i od Tarnobrodu na Biłgoraj skrzydłem drugim. Na te wieści pierwszym odruchem okolicznych mieszkańców było pakowanie rzeczy, chowanie żywności. Kufry, kosze, toboły

Włościanin pokazuje dziurę w budynku, którą wybiła mu zabłąkana kula.

zwożą ludzkie do piwnic, lochy lub wprost zagrzebują w ziemię”.

Duża potyczka pomiędzy wojskami austro-węgierskimi i rosyjskimi odbyła się 7 sierpnia pod Osuchami. Mieszkańców Klemensowa powiadomili o tym uciekający w popłochu chłopci. Panikę spotęgowało... zaćmienie słońca, które można było tego dnia oglądać. Odebrano to jako bardzo złowrogi znak. W tym czasie władze zaczęły rekwirować konie zamojskich gospodarzy. Sieć telefoniczną Ordynacji Zamojskiej (była taka!) także przejęła armia rosyjska.

Z relacji wynika, że nad wioskami i miasteczkami naszego regionu pojawiły się austro-węgierskie aeroplany, z których zrzucono tysiące ulotek. Ludzie czytali w nich, iż polski naród powinien iść „ręka w rękę” z **Wilhelmem II**, cesarzem Niemiec oraz **Franciszkiem Józefem** – jego austro-węgierskim odpowiednikiem. Bo tylko oni umieli podobno dbać o dobro Polaków.

Widziano też jednego, potężnego zeppelin. To była oznaka, że wojna była coraz bliżej Klemensowa. Niemal już za opłotkami tej miejscowości...

„Nocy dzisiejszej konny od-

ział austriacki wkroczył do Szczepietnicy. Dojeżdżając, zwarta kolumna kawalerii rozpętała się po środku i regularnym pierścieniem otoczyła miasteczko” – pisała 15 sierpnia 1914 r. Dominiowa. „Jednocześnie podjazd złożony z kilkunastu koni zajął pozycję w centrum miasta, na rynku. Zbadałszy nieobecność armii obronnej, komenda podjazdu dała sygnał, na który wojsko stojące zewnątrz w całym pędzie wlało się w rynek bocznymi ulicami”.

18 sierpnia Austriacy byli już także w Tarnobrodzie, Biłgoraju, Józefowie. We wszystkich miasteczkach pojawiły się tablice z niemieckimi napisami na urzędach. Dwa dni później wojska austro-węgierskie rozłożyły namioty wielki obóz obok Topólcy.

Strzelanina

„Ziemia jęczy od grzmotów armatnich, szyby pękają, dymy dygocą” – pisała 23 sierpnia Dominiowa. „Ogólnie biorąc znajdujemy się w tej chwili w ognisku wielkiego pierścienia, który zwęża się miarowo i który łączyła chwila zasypie naszą dolinę ognistymi pociskami. Wczoraj odbyła się większa bitwa pod Frampolem, dzisiaj prócz bitwy na Kosobudach słychać znowu gęste echa armatnie od Czernięcina. Pod Deszkowicami bitwa wrę od świtu. Dookoła ogień!”.

26 sierpnia walka rozgorzała już w samym Klemensowie. O godz. 4 rano mieszkańców tej miejscowości zbudził „gęsty deszcz” strzałów karabinowych. Walczyły ze sobą oddziały piechoty.

„Ponieważ kule nie trafiały w nasze podwórze, stanęliśmy przeto oboje z mężem przy jednym z okien od naszej strony. Wsłuchując się w odgłosy bliskiej, ukrytej za drzewami walki, dalecy byliśmy od myśli, że strzały mogą zmienić kierunek” – czytamy w tych wspomnieniach. „Nagle zadzwonił zewnętrzny parapet z blachy, uderzony jedną kulą, gdy jednocześnie druga przebiła

szybę, runęła w wąski przesmyk pomiędzy naszymi ramionami i wryła się w przeciwległą ścianę pokoju”.

Nikommu nie się nie stało, ale małżonkowie byli tym przerażeni.

Żołnierze austro-węgierscy z piwem i papierosami

Okno zastawiono szafą, której wnętrze wypchano materacami, poduszkami i ubraniami. Eugenia Dominiowa zanotowała, że zagrzmiały armaty rosyjskie z Niedzieliskiej Góry i zza parku, austriackie z Brodzkiej i Cmentarnej. Gruz posypał się ze ścian wraz z tynkiem: „Kartacze, granaty, szrapnele wyrzucane z gardzieli armatnich leciały z gwizdem do celu, zawiadując po drodze o ściany i dachy domostw, tłukąc je, kalecząc i dziurawiąc na wylot. Miażdżyły i rozszarpały drzewa, wdzierały się w okna, wchodziły w murach niszczyły w mieszkaniach wszystko napotkane po drodze”.

Owa bitwa piechurów skończyła się o godz. 8 rano. Na głównej ulicy Klemensowa pojawił się wówczas patrol złożony z pięciu austro-węgierskich żołnierzy. Potem jednak „wyskoczyli” skądś

Kozacy i owych patrolujących mężczyzn bez pardonu zastrzelili. Wtedy walka rozgorzała na nowo, nawet na bagnety. O godz. 21 ponownie wszystko ucichło, a po pewnym czasie mieszkańcy Klemensowa usłyszeli... niemieckie wiwaty.

„Jesteśmy tedy pod panowaniem austriackim, w kręgu armii gen. Auffenberga. Od dnia dzisiejszego kordon wojsk austriackich zamknął nas w murach fabrycznych” – napisała z rezygnacją autorka zapisków.

Zwycięstwo, potem porażka

To były jedynie okruciny wielkiej bitwy. Na Zamojszczyźnie zważyła się w tym czasie 4 Armia austro-węgierska dowodzona przez **Maurycego von Auffenberga** z 5 Armią rosyjską gen. **Pawła von Plehwe**. Batalię rozpoczął korpus wiedeński, który 26 sierpnia natknął się w okolicach Zamościa na wroga wojska. Rosjan udało się początkowo pokonać i odrzucić. W ten sposób wojska austro-węgierskie

Na tyłach owych zaciętych walk rozgrywały się dantejskie sceny. 27 sierpnia na jeden z domów w Niedzieliskach spadł granat. Pod gruzami zginął 75-letni starzec. Inny pocisk rozszarpał matkę i troje dzieci w Bodaczowie. W pobliskich Brodach zginął nieznany mężczyzna i dziecko, a na tzw. Żabiej Wólce – dwóch robotników fabrycznych. A to był tylko bilans sporządzony przez autorkę zapisków jednego dnia. Przez Zamojszczyznę przetaczały się z hukiem ambulanse z rannymi. Zaczął panować głód.

„Produktów niezbędnych do jakiejś takiej diety brak. W miejscowym sklepie spożywczym pozostało tylko trochę porcelany, szczotek, naczyń emalowanych i wspomnienie, że niegdyś można było tam dostać artykuły spożywcze” – notowała Eugenia Dominiowa.

Bitwa po Komarowie zakończyła się 2 września 1914 r. Austro-węgry nie mogły świętować długo zwycięstwa. Jeszcze we wrześniu tego roku ruszyła potężna, rosyjska kontrofensywa. Znowu działania wojenne objęły niemal całą Zamojszczyznę. Wojska austro-węgierskie musiały się tym razem wycofać aż za linię Sanu. W sumie do niewoli wzięto 130 tys. jeńców (60 tys. z nich było podobno dezertkami). Ponadto zdobyto aż 2 tys. austro-węgierskich karabinów maszynowych i 700 armat.

Teraz Rosjanie byli w euforii. Na Zamojszczyźnie łupili co się tylko dało. Do czasu. W sierpniu 1915 r. wojska austro-węgierskie, przy wsparciu Niemców, ruszyły z kolejną ofensywą i wyparły Rosjan. Do końca wojny już ich na Zamojszczyźnie nie zobaczono.

Co pozostało?

W wyniku działań wojennych zginął lub zmarł w wyniku chorób lub głodu co trzeci mieszkaniec powiatu tomaszowskiego i hrubieszowskiego. Całe wsie zrównano z ziemią. Wszędzie widać było ślady walk: rowy strzeleckie, połamane drzewa, krzyże na grobach...

Kronikarze byli wobec ogromu tych zniszczeń bezradni. „Notatki (moje), dorywczo rzucane na papier (...) nie dadzą pełnego obrazu grozy, która nad tą małą częścią kraju przeszła” – pisała Eugenia Dominiowa. „Mam atoli nadzieję, że choć jeden drobny motyw ze skromnej mojej pracy, zasłuży na uwagę tych, którzy potomności je przekażą”.

Śladami tamtych wydarzeń są liczne na Zamojszczyźnie cmentarze z I wojny światowej. Nie tylko. W domowych archiwach zachowało się wiele starych zdjęć austro-węgierskich i rosyjskich wojaków. Można je czasami kupić na Gieldzie Kolekcjonerskiej organizowanej przez Zamojski Dom Kultury. Zdjęcia prezentowane w artykule w ten właśnie sposób trafiły do autora tekstu.

Bogdan Nowak

Grupa austro-węgierskich wojaków.

Z roku na rok cukrzyca staje się coraz bardziej powszechnym problemem

Cukrzyca – cichy zabójca

ZDROWIE

Przed cukrzycą można się uchronić. Najważniejsze, aby w porę dostrzec różne niepokojące objawy i zmienić styl życia. Nieleczona lub leczona niewłaściwie choroba znacząco zwiększa ryzyko przedwczesnej śmierci lub różnego rodzaju kalectwa.

Cukrzyca to nadmiar glukozy w krwiobiegu. Cukier uszkadza komórki nabłonka, którym powleczone są naczynia krwionośne. Zwiększa ryzyko zakrzepów i zatorów. Pogarsza się dopływ krwi do różnych narządów.

Marek Wolski z Hrubieszowa 2 lata temu dowiedział się, że ma cukrzycę.

– Często byłem senny i zmęczony, a nie było ku temu konkretnych powodów. Nie prowadziłem zbyt forsywnego trybu życia. Dopadły mnie kłopoty ze snem – często wybudzałem się w nocy. A nad ranem przed wyjściem do pracy, byłem zmęczony

Jeśli odczuwasz takie objawy koniecznie sprawdź poziom cukru we krwi

Objawy cukrzycy – sprawdź, czy nie odczuwasz skutków hiperglikemii?

i niewyspany. Kolejnym sygnałem było wyjątkowo silne pragnienie. Dziennie wypijałem nawet 3-4 litry wody. W nocy częściej wstawałem do ubikacji. Te wszystkie objawy nie zaniepokoiły mnie za specjalnie – opowiada.

Cukier trzy razy ponad normę

Dwa lata temu hrubieszowianin spotkał osobę, która od wielu lat zmagą się z cukrzycą. Ona namówiła Wolskiego, aby sprawdził sobie poziom cukru we krwi.

– Takich badań nie robiłem od lat, mimo że byłem w grupie osób zagrożonych cukrzycą. Choćby z tego powodu, że miałem 30-40-kilogramową nadwagę i pierwsze objawy miażdżycy. Wynikało to z dość statycznego trybu życia – praca na fotelu za biurkiem i ograniczona dawka ruchu na świeżym powietrzu. Pierwsze badanie glukometrem wykazało, że mam trzykrotnie wyższy poziom cukru we krwi niż powinienem. 300 mg zamiast dopuszczalnych 100 mg. Irena Łukiewicz, szefowa koła powiatowego Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków w Hrubieszowie, załatwiła mi bezpłatny glukometr, abym mógł regularnie sprawdzać sobie poziom cukru we krwi. Na początku różniło się to z tą regularnością, ale można się tego nauczyć – tłumaczy Marek Wolski z Hrubieszowa.

Nadspodziewanie szybka utrata wagi również może być objawem cukrzycy.

– Jeszcze 2 lata temu ważyłem 120 kg, a niespełna miesiąc temu 73 kg. Początkowo sądziłem, że to wynik zmiany trybu życia. Ograniczyłem spożycie mięsa i węglowodanów, zrezygnowałem ze śmieciowego jedzenia. Z jednej strony miałem powód do dumy, że zrzuciłem zbędne kilogramy. Ale działało się to tak błyskawicznie, że tempo chudnięcia mnie zaniepokoiło. Po konsultacjach z diabetologiem okazało się, że błyskawiczna utrata wagi może być jednym z objawów nasilającej się cukrzycy. Po prostu choroba wyżera człowieka od środka – tłumaczy Marek Wolski.

Choroba rozwija się powoli

Cukrzyca rozwija się bardzo powoli. Początkowo objawy są trudno zauważalne. Wykrycie

choroby jest możliwe dopiero po badaniu krwi. Cukrzyca wymaga wielotorowego leczenia. Niezmiernie ważne jest zaangażowanie pacjenta. To on musi wprowadzić do swojego życia zdrowe nawyki żywieniowe, a także zadbać o aktywność fizyczną.

– Bez tych działań leczenie farmakologiczne nie przyniesie oczekiwanych efektów. Przy szybkim wykryciu choroby i przestrzeganiu zaleceń dotyczących stylu życia i pozbycia się zbędnych kilogramów, można cukrzycę wyleczyć, a przynajmniej zahamować jej postępy. Podstawowym obowiązkiem cukrzyka jest bieżące sprawdzanie poziomu cukru we krwi. Powinien też zadbać o stałą opiekę specjalisty diabetologa. Nieleczona lub leczona niewłaściwie cukrzyca czyni ogromne spustoszenie w organizmie – wylicza prof. Ewa Pańkowska, specjalista diabetolog, pediatra. Profesor była jednym z wykładowców konferencji pt. „Razem zmieniamy cukrzycę”, która odbyła się 30 sierpnia w Hrubieszowie.

Profesor Pańkowska wylicza, że każdy rok z cukrzycą o kilka procent zwiększa ryzyko udaru mózgu. Wyższe jest również zagrożenie zawałem serca. Cukrzyca uszkadza nerki, może doprowadzić do utraty albo znaczącego upośledzenia wzroku. Wpływa niekorzystnie na życie seksualne. Powoduje zaburzenia erekcji i uszkadza nerwy.

Co powinien jeść cukrzyk?

U osób, które mają 65 lat i więcej, ryzyko cukrzycy sięga nawet około 40 proc. Problemem jest to, że choroba jest zbyt późno wykrywana. U 60-latków z początkami cukrzycy mija 9 do 12 lat zanim choroba zostanie zdiagnozowana. Alarmujące powinno być gorsze samopoczucie, problemy z pamięcią, zaburzenia snu i częstsze wizyty w ubikacji. Chorzy na cukrzycę powinni unikać diety bogatej w tłuszcze. To równoznaczne z proszeniem się o zawał serca lub udar mózgu. Trzeba ograniczyć spożycia cukrów prostych i nasyconych kwasów tłuszczowych, a także cukru i soli. To one sprzyjają rozwojowi cukrzycy, miażdżycy i nadciśnienia.

– Co zatem jeść? Warto postawić się na warzywa i owoce, zwłaszcza te o niskim indeksie glikemicznym. Są źródłem składników odżywczych i błonnika. Wskazane jest chude mięso i nabiał, a także produkty pełnoziarniste. W diecie powinny znaleźć się zdrowe tłuszcze z ryb, oliwa z oliwek lub awokado.

Wskazane są także suplementy diety: czosnek, cynamon, chrom, magnez, kwasy tłuszczowe omega 3. One redukują ryzyko chorób serca i zmniejszają ryzyko miażdżycy. Cynamon np. obniża poziom cukru we krwi, zmniejsza insulinooporność – tłumaczy specjalista diabetolog. Mariusz Parol

Tu uzyskasz wsparcie

HRUBIESZÓW: Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło Powiatowe w Hrubieszowie. Spotkania edukacyjno-informacyjne odbywają się w każdy pierwszy poniedziałek miesiąca w Hrubieszowskim Domu Kultury (początek o godz. 10).

TOMASZÓW LUBEL-

SKI: Koło Powiatowe Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków mieści się przy ulicy Lwowskiej 52 (siedziba Przedsiębiorstwa Robót Drogowo-Mostowych, nad sklepem ogrodniczym). Spotkania odbywają się w każdy ostatni czwartek miesiąca o godz. 16.30 w świetlicy PRDM. W naj-

bliższy czwartek, 19 grudnia, zarząd koła zaprasza na spotkanie z mgr farmacji Ewą Łukasiewicz. Tematem spotkania będzie metformina – brać czy nie brać?

ZAMOŚĆ: Polskie Stowarzyszenie Diabetyków koło terenowe nr 1 w Zamościu. Siedziba koła mieści się w Książnicy

Zamojskiej, ul. Kamienna 20, telefon 084 638 68 57, kom. 501 683 135. Spotkania edukacyjne odbywają się w pierwszy czwartek każdego miesiąca o godz. 16. Spotkania integracyjne przy kawie i herbacie odbywają się w trzeci czwartek każdego miesiąca o godz. 15.

REKLAMA

ZACISZE
CENTRUM MEDYCZNE
Zamość, Al. Jana Pawła II 8

PRZYJMUJĄ SPECJALIŚCI

OKULISTA
lek. med. Emanuela Bętkowska
lek. med. Tomasz Bentkowski

NEUROCHIRURG
lek. med. Adam Harasimiuk
lek. med. Tomasz Szymański

NEUROLOG
lek. med. Beata Szajnoga

CHIRURG ONKOLOG
lek. med. Andrzej Traczyk

PULMONOLOG
lek. med. E. Poniatowska-Kubina

ORTOPEDA
dr n. med. Paweł Sokołowicz

GASTROENTEROLOG
lek. med. Katarzyna Wójcik

FIZJOTERAPEUTA
mgr Krystian Kędra

PRACOWNIA USG

SALON OPTYCZNY

Rejestracja tel. 602 450 762
www.centrummedycznezacisze.pl

REKLAMA

GABINET NEUROLOGICZNY
I LECZENIE CHOROBY KRĘGOSŁUPA, NARZĄDU RUCHU

dr Andrzej Nowakowski
specjalista chorób układu nerwowego i terapii manualnej kręgosłupa

- Zespoły bólowe kręgosłupa i narządu ruchu pochodzenia neurologicznego, reumatologicznego i pourazowego;
- Bóle i zawroty głowy, migreny;
- Choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa i stawów;
- Dyskopatia, przepukliny, osteoporoza;
- Nerwice, depresja, padaczka

Gabinet specjalizuje się w leczeniu nietypowych zespołów bólowych narządu ruchu, bólów i zawrotów głowy, zaburzeń równowagi, bólów barku i pleców

Zamość, ul. Jana Pawła II 21
czynne w czwartek od godz. 9.00
Informacje i zapisy:
tel. kom. 606 611 150

REKLAMA

Multimed
CENTRUM STOMATOLOGII ESTETYCZNEJ

dotrzeć do nas
www.facebook.com/bezbolesnie

- ✓ Stomatologia estetyczna dorosłych i dzieci,
- ✓ Znieczulenie komputerowe,
- ✓ Leczenie kanałowe pod mikroskopem,
- ✓ Protetyka,
- ✓ Implanty,
- ✓ Leczenie chorób przyzębia,
- ✓ Chirurgia stomatologiczna,
- ✓ Ortodoncja dorosłych i dzieci,
- ✓ Tomografia komputerowa CBCT 3D (pantomogram, tele boczne)

Zamość, ul. Ślaska 40
www.bezbolesnie.pl
tel. 84 639 63 30, kom. 0500 028 652
e-mail: rejestracja@multimedzamosc.pl

REKLAMA

Jolanta Janda
ARTIDENT
Stomatologia

- profilaktyka
- leczenie
- protetyka
- wybielanie
- RTG cyfrowe

- stomatologia estetyczna
- endodoncja pod mikroskopem

Zamość, ul. Lwowska 28/28 • tel. 84 639 91 99, 601 715 115

REKLAMA

ESTETIC DENT
artykuły do higieny jamy ustnej

Estetic Dent Sklep
Dawid Wojciechowski
ul. Legionów Polskich 1
22-600 Tomaszów Lub.
tel. +48 515 711 317
www.estetic-dent-sklep.pl

REKLAMA

Dermedica CENTRUM MEDYCZNE

NOWOŚĆ
GINEKOLOGIA ESTETYCZNA

- PORADNIE SPECJALISTYCZNE
- MEDYCYNĄ ESTETYCZNA
- BADANIA USG (USG 3D/4D)

LECZENIE ZABIEGOWE

- chirurgia
- dermatochirurgia
- urologia
- ortopedia
- ginekologia

Zapraszamy
Pn - Pt 10.00 - 18.00
Sobota 9.00 - 12.00

www.dermedica.info.pl

Zamość, ul. Koszary 55, tel. 602 39 77 55

REKLAMA

EL-DENT
Od 1984 roku

NZOZ EL-DENT Elżbieta Kornet
Zamość ul. Szwedzka 15
rejestracja tel. 84 639 48 08
rejestracja online www.el-dent.eu
pon.-pt. 8⁰⁰-20⁰⁰, sob. 8⁰⁰-14⁰⁰

- wybielanie, leczenie kanałowe
- RTG zębów, pantomogram, cefalometria
- mosty, korony porcelanowe
- implanty, usuwanie ósepek
- protezy NFZ, protezy szkieletowe
- stomatologia dziecięca do 18 r.ż. NFZ

Grupa Wydawnicza Słowo Sp. z o.o.
wydawca „Kroniki Tygodnia”
w związku z rozwojem działalności

ZAMOŚĆ TOMASZÓW LUB. HRUBIESZÓW BIŁGORAJ

Kronika
TYGODNIA

poszukuje PRZEDSTAWICIELA HANDLOWEGO

- oferujemy wysokie zarobki uzależnione od efektów działań,
- pakiet szkoleń wspierający rozwój osobisty,
- realizacja indywidualnych planów sprzedaży.

Na aplikacje czekamy pod adresem: r.horbaczewski@kronikatygodnia.pl

OGŁOSZENIE

Zarząd Powiatowego Banku Spółdzielczego w Zamościu ogłasza

zamiar sprzedaży nieruchomości zabudowanej położonej w Łabuniach przy ul. Zamojskiej stanowiącej działkę gruntu oznaczoną nr 319/3 o pow. 0,0935 ha zabudowaną budynkiem administracyjno-biurowym o pow. użytkowej 104 m². Działka posiada dostęp do drogi publicznej – droga gminna nr 363 – przez działkę nr 319/2 (służebność gruntowa). Zarząd Banku zaprasza do składania ofert nabycia wyżej wskazanej nieruchomości w terminie do dnia 15 stycznia 2020 r. Oferty należy składać na piśmie w sekretariacie Banku, lub korespondencyjnie – na adres ul. Partyzantów 3a, 22-400 Zamość. Otwarcie ofert zostanie dokonane w dniu 20 stycznia 2020 r. O wyniku postępowania ofertowego Zarząd poinformuje oferentów do dnia 24 stycznia 2020 r.

WÓJT GMINY SKIERBIESZÓW

informuje,

że została przeznaczona do sprzedaży w trybie bezprzetargowym nieruchomość stanowiąca własność Gminy Skierbieszów położona w obrębie Sady dz. nr 239/1 o pow. 0,20 ha, KW ZA1Z/00091535/9.

Wykaz o przeznaczeniu do sprzedaży przedmiotowej nieruchomości wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy i ogłoszono na stronie internetowej <https://ugskierbieszow.bip.lubelskie.pl> na okres 21 dni, tj. od dnia 13.12.2019 r.

Termin złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. 2018 poz. 2204 t.j.) upływa z dniem 24.01.2020 r.

PROMEDICA24

Skontaktuj się z nami:

Zamość, ul. Solna 3

789 218 013 | www.promedica24.pl

PRACA • OPIEKA • NIEMCY

PEWNA PRACA OPIEKUNA SENIORA CZEKA NA CIEBIE

*Szczegóły promocji w regulaminie w oddziałach

PÓŁNOC NIERUCHOMOŚCI

powstało w 1999 roku. Status jednego z największych ogólnopolskich biur nieruchomości budowaliśmy i budujemy konsekwentnie. Sieć liczy już przeszło 50 biur, w których pracuje 250 profesjonalnych doradców, brokerów, pośredników, na terenie całego kraju.

poszukuje:

DORADCY DS. NIERUCHOMOŚCI

Miejsce pracy: **Zamość**

PROFIL KANDYDATA:

- Efektywność zarządzania sobą w czasie
- Umiejętność skutecznej komunikacji personalnej
- Wysoka kultura osobista i etyka zawodowa
- Mile widziana znajomość języka angielskiego

OFERTA WSPÓŁPRACY:

- Wysokie zarobki uzależnione od efektów działań
- Pakiet szkoleń wspierający rozwój zawodowy i osobisty
- Komfortowe warunki oraz dostęp do nowoczesnych aplikacji

Zainteresowanych prosimy o wysyłanie CV
na adres: zamosc2@polnosc.pl

DOŁĄCZ DO NAS !

Jobon Sp. z o. o.

jest innowacyjnym przedsiębiorstwem należącym do czołówki największych producentów mebli na terenie Polski. Tworzymy przemysłowe produkty łączące w sobie komfort, estetykę i funkcjonalność.

Jeśli chcesz być częścią naszego zespołu, zgłoś się.

Poszukujemy:

- Pracownik produkcji
- Montażysta stelaży
- Logistyk
- Tapicer
- Szwaczka
- Operator maszyn
- Programista i operator maszyn CNC

Jeśli masz doświadczenie w tej specjalności lub jesteś gotów nauczyć się tego zawodu, chcesz się rozwijać, jesteś kandydatem jakiego szukamy.

Co oferujemy?

- Stała umowa o pracę po okresie próbnym
- Dobre wynagrodzenie i co roku waloryzacja płacy
- Dobre warunki pracy, klimatyzowane hale
- Bezpłatny transfer autobusem do pracy, połączenia autobusowe
- Wiele dodatkowych świadczeń (13-ta pensja, ubezpieczenia grupowe, świadczenia z funduszu socjalnego)

Jobon Sp. z o.o. 22-470 Zwierzyniec, ul. Biłgorajska 14
tel. 84 687 35 30, e-mail: personalny@jobon.pl

**„Spółem” PSS „Robotnik”
zaprasza do sieci sklepów w Zamościu i Tomaszowie Lubelskim**

Kupuj na kartę Klienta **Spółem** znaczy razem i weź udział w naszym konkursie świątecznym!

**Do wygrania
atrakcyjne nagrody:**

Kuchenka
mikrofalowa
Amica

Żelazko
parowe
Philips

Gofrownica
Tefal

Nagrody otrzymają 3 osoby, które w okresie 2-31.12.2019 dokonają zakupów na Kartę Klienta na najwyższą wartość

Regulamin konkursu dostępny w sklepach Spółem Zamość oraz na www.spolem-zamosc.pl

POLECAMY artykuły w supercenach

19,99 zł

Kiełbasa swojska 1 kg
Publima Lipsko

2,99 zł

Ćwikła z chrzanem Rębek 300 g
Jolma
1 kg – 9,97 zł

9,99 zł

Kawa mielona
Tchibo Exclusive 250 g
Tchibo
1 kg – 39,96 zł

7,99 zł

Masa makowa 850 g
Helio
1 kg – 9,40 zł

4,99 zł

Uszka z kapustą i grzybami 300 g
Spółem
1 kg – 16,63 zł

KARP ZDROWY Z *Natury*

10,99 zł

W naszych sklepach kupisz najwyższej jakości Karpia Królewskiego rekomendowanego przez Organizację Producentów Polski Karp. Karpie hodowane są w zgodzie z zasadami dobrostanu, w warunkach naturalnych, pod nadzorem lekarzy weterynarii. Dostawca: Gospodarstwo Rybackie Bełżec.

Oferta ważna do 23.12.2019 lub do wyczerpania zapasów.

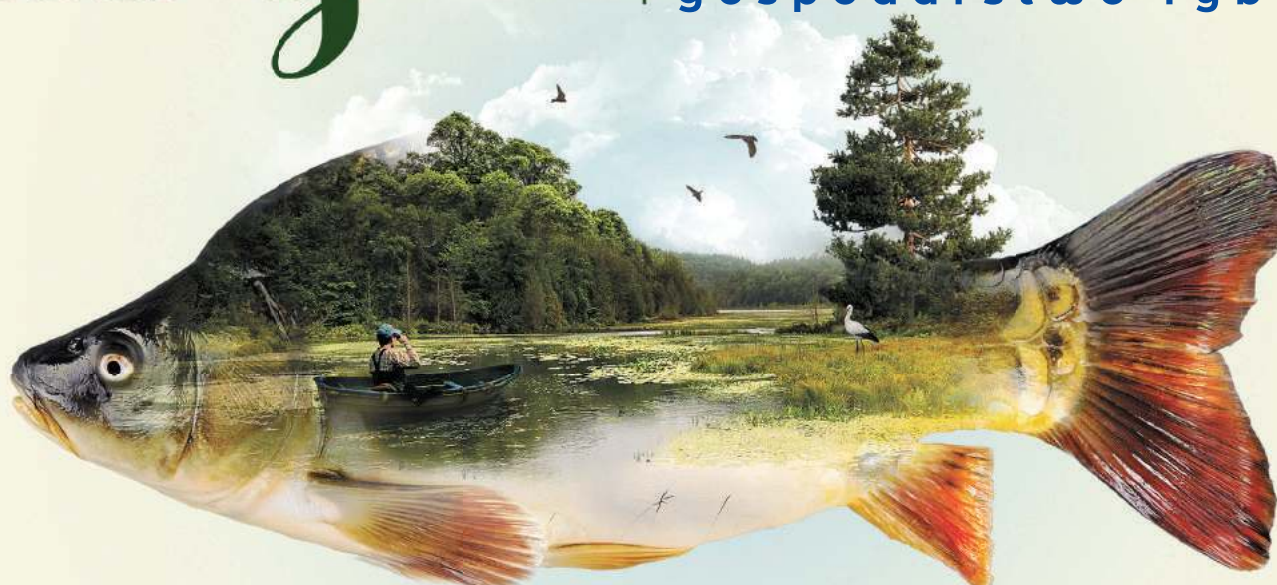
WIĘCEJ KUPUJESZ – WIĘCEJ ZYSKUJESZ!

REKLAMA

ZDROWY
Natury

TOPORNICA
gospodarstwo rybackie

SPRZEDAŻ ŻYWYCH RYB w tym karpia świątecznego oraz innych gatunków.
Sprzedaż hurtowa i detaliczna.

Codziennie od 7.00 do 17.00. Zamówienia pod nr tel. 84 671 38 02, biuro@topornica.pl

PREZYDENT MIASTA ZAMOŚĆ

podaje do publicznej wiadomości,

że dnia 12 grudnia 2019 r. na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Zamość został wywieszony, na okres 21 dni, wykaz nieruchomości, tj. lokalu mieszkalnego nr 12 usytuowanego w budynku położonym w Zamościu przy ul. Peowiaków 36, stanowiącego własność Miasta Zamość, przeznaczonego do sprzedaży, w trybie bezprzetargowym, na rzecz najemcy tego lokalu, wraz ze sprzedażą ułamkowej części gruntu oznaczonego numerem 13/11.

Wzywa się osoby będące poprzednim właścicielem przedmiotowej nieruchomości lub ich spadkobierców do złożenia, w terminie 6 tygodni, licząc od dnia wywieszenia wykazu, wniosku o nabycie przedmiotowej nieruchomości w trybie bezprzetargowym.

PREZYDENT MIASTA ZAMOŚĆ

podaje do publicznej wiadomości,

że w dniu 13.12.2019 r. na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Zamość został wywieszony wykaz nieruchomości gruntowej, stanowiącej własność Miasta Zamość w udziale 5/8 części, przeznaczonej do sprzedaży na rzecz pozostałych współwłaścicieli w drodze bezprzetargowej, celem ujednolicenia struktury własności.

Nieruchomość położona w Zamościu przy ul. Wierzbowej 4A, oznaczona w arkuszu mapy ewidencyjnej 50 jako działka nr 150, o pow. 514 m². KW brak.

Wykaz został wywieszony na okres 21 dni.

PREZYDENT MIASTA ZAMOŚĆ

podaje do publicznej wiadomości,

że w dniu 11 grudnia 2019 r. na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Zamość został wywieszony, na okres 21 dni, wykaz zabudowanej nieruchomości, stanowiącej własność Miasta Zamościa, obejmującej działki: 142/2, o pow. 0,0523 ha, 143, o pow. 0,2431 ha, 144, o pow. 0,0479 ha, 145, o pow. 0,1642 ha i 146, o pow. 0,0220 ha (wszystkie w ark. mapy ew. 47), położone przy ul. Odrodzenia 9 w Zamościu, przeznaczonej do oddania w użyczenie, na okres 7 lat, na rzecz Centrum Kultury Filmowej w Zamościu, celem realizacji działalności statutowej.

Wykaz ten został również zamieszczony na stronie internetowej Urzędu Miasta Zamość.

WÓJT GMINY HRUBIESZÓW

informuje,

że na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Hrubieszów zostały wywieszone na okres 21 dni od 17.12.2019 r. do 07.01.2020 r. wykazy nieruchomości gruntowych, stanowiących własność gminy przeznaczonych do zamiany.

Więcej informacji można uzyskać na stronie internetowej www.hrubieszow-gmina.pl, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz siedzibie Urzędu Gminy w Hrubieszowie, pokój nr 8 lub pod numerem telefonu 84 696 26 81 wew. 22 w godzinach pracy urzędu.

SPRZEDAŻ CHOINEK

Zielony Ogród

JODŁA KAUKASKA,
ŚWIERK SREBRNY, ŚWIERK POSPOLITY
dowóz na terenie Zamościa w cenie choinki
Szopinek 84A, tel. 794 091 348
przy trasie Zamość-Hrubieszów

LEGE ARTIS NIERUCHOMOŚCI

NOWE MIESZKANIA ZAMOŚĆ MŁYŃSKA

22-400 Zamość, ul. Lwowska 40c (9.00-16.00)

e-mail: los.studio@wp.pl

www.legeartisnieruchomosci.pl

793 001 003

509 518 885

84 638 51 76

ZAMOŚĆ TOMASZÓW LUB. HRUBIESZÓW BIEGORAJ
kronika
TYGODNIA
BIURO OGŁOSZEŃ
ul. Żeromskiego 3, Zamość
tel. 84 638 43 93
MIEJSCE NA TWOJĄ REKLAMĘ

PRZYJMujemy ZAMÓWIENIA OD FIRM, GASTRONOMII I INSTYTUCJI

KARP

z Białki z tradycyjnej hodowli

11
zł/kg

**Małopolska
Hodowla Roślin Sp. z o.o.**

Zapraszamy do naszych obiektów handlowych:

22-400 Zamość,	ul. Kilińskiego 80,	tel. 84 638-68-72
22-600 Tomaszów,	ul. Łaszczywiecka 5,	tel. 84 664-37-38
22-500 Hrubieszów,	ul. Nowa 31,	tel. 84 696-26-25
23-400 Biegoraj,	ul. Komorowskiego 33,	tel. 84 686-58-14
20-309 Lublin,	ul. Łęczyńska 5,	tel. 81 746-10-31
22-300 Krasnystaw,	Białka,	tel. 82 577-12-01

www.hbp.pl

zamosc@hbp.pl

Biblioteka Publiczna Gminy Nielisz przechodzi metamorfozę

„Modernizacja budynku Biblioteki Publicznej Gminy Nielisz w celu stworzenia dostępnej użytkownikom, funkcjonalnej i estetycznej przestrzeni oraz zakup wyposażenia” – pod taką nazwą realizujemy zadanie dzięki Narodowemu Programowi Rozwoju Czytelnictwa Priorytet 2 „Infrastruktura Bibliotek 2016–2020”.

Priorytet Infrastruktura bibliotek 2016–2020, ogłoszony przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, został stworzony z myślą o wzmocnieniu, a także przekształceniu i rozwoju funkcji, jakie w życiu społeczności lokalnych pełnią biblioteki publiczne w gminach wiejskich, gminach miejsko-wiejskich oraz gminach miejskich do 50 tys. mieszkańców. Operatorem Priorytetu 2 „Infrastruktura bibliotek 2016–2020” jest Instytut Książki. Całość prac w Bibliotece Publicznej Gminy Nielisz wyniesie ponad 240 tys. zł (dofinansowanie 75 procent).

– We wrześniu br. dotarła do mnie informacja o przychylnym rozpatrzeniu odwołania i o przyznaniu dofinansowania. Bardzo mnie to ucieszyło, ale także zdopingowało do działania, bo przecież trzeba było skompletować całą dokumentację i ogłosić przetarg, czasu było mało a pracy sporo – mówi dyrektor biblioteki Dorota Głogowska. Zadanie podzielone jest na dwa etapy, do końca 2019 roku zostaną przeprowadzone głównie prace polegające na remoncie i modernizacji pomieszczeń. Wyremontowane będą korytarze, sale biblioteczne, wymienione drzwi i okna oraz powstanie nowa sala konferencyjna. W 2020 roku natomiast wyremontowana zostanie łazienka, pomieszczenie biurowe i pokój socjalny. Zakupiony będzie sprzęt nagłaśniający, biblioteka zyska nowoczesne wyposażenie. Zakupione zostaną nowe meble oraz urządzenia podnoszące kompetencje cyfrowe. Pomieszczenia biblioteki będą dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Zakończenie modernizacji zaplanowane jest na 30 czerwca 2020 r.

– Biblioteka ma swoją siedzibę na terenie gminy, która od kilku lat rozwija się w kierunku gminy turystycznej. Chcemy, aby biblioteka w nowej odsłonie była centrum wiedzy oraz ośrodkiem życia społecznego mieszkańców Gminy Nielisz, z której chętnie korzystać będą również turyści odwiedzający naszą gminę. Nie zapominamy o rolnikach z terenu naszej gminy, biblioteka udostępni pomieszczenia doradcom, którzy udzielają pomocy rolnikom w załatwianiu różnego rodzaju spraw, wypełnianiu wniosków o dofinansowanie itp.

– Zwiększy się zdecydowanie poziom atrakcyjności usług bibliotecznych – zapowiada Wójt Gminy Nielisz Adam Wal. Biblioteka potrzebowała tej modernizacji, dlatego wspólnie z Radą Gminy zabezpieczyliśmy wkład własny ze strony samorządu.

– Nowa aranżacja z pewnością zrobi pozytywne wrażenie na czytelnikach i użytkownikach biblioteki.

Gmina Nielisz

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

**NARODOWY
PROGRAM
ROZWOJU
CZYTELNICTWA**

Garaze blaszane wzmocnione Bramy garażowe Kojce dla psów

Dowóz!
Montaż GRATIS !!!

Producent **www.robstal.pl** ☎ 509 038 426, 696 753 588
☎ (82) 570 92 04, (84) 535 82 02

BIURO RACHUNKOWE

Anna Hereta – certyfikat Min. Finansów

- pomoc w założeniu działalności gospodarczej
- profesjonalna, znająca aktualne przepisy kadra
- konkurencyjne ceny

tel. 728 672 020, ul. Piłsudskiego 33 lok. 2, Zamość

FAS-POL

Mirosław Hereta

- Pellet drzewny certyfikowany różne rodzaje
- Montaż palników w zwykłych kotłach węglowych
- Sprzedaż, montaż, serwis kotłów

Sitaniec 192
22-400 Zamość

tel. 604 211 170

www.fas-pol.pl

Sprzedaż

- Zbiorniki plastikowe 1000 l na paletach, w koszach, jak nowe 250 zł. Wkłady bez koszy. 130 zł. Dowóz gratis. Tel. 605 064 475
- Sprzedam orzechy włoskie. Tel. 664 860 620
- Sprzedam: drewno rozpałkowe, ziemia na ogrody pod trawę, huśtawki. Tel. 794 981 941 Tel. 608 074 175
- Kafle- akcesoria do kominów, pieców, kuchni. Sprzedaż, montaż. Zamość, Skokówka, ul. Rzemieślnicza 24. Tel. 513 612 856 Tel. 84 641 16 08
- Sprzedam stół dębowy mały, owalny + 4 krzesła. Tanio. Tel. 505 016 632
- Sprzedam Ursus C-360 w oryginalnym stanie, 1982 rok. Tel. 793 929 016
- Sprzedam 2- osobowy grani-towy grobowiec na cmentarzu parafialnym w Zamościu. Tel. 84 627 54 43

- Sprzedam tanio lodówkę Bosch KGV-3604, stan bardzo dobry. Tel. 668 289 379
- Skład drewna w Adamowie oferuje: zrąbki, opoły, sosna, osika, czereśnia, buk, grab. Drewno rąbane i w metrach. Tel. 502 368 208
- Wiertarka stołowa, duża. Tel. 692 308 976
- Drewno opałowe, suche od 160 zł. Tel. 696 192 661
- Sprzedam sanie na kuli, al-tankę, studnie na węgiel, WC drewniane. Tel. 796 237 835
- Piecyk gazowy Junkers, używany i nowy, Czechy. Tel. 509 298 636
- Proszek CALGON, bardzo tanio. Tel. 696 275 923
- Sprzedam pnie duże, topole. Tel. 609 118 747
- Skład drewna w Adamowie oferuje węgiel ekogroszek, cena: 600 zł/tona. Tel. 502 368 208

- Dywan 2 m x 3 m, dywan 3,50 x 2,40 m, bordowe we wzory. Cena do uzgodnienia. Tel. 662 919 964
- Sprzedam Mercedesa klasa A 150, wersja 169 z 2004 r. Tel. 609 090 429
- Altankę nr 577, nr 588 przy ulicy Lipska 69 A. Ogród Działkowców w Zamościu. Tel. 691 113 932
- Sprzedam opryskiwacz spalinowy, spawarka 460 A, biurko pod komputer, kabel 4 żyłowy, deski sosnowe i jesionowe, maska przednia do Audi B4. Tel. 729 648 146, Tel. 729 609 538

- Odbiorę gruz budowlany własnym transportem, Tomaszów Lubelski i okolice. Tel. 665 748 505
- Oddam za darmo dwie wierzby i orzecha włoskiego, ściąg i zabrać. Tel. 729 648 146, Tel. 729 609 538

Kupno

Kupię pole, gmina Zamość. Tel. 602 463 784

- Kupię: kontener na śmieci, duży, 1100 L, w dobrym stanie, rury z demontażu lub inne na słupki ogrodzeniowe. Tel. 510 352 315

Nauka

- Nauka Jazdy Bimar. Solidnie. Zamość, ul. Hrubieszowska 4 a. Tel. 603 796 302

Różne

- Ekspresowa Pożyczka na dowód dla każdego. Tel. 516565333
- Dom opieki- wolne miejsca. Tel. 667 513 777
- Uprzątnę strych, piwnice, stare meble. Tel. 696 192 661

KONSTAŁ PRODUCENT

**GARAŻE Blaszane
BRAMY Garażowe
KOJCE dla Psów**

Najniższe **CENY**
Różne wymiary
Transport i montaż
GRATIS cały KRAJ
Dogodne **RATY**

www.konstal-garaze.pl
512-182-312 604-397-105
81-440-51-08 82-592-28-44 84-539-81-91

**GARAŻE
WZMOCNIONE**

**GARAŻE
BLASZANE**

BRAMY GARAŻOWE
POMIESZCZENIA GOSPODARZE

WIATY STAL BLACH
KONSTRUKCJE STALOWE

605-059-235
603-809-850

**TRANSPORT I MONTAŻ
GRATIS!**

PRODUCENT

Chcesz się wyróżnić?

Nadaj ogłoszenie drobne ze zdjęciem!

Za jedyne 10 zł

+treść do 15 słów

**Szczegóły w Biurze Ogłoszeń
Kroniki Tygodnia lub pod nr tel. 84 638 43 93**

Krok 1

Wpisz w telefonie komórkowym dowolnej sieci SMS z treścią ogłoszenia, podając kolejno: kod rubryki (wybierając właściwy z listy obok), treść ogłoszenia (podając koniecznie numer telefonu kontaktowego, w przypadku stacjonarnego należy wpisać numer kierunkowy).

Oto przykładowe SMS-y:

KT. zwr. Oddam kota w dobre ręce. tel. xx xxx-xx-xx, KTS. nr. Sprzedam piękny dom z ogrodem w Zamościu. Cena do uzgodnienia. Tel. xx xxx-xx-xx
Pomiędzy wyrazami należy robić odstępy. Za znak uważamy literę, cyfrę, spację, znak interpunkcyjny itd. Nie należy używać polskich znaków (ł, ś, ś, ż, ć, ó, ę, a).

Krok 2

Wyślij SMS z treścią ogłoszenia.
Ogłoszenie zwykłe do 80 znaków.

KT na nr 7248 za 2 zł+VAT

Ogłoszenie wytluszczone 60 znaków

KT na nr 76567 za 6 zł+VAT

Ogłoszenie wytluszczone 80 znaków

KT na nr 79567 za 9 zł+VAT

Ogłoszenie superwytluszczone do 40 znaków

KTS na nr 79567 za 9 zł+VAT

Ogłoszenie superwytluszczone do 70 znaków

KTS na nr 91983 za 19 zł+VAT

Po zweryfikowaniu ogłoszenia przez Dział Ogłoszeń pod względem jego zgodności z zasadami określonymi w regulaminie zamieszczania ogłoszeń SMS, otrzymasz potwierdzenie przyjęcia lub odrzucenia ogłoszenia. Ogłoszenie ukaże się w najbliższym wtorkowym wydaniu Kroniki Tygodnia, jeżeli wyślesz je do piątku, do godz. 12.

1. W przypadku przekroczenia dopuszczalnej liczby znaków, Dział Ogłoszeń zastrzega sobie prawo do modyfikacji treści ogłoszenia lub jego nieopublikowania.
2. Dział Ogłoszeń zastrzega sobie prawo do nieopublikowania ogłoszenia w podanym wyżej terminie z powodów technicznych lub w przypadku przesunięcia daty wydania. W takiej sytuacji ogłoszenie zostanie opublikowane w pierwszym możliwym terminie.

Oплата z tytułu przesłania niezgodnego SMS-a nie podlega zwrotowi. Wszelkie uwagi, pytania oraz reklamacje prosimy kierować na adres:
Biuro Ogłoszeń Kroniki Tygodnia, 22-400 Zamość, ul. Żeromskiego 3.

Lista kodów

Sprzedaż	sp
Kupno	kp
Nieruchomości	nr
Motoryzacja	moto
Różne	roz
Nauka	nk
Praca	pr
Turystyka	tur
Lekarskie	lek
Audio-video	av
Rozrywka	rzw
Usługi	us
Transport	tr
Rolnicze	rol
Do wynajmu	dw
Komputery	kom
Zwierzęta	zwr

ZAMOŚĆ TOMASZÓW LUB. HRUBIESZÓW BRGORAJ
Kronika
TYGODNIA
22-400 Zamość, ul. Żeromskiego 3
tel. 84 627 00 11, 638 99 93
fax 84 638 99 93
redakcja@kronikatygodnia.pl

WYDAWCA
Grupa Wydawnicza
Słowo sp. z o.o.
ul. Domaniewska 17/19
lok. 133
02-672 Warszawa

REDAKTOR NACZELNY
Robert Horbaczewski
REDAGUJE ZESPÓŁ W SKŁADZIE
Maria Dec-Kiełb – z-ca redaktora naczelnego
Anna Szewc – sekretarz redakcji
Wioletta Dudek-Ruszel – korekta
Bogdan Nowak, Mariusz Parol
Agnieszka Piela, Leszek Wójtowicz
WSPÓŁPRACOWNICY
Tomasz Tomczewski, Marek Sztochel, Bogdan Kucet
Adam Gąsianowski, Magdalena Kołcon

DZIAŁ REKLAM I OGŁOSZEŃ
Aneta Szpinda, Dorota Wiatr
Ewelina Grabowska
OGŁOSZENIA DROBNE
Jowita Chmiel
Zapraszamy w godz. 8.00-16.00
Zamość, ul. Żeromskiego 3
reklama@kronikatygodnia.pl
tel./fax 84 638 43 93
Kupony na bezpłatne ogłoszenia można wrzucać do specjalnych skrzynek (adresy na str. 44). Skrzynki opróżniane są we czwartki.

SKŁAD I ŁAMANIE
Piotr Aurzecki
Dorota Świątowska
DRUK
Seregni Printing
Group Sp. z o.o.
ul. Matuszewska 14 hala B3
03-876 Warszawa

**Materiałów
niezamówionych
redakcja nie zwraca.
Zastrzega się prawo
skróćć i zmian tytułów.
Redakcja
nie odpowiada
za treść zamieszczanych
reklam i ogłoszeń.**

Zapraszamy
biura
nieruchomości
do reklamy

ATRAKCYJNE WARUNKI

ZAMOŚĆ TOMASZÓW LUB. HRUBIESZÓW DOLNOŚLĄSK
Kronika
TYGODNIA

Biuro Ogłoszeń
22-400 Zamość, ul. Żeromskiego 3
tel. 84 638 43 93
reklama@kronikatygodnia.pl

GÓRSKI
NIERUCHOMOŚCI

GÓRSKI NIERUCHOMOŚCI,
Zamość, Rynek Solny 1. Tel. 84-639-10-59, www.kgorski.pl. SPRAWDZONE NIERUCHOMOŚCI z adresami. Tel. 511 685 188

- Izbica, Lubelska 96/1. Dom 89 mkw. w zabudowie bliźniaczej. Działka 87 mkw., c. 99000 zł.
- Szopinek. Działka budowlana 1041 mkw., c. 60000 zł.
- Anielpol 55, gm. Kraśniczyn. Siedlisko 1976 mkw., dom drewniany 65 mkw. 2 pokoje. Budynki gospodarcze, c. 59000 zł.
- Stefankowice 5, gm. Hrubieszów. Siedlisko 7886 mkw., dom drewniany 71 mkw., budynki gospodarcze, c. 89 000 zł.
- Smoligów 39, gm. Mircze. Dom murowany 116 mkw, działka 6000 mkw. budynki gospodarcze. Ładne miejsce gotowe do zamieszkania, c. 140 000 zł.
- Bodaczów 432. Dom murowany 106 mkw, ogrodzona działka 1015 mkw., murowany budynek gospodarczy, blaszany garaż, altana. Z linią brzegową Wieprza, c. 240 000 zł.
- Lubycza Królewska 6A. Murowany, parterowy budynek 86 mkw., dobry do adaptacji na mieszkalny. Garaż 46 mkw. Działka 1303 mkw., c. 138000 zł.
- Łatyczyn 162, gm. Radecznica. Dom drewniany, 49 mkw. Działka 930 mkw. Budynki gospodarcze, c. 80000 zł.

- Szczeczeszyn, Partyzantów 83. Budynek mieszkalno-usługowy 819 mkw. i 3 budynki gospodarcze, na działkach o pow. 1,0862 ha, c. 980000 zł.

DOMena
NIERUCHOMOŚCI

DOMena Nieruchomości Budownictwo ul. Grecka 6. Zamość, Hotel Renesans, www.domenazam.pl. Tel. 84-638-40-87. Tel. 603 470 683

- Działka budowlana o pow. 5070 mkw. położona przy ul. Wazowskiego (bocznej ul. Śląskiej), c. 169 tys. zł.
- Wynajem: Do wynajęcia lokale o łącznej pow.: 350 mkw. Piwnica - 120 mkw. I p - 180 mkw. II p - 55mkw., położone na Karłowce w Zamościu, c. brutto 30 zł/mkw.
- Oferujemy adaptację projektów, uzyskanie pozwolenia na budowę oraz budowę domów.
- Dom z budynkami gospodarczymi na działce o pow. 1,06 ha, położony w m. Turkowice, gm. Werbkowice, c. 138 tys. zł.
- Działki w bardzo dobrej, atrakcyjnej lokalizacji na osiedlu Świętego Piątki.
- Dom ok. 150 mkw. z budynkami gospodarczymi na zadbanej i ładnie zagospodarowanej działce o pow. 0,3945 ha- Kolonia Miączyn, c. 390 tys. zł.
- Mieszkanie w bardzo dobrym stanie z elegancką bardzo dobrze wyposażoną kuchnią, pow. 51,40 mkw, I piętro, Sitno, powiat zamojski, c. 179 500 zł.
- Wykonujemy szybko i tanio audyty energetyczne wszelkich budynków w tym budynków jednorodzinnych w ramach programu „Czyste powietrze”.
- Nowy dom w stanie do własnego wykończenia na działce o pow. 0,3003 ha, położony w Szychowicach, gm. Mircze, pow. hrubieszowski, c. 210 tys. zł.
- Dom w bardzo dobrym stanie na działce o pow. 0,4008 ha, położony w miejscowości Borów, gm. Gorzków, c. 195 tys. zł.
- Dom w zabudowie siedliskowej w cichym, spokojnym miejscu na działce o pow. 0,34 ha, Śniatycze, gm. Komarów.

- Wykonujemy szybko i tanio audyty energetyczne wszelkich budynków w tym budynków jednorodzinnych w ramach programu CZYSTE POWIETRZE.

- Działki budowlane położone na os. Karłowka przy ul. Szafirowej, c. 88 zł/ mkw.
- Dom w zabudowie siedliskowej na działce o pow. 1,11 ha położony w bardzo urokliwym krajobrazowo miejscu. Żuków, gm. Miączyn, c. 110 tys. zł.
- Działki rolne o pow. ok. 0,30 a, położone w miejscowości Białowola, c. 330 zł/ 1 a.
- Dom murowany, wolnostojący po remoncie o pow. ok. 160 mkw. z budynkami gospodarczymi na działce o pow. 0,3026 ha, Mokre, gm. Zamość, c. 595 tys.
- Dom w zabudowie bliźniaczej, w stanie surowym otwartym na działce o pow. 873 mkw. przy głównej drodze na Nielisz w miejscowości Sitaniec Błonie, c. 285 tys. zł.
- Działka budowlana o pow. 5070 mkw. położona przy ul. Wazowskiego (bocznej ul. Śląskiej), c. 169 tys. zł.

BIURO PÓŁNOC
NIERUCHOMOŚCI

Biuro PÓŁNOC Nieruchomości SIEDLECKA Agnieszka, ul. Piłsudskiego 4c Zamość www.polnoc.pl/zamosc Tel. 691 948 900

- Zadbane, doskonale zlokalizowane mieszkanie, 66 mkw. 3 pokoje, 7 piętro- winda, Osiedle Wyszyńskiego, Zamość, c. 319 tys. zł.
- Dom murowany o pow. uż. 56 mkw. 3 pokoje w miejscowości Mokre, na działce 1,10 ha, dodatkowo dwa budynki gospodarcze, c. 299 tys. zł.
- Komfortowe mieszkanie z pięknym widokiem na panoramę Zamościa, 62 mkw. 3 pokoje, 8 piętro - winda, Osiedle Nowe Miasto, Zamość, c. 275 tys. zł.
- Mieszkanie 62 mkw. 3 pokoje parter, ul. Peowiaków, 2 min. spacerem do Zamojskiej Starówki. NOWA LEPSZA CENA: 265 tys. zł.
- Na sprzedaż dom/pensjonat w góralskim stylu. Na działce 25 a dwa domy: główny 400 mkw. 10 pokoi, drugi dom 150 mkw. 4 pokoje. Hutki 4 km od Krasnobrodu, c. 990 tys. zł.
- Zadbane dom w zabudowie szeregowej, segment skrajny, 211 mkw. 6 pokoi, działka 295 mkw. Osiedle Rataja Zamość, c. 449 tys. zł.

- Stylowe, zaaranżowane przez projektanta wnętrz mieszkanie, 56 mkw., 3 pokoje, 4 piętro, SM Łukasieńskiego, Osiedle Kilińskiego, Zamość, c. 319 tys. zł.
- Na sprzedaż dom wolnostojący 98 mkw. działka 10 a, zaciśna okolica, Zamość Karłowka, c. 367 tys. zł.
- Na sprzedaż dom w stanie surowym zamkniętym, ocieplony i otynkowany, 106 mkw. 5 pokoi, działka 550 mkw. w spokojnej okolicy, w sąsiedztwie zabudowy jednorodzinnej, Osiedle Rataja Zamość, c. 399 tys. zł.
- Komfortowy dom wolnostojący 120 mkw. 5 pokoi, zadbane działka 726 mkw. garaż z kanałem, doskonała lokalizacja Osiedle Szwedzka w Zamościu, c. 465 tys. zł.

MEDIATOR DOM
NIERUCHOMOŚCI

MEDIATOR-DOM BN, Zamość, ul. Gminna 38. Aktualne oferty na www.mediator-dom.pl lub www.nieruchomoscizamosc.pl, tel. 84-638-02-92, Tel. 507 158 800

- Duży obiekt 1000 mkw. na działce 45 a w Komarowie, c. 450 tys. zł.
- Dom murowany 120 mkw. na działce 1860 mkw. w pięknym miejscu Malewskiej k. Krasnobrodu, c. 335 tys. zł.
- Działka rolno-budowlana 51 a w Płoskiem, dobry asfaltowy dojazd, c. 85 tys. zł.
- Dom do wykończenia na działce 6 a w Wólce Panieńskiej, c. 220 tys. zł.
- Duży kompleks pod działalność handlowo-usługową przy ul. Kilińskiego w Zamościu.
- Do wynajęcia lub zakupu niewielki zakład cukierniczy w Krasnobrodzie przy ul. Leśnej.
- Atrakcyjne działki 30 a - 31 a, zalesione, ze źródłem w Lipsku Kosobudach, c. 35-45 tys. zł.
- Działka 8 a pod komis samochodowy lub inne przy trasie Zamość - Lublin, c. 35 tys. zł.
- Duży obiekt 820 mkw. na działce 32 a po byłej piekarni w Szczeczeszynie.
- Duży budynek usługowo-magazynowy przy ul. Promiennej 5 A, c. 449 tys. zł.
- Ładna działka 1034 mkw. Kalinowice zaraz za szpitalem. C. 85 tys. zł.
- Pensjonat przy ul. Liliowej w Krasnobrodzie, c. 720 tys. zł.

- Ładny dom w zabudowie bliźniaczej na działce 5 a na osiedlu Karłowka.
- Malowniczo położone siedlisko z domem drewnianym w Kol. Świdniki, c. 49 tys. zł.
- Piękna, szeroka działka pod zabudowę jednorodziną z usługami, z możliwością podziału w Terespolu w centrum.
- Piękna działka 1,13 ha z częścią dworu i projektem odbudowy, Siedlisko k. Grabowca.
- Klimatyczny dom drewniany, budynek gospodarczy z mieszkaniem oraz altana przy ul. Majdan w Zamościu.
- Sprzedam dom w budowie, 166 mkw. przy ul. Partyzantów w Zamościu, działka 7 a, c. 440 000 zł.
- Nowy dom w stanie surowym przy ul. Partyzantów 96 A na działce 7 a.
- Działka rolna 1,9 ha w Karpju, c. 95 tys. zł.
- Ładna działka 14 a w Dębowcu Kol., c. 45 tys. zł.
- Piękna działka 11a, ogrodzona, częściowo zagospodarowana w Sitańcu, c. 99 tys. zł.
- Działka usługowa 60 arów w Łabuńkach Pierwszych, c. 180 tys. zł.
- Działka usługowo- budowlana w Łabuniach, c. 145 tys. zł.
- Działka usługowa 48 a w Zamościu przy ul. Dzieci Zamojszczyzny, c. 580 tys. zł.
- Do sprzedania działka rolna (łąka) w Miączynie, c. 12,5 tys. zł.
- Działka budowlana 19,7 a Udrycze Koniec, c. 12,5 tys. zł.
- Grabowiec, ładna działka z oczkiem wodnym w sąsiedztwie lasu, c. 19 900 zł.
- Działka inwestycyjna 7,5 ara przy ul. Kilińskiego w Zamościu, c. 125 tys. zł.
- Do sprzedania działka 1027 mkw. pod zabudowę jednorodziną bezpośrednio przy asfalcie, Majdan Wielki k. Krasnobrodu, c. 87 tys. zł.
- Do sprzedania klimatyczny drewniany dom w lesie- Majdan Wielki k/ Krasnobrodu na działce 1748 mkw, c. 450 tys. zł.
- Działka usługowa 18 arów w Łabuńkach Pierwszych, c. 62 tys. zł.
- Atrakcyjny ośrodek wypoczynkowy MARTA w centrum Krasnobrodu, z częścią gastronomiczną, c. 1890 tys. zł.

- Do wynajęcia obiekt 1470 mkw. parter, ul. Szczeczeska 35, c. 26700 zł/ mies. plus media.
- Do wynajęcia powierzchnie biurowe na I i II piętrze, przy ul. Szczeczeskiej, c. 22 zł/ mkw. plus media.
- Ładna działka, 18 a, Łabuńki Pierwsze, pod usługi komercyjne i budownictwo, c. 62 tys. zł.
- Elegancki, wygodny dom 167 mkw na działce 10 a przy ul. Krzywoustego w Zamościu sprzedamy.
- Do sprzedania pensjonat składający się z 2 budynków, łącznie 11 pokoi pod wynajem. Zamość, ul. Graniczna, c. 639 tys. zł
- Mieszkanie przy ul. Wyszyńskiego, 63 mkw, III piętro, po kapitalnym remoncie - sprzedamy.
- Do wynajmu duży obiekt handlowo - magazynowy - 1000 mkw powierzchni handlowej i 470 mkw magazynowej przy ruchliwej ulicy, c. 26700 zł netto/mies. plus media.
- Do wynajmu powierzchnia biurowo - mieszkalna 300 mkw przy jednej z głównych ulic miasta, c. 3 tys. zł/mies plus media.

Euro-DOM
NIERUCHOMOŚCI

Biuro Nieruchomości (obok D.T. Tomasz) zlokalizowane pomiędzy ul. Gminną i ul. Hrubieszowską. „EURO-DOM”, ul. Hrubieszowska 2. Tel. 84-639-19-89, www.euro-dom-zamosc.gratka.pl Tel. 507 723 139

- Siedlisko 80 mkw. na działce 16 a, c. 100 tys. zł. Majdan Sielec, gm. Krynice.
- Dom z bud. gospodarczymi 5,95 ha. Żuków, c. 370 tys. zł.
- Gospodarstwo Perestowice 0,94 ha, c. 130 tys. zł.
- Działka Lipsko Polesie, 38 a, c. 75 tys. zł.
- Działka budowlana Topornica 20 a, c. 79 tys. zł. Działka budowlana Jarosławiec 11 a, c. 75 tys. zł. Mieszkanie 53 mkw. ul. Sikorskiego, c. 225 tys. zł.
- Dom, Suchodębie, gm. Skierbieszów, 130 tys. zł. Dom. Kotlice Kolonia, 131,37 mkw. na działce 38 a, c. 150 tys. zł.
- Pół domu 89,23 mkw. na działce 320 mkw. ul. Lubelska. 306 tys. zł.
- Wynajem młynu, ok. 400 mkw., Niewirków.
- Działka 17 a, c. 15 tys. zł. Działka 87 a, c. 47 tys. zł. Zalesie, gm. Kraśniczyn.

PK-TANK

Dostawy Paliw
już od 1000 l

Z POLSKICH
RAFINERII

☎ 721 210 210
84 686 33 10

superpaliwa.pl

NOWOROCZNA PROMOCJA
REKLAM I OGŁOSZEŃ

BIURO REKLAMY, Zamość, ul. Żeromskiego 3, tel. 84 638 43 93

zadzwoń
przyjdź
zamów

Z Sercem do Kuchni

Losowi warto pomóc, szczerze życząc szczęścia sobie i innym na co dzień i od święta. A gdyby tak dodatkowo zadbać o pomyślność i szczęście, jedząc coś pysznego? Czemu nie. Pomoże, nie pomoże, na pewno nie zaszkodzi. Za to dostarczy dodatkowych emocji, bo gdyby tak jednak... zupełnym przypadkiem zadziałało. W końcu magia świąt.

- greckie ciasto noworoczne Vasilopita

Ten, kto trafi na monetę ukrytą w swoim kawałku ciasta, w nadchodzącym roku będzie cieszyć się pomyślnością i szczęściem

Przygotowanie

Utrzeć cukier z masłem. Do uzyskanej w ten sposób kremowej masy dodać sok pomarańczowy, alkohol, skórkę z pomarańczy oraz wanilię. Mieszać przez ok. 2 minuty. W oddzielnym naczyniu wymieszać mąkę z proszkiem do pieczenia. Stopniowo dodawać ją do wcześniej wymieszanych „mokrych” składników ciasta. Spód tortownicy lub formy do pieczenia wyłożyć papierem do pieczenia, a boczne ścianki posmarować masłem. Do tak przygotowanej formy wlać ciasto, a następnie wcisnąć w nie monetę zawiniętą w folię aluminiową (ten, kto trafi na nią w swoim kawałku ciasta, wedle tradycji w nadchodzącym roku będzie cieszyć się szczególną pomyślnością oraz szczęściem). Wierzch ciasta wygładzić łopatką. Formę z ciastem włożyć do piekarnika nagrzanego do temperatury ok. 175 st. C. Piec od 45 do ponad 60 minut. Pod koniec pieczenia warto sprawdzić ciasto cienkim drewnianym patyczkiem. Gotowe ciasto odstawić do ostygnięcia, a potem wyjąć z formy. Przed podaniem oprószyć wierzch cukrem pudrem.

Składniki:

- 400 g mąki tortowej
- 2 łyżeczki proszku do pieczenia
- 250 g cukru
- 170 g roztopionego masła
- 1 szkl. świeżego soku pomarańczowego
- 50 ml alkoholu
- 1 łyżka skórki pomarańczowej
- 1 łyżeczka wanilii
- 3 jajka
- cukier puder do posypania

watykański chlebek szczęścia lub Ciasto szczęścia

Podobno życzenie, które pomyślimy, jedząc pierwszy kęs tego ciasta, na pewno się spełni

Przygotowanie

Dzień 1. Kiedy zaczyn już będzie gotowy, możemy zacząć przygotowywać ciasto. Do zaczynu dodać 250 g cukru. Nie mieszać.
Dzień 2. Wlać 250 ml mleka. Nie mieszać. Ciasto poradzi sobie samo.
Dzień 3. Dodać 250 g mąki. Nie mieszać.
Dzień 4. W tym dniu niczego nie dodawać. Tylko wymieszać ciasto rano, w południe i wieczorem.
Dzień 5. Dodać 250 g cukru. Nie mieszać.
Dzień 6. Wymieszać i rozdzielić gotowe ciasto na cztery części. Z jednej następnego dnia będzie można upiec chlebek, trzy zgodnie z tradycją trzeba rozdać ludziom, którym dobrze życzymy.
Dzień 7. Dodać 250 ml oleju, 250 g mąki, 3 jajka, łyżeczkę proszku do pieczenia, szczyptę soli i cukier wanilinowy. Wymieszać. Na koniec dodać jabłka, cynamon, orzechy, rodzynki. Gotowe ciasto wylać do wyłożonej pergaminem keksówki. Piec ok. około godziny (lub do suchego patyczka) w temperaturze 180 st. C.

Składniki na zaczyn

- 1/3 szklanki mąki
 - 1/3 szklanki cukru
 - 1/3 szklanki mleka
- Wszystko wymieszać i odstawić na 3 dni. Przełożyć do plastikowej lub szklanej miski i zostawić w ciepłym miejscu.

Składniki:

- 500 g cukru
- 500 g mąki
- 250 ml mleka
- 250 ml oleju
- 3 jajka
- łyżeczka proszku do pieczenia
- opakowanie cukru wanilinowego
- szczypta soli
- 2-4 tarte jabłka, szczypta cynamonu, rodzynki, orzechy

Wafelki świąteczne

Dlaczego świąteczne? Tego nie wie nikt. Niech będzie świątecznie smacznie przez cały rok

Składniki

- 2 szkl. mleka
- 20 dag wiórków kokosowych
- 3/4 szkl. cukru
- 1 kostka masła
- 1 słoiczek powidła lub dżemu
- 1 paczka wafli (4 sztuki)
- 1 paczka biszkoptów

Przygotowanie

Mleko zagotować z cukrem, wsypać wiórki kokosowe. Gotować aż masa zgęstnieje, wystudzić. Do utartego masła dodać masę kokosową. Wafle przekładać w taki oto sposób: wafel, powidła, wafel, mniej niż połowa kremu kokosowego oraz biszkopty ułożone obok siebie, reszta kremu kokosowego, kolejny wafel, powidła i na koniec ostatni wafel. Gotowe ciasto wstawić do lodówki, a potem, przed podaniem już tylko pokroić.

Kawowe catuski

Sama nazwa brzmi sympatycznie, a catuska warto dostać przecież nie tylko w Nowy Rok.

Składniki:

- 120 g miękkiego masła
- 200 g mąki pszennej
- 1 płaska łyżeczka proszku do pieczenia
- 50 g cukru
- 1 opakowanie cukru wanilinowego

- 2 żółtka
- 2 łyżki kawy rozpuszczalnej

Krem

- 50 g miękkiego masła
- 80 g cukru pudru
- 2 łyżki kawy rozpuszczalnej
- 2 łyżki gorącej wody

Przygotowanie

Masło utrzeć z cukrem i cukrem wanilinowym, dodać żółtka i wymieszać. Wsypać mąkę, kawę, proszek i wymieszać mikserem, aż powstaną okrychy, a potem rękoma zagnieść ciasto. Ciasto, podsypując mąką, rozwałkować na grubość ok. 3-4 mm i wycinać z niego ciasteczka. Układać je na blaszce wyłożonej papierem do pieczenia i piec w temperaturze 170 st. C na funkcji termoobiegu przez ok. 15 min. Po wyjęciu z piekarnika odstawić do całkowitego ostygnięcia. Krem: Kawę zalać 2 łyżkami gorącej wody, wymieszać i odstawić do ostygnięcia. Masło utrzeć z cukrem pudrem, dodać przestygniętą kawę i dokładnie wymieszać. Gotowym kremem przekładać ciasteczka.

Pierwsze opinie, uwagi i sugestie

PLEBISCYT 2019

Jubileuszowy XX Plebiscyt Piłkarski „Kroniki Tygodnia” zaczyna się rozkręcać. Po opublikowaniu w poprzednim wydaniu gazety wstępnej listy nominowanych w pięciu kategoriach otrzymaliśmy od naszych drogich czytelników kilka interesujących korespondencji.

Najszybciej po ogłoszeniu przez nas wstępnej listy nominowanych w XX Plebiscycie Piłkarskim „Kroniki Tygodnia” zareagował czytelnik o imieniu Adrian. W korespondencji mejlowej przedstawił swoich faworytów do tytułu Piłkarz, Młodzieżowiec, Trener i Drużyna Roku 2019 na Zamojszczyźnie. I oczywiście uzasadnił swój wybór. Jego zdaniem zwycięzcami naszej jubileuszowej zabawy powinni zostać: **Bartosz Nizioł** z Omegi Stary Zamość jako Piłkarz Roku, **Mateusz Przytuła** z Igrasu Krasnobród jako Młodzieżowiec Roku, trener **Roman Blonka** i prowadzony przez niego w klasie okręgowej Gryf Gmina Zamość. „Piłkarzem Roku bezapelacyjnie zostać powinien **Bartek Nizioł**, ponieważ w najważniejszych momentach strzelał bramki dla Omegi. Młodzieżowców miałem paru na uwadze, ale gra **Mateusza Przytuły** na skrzydle wpada w oko. Szybkość i myślenie tak młodego zawodnika zasługuje na wyróżnienie. Romek Blonka jest świetnym trenerem. Często stawia na młodych, ale również na doświadczonych zawodników, takich jak **Przemek Gałka**. Jeśli chodzi o Drużynę Roku, to jest oczywiste, że na to miało zasłużyć Gryf, ponieważ tylko dwa razy w tym sezonie stracił punkty i ma liczną kadrę, składającą się z zawodników, którzy mają predyspozycje do gry w IV lidze” – napisał Adrian. Rzecz jasna faworytom Adriana dodamy punkty w głosowaniu dopiero wtedy, gdy nasz czytelnik wyśle do nas swoje typy na

Danuta Muzyczka z Werbkowic w wielkim stopniu przyczynia się do rozwoju i popularyzacji piłki nożnej w powiecie hrubieszowskim.

oryginalnym kuponie, wyciętym z „Kroniki Tygodnia”.

Jeden wypaść, jeden dołączyć

Na liście nominowanych, w porównaniu do pierwotnej wersji, zaszły dwie zmiany. Ubył z niej **Robert Kupeczak**. Prezes Gromu Różaniec poprosił, by go skreślić z listy kandydatów do tytułu Działacz Roku. Najwyraźniej zabrakło mu odwagi, by poddać się ocenie czytelników naszego tygodnika i kibiców. Doceniamy jego działalność na rzecz piłki nożnej w Różaniecu, zaangażowanie, pasję i ogromny wkład w rozwój tamtejszego klubu piłkarskiego, ale szanujemy jego wolę.

Do grona najlepszych i najpopularniejszych w 2019 roku na Zamojszczyźnie trenerów dołączyliśmy za to **Przemysławą Tchórzę**, który wspólnie z **Pawłem Lewandowskim** prowadzi w „okręgówce” Omegę. – Co prawda w duecie trenerskim Omegi wiodącą postacią jest Paweł, ale na nominację w plebiscycie zasłużył także Przemek, który ma ogromny udział w dobrych wynikach swojego zespołu w tym sezonie. Dało się zauważyć, jakim jest profesjonalistą, chociażby w trakcie meczu z naszym Gryfem, na stadionie w Zawadzie. Świetnie przeprowadził rozgrzewkę, a następnie – już jako grający trener – doskonale uzupełniał się z Pawłem w kierowaniu drużyną.

Praca Przemka w Omedze nie może przejść bez echa – powiedział w rozmowie telefonicznej z naszą redakcją prosząc o zachowanie anonimowości jeden z czytelników „Kroniki Tygodnia” z gminy Zamość.

Otrzymaliśmy jeszcze kilka korespondencji, w których nasi czytelnicy sugerowali, kto jeszcze powinien znaleźć się na plebiscytowej liście nominowanych. Propozycje dotyczyły przede wszystkim oddanych swoim klubom działaczy. Nie przychylił się do argumentacji, głównie dlatego, że wskazywane przez korespondentów osoby działają w naszej lokalnej piłce nożnej stosunkowo krótko i jeszcze nie przyczyniły się w znaczącym stopniu do rozwoju w naszym regionie najpopularniejszej w Polsce dyscypliny sportowej, a w kończącym się 2019 roku ich zespoły nie odniosły żadnych spektakularnych wyników. Obiecujemy jednak, że w nadchodzącym roku bacznie będziemy przyglądać się ich działalności i być może docenimy ich starania w kolejnej edycji plebiscytu.

To wy decydujecie

Jako że lista nominowanych wciąż jest otwarta, to czekamy na kolejne propozycje. Jeśli waszym zdaniem na naszej plebiscytowej liście za 2019 rok zabrakło kogoś, kto zasłużył na taką nominację, to prosimy o korespondencję pocztą tradycyjną („Kronika

Grażyna Kargol od kilku lat z pozytywnym skutkiem organizuje i wspiera młodzieżową piłkę nożną w Biłgoraju.

Tygodnia”, ul. Żeromskiego 3, 22-400 Zamość), mejlową (redakcja@kronikatygodnia.pl) lub kontakt telefoniczny (tel. 84 627 00 11). Samo zgłoszenie jednak nie wystarczy. Musicie nas przekonać, dlaczego proponowany przez was kandydat powinien się znaleźć na liście nominowanych. Zapewniamy was, że rozważymy każdą kandydaturę, którą skrupulatnie przeanalizujemy pod kątem jej dokonania w 2019 roku. Listę nominowanych ostatecznie zamknijemy 31 grudnia.

A jak należy głosować? Jeden czytelnik może nadesłać

dowolną liczbę kuponów, ale pod warunkiem, że będą one oryginalne, wycięte z „Kroniki Tygodnia”. Głosy uznamy za ważne tylko wtedy, gdy będą wypełnione całkowicie – na kuponie wpisani będą faworyci w każdej spośród pięciu kategorii (Drużyna, Działacz, Młodzieżowiec, Trener i Piłkarz Roku 2019 na Zamojszczyźnie) oraz imię, nazwisko i numer telefonu głosującego. Ponadto odrzucimy te kupony, na których znajdują się kandydaci spoza opublikowanej przez nas listy nominowanych.

MaSzT

Zamieszać w szklance

Nie jestem zwolennikiem reform w systemie rozgrywek ligowych, przeprowadzanych z ideą podniesienia poziomu piłkarskiego, ponieważ nie wierzę w to, że herbata robi się słodsza od samego mieszanja. Jeśli w rozgrywkach mają grać te same zespoły, uzupełniane spadkowiczami i beniaminkami, to dla jakości nie ma znaczenia, czy rozegrają trzydzieści, czy trzydzieści siedem kolejek, czy będą rywalizowały klasycznym systemem dwurundowym, czy też po sezonie zasadniczym zostaną podzielone na dwie grupy, które we własnym już gronie zaliczą dodatkową rundę. Pisałem już wielokrotnie, że aby taka „okręgówka” stała na wyższym poziomie, a zespoły z dołu tabeli nie odbiegały tak od czołówki, potrzebne są liczne reformy systemowe, poczynawszy od zmiany sposobu zarządzania klubami, a skończywszy na sprawach czysto szkoleniowych. Polska piłka nożna półprofesjonalna i amatorska wciąż oparta jest na społecznikach, którzy nie dość, że poświęcają własny czas, ciężko pracując na rzecz sportowej społeczności, to jeszcze zwykłe muszą do tego dołożyć z własnej kieszeni, a w „podzięce” wyleje się na nich fala internetowego hejtu.

Co innego, gdy reformatorzy odrzucają ze sztafardów hasło „wyższy poziom”, a zamieniają je na „atrakcyjność”. Co jakiś czas warto bowiem zamieszać w szklance ligowej herbaty, by zrobiło się ciekawiej, atrakcyjniej. Jeśli reforma ma wpłynąć na jakość rozgrywek ligowych, to musi być oparta na eliminowaniu słabych, którzy nie mają ambicji lub możliwości, by się podciągnąć, tylko tkwią w marazmie, a ich udział w piłkarskiej rywalizacji wiąże się jedynie z nadzieją na przetrwanie kolejnej rundy. Uważam, że dobrym na to sposobem jest utworzenie w województwie lubelskim z czterech grup klasy okręgowej (bialskopodlaskiej, chełmskiej, lubelskiej i zamojskiej) dwóch grup klasy międzyokręgowej, powiedzmy – północnej i południowej. Jest wiele atutów, przemawiających za taką zmianą. Ot, chociażby taki, że w zamojskiej klasie okręgowej jest sporo zespołów, które mają aspirację gry w lidze wyższej niż „okręgówka”, ale na IV ligę jeszcze nie są gotowe. I pewnie długo nie będą. Klasa pośrednia byłaby dla nich odpowiednim rozwiązaniem.

MaSzT

Skomentuj:

www.kronikatygodnia.pl

XX Plebiscyt Piłkarski „Kroniki Tygodnia”. Oto lista zespołów, działaczy, trenerów i piłkarzy, na których można głosować:

TRENER ROKU
Bogdan Antolak (Grom)
Paweł Babiarz (Tomasovia)
Roman Blonka (Gryf)
Grzegorz Cios (Tanew)
Dariusz Herbin (Unia)
Bartłomiej Kowalik (Łada)
Paweł Lewandowski (Omega)
Sebastian Luterek (AMSPN Hetman)
Piotr Paluch (Błękitni)
Marek Papierz (Metalowiec)
Krzysztof Rysak (Huczwa)
Wojciech Suchowicz (Suchowicz Team)
Jacek Szczyrba (Roztocze)
Przemysław Tchórz (Omega)
Piotr Welcz (Kryształ)
Jacek Ziarkowski (Hetman)

PIŁKARZ ROKU
Wadim Alochin (Kryształ)
Tomasz Blicharz (Tanew)
Dawid Dobromilski (Gryf)
Patryk Dorosz (Łada)
Kamil Kaproń (Grom)
Maciej Markowski (Gryf)
Bartosz Nizioł (Omega)
Arkadiusz Smoła (Tomasovia)
Andrzej Sobieszczyk (Hetman)
Damian Szuta (Tomasovia)
Łukasz Śmiałko (Kryształ)
Grzegorz Tadra (Błękitni)
Michał Wiejak (Unia)
Damian Ziółkowski (Huczwa)

DRUŻYNA ROKU
AMSPN Hetman Zamość (U-17)
Błękitni Obsza (klasa okręgowa)
Grom Różaniec (klasa okręgowa)
Gryf Gmina Zamość (klasa okręgowa)
Hetman Zamość (III liga)
Huczwa Tysowce (IV liga)
Kryształ Werbkowice (IV liga)
Łada 1945 Biłgoraj (IV liga)
Omega Stary Zamość (klasa okręgowa)
Roztocze Szczepieszyn (klasa okręgowa)
Suchowicz Team Wólka Panieńska (dziewczęta, U-15)
Tanew Majdan Stary (klasa okręgowa)
Tomasovia Tomaszów Lubelski (IV liga)
Unia Hrubieszów (IV liga)

MŁODZIEŻOWIEC ROKU
Michał Blicharz (Unia)
Adrian Cymerman (Roztocze)
Wojciech Lis (Grom)
Sebastian Magryta (Gryf)
Łukasz Mazurek (Błękitni)
Patryk Miedźwiedź (Huczwa)
Jakub Paćkowski (Łada)
Łukasz Pokrywka (AMSPN Hetman)
Mateusz Przytuła (Igras)
Hubert Sałamacha (Omega)
Arkadiusz Sas (Kryształ)
Michał Skubis (Tanew)
Jakub Szuta (Tomasovia)
Bruno Wacławek (Hetman)
Mateusz Ząbczyk (Gryf)

DZIAŁACZ ROKU
Robert Cybart (Łada)
Ryszard Dziura (Tanew)
Paweł Fronc (Szumy)
Tomasz Goździk (Gryf)
Dionizy Hałasa (Tomasovia)
Grażyna Kargol (Akademia Piłkarska Gol)
Wojciech Lecko (Unia)
Danuta Muzyczka (Kryształ)
Tadeusz Padiasek (Błękitni)
Tomasz Sak (Hetman)
Andrzej Sikorski (Sokół)
Mariusz Sokołowski (Gryf)
Tomasz Walentyn (Huczwa)
Andrzej Węgrzyn (Alwa)

Książka doskonała na prezent

LITERATURA SPORTOWA

„Książki istnieją niekoniecznie po to, żeby je od razu czytać. Po pierwsze, to piękne przedmioty. A po drugie, są jak przyjaciele. Warto mieć je przy sobie. Nigdy nie wiadomo, kiedy mogą się przydać” – mówił w filmie „Różyczka” Adam Warczewski, świetnie zagrany przez Andrzeja Seweryna. Filmowy pisarz miał na myśli zapewne także książki o tematyce sportowej.

Co kupić bliskiej osobie na prezent pod choinkę? To niemal zawsze dla większości z nas spory problem. Wiadomo, że nie ma prezentu uniwersalnego – jeden ucieszy się z butelki „Łyskacza”, a drugi z ciepłych skarpetek. Przedstawiciela środowiska sportowego lub kibica możemy obdarować książką.

– Dobrze dobrana książka jest najlepszym prezentem. Można nim wyrazić nie tylko pamięć o obdarowanej osobie, ale i o jej upodobaniach. Mamy też pewność, że trafiony prezent nie trafi w kąt, a po przeczytaniu będzie przypominać z półki miłe chwile – podpowiada Karol Kossakowski, właściciel internetowej księgarni sportowej Sendsport.pl. A co proponuje?

– Kibic, jak każdy pasjonat, lubi poszerzać wiedzę o swoich

Książki to piękne i wartościowe przedmioty.

zainteresowaniach. Biografia znanego sportowca pozwoli mu zajrzeć za kulisy sławy, mogą go też zainteresować książkowe historie wielkich klubów. W Sendsporcie staramy się także prezentować książki o tych mniejszych klubach, w których sędzi grają dla sąsiadów. Książki z działu monografie regionalne zwykle wydawane są w małych nakładach. Na przełomie listopada i grudnia sprzedajemy także dużo wspomnianych biografii – mówi Kossakowski.

Gowarzewski na topie

W okresie przedświątecznym niekwestionowanym bestsellerem jest rocznik piłkarski Andrzeja Gowarzewskiego. – Na szczęście po krótkiej przerwie wydawca powrócił do publikowania rocznika w ramach kultowej encyklopedii piłkar-

skiej FUJI. W tym roku Andrzej Gowarzewski opublikował także cieszącą się dużym zainteresowaniem monografię na stulecie PZPN – informuje Kossakowski.

Niewątpliwie obdarowane kibica ucieszy opracowanie Gowarzewskiego, dotyczące historii rozgrywek o Puchar Polski, wydane jako 58 tom encyklopedii piłkarskiej FUJI. Wcześniej nakładem wydawnictwa GiA ukazał się album „Puchar Polski”. „Efekty katorżniczej pracy prawie dwustu pasjonatów w całym kraju, którzy wielomiesięczną harówką pozwolili zgromadzić kompletny materiał, jakiego nikt do tej pory nawet się nie mógł domyślać – stały się podstawą dla wydania albumu <<Puchar Polski>>. Informowaliśmy, że pucharowa epopeja ukaże się także w serii encyklopedii. To

tom 58 pod tym samym tytułem, ale innej formule. Zamiast leksykonu klubów jak w albumie, jest almanach piłkarzy i trenerów, którzy grali w finałach lub w zespołach triumfatorów. Zamiast opisu dziejów, skupiliśmy uwagę na niespodziankach. Niezmienna pozostaje warstwa dokumentacyjna – doszła edycja z finałem w 2019! – dzięki czytelnikom poprawiona i uzupełniona. Nie ma takiej książki o naszym pucharze!” – tak swoje dzieło przedstawia Gowarzewski na stronie internetowej wydawnictwa (gia.pl).

Warto zwrócić uwagę na „zamojskie” akcenty w publikacji. Autorzy przedstawiają piłkarzy Hetmana Zamość jako sprawców największej sensacji w pucharowym sezonie 1993/1994. Piszą m.in. o tym, że w tamtych czasach „klub wzbudził napiętność całego miasta, które przecieżył z piłką nożną na co dzień się nie kojarzy”. Były piłkarz tego klubu Wojciech Rycak wspomina pamiętne boje z warszawską Legią, kulisy specjalnego zgrupowania w Krasnobrodzie. Mówi o narodzinach córki Wiktorii w trakcie meczu w Zamościu i przyjaźni z Hubertem Kopciem. Książka Gowarzewskiego wymienia wszystkie pucharowe mecze w całej historii rozgrywek, także te z udziałem Hetmana, Tomasovia Tomasów Lubelski, Łady Biłgoraj, Unii Hrubieszów, Rostocza Szczeczeszyn, Granicy Lubycza Królewska i zapomnianego już dziś Prywaciarza Tomasów Lubelski.

Nasi też piszą i wydają

W księgarni Sendsport nadal dostępna jest książka o dziejach Tomasovia autorstwa Mirosława Tereszczuka i Zbigniewa Śledzia, wydana w 2013 roku. „Bardzo efektownie wydana książka z okazji jubileuszu 90-lecia klubu Tomasovia. Publikacja zawiera setki unikalnych zdjęć, dokumentów, tabel oraz tysiące wyników meczów, nazwisk piłkarzy, trenerów, prezesów. Jedną z najlepszych monografii regionalnych, tzw. małych klubów, która kiedykolwiek ukazała się w Polsce. Gorąco polecamy!” – tak publikację zachwala księgarnia.

Trenerowi warto kupić na prezent publikację specjalistyczną. – Mamy również fachowe pozycje dla nauczycieli futbolu. Jedną z najbardziej poczytnych jest „Periodyzacja taktyczna”, autorstwa pochodzących z okolic Krasnegostawu Dominiki i Tomka Tchórzów – informuje Kossakowski. Tomasz Tchórz ma 27 lat. Jest byłym piłkarzem Ruchu Izbica, AMSPN Hetman Zamość, Wisły Płock, Startu Krasnostaw, Polonii Warszawa, Avii Świdnik, Omegi Stary Zamość, Stali Kraśnik i Mazura Karczew. W maju tego roku został asystentem pierwszego trenera w indyjskim Mohun Bagan Kalkuta. W Indiach współpracuje z Hiszpanem Jose Antonio Vicuną, byłym trenerem m.in. warszawskiej Legii. Gdy Tchórz wyjeżdżał z kraju, media pisały o nim, że jest „specjalistą z wiedzą i świeżymi pomysłami”. Owe pomysły szkoleniowe Tchórz przedstawił m.in.

w swoich książkach. „Poradnik autorstwa trenera piłkarskiego, którego koncepcja Logika procesu treningowego sięga portugalskiego Porto. Niniejsza pozycja jako pierwsza w Polsce przedstawia sposób implementacji wiedzy z takich dziedzin jak cybernetyka, filozofia, teoria kompleksowości czy teoria systemów. Opisuje funkcjonowanie mózgu w odniesieniu do środka treningowego jakim jest gra. Zestawia periodyzację taktyczną z konwencjonalnymi, przedstawiając także badania naukowe odnoszące się do konkretnych odmian gry. Książka zawiera rozdział specjalny autorstwa psychologa sportu Dominiki Tchórz, która omawia zagadnienie nabywania umiejętności ruchowych w świetle Pedagogiki Nielinearnej” – czytamy w opublikowanej na stronie internetowej księgarni Sendsport recenzji książki „Periodyzacja taktyczna”.

Oczywiście nie samą piłką nożną żyją czytelnicy księgarni Sendsport. – Wielu z nich sięga po najnowszą książkę z serii podsumowującej zmagania lekkoatletów na Igrzyskach Olimpijskich. Nie małym zainteresowaniem cieszą się także zestawienia statystyczne Janusza Waśki z Zamościa. Materiały te wysyłamy do wielu krajów – informuje Kossakowski.

Oferta księgarska na rynku jest bardzo szeroka. – Trudno polecić konkretną książkę na prezent, bo gusta są różne, a oferta bogata. W trakcie świąt planuję przeczytać biografię Mirosława Klose – mówi Kossakowski.

MaSz

Ten pierwszy ligowy sezon

HISTORIA

W 1976 roku powstał Chełmsko-Zamojski Okręgowy Związek Piłki Nożnej, działający w ramach nowo utworzonej Wojewódzkiej Federacji Sportu w Zamościu. Działacze związkowi z obu ówczesnych województw po raz pierwszy zorganizowali ligowe rozgrywki piłkarskie, niezależne od związku lubelskiego. Mistrzem został Hetman Zamość, ale wyżej w ligowej hierarchii sklasyfikowana była Tomasovia Tomasów Lubelski, grająca w centralnej III lidze.

Rozgrywki zamojskiej klasy okręgowej mają swój początek w 1976 roku. Wtedy z polecenia PZPN czołowe kluby z nowo powstałych województw chełmskiego i zamojskiego utworzyły Chełmsko-Zamojski Okręgowy Związek Piłki Nożnej z siedzibą

W sezonie 1976/1977 Łada Biłgoraj zajęła w lidze piąte miejsce, a rok później – drugie, za Tomasovią. Stoją od lewej: Jan Komosa (wiceprezes do spraw sekcji piłki nożnej), Stanisław Niecko, Stanisław Obszyński, Marek Kłosek, Marek Ożga, Jan Brodziak, Henryk Wolanin, Jerzy Mura (grający trener), Janusz Sierociński, Jarosław Rogowski; kłęczą od lewej: Krzysztof Wójcik, Roman Pupiec, Wiesław Magdziarz, Zdzisław Wolak (leży), Stanisław Ludwik, Dariusz Róg, Stanisław Szpinda.

w Zamościu. Pierwszym prezesem związku został Konstanty Starobrat, a w skład zarządu weszli także Stefan Kuferski, Jerzy Łęcki, Krzysztof Nafalski, Wiesław Pałka, Roman Szarowolec i Marek Wróbel. Wcześniej w Zamościu nieformalnie działał podokręg zamojski Lubelskiego

Okręgowego Związku Piłki Nożnej, prowadzący jedną z pięciu w województwie lubelskim grup klasy B, którą można porównać do dzisiejszej „okręgówki”.

W pierwszych rozgrywkach ligi nazwanej chełmsko-zamojską klasą wojewódzką A wystartowało dwanaście zespołów – siedem

z woj. zamojskiego i pięć z woj. chełmskiego. Pierwsze miejsce zajął Hetman Zamość, a kolejne Unia Hrubieszów, Ruch Izbica, Rostocza Szczeczeszyn, Łada Biłgoraj, Chelmianka II Chelm, Włodawianka Włodawa, Unipol Długi Kąt, Zadrzew Zawadówka, Start Krasnostaw i Tomasovia II

Tomasów Lubelski. Po rundzie jesiennej wycofał się Start Pawłów, a wyniki meczów z udziałem tego zespołu zostały anulowane. Jedynym reprezentantem okręgu chełmsko-zamojskiego na szczeblu centralnym była Tomasovia, która jednak w swoim debiutanckim sezonie w III lidze nie zdołała się uchronić przed degradacją, zajmując w tabeli przedostatnie, trzynaste miejsce.

Hetman awansował do III ligi po zwycięstwie w barażach nad mistrzem białkopodlasko-siedleckiej klasy wojewódzkiej A, Orłętami Łuków. W Zamościu było 5:0 (2:0) dla gospodarzy. Gole strzelili: Robert Rybak (w 8 minucie), Krzysztof Nogacz (w 25 minucie), Marek Drewniak (w 48 minucie), Marek Lipski (w 60 minucie) i Waldemar Sobóń (w 75 minucie z karnego). „Było to interesujące spotkanie, stojące na dobrym poziomie, w którym gospodarze nie byli tak zdecydowanie lepsi, jak wskazywałby na to wynik końcowy” – pisał dziennik lubelski „Sztandar Ludu” w relacji z tego meczu.

W rewanżu, w Łukowie Hetman wygrał 2:1 (1:0), a obie bramki dla zwycięskiego zespołu

zdobył Rybak. Zamojski zespół najczęściej grał wtedy w składzie: Jerzy Mikulicz – Marian Lebił, Jan Janda, Waldemar Sobóń (Ryszard Sałach), Roman Łys – Mieczysław Puszka, Andrzej Peresada, Marek Drewniak (Andrzej Sadowski) – Marek Lipski, Robert Rybak, Krzysztof Nogacz. Drużynę prowadził trener Leon Palemba.

Po zakończeniu rozgrywek Chełmsko-Zamojski Okręgowy Związek Piłki Nożnej z siedzibą w Zamościu został podzielony na dwa związki okręgowe – chełmski i zamojski. Zespoły z okręgu chełmskiego w następnym sezonie występowały w chełmskiej klasie wojewódzkiej A, zaś zespoły z okręgu zamojskiego – w zamojskiej klasie wojewódzkiej A. Tomasovia II Tomasów Lubelski została zdegradowana do klasy wojewódzkiej B. 12 lipca 1977 roku odbyło się zebranie wyborcze zamojskiego OZPN. Powołany został zarząd w składzie: Jan Wojnowicz (przewodniczący), Ryszard Kucharski, Jerzy Łęcki, Wiesław Pałka, Leon Palemba, Sławomir Teterycz, Marian Bizior, Zdzisław Jędruszczak i Wiktor Kucharski. MaSz

Każdy klub ma swą Legendę

PIŁKA RĘCZNA

W tej historii wielotysięczne rzesze na trybunach będą reprezentowane przez czterystu kibiców na derbowym starciu Alwy Brody Małe z BKS Bodaczów. Setki niezapomnianych bramek znajdą odzwierciedlenie w hat-tricku z Bastionem Bortatycze, a legenda Alessandro Del Piero, Paolo Maldiniego czy Ryana Giggsa znajdzie wspólny wątek z Andrzejem Węgrzynem. Bo grać w piłkę w jednym klubie 35 lat to naprawdę duża sztuka.

OD KALAFONII DO ALWY

Zanim przedstawimy bohatera naszej historii, warto kilka słów poświęcić klubowi, w którym spędził on całe swoje życie. Alwa Brody Małe zawdzięcza swoją nazwę Aleksandrowi Waligórze, który jeszcze przed II wojną światową miał fabrykę kalafonii i terpentyny. To właśnie od początkowych sylab (tzw. akronim) imienia i nazwiska właściciela powstało słowo „Alwa”. Najpierw zadomowiło się jako nazwa miejscowego przedsiębiorstwa remontowego przemysłu drzewnego, a w połowie lat sześćdziesiątych trafiło do annałów piłkarskich jako nazwa nowo powstałego klubu. Miejscowi z powstaniem drużyny kojarzą dwa nazwiska: Wacława Kowalskiego i Stanisława Kota.

W gronie pierwszych zawodników znajdował się na pewno grający na lewej obronie Zygmunta Węgrzyn – tata bohatera naszego tekstu. Andrzej – najstarszy z trójki rodzeństwa – pojawił się na świecie w październiku 1969 roku, niedawno świętował więc okrągłe 50 urodziny. Życzenia odbierał oczywiście na boisku, rozgrywając

Stoją od lewej: Rafał Misiarz, Jarosław Szewczuk, Mariusz Węgrzyn, Krzysztof Wróbel, Zbigniew Kalempa, Dariusz Koszel, Dariusz Bielec, Tadeusz Bzdziuch, prezes Kazimierz Kniaziowski, Czesław Łukasik. Rząd dolny od lewej: Sławomir Zubala, Marcin Ochmański, Marcin Lipiec, Jarosław Musiał, Andrzej Węgrzyn, Mirosław Wróbel.

kolejne spotkanie w barwach zielono-żółto-niebieskich.

SZCZĘŚCIE DEBIUTANTA

A debiutował 30 września 1984 roku meczem z LZS Ruszów, który Alwa wygrała aż 15:0 (3:0)! Z jednej z tekturowych teczek Andrzej Węgrzyn wyjmując protokół meczowy, który pieczołowicie przechowuje do dzisiaj.

– Proszę spojrzeć, nie miałem nawet piętnastu lat. Ale wówczas czternastolatek mógł już grać w seniorach. Zresztą miałem trochę szczęścia. Początkowo byłem wpisany w protokole jako rezerwowy, ale jeden ze starszych kolegów nie dotarł i wpuścili młodego – wspomina wieloletni gracz Alwy. – To były zupełnie inne czasy. Przebieraliśmy się na terenie zakładu, a następnie przechodziliśmy przez ulicę na stadion. O prysznicu po meczu nie było mowy.

W tej samej teczce znalazł się też szkolny zeszyt, w którym ręką autora pieczołowicie spisane zostały składy, wyniki meczów i tabele z lat dziewięćdziesiątych.

TŁUSTE LATA

Pod koniec lat osiemdziesiątych Alwa awansowała najpierw do klasy A, następnie do okręgówki, a w sezonach 1990/1991 i 1991/1992 grała nawet na czwartym poziomie rozgrywkowym w chełmsko-zamojskiej klasie międzyokręgowej.

– Pamiętam, że drugi sezon

Piłkarska przygoda Andrzeja Węgrzyna zmierza do mety. Oby się nie spieszyła...

w tej lidze rozgrywki zaczęliśmy, przegrywając na wyjeździe z Chełmianką 0:3. Zespół z Chełma później się z rozgrywek wycofał, a nam udało się jeszcze wyprzedzić Spartę Rejowiec Fabryczny i utrzymanie mieliśmy w kieszeni. Tyle tylko, że wówczas do akcji wkroczył chełmski związek prowadzący rozgrywki. Z powodów finansowych zdegradowano nas do okręgówki – wyjaśnia Andrzej Węgrzyn.

W Brodach Małych do dzisiaj wspomina się wygrany 4:2 mecz ze Spartą Rejowiec Fabryczny (z Jackiem Ziarkowskim w składzie) czy bezbramkowy remis z Ładą Biłgoraj. Zresztą w tamtych czasach, żeby wygrać

Końcówka lat 90. i wizyta Alwy w Tyszowcach. W dolnym rzędzie czwarty od lewej Andrzej Węgrzyn. Po jego prawej ręce jego brat Mariusz, a klan Węgrzynów dopełnia Włodzimierz – trzeci od prawej w górnym rzędzie.

z Alwą na jej boisku, rywale musieli zostawić mnóstwo zdrowia. Starsi kibice z rozrzuwaniem wspominają zaś, jak za piłką biegali Bogusław Kniaziowski, Dariusz Bielec, Krzysztof Skolimowski, Robert Neckar czy Henryk Kowalik.

W książce Andrzeja Kędziory i Krzysztofa Radziejewskiego „Zamojszczyzna między bramkami” autorzy prezentują najlepsze drużyny Zamojszczyzny rok po roku. Alwa Brody Małe w sezonach 1989/1990 i 1990/1991 została sklasyfikowana na ósmym miejscu, a rok później na dziewiątym, co świadczy o sile ówczesnej drużyny.

BĘDZIE AWANS?

Dzisiaj zespół z Brodów dużych gra w klasie B, a na półmetku rozgrywek jest liderem z przewagą pięciu punktów nad BKS Bodaczów. Czy wiosną Andrzej Węgrzyn wraz z młodszymi kolegami będą cieszyć się z awansu?

– Zobaczymy. Na siłę nie chcemy się pchać, bo klasa A to już jednak zupełnie inne realia. O poziom sportowy bym się nie martwił, za to większa liczba drużyn i dalsze wyjazdy wymagają już większego nakładu organizacyjnego – mówi Andrzej Węgrzyn.

Na pewno Alwa nie będzie musiała się już wstydić gosz-

TRUDNE SPRAWY

Po stronie strzeleckich wyczynów Andrzeja Węgrzyna zapisać możemy hat-trick w meczu z Bastionem Bortatycze w latach 90. W pamięci wieloletniego gracza Alwy zostały także spotkania z Kryszałem Werbkowice (wygrana 5:0 na wyjeździe), gol z Granicą Lubycza Królewska (wygrana 2:1) czy wrzucenie piłki za kołnierz „Masełce” w derbach z Roztoczem Szczepczyszyn (2:2).

Wesoła historia związana jest natomiast z październikowym meczem z Huraganem Chmielek. Młodzież z drużyny, chcąc uczcić 50 urodziny swego grającego prezesa, wskazała

co jako wykonawcę rzutu karnego. Pan Andrzej podszedł do jedenastki i... huknął nad poprzeczką. Po zmianie stron miejscowi wywalczyli kolejne „wapno”. Solenizant spróbował raz jeszcze, ale tym razem jego strzał został obroniony.

– Trzeciej szansy już nie dostałem – śmieje się Andrzej Węgrzyn. Poważnie natomiast, gdy pada pytanie o zawieszenie butów na kołku.

– Wiem, że wkrótce musi to nadejść, bo wieku nie oszukam. Coraz trudniej jest mi się zregenerować po meczach. Tu dokucza ściętno, tu serce, ale weź mieszkaj tuż koło boiska i nie graj – 50-latek wzdycha na samą myśl, że kiedyś będzie musiał pogodzić się z upływem czasu.

– Staram się dobrze prowadzić, biegam, jeżdżę na rowerze, śmigam na nartach, ale czuję, że siły coraz mniej. Chciałbym, aby ta decyzja przyszła jak najpóźniej, bo trudno się rozstać z boiskiem, na którym występowało się przez tyle lat. Tak naprawdę trudno mi się pogodzić z tą myślą...

Bohaterowi naszego tekstu pozostaje tylko życzyć, aby nieunikniona decyzja przyszła jak najpóźniej. Okrągła czterdziestka w barwach Alwy brzmi bowiem bardzo dostojnie.

tomt

Czasy się zmieniają, ale Andrzej Węgrzyn ciągle jest w Alwie. Zdjęcie drużyny przed derbowym meczem z BKS Bodaczów.

Uśmiechnij się, jutro będzie lepiej

Do rodziny Pinokia przyszedł Mikołaj. Rozdał wszystkim w domu prezenty i rozmawia z Pinokiem, który ma bardzo niepewną minę:
– O... widzę, że nie cieszysz się z tego zwierzątka, które ci podarowałem?
– Bo ja chciałem pieska albo kotka – odpowiada płaczącym głosem Pinokio.
– Niestety, zabrakło piesków i kotków. Zresztą, inne dzieci też ich nie dostały – wyjaśnia Mikołaj.
– W porządku, tylko że ja się boję tego bobra.

W grudniu Jasio napisał pocztówkę do Mikołaja: „Mikołaju! Mam biednych rodziców. Proszę przynieść mi rower górski i klocki Lego”. Na poczcie jedna z urzędniczek niechcący przeczytała pocztówkę Jasia. Zrobiło jej się smutno i pokazała ją kolegom z pracy. Wszyscy postanowili zrobić Jasiowi niespodziankę. Złożyli się na klocki Lego i wysłali mu je w paczce. Po świętach ta sama urzędniczka

czyta drugi list od Jasia: „Mikołaju, dziękuję za klocki. Rower pewnie ukradli na poczcie”.

Z listów do św. Mikołaja:
„Drogi Święty Mikołaju! Nie musisz mi podarować na Gwiazdkę żadnych drogich prezentów. Proszę Cię tylko, podaruj mi trzy wisienki... Zostaw je proszę, ustawione poziomo obok siebie w lewym, skrajnym automacie w kasynie Pod złotą kulą. Będę tam całą noc... Z góry serdecznie dziękuję”.

Wyszperane w sieci

Wigilia – moment,

w którym cała rodzina spotyka się przy stole, by przypomnieć sobie dlaczego resztę roku spędza osobno.

Opowieści dziwnej treści
Środek grudnia. Od dwóch miesięcy Norwegia ma w Stanach swojego nowego ambasadora. W jego biurze właśnie dzwoni telefon.
– Dzień dobry panie ambasadorze, jestem z New York Times, dzwonię, by spytać co by pan chciał dostać na święta.
Ambasador nie jest głupi. Doskonale zna zasady, więc nie będzie żadnego skandalu.
– Proszę posłuchać, Panie Smith: nie chcę żadnego prezentu. Wykluczone! To mogłoby być potrzymane jako łapówka i ja do tego nie dopuszczę. Do widzenia.
Następnego dnia znowu telefon.
– Dzień dobry, to znowu ja, może się pan jednak namyślił i powie co chciałby otrzymać jako prezent gwiazdkowy?
Ambasador cierpliwie wyjaśnia dlaczego nie bierze żadnych prezentów i rozmowa wkrótce się kończy. Następnego dnia dziennikarz z New York Timesa dzwoni po raz kolejny, tym razem ambasador jest już wyraźnie wkurzony.
– Panie! Myślałem, że sobie już wszystko wyjaśniliśmy! Żadnych prezentów!
Jednak po chwili nieco się uspokaja i spokojnym głosem dodaje:
– No dobrze, niech będzie koszyk owoców. Tak, owoce będą w porządku. Naprawdę. Teraz ambasador ma nadzieję, dziennikarz da mu spokój. To pewne, wszak owoce są niegroźne i nie spowodują niepotrzebnego skandalu.
Dwa dni później The New York Times publikuje: Co ambasadorowie chcieliby na gwiazdkę: Niemiecki ambasador życzy sobie stabilnej ekonomii na świecie. Francuski ambasador życzy sobie kontynuowania dobrych wschodnio-zachodnich stosunków. Szwedzki ambasador życzy sobie, aby zniknął problem głodu trzeciego świata. Norweski ambasador chce koszyk owoców.

Barowe talerzyki		Kraj księcia Rainiera	To, co zebrano z pól	Ślepoty barwana		Umowa przewozu		Krach, upadek
Aladyna				Cymes dla Burka			2	
12				Stolica Ligurii	4			
Phil, wokalista ang.						Futerał na binokle	5	Ognisty baran
Płonie w świecy		16		Dzierżawny sklep				
10	20			Członek złotej ordy				9
Posag panny Ziały ogniem	Białe od krowy		Dzielnica Wąbrzycha	Człowiek chcący wydawać się innym niż jest	Technika graficzna	Informacja z poczty	26	
				Czworo- nożny osesek				
Narzuco- ny rygor w pracy		Był nim Ketling				Włoska "Wista"	22	Besza- mel do mięsa
			17	Ważny w brydżu			19	
Litur- giczna szata		W ręku krawca	7	Bywa kute Luby Afrodyty				
			18	Wyspa słynąca z kolosa		3		
Jeden z Fiatów	Dewiza, myśl		Lata nad plażą	1	Młodszy z braci Schumacherów	Tańczo- ny na balu	Pieśni z opery	Miłosny w ko- percie
			23	Chce nas pokonać				
Gumo- wy sącze	25	21		Dawny kom- puter				
Paweł, trener piłkarzy		Smith wśród aktorów				Ssak z kitą		
				Nie- znajomy pan		11	15	8

Litery z pól ponumerowanych utworzą rozwiązanie - myśl Karola Bunscha.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26

Zapraszamy do sklepu PRYMUS-AGD Zamość ul. Przemysłowa 21 VIS A VIS GALERII TWIERDZA

Prowadzimy sprzedaż artykułów sezonowych

- słoiki • nakrętki
- wieczka • łubianki
- sokowniki • powidlaki

Wypasimy twój dom szkło • gary sztucze • porcelana emalia • tekstylia

Największy wybór artykułów AGD

www.prymus-agd.pl

Rozwiązanie krzyżówki nr 49/2019 brzmi: „Każda propozycja jest niezręczna”. Nagrodę ufundowaną przez Prymus-AGD otrzymuje: **Krystyna Szetela** z Zamościa. Zwycięzcy serdecznie gratulujemy! Po odbiór nagrody prosimy zgłosić się do redakcji w ciągu 30 dni od daty ukazania się rozwiązania. Sponsorem krzyżówki jest **Prymus-AGD** mieszczący się w **Zamościu** przy ul. Przemysłowej 21, w **Biłgoraju** przy ul. Kościuszki 27, w **Hrubieszowie** przy ul. Kolejowej 8, w **Tomaszowie Lub.** przy ul. Traugutta 1, który ufundował nagrodę. Rozwiązanie, wraz z wyciętym i naklejonym na kartkę numerem krzyżówki prosimy wysłać na adres naszej redakcji w terminie 10 dni od daty ukazania się tego wydania „Kroniki”.

Wykreślanka

Ż R Z L W Ż W R Y N I E N K A V D A C T Y H
Ż J Ż C O F C K A I N F K E K X J C E Z E G
C Ć Ą E U Ć F K L Ż A E S Y B C J C I N A X
M E X K O K N Ś Ł Ó Z N R Ć N L C H A Ó I E
Q X I Q I Y I A L C T E U E N P Ś T J W R I
I Q W N C N N E O E M N T A O P A Ł Q Ż A V
N N W I Y I W R R I S S O Ł F L D S P A N M
N U F N N Z U O H N Y Z A R R O N E E Y I Z
O O Ś A H E R C K S I J C A T A R R P P M I
Ś W I L Ó C Ł E N W A C T Z R S O K Ż Ó A W
Ć Z Ó N Ś C Z O I N A Ż A T Y L Ł Ż I Ż L O
D X G B C E K R K W Q D S Ż I N F C Ó M I F
F B C A P X A A J I Z C B T B B A R E T K A

Słowa do odnalezienia:

aerolit, baretka, chimeryk, cukiernica, dawekownik, dzianina, euroczek, fowizm, inność, konsystencja, laminaria, leszczyna, mikrofauna, oficynka, połajanka, rynienka, stront, tarlatan, trans, zwierzynek

SUDOKU

2	1	5				7	4	
	8		7	4	6		1	5
			2					3
				3			6	7
		8	4		7	1		
	6		1				3	
8	5		3	9	1			
								2
6	7		8				9	